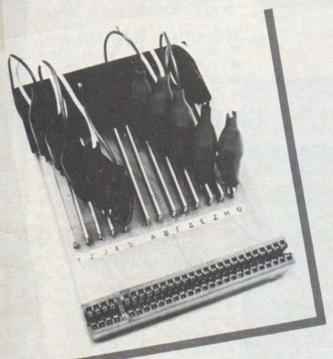

H ROM WHADIAKH TTAPOYZIAZEI

ZX-INTERFACE

(... Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ)

Προγραμματιζόμενο Joystick interface για όλα τα παιχνίδια του ZX - SPECTRUM.

ETENTOP

Ενισχυτής ήχου που κάνει το SPECTRUM να «μιλάει». Διαθέτει διακόπτη ON-OFF και προσφέρεται μαζί μ' ένα πρόγραμμα ελληνικής φωνής και ήχου.

ΔΙΑΘΕΣΗ: THE COMPUTER CLUB SHOP

Στουρνάρα και Σουλτάνη 19

KAI Σ' OΛΑ ΤΑ COMPUTER SHOPS.

COMPUTER

COMMODORE 64

Στο BRAIN μπορείτε να βρείτε τα πιο εκπληκτικά επαγγελματικά προγράμματα για τον WORD PROCESSORS

- MAGIC DESK I Disk + Cass
- WORD PRO-60 Disk
- CUT AND PASTE DISK
- HOME WORD DISK
- WORDPRO Cass
- EASY SCRIPT DISK
- HESS WRITER DISK
- PAPER CLIP DISK
- SCRIPT 64 DISK
- POWER 80 DISK + CASS

DATA BASE

- DATA BASE Cass + Disk
- MF ORDINATOR
- EASY FILE
- EASY STOCK
- SUPER BASE 64
- MAILING LIST
- ORACLE
- ΑΠΟΘΗΚΗ
- ΠΕΛΑΤΕΣ
- ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ
- ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

- TOOL 64
- STAT 64
- OMNICALK
- SIMON'S BASIC
- PILOT
- G-PASCAL
- FORTH
- **■** GRAFICS
- Ex. BASIC 2
- SUPER ASSEMBLER
- AUSTRO-COMPILLER
- BASIC AID.
- BASIC 4.0
- BASIC 4.1
- BASIC 4.2
- SPRITE GENERATOR BLITZ

ΜΟΥΣΙΚΗ

- MUSIC-64
- MUSIC CONSTRUCTION SET
- SYNTHESOUND 64

CENTER

- MUSICALK
- MUSIC MASTER Cass.
- PIANO Cass
- SPEECH Cass.
- SYNTHESISER Cass.

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ - ΣΧΕΔΙΑΣΗ

- MAGIK PAINT
- 64 PANORAMA Disk + Cass.
- KOALA PAINTER
- DOODLE (ΓΡΑΜ. ΣΧΕΔΙΑΣΗ).

ORIC 1 / ATMOS

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΜΑΣ ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΟΙ ΤΙΜΕΣ ΜΑΣ ΕΙΝΑΙ ΕΚΠΛΗΚΤΙΚΕΣ

Το **BRAIN** σας καλεί μόνο να τηλεφωνήσετε στο 2928005 ή να έρθετε στην Ι. ΦΩΚΑ 125

Υπολογιστής σημαίνει πάνω απ' όλα πρόγραμμα!!! **ΚΑΙ** Πρόγραμμα σημαίνει ΤΗΕ BRAIN LTD. Ι. ΦΩΚΑ

Στο κατάστημά μας θα βρείτε:
COMMODORE 69
SINCLAIR - SPECTRUM
SPECTRUM +
NEWBRAIN
ORIC-1-ATMOS
και πολλά μεγάλα συστήματα

GAMES

- ULTIMA ZONE
- XENON 1-2
- PROBE 3
- CHESS 1/2
- DRACULA REVENGE
- M.A.R.C.
- DEFENCE FORSE
- FRIGATE COMMANDER
- RAT SPLAT
- MR. WIMPY
- **CENTIPEDE**
- GREEN X. TOAD
- FROGGER
- ZORGONS REVENGE
- SPACE INVADERS
- **■** ULTRA
- LIGHT CYCLE
- ORIC FLIGHT
- ZODIAC
- RACE TEAM
- STAR LIFE
- RUBIC CUBE
- DINKEY KONG
- SEXPAZANT

ORIC-1 / ATMOS

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ -ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ

- ADRESS AND FILE MANAGER
- ORIC BASE
- ORIC CALC
- ■ORIC CAD
- ■ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΧΗΜΕΙΑΣ
- ΣΤΑΤΙΚΑ
- TOΠΟΓΡΑΦΙΚΑ AUTHOR
- ■Ex. BASIC
- ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

I.ΦΩΚΑ I25 τηλ. 2928005

COMPLITER

COMMODORE 64 GAMES

BRAIN τα καλλίτερα GAMES για COMMODORE 64 ΕΙΜΑΣΤΕ ΠΑΝΤΑ ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΣΤΑ GAMES ΠΡΩΤΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

- RAID OVER MOSCOW
- FLIGHT SIMULATION II
- SOLO FLIGHT
- MISSION IMPOSSIBLE
- THE LAST GLADIATOR
- HEIST
- ALICE IN VIDEOLAND
- THE DALLAS QUEST
- AGENT USA
- SEVEN CITIES OF GOLD
- AZTEC CHALLENGE
- MYSTERY MASTER
- PITFALL II
- EVOLUTION
- STRIP POKER
- BEACH HEAD
- ARABIAN NIGHTS
- GOLF
- POLE POSITION

SPECTRUM SINCLAIR

GAMES

- FOOTBALL MANAGER
- WIZARZ WARRIORS
- SUPERCHESS II
- MANIC MINER
- FLIGHT SIMULATION
- **THE HOBBIT**
- MOON GOOZE
- DETH CHASE
- MP. WIMPY
- MP. MEFISTO
- DECATHLON Act.
- DECATHLON Oc.
- ZAXXON
- ONE ON ONE
- INT. FOOTBALL
- BRISTLES
- FLIP AND FLOP
  - MONTY MOLLE

Στο BRAIN θα βρείτε όλα τα εκπληκτικά προγράμματα του COMMODORE 64 γραμμένα σε δισκέττες ΧΙDEX.

GAMES! GAMES!

Στο BRAIN θα βρείτε όποια ζητήσετε. Σύνθημα του BRAIN είναι:

«έχουμε ότι ζητήσεις» GAMES! GAMES!

CENTER

- HULK
  - VENJI
- DRELBS
  - POPEYE
- ASTROCHASE
- FORBIDDEN FOREST
- KILLERWATT
- MR. ROBOT
- WORLOK
- LODE RUNNER
- FORT APOCALYPSE
- STORM WARRIOR
- SUMMER GAMES
- HES GAMES
- BOOGA-BOO
- WIMBLEDON
- SUICIDE STRIKE
- **JAMMIN**
- SAUCER ATTACK
- FLAK
- HIGH NOON
- LOCO

GAMES COMMODORE 64

ΔΩΡΟ ΓΝΩΡΙΜΙΑΣ

Το BRAIN σας δίνει δώρο 10 παιχνίδια, που διάλεξε για σας, με κάθε αγορά COMMODORE 64.

- G-GANTS
- 1994
- **BLUE PRINT**
- PIXIE PETE
- VORTEX
- TIME MACHINE
- MOON BUGGY
- FLIPPER
- SENTINEL
- SIREN CITY
- SIREN CITY
- MOYNTAIN KING
- TAPPER
- BURGER TIME
- H.E.R.O.
- PITFALL I
- MEGA WARZ
- ROBOTRON
- ZENTI
- BLAGGER
- **SHAMUS**
- SHAMUS CASE II
- **JUNGLE HUNT**
- CHESAR THE CAT
- CHOCK NORRIS
- POOYAN
  - CAVELON

I.ΦΩΚΑ I25 τηλ. 2928005

SUPER PIPELINE

■ THE HOBBIT

GET OUT OF MY GARDEN

FRANTIL FREDDIE

■ TWIN KINGDOM VALLEY

ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΤΕ!! ME ENA COMPUTER ELECTRON ΕΧΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΔΥΝΑΜΗ ΕΝΟΣ ΒΒC ΜΙCRO ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΣΑΣ

Technical Specifications

Hardware.

2MHz 6502.

32K ROM 32K RAM (64K total).

High resolution graphics 640 x 256 max.

Seven display modes.

8 colours and 8 flashing colours.

1200 baud CUTS tape interface with motor control.

Expansion bus for add-on interface modules.

Internal loudspeaker.

PAL UHF output to colour or black and white domestic TV.

RGB output for colour monitor.

56 key full travel QWERTY keyboard with spacebar.

Software.

BBC BASIC.

Extensions include interger, floating point and string variables, multi dimensional arrays: IF ... THEN ... ELSE, REPEAT ... UNTIL, procedures with

local variables.

Operating system allows plot, draw and fill commands.

Event timing.

Built-in assembler.

6502 assembly language can be mixed with BASIC.

The Acorn

baud OE

COMPUTER SYSTEMS

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ Β. ΕΛΛΑΔΟΣ 546 26 ΘΕΣ/ΝΙΚΗ, ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ 7

THA .: 546 633 - 528 334

ΠΡΟΣ ΤΗΝ baud Ο.Ε ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ 7 546 26 ΘEΣ/NIKH

Θα ήθελα χωρίς καμμία υποχρέωσή μου περισσότερες πληροφορίες για τον

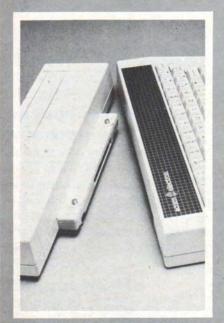
ELECTRON

ONOMA: .....

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: .....

digitized by greekrcm.gr

NEPIEXOMENA

Τα νέα του ΡΙΧΕΙ 9 10 Micro-Ειδήσεις 12 Ελληνική Αγορά 18 Εδώ Λονδίνο 22 Ta CLUBS ... και τα clubs 23 Φεγγαράκι μου λαμπρό 24 Napouoiaon Computer Shop 28 Πρώτα Βήματα 32 Επεμβάσεις Καταδύσεις: Βρόχοι και τρίγωνα 34 Τέστ Περιφερειακών: Plus 1

Micro-Cinema	42
Σκακιστικός Προγραμματισμός	44
TEOT: Amstrad CPC 464	48
Κριτική Ελληνικών προγραμμάτων	64
Κριτική Ξένων προγραμμάτων	68
Ο Υπολογιστής και το ΠΡΟ-ΠΟ	75
Αφιέρωμα: Ηλεκτρονικές οικογένειες. Οι	
Home micros και τα περιφερειακά τους	79
Υπολογιστές στα θρανία	86
Αλληλογραφία	116
Αγγελίες	118

ΕΞΩΦΥΛΛΟ

Σύνθεση: Εκτωρ Χαραλάμπους Φωτογράφηση: Μενέλαος Μελετζής

SOFTWARE:

SPECTRUM	95
ATARI	10
TI 99/4A	103
SPECTRAVIDEO	112
LYNX	109
TRS-80	114
BBC KOI ELECTRON	99
NEWBRAIN	106
COMMODORE	108

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: COMPUPRESS Ε.Π.Ε. ΕΚΔΟΤΗΣ: Νίκος Μανούσος ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: Αλέξης Αργύρης ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ-ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ: Βαγγέλης

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ-ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ: Βαγγέλης Παπαλιός

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: Αλέξανδρος Τομαράς

ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ: Παντελής Χελιώτης, Γιώργος Θανόπουλος, Πάνος Καραγιώργης, Τέλης Λιβανίδης, Γιάννης Σγουροβασιλάκης, Δημήτρης Τσουροπλής, Σπύρος Κωνσταντινίδης, Νίκος Τσουάνας, Βαγγέλης Κούκης.

ΣΥΝΈΡΓΑΤΕΣ: Βασίλης Κουρέντας, Χρήστος Κυριακός, Δημήτρης Κυτάγιας, Τάσος Ανθουλίας, Έκτωρ Χαραλάμπους.

ΕΚΤΑΚΤΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ: Αλέκος Αθανασιάδης, Βαγγέλης Σπυριδάκης, Ματθαίος Μηνδρινός, Παναγιώτης Κουβαράκης.

ΥΠΕΥΘΎΝΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ: Αλέξανδρος Καραγιάννης

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Δέσποινα Σακκή, Ιωάννα Μάλεση, Σταύρος Κούλας.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Έκτωρ Χαραλάμπους

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Μενέλαος Μελετζής

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: Κώστας Κωστόπουλος

ΑΝΤΙΠΑΡΑΒΟΛΗ - ΔΙΟΡΘΩΣΗ: Κατερίνα Αβραμιώτη

ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ: Χρύσα Παντελαίου ΩΡΕΣ ΓΡΑ-ΦΕΙΟΥ: 9.00-13.00 καθημερινώς ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 3644685-6, 3601761

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ: Κική Μελετζή

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ: Δήμητρα Παπαγιαννακοπούλου

ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΤΕΥΧΩΝ: Ρούλα Πανταζή

PΙΧΕΙ Μηνιαίο Περιοδικό για home micros ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ: Νίκος Μανούσος, 25ης Μαρτίου 27, Χολαργός ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ: Καταγράμμα, Μύρων Παπουτσάκης

ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΙ ΤΕΤΡΑΧΡΩΜΙΩΝ: Σπύρος Βογιατζής

ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ ΜΑΥΡΟΑΣΠΡΩΝ/ΜΟΝΤΑΖ: Λάκης Μαστραντώνης

ΕΚΤΥΠΩΣΗ/ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Χαίδεμένος ΑΕΒΕ **ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ:** (12 τεύχη): 1.800 δρχ., Τράπεζες-Οργανισμοί-Εταιρίες-Ν.Π.Δ.Δ.: 3.500 δρχ., Αμερική: 3.200 δρχ., Κύπρος: 2.800 δρχ.

ΕΠΙΤΑΓΕΣ: Περιοδικό PIXEL, Μπόταση 9, 106 82 - Αθήνα

Τα πιό σύγχρονα φιλικά κομπιούτερ στο φιλικό μαγαzί με φιλικές τιμές

ΤΟΣΙΤΣΑ 1

ΟΠΙΣΘΕΝ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΩΛΗΣΗ ΧΟΝΔΡΙΚΗ ΛΙΑΝΙΚΗ

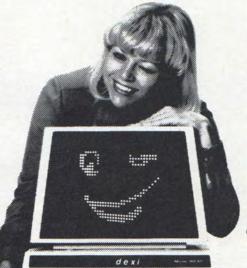
Διαθέτουμε

Τα καλύτερα Αμερικάνικα τα καλύτερα Ευρωπαϊκά τα καλύτερα Ίαπωνικά κομπιούτερ στο πρώτο κατάστημα ηλεκτρονικών υπολογιστών στην οδό ΤΟΣΙΤΣΑ 1. Από το 1974 έχουμε

εξυπηρετήσει χιλιάδες πελάτες, χιλιάδες μαθητές, χιλιάδες φοιτητές, μηχανικούς, επαγγελματίες, βιοτέχνες, δικηγόρους, ιατρούς, εμπόρους, βιομήχανους, ναυτικούς, αεροπόρους κ.ά.

Μερικοί από τους πελάτες μας

Δημοτικά σχολεία, γυμνάσια, λύκεια, ΚΑΤΕΕ-ΤΕΙ, Ανωτάτη Βιομηχανική. Ανωτάτη Εμπορική,

τα Πανεπιστήμια, Πολυτεχνείο, Δημόκριτος, ΟΤΕ, τα Υπουργεία, ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ, Στρατός, Ναυτικό, Αεροπορία.

Γιά σιγουριά και εμπιστοσύνη

Ελάτε και σεις τώρα στο φιλικό μαναχί στην οδό ΤΟΣΙΤΣΑ 1. Έχουμε επιστημονικό προσωπικό για να σας διδάξει, να σας συμβουλέψει, να σας προστατεύσει από λανθασμένη αγορά. Δεχόμαστε επιστροφές και μετά 5 χρόνια.

Προγράμματα

Έχουμε χιλιάδες προγράμματα για παιγνίδια γιά εκπαίδευση γιά το εμπόριο, τη βιομηχανία, τους μουσικούς, γιά όλους μικρούς και μενάλους.

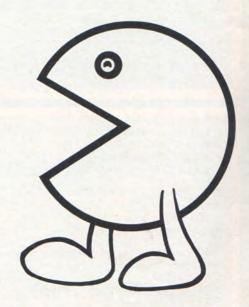
ΕΠΙΣΚΕΎΕΣ – SERVICE – ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ

Επισκευάzουμε όλα τα κομπιούτερ

TEXAS INSTRUMENTS - COMMODORE

SINCLAIR - HEWLETT PACKARD - CASIO

Εξυπηρετούμε την επαρχία τηλεφωνικά και με αντικαταβολή

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ - ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ ΔΥΝΑΜΚΟ Ε.Π.Ε. ΤΟΣΙΤΣΑ 1 ΟΠΙΣΘΕΝ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΤΗΛ. 8831198

TA NEA TOY PIXEL

«ο ήχος με γεννά και η σαΐτα με σκοτώνει» (Paul Valery)

Αγαπητοί Αναγνώστες,

Αν ανοίξατε το περιοδικό για να απολαύσετε τα εξαιρετικού γούστου αστειάκια, που συνήθως κοσμούν τη σελίδα αυτή, μπορείτε να το... κλείσετε. ΟΧΙ ΒΕΒΑΙΑ. Παρακαλούμε να μας ανεχθείτε, έστω και σοβαρούς (ίσως θα ήταν καλύτερα αν λέγαμε σοβαροφανείς, θα διαπιστώσετε αργότερα γιατί). Η αιτία της αιφνίδιας αυτής μεταστροφής ύφους δεν είναι άλλη από το νέο νομοσχέδιο περί Πληροφορικής, που πρόσφατα είδε το φως της δημοσιότητας και του οποίου η ψήφιση κατά τα φαινόμενα επίκειται. Το περιοδικό δεν προτίθεται βέβαια να εκβάλει άναρθρες κραυγές ενάντια στο νομοσχέδιο, γιατί μια τέτοια πρακτική, πέρα απ' το ότι δείχνει έλλειψη καλού γούστου, αποδεικνύεται και αναποτελεσματική. Θα περιοριστούμε σε μια - ελπίζουμε καλοπροαίρετη κριτική.

Ας αρχίσουμε από τον τύπο, που όμως δεν απέχει ιδιαίτερα από την ουσία. Είναι εντελώς απαράδεκτο να δημιουργείται ένα νομοσχέδιο χωρίς να ενημερώνονται και να ζητείται η γνώμη των ενεχόμενων προσώπων ή φορέων. Η πρακτική αυτή θυμίζει την αρκετά διαδεδομένη παλιότερα μεθόδευση, όπου η σύναψη γάμου μεταξύ δύο ατόμων κρινόταν και αποφασιζόταν από τους γονείς των δύο πλευρών, ερήμην και πολύ συχνά ενάντια στη βούληση των άμεσα ενδιαφερομένων. Όμοια, στην προκειμένη περίπτωση, το νομοσχέδιο καταρτίστηκε από μια ειδική νομοπαρασκευαστική επιτροπή του υπουργείου Δικαιοσύνης - της οποίας την «ειδικότητα» και αξία ούτε θέλουμε, ούτε είμαστε σε θέση να κρίνουμε - χωρίς την παραμικρή επαφή με όλους όσοι ασχολούνται με την πρακτική εφαρμογή της Πληροφορικής στη χώρα μας. Πάνω σ' αυτό δε βλέπουμε τι άλλο θα μπορούσαμε να πούμε, το άστοχο της μεθόδευσης είναι νομίζουμε προφανές.

Ας δούμε τώρα την ουσία της υπόθεσης. Στο νέο νομοσχέδιο προβάλλει ξεκάθαρα η διάθεση να προστατευτεί ο πολίτης από την «ηλεκτρονική» αυθαιρεσία. Τίθενται δηλαδή σαφέστατα όρια ανάμεσα στις πληροφορίες που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο της Πληροφορικής και σ΄ αυτές που θεωρούνται σαν αυστηρά προσωπικές και κατά συνέπεια μη κοινοποιήσιμες. Σαν μέσα επίτευξης του παραπάνω στόχου ορίζονται, ανάμεσα σε άλλα, και τα εξής:

- Απαγορεύεται η συγκέντρωση, στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές, πληροφοριών που κρίνονται σαν προσωπικές. Οι παραβάτες απειλούνται με ποινές φυλάκισης έως πέντε χρόνια και βαρύτατα χρηματικά πρόστιμα.
- Όσοι έχουν ηλεκτρονικούς υπολογιστές θα πρέπει να τους δηλώσουν στις αρμόδιες αρχές, ενώ όσοι πρόκειται να αποκτήσουν κάποιον στο μέλλον, θα πρέπει προηγουμένως να εξασφαλίσουν άδεια.
- 3) Κάθε πολίτης δικαιούται να γνωρίζει τις καταχωρημένες πληροφορίες, που τον αφορούν, και σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι είναι εσφαλμένες να ζητήσει τη διόρθωση ή και την πλήρη διαγρακή τους.

Βλέποντας τα αποτελέσματα αυτά του έργου της επιτροπής μπορούμε άμεσα να φτάσουμε στο συμπέρασμα ότι διακρίνονται για την προοδευτικότητά τους, όσον αφορά τη διαπίστωση του εγκυμονούντος κινδύνου, αλλά και την οπισθοδρομικότητά τους όσον αφορά τα μέσα αντιμετώπισης του κινδύνου αυτού. Για να το πούμε πιο απλά: αν βάζαμε έναν άνθρωπο των σπηλαίων να καταρτίσει διατάγματα για να μας προστατεύσει από τη ραδιενέργεια, τα δημιουργήματά του θα ήσαν αντίστοιχης ευστοχίας και αποτελεσματικότητας.

Αλλά καιρός να εξηγηθούμε. Πολύ ωραία, απαγορεύεται η συλλογή προσωπικών πληροφοριών, ποιός όμως πρόκειται να το ελέγξει; Ποιός θα ελέγξει συγκεκριμένα, αν οι πληροφορίες που αφορούν την Βασιλική Παπαγιαννακοπούλου, ετών 86, από την Ξινιάδα Λαμίας, είναι μέσα στα επιτρεπτά όρια; Μήπως η ίδια; Επιτρέψτε μας να αμφιβάλλουμε (και ας μη βρεθεί) κανείς να πει ότι υποτιμούμε τον λαό, δεν είναι ώρα για όμορφα συνθήματα). Αλλά ας υποθέσουμε ότι κάποιος (ακόμα και η κυρία που αναφέραμε) διαπιστώνει ότι οι πληροφορίες που την αφορούν δεν εμπίπτουν στα νόμιμα πλαίσια και κατορθώνει να πετύχει τη διαγραφή τους (μετά από 200 τουλάχιστον χαρτοσημασμένες αιτήσεις...). Ποιός πρόκειται να εμποδίσει τη διατήρηση ενός αντίτυπου με τις απαγορευμένες πληροφορίες; Μήπως η επιτροπη; Μα δε νομίζουμε ότι θα έχουν τα μέλη της τη δυνατότητα και τη διάθεση να ερευνούν έναν κυκεώνα διακετών...

Ας εξετάσουμε τώρα την άλλη περίπτωση. Ένα παιδί, μετά τα σχετικά παρακάλια και δηλώσεις του είδους «να δείτε τι φοβερούς βαθμούς θα φέρνω τώρα που θα 'χω και τον υπολογιστή...», πείθει τελικά τους γονείς του να του αγοράσουν ένα home micro. Φτάνει λοιπόν η αθώα οικογένεια στο τόπο αγοράς του μηχανήματος, όπου και πληροφορείται ότι αυτό που θέλησαν να αγοράσουν είναι αντίστοιχο ενός οπλοπολυβόλου ή ενός συστήματος ραντάρ και ότι απαιτείται έκδοση ειδικής αδείας, γιατί ως γνωστόν με ένα home micro μπορείς όχι μόνο να στείλεις έναν πύραυλο στο φεγγάρι, αλλά και να φακελώσεις την υδρόγειο... Τι άλλο να πούμε;

Ας ολοκληρώσουμε. Το νομοσχέδιο αυτό που καταρτίστηκε ερήμην των άμεσα ενδιαφερομένων, βλέπει τον κίνδυνο σωστά, αλλά τον αντιμετωπίζει εσφαλμένα. Δε θέτει κανέναν ρεαλιστικό περιορισμό στους «μεγάλους», ενώ τρομοκρατεί αναίτια τους «μικρούς». Η όλη αντιμετώπιση του προβλήματος προδίδει ουσιαστική άγνοια του θέματος.

Αυτά, αγαπητοί αναγνώστες. Ελπίζουμε ότι στο επόμενο τεύχος θα έχουμε πιο ευχάριστα θέματα για να ασχοληθούμε.

Πριν κλείσουμε όμως δεν μπορούμε βέβαια και να μη σας ευχηθούμε Καλές Γιορτές - μ΄ αυτά και μ΄ αυτά κοντέψαμε να το ξεχάσουμε... Α, και κάτι ακόμα. Από τον Ιανουάριο γινόμαστε τελικά Μηνιαίοι (πως τα λέμε ε:)...

Ο αρχισυντάκτης

DRIVE ΓΙΑ ΟΛΑΤΑ ΓΟΥΣΤΑ

O Spectrum είναι αυτός....που είναι. Η δήλωση αυτή μπορεί να μην λέει πολλά, αλλά σημαίνει... Μια πλευρά του παραπάνω φαινόμενου είναι και η μεγάλη ποικιλία αποθηκευτικών μέσων για τον υπολογιστή, που έχει πάρει πλέον σημαντικές διαστάσεις ικανοποιώντας κάθε πιθανή απαίτηση. Ας γνωρίσουμε όμως τις καινούριες αφίξεις που ονομάζονται Wafadrive, Beta Interface και Thurnall Disk Drive.

To Wafadrive Tho Rotronics Ltd που διατίθεται στη χώρα μας από το Plot-1 και κοστίζει 30.000 - είναι όμοιο λειτουργικά με τα γνωστά μας microdrives. Πρόκειται δηλαδή και πάλι για σύστημα κασέτας, μόνο που η χωρητικότητα της κάθε μιας μπορεί να είναι 16Κ, 64Κ ή 128Κ. Ο ρυθμός μετάδοσης των πληροφοριών είναι 2K/sec, ενώ ο χρόνος προσπέλασης εξαρτάται από τη χωρητικότητα της κασέτας.

Η μονάδα των Wafadrive περιέχει το σχετικό interface, 2 μονάδες drives, σειριακή θύρα RS-232 και παράλληλη centronics. Η μόνη δηλαδή διαφορά από το Interface-1 thg Sinclair είναι ότι η θύρα νια δίκτυο μετατράπηκε σε centronics. Αυτό ένινε - κατά την κατασκευάστρια εταιρία γιατί η θύρα αυτή, που χρησιμοποιείται για σύνδεση του υπολογιστή με εκτυπωτές, είναι πολύ πιο χρήσιμη στον μέσο χρήστη από αυτήν για δίκτυα. Αξίζει να σημειωθεί ότι, μαζί με τη βασική μονάδα που στοιχίζει £130, προσφέρεται και ένα πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένων, που συνεργάζεται με τα Wafadrives και ονομάζεται Spectral Writer.

To Beta interface ths Technology Research Ltd επιτρέπει στον Spectrum να χρησιμοποιήσει οποιοδήποτε από τα drives που έχουν κυκλοφορήσει για τον ΒΒC, που χρησιμοποιούν βέβαια πραγματικές δισκέτες και όχι ειδικά κατασκευασμένες ταινίες. Το interface μπορεί να συνδεθεί στη θύρα γενικής χρήσης του υπολογιστή, αλλά και πίσω από το Interface-1. Αυτό σημαίνει ότι, αν κανείς Θέλει, μπορεί να χρησιμοποιήσει ταυτοχρόνως και τα microdrives και κανονικό σύστημα δισκέ-

Το σοβαρότερο μειονέκτημα του Beta-Interface - προβλέπεται να αντιμετωπιστεί σε μετέπειτα έκδοση - εί-ναι ότι δεν μπορεί να χειριστεί καθόλου αρχεία, ούτε καν σειριακά. Το μόνο που προς το παρόν μπορεί να κάνει κανείς, είναι να αποθηκεύει και να φορτώνει προγράμματα σε πραγματικά υψηλές ταχύτητες. Μαζί με το Beta interface, που κοστίζει £85 (δεν υπολογίζονται τα έξοδα για drive, που φτάνουν τουλάχιστον τις £135, αν και θα σας μείνει αν αποφασίσετε ποτέ να αλλάξετε υπολογιστή) προσφέρεται και μια δισκέτα των 5½" που περιέχει διάφορα χρήσιua utilities.

To Thurnall disk drive, που αφήσαμε για το τέλος, είναι μια πραγματική μονάδα δισκετών 3" που συνδέεται στη θύρα γενικής χρήσης του Spectrum (16 ή 48K) και δίνει στον χρήστη αυτό που όλοι επιμένουν να του αρνούνται, αρχεία τυχαίας προσπέλασης. Κάθε δισκέτα έχει χωρητικότητα 150Κ (200Κ unformatted) και δίνει χρόνους προσπέλασης κάτω από 1 δευτερόλεπτο έτσι τουλάχιστον λέει η κατασκευάστρια εταιρία.

Η μονάδα περιέχει το δικό της DOS με ειδικές εντολές που επιτρέπουν όλες τις λειτουργίες του κανονικού
Spectrum (αποθήκευση/
φόρτωμα προγραμμάτων,
εικόνων, πινάκων, bytes) καθώς και χειρισμό
αρχείων τυχαίας ή σειριακής προσπέλασης (το
ενημερωτικό έντυπο για
το προϊόν δεν δίνει περισσότερες πληροπορίες).

Το Thurnall disk
Drive δεν απαγορεύει
την παρουσία περιφερειακών όπως ο ZX-Printer (δεν υπάρχουν πληροφορίες για τον Interface-1) και στοιχίζει
£199. Το πρόσθετο drive
που μπορεί να σηκώσει
το σύστημα στοιχίζει
£189.

Οι διευθύνσεις των εταιριών,για όποιον ενδιαπέρεται,είναι:

- Rotronics Ltd, Santosh House, Marlborough Trading Estate, West Wycombe Road, High Wycombe Road, High Wycombe, Bucks HP112LB, τηλ. (0494) 452-757.

- Technology Research Ltd, Unit 8 Central Trading Estate, Staines, Middlesex, TW 184XE, τηλ. (0784) 63547.

- Thurnall Electronics Ltd, Cadishead, Manchester, M306DX, τηλ. (061) 775-7922.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΟΣ ΗΡΩΑΣ

Μέχρι τώρα ξέραμε τους προγραμματιζόμε- νους εργάτες, τα βιομη- χανικά ρομπότ. Η εταιρία Heath αποφάσισε να πρωτοτυπήσει, και κατασκεύασε έναν προγραμματιζόμενο ήρωα, το προσωπικό ρομπότ Hero Jr, που μπορεί να περιφέρεται μέσα στο σπίτι, να εξερευνά το περιβάλλον του, να μιλάει, και αν του το ζητήσουμε πολύ ευγενικά... τραγουδάει.

Κάθε πρωί, λοιπόν, αντί για κόκορες, ξυπνητήρια και ότι άλλο απαρχαιωμένο τυχαίνει να έχετε, μπορείτε τώρα να ξυπνάτε με τη "γλυκιά" φωνή του Hero, που ευσυνείδητα θα σας θυμίζει ότι ήρθε η ώρα να σηκωθείτε. Πέρα απ' αυτά, το ρομπότ μπορεί να φυλάει το σπίτι μέσω του συστήματος συναγερμού, που μπορεί να ελέγξει. καθώς και να χρησιμεύσει σαν ημερολόγιο, μια και έχει ενσωματωμένο ρολόι/ημερολόγιο, διάρκειας 100 ετών (διαθέτει και αυτόματο σύστημα ρύθμισης για το θεριγό ωράριο).

O Hero Jr "περπατάει" στηριγμένος στα τρία ροδάκια του και διαλέγει τυχαία τις κατευθύνσεις που ακολουθεί. Μπορούμε παρ'όλα αυτά να τον καθοδηγήσουμε και μέσω ασύρματου remote-control. Για να αντιλαμβάνεται τους ήχους, διαθέτει σύστημα που του επιτρέπει να πιάνει κάθε τι μεταξύ 200 και 5000 ΗΖ και να το ξεχωρίζει σε 256 επίπεδα ανάλονα με τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά του. Όσον αφορά την "όραση", διαθέτει ένα παρόμοιο σύστημα, που του επιτρέπει να αντιλαμβάνεται 256 βαθμούς σωτεινότητας, μέσα σε ένα οπτικό πεδίο 25 μοιρών.

Χρησιμοποιώντας υπερήχους, ο Hero Jr μπορεί να μετρήσει με ακρίβεια οποιαδήποτε απόσταση, από 10 εκατοστά μέχρι 8 περίπου μέτρα. Ακόμα, με τα 64 φωνήματα που διαθέτει, το ενσωματωμένο speachsynthesizer Votrax SC-01, μιλάει και η φωνή του μπορεί να ακούγεται σε 4 επίπεδα έντασης. Σημειώστε ότι, όταν το ρομπότ μιλάει ή ακούει, αναβοσβήνουν 8 ενδεικτικά leds (λαμπάκια) που δείχνουν την ένταση των ήχων. 'Αλλες δυνατότητες του "ήρωα" είναι το να μεταφέρει μικρά αντικείμενα και να πέωτει σε κατάσταση χειμερίας νάρκης, απ' την οποία ξυπνάει μόνο αν δεχτεί κάποιο ισχυρό ηχητικό ή οπτικό ερέθισμα.

Από μέσα τώρα, ο Hero Jr δεν είναι τίποτα άλλο παρά ο μικροεπεξεργαστής 6808 της Motorola us 32K ROM Kai 8Κ RAM. Συνολικά το κύκλωμα αποτελείται από τρεις κύριες πλακέτες: του επεξεργαστή, των "αισθητήριων όργανων" και του πληκτρολόγιου. Υπάρχει επίσης δυνατότητα προσθήκης σειριακού ή παράλληλου interface καθώς και cartridge τον προγραμματι-

σμό του ρομπότ σε BAŞIC.
Από μηχανικής
πλευράς, ο Hero χρησιμοποιεί δυο μοτέρ, ένα
βηματικό και ένα συνεχούς ρεύματος. Χάρη σε
αυτά έχει τη δυνατότητα να στρίβει, ενώ κινείται, κατά 180 μοίρες
Η λειτουργία του στηρίζεται σε δύο μπαταρίες
των 6 volt, που πρέπει
περιοδικά να επαναφορτίζονται.

Ο Hero Jr έχει ύψος μισό μέτρο, ζυγίζει 8,5 κιλά και κοστίζει περίπου 1.000 δολάρια. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθυνθείτε στην: Heath Co, Dept. 150-375, Hilltop Rd, Benton Harbor, MI 49022.

Ο ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ

Περισσότερες από 256 ηλεκτρικές συσκευές του σπιτιού μπορεί να κατευθύνει ο Home Commander. Πρόκειται, απλά, για ένα interface που μπορεί να συνδεθεί με οποιοδήποτε computer διαθέτει έξοδο τύπου RS-232C. Ο Home Commander, χρησιμοποιώντας modules BSR, μπορεί να κοντρολάρει από συστή-

ματα ασωαλείας μέχρι φώτα, θερμοστάτες και άλλες οικιακές συσκευ-ές. Όλες οι επαωές μεταξύ του συστήματος και των υπολοίπων συσκευών γίνονται μέσω ενός απλού ΑC δίκτυου συρμάτων.

Ο Home Commander μπορεί να λειτουργήσει και μόνος του, χωρίς δηλαδή την υποστήριξη ενός home-computer. Auτό συμβαίνει επειδή διαθέτει δική του μνήμη RAM και επιπλέον battery back-up circuity.

Ο Home Commander πουλιέται στην Αμερική 295 δολάρια, και στην τιμή αυτή περιλαμβάνονται program templates και οδηγίες χρήσης. Στην παραπάνω τιμή δεν συμπεριλαμβάνονται τα

BSR modules.

Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να ζητήσετε από την παρακάτω διεύθυνση: Automatic Micro, 2542 Billingsley Rd, Worthington, OH 43085.

едуилики алоба

H EKΘEΣH THΣ COMMODORE

Από τις 23 μέχρι τις 25 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκε στο HILTON η έκθεση της Commodore. Η έκθεση είχε μεγάλη επιτυχία και την επισκέφτηκαν πάρα πολλοί ενδιαφερόμενοι. Παρουσιάσθηκαν όλοι οι τύποι των υπολογιστών της Commodore παλαιότεροι και καινούριοι. Παράλληλα παρουσιάσθηκαν τα περιφερειακά τους καθώς

και ένα πλήθος από προγράμματα.

Στην έκθεση συμμετείχαν η νεοσύστατη εταιρία ΤΗΕ BRAIN που παρουσίασε πλούσιο software για τον Commodore, η εταιρία SCICOM που κατασκευάζει επαγγελματικό software για τον Commodore 3270 και η εταιρία VIKELIS ENTERPRISES.

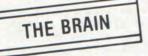
PANSYSTEMS KAI HOME COMPUTER

Στις 22 Νοεμβρίου η καταξιωμένη στον χώρο των "μεγάλων" Pansy-stems εγκαινίασε το ειδικό τμήμα για home-computers στην έκθεσή της, Λ. Συγγρού 314.

Το νέο αυτό τμήμα δημιουργήθηκε για να προσφέρει στους "νέους" φίλους των home, τη δυνατότητα να επεξεργασθούν, να "παίξουν" και σιγά-σιγά να μυηθούν στον κόσμο των υπολογιστών.

Για την εκπλήρωση αυτών των στόχων στον ειδικά διαμορφωμένο χώρο της Pansystems, υπάρχουν πολλά μοντέλα υπολογιστών, και επίσης ειδικοί που θα σας προσωέρουν τις γνώσεις και την πείρα τοῦς, ώστε η ενημέρωσή σας να είναι η καλύτερη δυνατή.

Παράλληλα από 15
Νοεμβρίου '84 έως 15
Ιανουαρίου '85 στην
Pansystems θα υπάρχουν
ειδικές τιμές προσφοράς
για κάθε αγορά, εκδηλώσεις με πολλά δώρα και
διάφορες άλλες εκπλήξεις, που σίγουρα θα
σας καταπλήξουν.

Τα Computer Shop της Αθήνας κάθε μέρα γίνονται και περισσότερα. Το "THE BRAIN" που παράλληλα είναι και software house βρίσκεται στη Λαμπρινή (Ι. Φωκά 125, τηλ. 2928-

005).

Το κατάστημα διαθέτει τους υπολονιστές Commodore, Spectrum, Oric-Atmos καθώς και όλους τους Apple Compatible. Διαθέτει επίσης και προγράμματα με ιδιαίτερη έμφαση στα προγράμματα που "τρέχουν" στον Commodore, πολλά από τα οποία είναι καινούρια στη χώρα μας όπως τα RAID OVER MOSCOW, SEVEN CITIES OF GOLD και MISSION IMPOSSIBLE.

Ο ΤΙ-99/4Α ΣΤΙΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Πρόσφατα κυκλοφόρησε ο MORSE CODER ένα Interface που μετατρέπει τον TI-99/4Α σε κωδικοποιητή σημάτων και φιλοδοξεί να γίνει πολύ χρήσιμο στην εκπαίδευση των ραδιοτηλεγραφητών.

Με τη βοήθεια του MORSE CODER οποιοδήποτε κείμενο μπορεί να γραφεί στον υπολογιστή και να αποσταλεί σε κώδικα MORSE, RTTY η ASCII με όποια ταχύτητα καθορίσουμε.

Τα σήματα ακούγονται κατά την εκπομπή τους και έτσι η συσκευή γίνεται ένα άριστο βοήθημα για τους χειριστές MORSE. Ο MORSE CODER είναι ταυτόχρονα πομπός και δέκτης σημάτων και επιπλέον διαθέτει παράλληλη έξοδο για εκτυπωτή στον οποίο μπορούν να καταγράφονται τόσο τα σήματα που λαμβάνον-

ται όσο και τα σήματα που εκπέμπονται.

Ο MORSE CODER μπορεί, εκτός των άλλων, να αποθηκεύσει στη μνήμη του υπολογιστή μέχρι 10 κείμενα των 256 χαρακτήρων και να τα στείλει όταν θέλουμε, με το πάτημα ενός κουμπιού. Η τιμή της συσκευής είναι 15.000 δρχ.

MICROPOLIS KAI TONOFPAGOI

'Αρχισε πρόσωστα να διατίθεται από το Micropolis (τηλ. 3633-357) ένα πακέτο με προγράμματα τοπογραφίας. Τα προγράμματα χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες:

α) Γενική Τοπογραφία: Τίτλος-επίλυση γωνιών -Αλληλοτομίες (εμπροσθοτομία, πλαγιοτομία, οπισθοτομία, πρόβλημα Χάνσεν) - Εμβαδομέτρηση κ.λπ.

β) Οδεύσεις-Ταχυμετρία: Τίτλος-Επίλυση οδεύσεων-υπολογισμός υψομέτρων και συντεταγμένων-σχεδίαση ταχυμετρικών στάσεων-αποθήκευση κ.λπ.

γ) Κτηματολογικοί πίνακές Α και Β.

Τα προγράμματα της πρώτης κατηγορίας τιμώνται 8.500 δρχ. της δεύτερης 14.000 δρχ. και της τρίτης 4.500 δρχ. Η τιμή του πακέτου είναι 25.000 δρχ.

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ FUTURE

΄Οσοι επισκέφτηκαν την έκθεση MULTI-INDEX Θα θυμούνται ίσως τον διαγωνισμό που διοργα-νώθηκε εκεί από το "FU-TURE COMPUTER SHOP".

Στο διαγωνισμό έλαβαν μέρος εκατοντάδες επισκέπτες της έκθεσης οι οποίοι κλήθηκον μέσα από τον Spectrum να απαντήσουν σωστά σε εννιά ερωτήσεις.

Το έπαθλο του δια-

γωνισμού ήταν ένας υπολογιστής BIT-90 και τρία παιχνίδια και ο νικητής θα έβγαινε σε συνάρτηση με τον αριθμό των σωστών απαντήσεων και τον συνολικό χρόνο σκέψης.

Το Σάββατο 17 Νοεμβρίου, έγινε στο FUTURE μια μικρή γιορτή στο τέλος της οποίας παρουσιάσθηκαν οι σωστές απαντήσεις και στη συνέχεια βγήκαν οι νικητές του διαγωνισμού.

Νικητής με 8 σωστές απαντήσεις ήταν ο φοιτητής της Φυσικομαθηματικής κ. Κώστας Τουφεξής, ο οποίος κέρδισε τον ΒΙΤ-90. Αξίζει να σημειωθεί ότι υπήρχαν έπαθλα και για όσους δεν θα είχαν καμία σωστή απάντηση. Δεν βρέθηκε όμως κανείς με μηδέν σωστές απαντήσεις.

TO COMPUTER CENTER ΤΗΣ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ

Μετά το STEP η Κατερίνη απέκτησε ένα ακόμα Computer Shop. Πρόκειται για το COMPUTER CENTER που βρίσκεται στο κέντρο της πόλης, στη διεύθυνση Αγ. Λαύρας 16, 1ος όροφος.

Το COMPUTER CENTER διαθέτει τους υπολογιστές Commodore, Spectrum, Newbrain, Oric Atmos καθώς και πλήθος από περιφερειακά όπως τους εκτυπωτές της ΕΡ-SON τα μόνιτορ της SA-MYO και πλήθος από προγράμματα που ξεκινούν από παιχνίδια και φτάνουν σε πακέτα για Πολιτικούς Μηχανικούς.

THE COMPUTER CLUB SHOP

Το γνωστό σε όλους Computer Club απέκτησε το δικό του shop. Ονομάζεται "THE COMPUTER CLUB SHOP" και βρίσκεται στο κέντρο της Silicon Valley της Αθήνας, στη διεύθυνση Στουρνάρα και Σουλτάνη 19.

Το καινούριο shop διαθέτει όλους τους γνωστούς home-micro, τα περιπερειακά τους, και εγγραφές νέων μελών. καθώς και προγράμματα σε κασέτες. Επιπλέον διαθέτει όλα τα προγράμματα του Computer Club και τα δύο περιφερειακά (Joystick Interface και STENTOR) που έστιαξε το C.C. για τον Spectrum.

Τέλος τα μέλη του Computer Club θα μπορούν να βρουν τα ενημερωτικά έντυπα που τους αφορούν ενώ θα γίνονται

Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ

Στην "καρδιά" της Γλυφάδας στη διεύθυνση Λεωφ. Ι. Μεταξά 32Α (τηλ. 4181-980) άρχισε πρόσφατα να λειτουργεί ο Υπολογιστής, που αποτελεί ένα συνδιασμό Computer Shop και Software house.

Οι άνθρωποι του Υπολογιστή πιστέύοντας στην αποκέντρωση δημιούργησαν έξω από το κέντρο της Αθήνας ένα κατάστημα που φιλοδοξεί να δώσει σωστές μηχανογραφικές λύσεις στους πελάτες του.

Στον Υπολογιστή υπάρχουν όλοι οι γνωστοί τύποι των home micro, με τα περιφερειακά τους, καθώς και με πλήθος προγραμμάτων, που αρχίζουν από παιχνίδια και φτάνουν μέχρι πακέτα Ιατρικής.

H COMPUTER PRACTICA THΣ ΠΑΤΡΑΣ

Η COMPUTER PRACTICA δημιουργήθηκε με σκοπό να καλύψει το χώρο της μηχανογράφησης της Πάτρας. Οι δραστηριότητες της εταιρίας σήμερα είναι οι παρακάτω:

α) Πώληση μηχανημάτων (Commodore, BBC, IBM PC κ.ά.).

β) Πώληση έτοιμων προγραμμάτων.

γ) Δημιουργία προγραμμάτων για ειδικές εφαρμογές.

δ) Λειτουργία κέντρου ελεύθερων σπουδών.

Συνεργάτες της εταιρίας είναι έμπειροι προγραμματιστές-αναλυτές του Πανεπιστημίου της Πάτρας.

Τα γραφεία της COMPUTER PRACTICA βρίσκονται στη διεύθυνση Μαιζώνος και Αράτου 12, πλατεία Όλγας, Πάτρα, τηλ. 274-686.

ελημνική αλούφ

KAI TΩPA AMSTRAD CLUB

Ύστερα από την πετυχημένη πορεία της στους επαγγελματικούς υπολογιστές της σειράς SANYO MBC-555, n Business Microsystems θέλοντας να ικανοποιήσει μια ευρύτερη πελατεία στο χώρο των MICROS και να προσφέρει λύσεις με χαμηλώτερο κόστος, ίδρυσε το AMSTRAD CLUB το οποίο από τα τέλη Νοεμβρίου θα διαθέτει στην αγορά το γνωστό μικροϋπολογιστή AMSTRAD CPC-464.

Αν και ο υπολογιστής είναι σχετικά νέος
στον ελληνικό χώρο, θεωρείται σαν από τους
πλέον πετυχημένους στο
εξωτερικό. Το ΑΜSTRAD
CLUB προσφέρει τους μικροϋπολογιστές ΑΜSTRAD,
τα περιφερειακά τους,
πολλά προγράμματα καθώς
και σεμινάρια σε πολύ
χαμηλές τιμές.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το CLUB και τον ΑΜSTRAD CPC-464, στο τηλέφωνο 8236-444, (Ηπείρου 6 -Μουσείο).

NEA ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ SPECTRAVIDEO

Πολλά γέα προϊόντα έφερε στη χώρα μας η ΕΛΕΑ ΕΠΕ για τους υπο-λογιστές SPECTRAVIDEO. Και πρώτα-πρώτα οκτώ γέες κασέτες με παιχνίδια που αυτή τη στιγμή διατίθενται για τους SV-318 και SV-328 έφθασαν ήδη τον αριθμό των 23.

Επίσης ήρθαν στη χώρα μας και δύο cartridges με τα παιχνίδια CROSS FORCE και FRANTIC FREDDY, ενώ σε λίγες μέρες θα διατίθεται και το MUSIC MENTOR. Παράλληλα κυκλοφόρησε το βιβλίο με τίτλο EXTENDED BASIC της MICROSOFT που καλύπτει τη χρήση όλων των εντολών της BASIC που χρησιμοποιεί η SPE-

CTRAVIDEO.

Επίσης η ΕΛΕΑ ανέπτυξε και διαθέτει ένα πρωτότυπο επεξεργαστή κειμένου που έχει τα παρακάτω κύρια χαρακτηριστικά: Πλήρες Ελληνι-κό και Λατινικό αλφάβητο με δυνατότητα σύγχρονης χρήσης και των δύο αλφαβήτων - κατανοητές οδηγίες στα ελληνικά - εισαγωγή των χαρακτήρων όπως ακριβώς με γραφομηχανή (τόνοςγράμμα), έτσι ώστε μια δακτυλογράσος να μπορεί να χρησιμοποιήσει το σύστημα αμέσως - οι τυ-ποποιημένες διαδικασίες γίνονται με το πάτημα ενός μόνο πλήκτρου.

Το πρόγραμμα συνεργάζεται με οποιοδήποτε εκτυπωτή DOT MA-TRIX η γραφομηχανή μαργαρίτας και σε συνδυασμό με τον SV-328 διατίθεται σε πολύ λογική τιμή.

Παράλληλα διατίθεται η κάρτα SV-806 που χοησιμοποιείται σαν μονάδα επέκτασης για 80 στήλες,που δίνει ακόμα στον υπολογιστή ένα νέο σετ ελληνικών χαρακτήρων. Συγκεκριμένα η χρήση της κάρτας SV-806 προσφέρει: Πλήρες Ελληνικό και Λατινικό αλφάβητο - χαρακτήρες και από τα δύο αλωάβητα που εμφανίζονται ταυτόχρονα στην οθόνη χωρίς περιορισμούς. Εξάλλου ισχύουν και για τα δύο αλφάβητα οι κανονικοί κωδικοί TOU ASCII.

Το τηλέφωνο της ΕΛΕΑ ΕΠΕ είναι 3602-335.

EΠΕΚΤΑΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ DELTA COMPUTER SYSTEMS

Επεκτείνοντας ακόμη περισσότερο τις δραστηριότητές της στο χώρο της Πληροφορικής, η DELTA COMPUTER SYSTEMS οργανώνει σεμινάρια, σε θέματα Η/Υ για αρχάριους και προχωρημένους. Τα σεμινάρια αυτά απευθύνονται σε επαγγελματίες, στελέχη επιχειρήσεων, αποφοίτους σχολών προγραμματισμού, φοιτητές, μαθητές κ.λπ.

Κύρια θέματα των σεμιναρίων είναι οι νλώσσες προγραμματισμού, διάφορα πακέτα software και ορισμένες ειδικές εφαρμογές της Πληροφορικής. Όπως μας είπαν οι υπεύθυνοι της DELTA, στα σεμινάρια αυτά διδάσκουν επιστήμονες με πολυετή πείρα σε θέματα Πληροφορικής.

Ήδη έχουν λήξει με επιτυχία δύο σεμινάρια με θέματα "dBase II" και "εισαγωγή στους Η/Υ με την BASIC".

H DELTA, WC YVW-

στόν, διαθέτει και υποστηρίζει στη Β. Ελλάδα τους υπολογιστές της ΤΕLEVIDEO SYSTEMS καθώς και τους Home Computers της COMMODORE, προσφέροντας συγχρόνως προγράμματα εφαρμογών, service και εκπαίδευση.

Για περισσότερες πληροφορίες: DELTA COMPUTER SYSTEMS, Πολυτεχνείου 17, Θεσσαλονίκη, τηλ. 538-803/113. Μέχρι τώρα γνωρίζαμε την ΙΝΕΟCRAFT σαν
μια μηχανογραφική εταιρία. Τώρα οι δραστηριότητές της επεκτάθηκαν και ήδη η εταιρία
έκανε μια δυναμική
εισβολή και στο χώρο
των μικροϋπολογιστών. Η
ΙΝΕΟCRAFT πήρε την αποκλειστική για τη χώρα
μας αντιπροσωπία των
ιαπωνικών μικροϋπολογιστών ΟΚΙ.

Οι ΟΚΙ κυκλοφορούν σε πολλούς τύπους και φιλοδοξούν να δώσουν σωστές αλλά και φτηνές λύσεις σε πολλά μηχανογραφικά προβλήματα (όπως το word processing).

Η υποστήριξη σε software των ΟΚΙ είναι ήδη αρκετά σημαντική και συνεχώς εμπλουτίζεται χάρη στη συνεργασία της εταιρίας με άλλα System-House της Δυτ. Γερμανίας και της Αγγλίας.

ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ Η ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ

THΣ "TIMEX"

Έφτασαν τα πρώτα προϊόντα της ΤΙΜΕΧ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑΣ που ναι ειδικά κατασκευασμένα για προϊόντα της SINCLAIR. Επίσημος αντιπρόσωπος για την Ελλάδα είναι το νέο COMPUTER SHOP PRISMA.

Στο κατάστημά μας μπορείτε να βρείτε μια πλούσια γκάμα από ZX-SPECTRUM + TM ZX-SPECTRUM TM QL TM

COMMODORE-64 ORIC ATMOS.

Ακόμα, πολλά περιφερειακά, όπως, κασετόφωνο για COMMODORE-64 και πολλά πολλά original προγράμματα monitors, DISK DRIVES για ZX-SPECTRUM TM ORIC PRINTER, μηχανογραφικό χαρτί κ.λπ.

Γ. ΜΠΑΚΟΥ 10 (ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ), AΘΗΝΑ 115 24, Τηλ.: 6926 936, 6930 424, TLX: 223485 ALEX GR.

THESSALONIKI COMPUTER CENTRE

EMEIE MOYNAME DIAGOPETIKA ...

ΠΟΥ ΣΩΣ ΕΝΗΜΕΡΩΝΟΥΜΕ : ΚΑΤΟΠΙΝ ΣΩΣ ΕΚΠΩΙΩΕΥΟΥΜΕ : ΠΡΩΤΩ ΣΩΣ ΕΝΗΜΕΡΩΝΟΥΜΕ :

KAI EYNEXIZOYME NA EAE KANYITOYME EE OTI XPEIAETHTE..

Ο ΓΝΩΣΤΟΣ ΧΩΡΟΣ ETO 60 THE CHM . LOANABH " OEN BEKOARE LIU NO KOULAEI TOEO METGOH ETEKTAEH OPAETHPIOTHTON ETEI PPONTIERME NA. KATANABOYME KAI TO OHM . COYNOPH PETE NO EIMAETE EE OEEH PAC OYEOYME TO KAOE EGE TPOBOHMG . . .

OROL OL VEGROTES
The atopas of Slatkh exteon...
Hata Estata Estata...
Hata Estata Estata...

ΠΟΙΟΣ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ. κάΣ;

TO THREEWOO MAS ELVAL

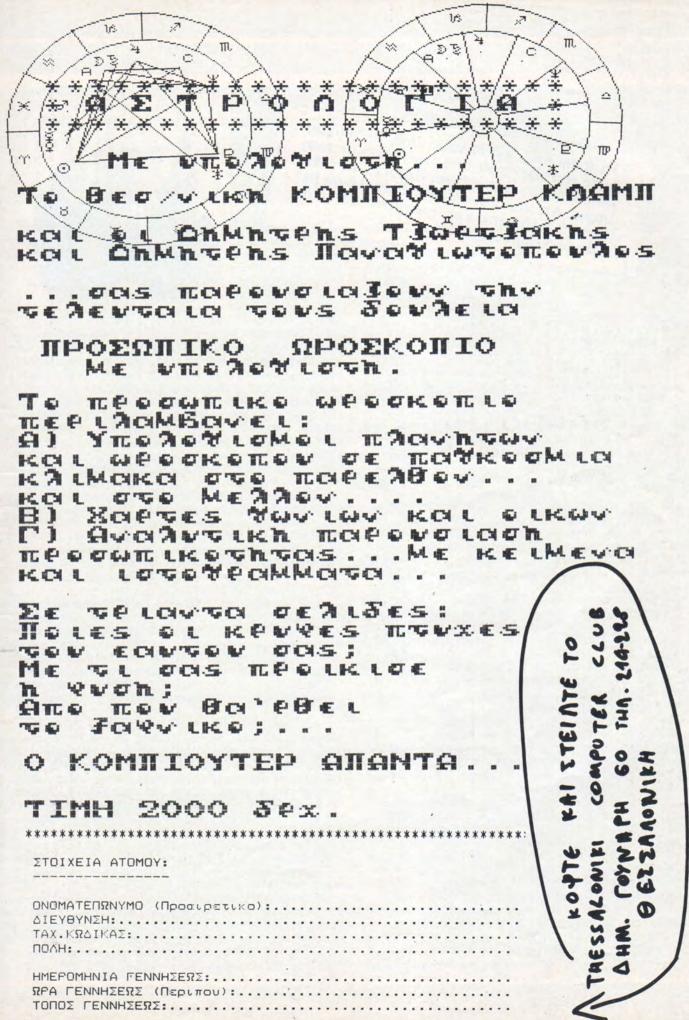
SANYO
HANTAREX
BMC
ZENITH
TAXAN
GRUNDIG...

STAR EPSON

EPSON SEIKOSHA ADMATE BROTHER...

214-228.

digitized by greekrcm.gr

Το περιοδικό εγκαινιάζει από το τεύχος αυτό ανταπόκριση από την «Μέκκα» των home-micro, το Λονδίνο. Περιττό να τονίσουμε ότι πάσα ομοιότητα ή αναλογία με τα εδώ πρόσωπα και πράγματα θα είναι εντελώς συμπτωματική...

ΤΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΗ ΜΑΣ ΒΑΣΙΛΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

ονδίνο! Η πόλη της βροχής, των δίπατων κόκκινων λεωφορείων, του Τάμεση και των μικροκομπιούτερ. Μια παράδοξη ένωση του παλιού με το καινούριο, της αυστηρής παράδοσης των Λόρδων και των Βασιλιάδων με τα τσιπάκια του Sinclair...

Λονδίνο λοιπόν και Χριστούγεννα. Τα μαγαζιά στολίστηκαν, οι άγγελοι του νέον φωτίζουν τους δρόμους και το τεράστιο χριστουγεννιάτικο δέντρο του

Λονδίνου είναι ήδη στη θέση του.

Τα Χριστούγεννα θεωρούνται η καλύτερη εποχή για τα μαγαζιά και φυσικά στην αγορά των micros δεν υπάρχει διαφορά, μόνο που εδώ ο ανταγωνισμός είναι τρομακτικός. Μερικοί λένε ότι αν ένα καινούριο micro "πουλήσει" τα Χριστούγεννα, τότε "σώθηκε". Αυτό φαίνεται να είναι αλήθεια, καθώς δεν περνάει πια μέρα χωρίς να έχουμε και μια ανακοίνωση, μια νέα "εκπληκτική προσφορά" που κανένας δεν περίμενε. Μηχανήματα που υπόσχονται τον ουρανό με τα άστρα, ειδικές προσφορές που συμπεριλαμβάνουν κασετόφωνο, joystick και μια σειρά από προγράμματα είναι στην καθημερινή ημερήσια διάταξη.

Πρώτη και καλύτερη σε αυτόν τον πόλεμο του εντυπωσιασμού η Sinclair με τον "καινούριο" SPECTRUM+. Τα φώτα πάλι στον θείο. Τα περιοδικά γέμισαν και πάλι με "αποκλειστικές πληροφορίες", μύθους και'νέες απειλές για την κατάκτηση της αγοράς από τον θειούλη. Παρά όμως τα εγκωμιαστικά ή μη άρθρα, η Sinclair ξεπέρασε αυτή τη φορά τον ευατό της καταφέρνοντας για πρώτη φορά (!) να ανακοινώσει κάτι και να το "μοιράσει" στα μαγαζιά την άλλη μέρα (ένα νέο ρεκόρ

για το βιβλίο του Guiness).

Για τον Plus δεν πρόκειται να πούμε τίποτα,μια και σας τα "πρόφτασε" το προηγούμενο τεύχος. Ξέρετε λοιπόν ότι δεν πρόκειται για τίποτα τα καινούριο, τίποτα το διαφορετικό, είναι ένας SPECTRUM στο "ράσο" ενός QL. Και η τιμή αυτού.... 180 λίρες. Ναι! ο θειούλης (ή Sir,αν προτιμάτε) Sinclair, άλλαξε το πληκτρολόγιο του SPECTRUM και ανέβασε την τιμή κατά 50 λίρες (38%). Ένα κλασικό εμπορικό κόλπο για να κρατήσει τις πωλήσεις του τώρα τα Χριστούγεννα, που όμως φαίνεται να πετυχαίνει,γιατί σχεδόν όλοι οι πωλητές στα κεντρικά καταστήματα της Oxford Street και Tottenham Court Road μου είπαν ότι ήδη ξεπούλησαν.

Στην αρένα και η Commodore με δύο καινούρια μη-

χανήματα,τον C16 και τον Plus 4 (μετά το Quantum Leap, φαίνεται ότι το Plus έχει αρχίσει να γίνεται της μόδας εδώ στην Αγγλία). Ο C16 με 16Κ RAM, κασετόφωνο, joystick και προγράμματα αντικαθιστά τον Vic-20 και με τιμή 130 λίρες φαίνεται καλή αγορά για τους "νεοφώτιστους" λάτρεις των micros. Ο Plus 4 με 64Κ RAM, μια πολύ καλύτερη Basic απ'αυτήνταυ CBM 64 και 4 πακέτα (Wordprocessing, Spreadsheet, Database, Graphics) σε ROMS δείχνει κάτι παραπάνω από εντυπωσιακός,αν και λίγο "αλμυρός" στην τιμή των 300 λιρών.

Όμως,για να ολοκληρώσει την επίθεσή της η Commodore, ανακοίνωσε (με τις ανάλογες απειλές για τον QL) ένα μηχάνημα με 128Κ RAM και έναν 8-μπιτο μικροεπεξεργαστή,που θα χρησιμοποιεί τη μνήμη σαν 2 σελίδες των 64Κ και θα συμπεριφέρεται κατά τον ακόλουθο "σχιζοφρενικό" τρόπο: όταν το μηχάνημα θα "ανάβει", θα λειτουργεί σαν τον 64, με το πάτημα όμως ενός κουμπιού, θα μεταμορφώνεται σε έναν Plus 4 με όλα του τα αξεσουάρ. Το μηχάνημα, λένε, θα περιλαμβάνει και οθόνη και ένα disk drive.

Περισσότερο επιθετική η ACORN ανακοίνωσε στο PCW computer show τη νέα της σειρά ABC (Advanced Business Computers). Η σειρά αυτή περιλαμβάνει (κρατη-

θείτε):

Το ABC Personal Assistant με τον 6502. Πρόκειται για έναν BBC με μονάδα εὐκαμπτου δίσκου των 640K, το View (Wordprocessing), το Viewsheet (spreadsheet) σε ROM, το σύστημα ECONET (δίκτυο) και πράσινη οθόνη.

Το ABC -100 με τον 6502 και τον Ζ-80 σε συνερ-

γασία, διπλό disk-drive, ECONET και CP/M.

Το ABC-200 με τον 6502 και τον εκπληκτικό 32016 της National Semiconductor, ένας πραγματικός 32-μπιτος μικροεπεξεργαστής και κατάλληλος για το λειτουργικό UNIX που μέχρι πέρσι μόνο σε VAX-11 μπορούσες να συναντήσεις. Το ABC-200 έρχεται μαζί με τις γλώσσες C, Lisp, Pascal, Fortran-77, Forth και BBC Basic.

Μια πιο αναπτυγμένη έκδοση του ABC-200,το ABC-210,διατίθεται με 1 MByte RAM, το λειτουργικό σύστημα Xenix (Unix για micros), μια μονάδα σκληρού δί-

σκου των 10 MByte και ένα έγχρωμο μόνιτορ.

Το ABC-300,που ακολουθεί,περιέχει τον 6502 και τον 80286 και λειτουργεί με το πραγματικό multi-ta-sking (πολλαπλές ταυτόχρονες εργασίες) λειτουργικό σύστημα της Digital Research, το Concurrent-DOS. Και πάλι, το ABC-300 διατίθεται και με σκληρό δίσκο των 10 MByte και έγχρωμο μόνιτορ.

Οι προδιαγραφές είναι εκπληκτικές (αν και ο 6502 φαίνεται να είναι "πανταχού παρών") και τα μοντέλα που υπήρχαν στο PCW show έδειχναν να λειτουργούν κανονικά (το κανονικά είναι ένας άλλος τρόπος για να πούμε ότι δούλευαν όπως μας έλεγαν οι άνθρωποι της ACORN ότι θα έπρεπε να δουλεύουν, μια και κανείς μέχρι σήμερα δεν μπόρεσε να τεστάρει έναν ΑΒC). Όσο για τις τιμές παραμένουν ακόμα άγνωστες.

Δειλά - δειλά μετά τα μεγάλα ονόματα, εμφανίστηκε και ο Enterprise της Enterprise microcomputers. Μετά από καθυστέρηση ενός χρόνου και τρία διαδοχικά "βαφτίσματα" (ELAN, FLAN, ENTERPRISE), ο Ε. παρουσιάστηκε με έναν Ζ-80Α στα 4 MHz, 64K RAM, η οποία, με τη μέθοδο της "σελιδοποίησης" (PAGING), μπορεί να φτάσει τα 3,9 MBytes, 32K ROM που περιλαμβάνουν το λειτουργικό σύστημα και ένα πακέτο Wordprocessing που επιτρέπει μια σελίδα 84Χ50 να εμφανίζεται (και φυσικά να χρησιμοποιείται) στην οθόνη, μια 16Κ ROM εσώκλειστη σε ένα cartridge που περιέχει τη Basic, ένα joystick και graphics με μέγιστο resolution 672Χ256 σημείων και μέχρι 256 χρώματα (!!). Όλα αυτά στηντιμή των 230 λιρών δεν φαντάζουν τόσο εκπληκτικά, όσο τότε που ανακοινώθηκε. Όμως δεν παύει να αποτελεί καλή αγορά, ΑΝ φυσικά βγει το software που υποσχέθηκε η εταιρία.

Η ORIC ανακοίνωσε ότι θα ασχοληθεί μόνο με την αγορά του εξωτερικού και κυρίως με τη Γαλλία και έτσι ο Atmos άρχισε να εξαφανίζεται από τις βιτρίνες. Η Camputers διαλύεται οριστικά και τα τελευταία απομεινάρια του Lynx πουλιούνται σε τιμές ευκαιρίας.

Παρά όμως όλα αυτά τα φανταχτερά, ευχάριστα (και για μερικούς δυσάρεστα) νέα, η πραγματική μάχη γίνεται με τα μηχανήματα που υπάρχουν ήδη στα μαγαζιά. Ανάμεσα σε αυτά διαφαίνεται ήδη ένας πιθανός νικητής. Ο Amstrad. Ναι! Όπου και αν γυρίσεις τα μάτια σου, θα υπάρχουν 4 ή 5 Amstrad να παίζουν μόνα τους ή με τους πανταχού παρόντες 12χρονους "ειδή-. Η Amstrad, που ως γνωστόν προσφέρει τον 464 (Ζ-80Α με 64Κ RAM + κασετόφωνο + πράσινο ή έγχρωμο μόνιτορ) στην εκπληκτική τιμή των 230 λιρών (για το πράσινο μόνιτορ) και 330 (για το έγχρωμο), έχει εδραιωθεί σαν η καλύτερη αγορά και σχεδόν όλα τα μεγάλα software houses παρουσιάζουν συνέχεια νέα προγράμματα γι' αυτόν. Ο CPC-464 φέρεται σαν η μεγαλύτερη απειλή για την Commodore και την Sinclair αυτά τα Χριστούγεννα..

O "πολύς" QL (Quantum Leap, Quite Late κ.λπ.) φαίνεται σαν να μην έχει κάνει ακόμα το άλμα του (όχι τουλάχιστον όσο περίμενε η Sinclair). Τώρα που μπορείς να αγοράσεις τον QL ακόμα και από το ψιλικατζίδικο της γειτονιάς σου μαζί με τους Sunday Times, οι πωλήσεις δεν είναι και τόσο ψηλές. Μια μικρή επιτόπια έρευνα έδειξε ότι ΔΕΝ υπάρχει software. Το μόνο που βρήκα στα κεντρικά μαγαζιά ήταν ένας Assembler-Editor από τη Metacomco, στην εκπληκτική τιμή των 60 λιρών και ένα γελοίο παιχνίδι -γκολφ.

Από τη μεριά της η Sinclair ανακοίνωσε και εκείνη έναν Assembler (αλλά απλώς τον ανακοίνωσε) και ακόμη την αγορά ενός από τα Megagames της Imagine (που χρεωκόπησε πέρσι).

Το γεγονός ότι δεν υπάρχει άλλο software εκτός από τα πακέτα της PSION, που συμπεριλαμβάνονται στην τιμή του QL, έχει συγκρατήσει τις πωλήσεις. Το φαινόμενο αυτό το δικαιολογεί η Sinclair με την πρόφαση

ότι ο 68008 είναι ένας πολύ καινούριος μικροεπεξεργαστής και τα software houses δεν ξέρουν ακόμη τα μυστικά του. Αλλά οι καταστηματάρχες λένε ότι σταίει και η Sinclair με τις καθυστερήσεις του QL και τις πολλαπλές εκδόσεις του λειτουργικού συστήματος (O-DOS)

που δημιούργησε το κακό προηγούμενο.

Πάντως, όσον αφορά το hardware, για τον QL είχαμε αρκετά νέα προϊόντα. Όμως η πιο σοβαρή ανακοίνωση έρχεται από την Quest International και περιλαμβάνει: επεκτάσεις μνήμης για τον QL (64K, 128K, 256K και 512K RAM), μονάδες εύκαμπτου δίσκου των 200K, 400K και 800K (£249-£599) και ένα σκληρό δίσκο των 4,5 Mbyte προς 995 λίρες. Ακόμα, η ίδια εταιρία ανακοίνωσε ένα πακέτο που επιτρέπει στον QL να εργαστεί με το λειτουργικό CP/M 68K της Digital (μια αναπτυγμένη έκδοση του γνωστού CP/M για το 68000). Τέλος, η Cambridge Systems International ανακοίνωσε ένα IEEE488 interface.

Ακόμα, φέτος έχουμε τη δυναμική παρουσία της μυστηριακής 'Απω-Ανατολής με τα MSX (Microsoft Extended Basic Computers). Τα MSX εμφανίζονται όπου υπάρχει SANYO ή SONY ή JVC ή TOSHIBA ή ..., δηλαδή

Όλα περιέχουν ένα Z-80A, 64K RAM, 16K Video RAM, 16 χρώματα, 32 sprites, 2 joysticks ports, θύρα για cartridges, θύρα για εκτυπωτή κ.λπ. και φυσικά το μεγάλο τους ατού, τη συμβατότητα των προγραμμάτων της MSX Basic σε όλα τα μοντέλα από όλους τους κατασκευαστές. Τα MSX έχουν όλα τιμή που κυμαίνεται γύρω στις 230 λίρες, αλλά οι τιμές ΘΑ ΠΕΣΟΥΝ σίγουρα. Η αναταραχή που έφεραν τα MSX στην αγορά φαίνεται από τις φήμες που κυκλοφορούν ότι κάποιοι ετοιμάζουν πακέτα για συμβατά με το MSX στάνταρ για τον SPEC-TRUM και τον Commodore-64. Αυτό βέβαια πρέπει να σημαίνει και αλλαγές στο hardware, αν θέλουμε να μιλάμε για πραγματικό MSX. Πάντως η "γηραιά" PHILIPS, που μέχρι τώρα έχει μείνει έξω από το χώρο των home-micros, ανακοίνωσε ένα MSX micro στη γειτονική Γαλλία σε τιμή £130 περίπου.

Τελειώνοντας δεν θα ήθελα να μην αναφέρω την τελευταία μανία των 'Αγγλων "κομπιουτερο-χομπιστών" που κατευθύνει την αγορά εδώ στο Λονδίνο. Όλοι, μα όλοι, ακόμα και αυτοί που έχουν ένα SPECTRUM 16K Θέλουν έναν εκτυπωτή (Printer) και ενα disk-drive (κατά προτίμηση με το λειτουργικό CP/M), για να νιώθουν το σύστημά τους πλήρες... Και δεν είναι τυχαία η περίπτωση μιας Αγγλίδας νοικοκυράς,που έδειξε το BBC πριν 2 εβδομάδες,η οποία έχει 1 BBC με διπλό diskdrive, έγχρωμο μόνιτορ και έναν EPSON FX80, που της χρησιμεύουν, λέει, για να κρατάει μια λίστα (ή λίστες τελοσπάντων) για τα πράγματα που έχει (ή δεν έχει) στο ψυγείο της (!!!!!?). Βέβαια αυτή η κατάσταση οδήγησε σε ένα νέο πόλεμο τιμών και έτσι σήμερα μπορεί κανείς να αγοράσει έναν εκτυπωτή Daisywheel για £200 και τον CANON 1080, που είναι συμβατός ' με τον FX80 αλλά έχει ένα matrix 23*18 αντί του 7*9 του EPSON FX80, YLA £250.

Γι'αυτό και τα συστήματα που υπόσχονται φτηνά disk-drives και printers κερδίζουν εύκολα τη συμπάεεια του κόσμου. Αλλά νομίζω ότι όλα αυτά είναι αρκετά προς το παρόν και...

Περιμένοντας την τελική μάχη, και από το μελαγ-

χολικό Λονδίνο PRINT "FELA GAC"

END

ΤΟ Club ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΣΤΗΝ «ΠΙΑΤΣΑ» (SHOP), από το COMPUTER CLUB ΣΤΟΥΡΝΑΡΑ & ΣΟΥΛΤΑΝΗ 19 ΣΤΟΥΡΝΑΡΑ ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΣΤΗΝ «ΠΙΑΤΣΑ» (SHOP), από το COMPUTER CLUB ΣΤΟΥΡΝΑΡΑ & ΣΟΥΛΤΑΝΗ 19 ΣΤΟΥΡΝΑΡΑ ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΣΤΗΝ «ΠΙΑΤΣΑ» (SHOP), από το COMPUTER CLUB (SHO

COMPUTER CLUB

AΘHNA
COMPUTER CLUB
MΠΕΝΑΚΗ & ΚΩΛΕΤΤΗ 15
ΤΗΛ. 3637442

digitized by greekrcm.gr

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗTHESSALONIKI COMPUTER CLUB
ΔΗΜ. ΓΟΥΝΑΡΗ 60
ΤΗΛ. 2142228

KOPINΘΟΣ COMPUTER CLUB KOPINΘΟΥ ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ 28 ΤΗΛ. 29026/29508

то club

συνεχώς μεγαλώνει

και προσφέρει στους φίλους των micro, σαν κάθε club που σέβεται τον εαυτό του, ειδικές τιμές, χρήση και ενοικίαση

όλων των Ελλήνων!

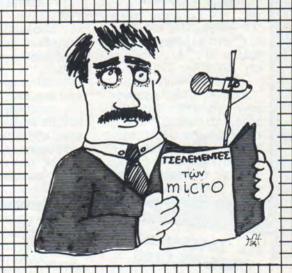
πουλάμε μηχανήματα

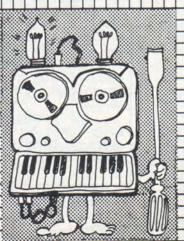
σωστά και υπεύθυνα.
Στο club θα βρήτε οτιδήποτε εχει σχέση με computers. Home Computers, Monitors, Printers, Joysticks, Interfaces, Data Recorders και Software...
να φάνε και οι κότες!!!
Και θυμηθήτε...

μηχανημάτων και περιφερειακών, βιβλιοθήκη, επιστημονική ενημέρωση, την διάθεση να σας βοηθήσουμε σε κάθε σας πρόβλημα και την... τιμή του να είσαι μέλος του club στην τιμή των 1500 δρχ. για ένα εξάμηνο συν την εγγραφή (μέχρι το τέλος του χρόνου) – και όλα αυτά στο γνώριμο φιλικό μας περιβάλλον. Και κάτι άλλο.

κάνουμε σεμινάρια

Εσείς που θέλετε να είστε IN στα micro, ελάτε στο club κάθε Τετάρτη (στις 5.30) ή Σάββατο (στις 11.30) να παρακολουθήσετε τα σεμινάρια Basic για αρχαρίους. Οι φίλοι που μένουν εκτός Αθηνών μπορούν να απευθυνθούν στα club Κορίνθου και Θεσ/νίκης. Για τους προχωρημένους γίνονται σεμινάρια σε πιο εξειδικευμένα θέματα. Τα σεμινάρια ολοκληρώνονται σε 5 μαθήματα και είναι δωρεάν για τα μέλη Ακόμη, φτιάχνουμε...

δικά μας προϊόντα

προϊόντα συνεργασίας του Club με την ROM. Το γνωστό σας προγραμματιζόμενο Joystick Interface που παίζει όλα τα παιχνίδια, τον υψηλής απόδοσης ενισχυτή φωνής Spectrum Stentor με διακόπτη on / off και ένα πρόγραμμα εκπληξη και άφθονο Software: Μαθήματα γλώσσας μηχανής, Συναρτήσεις, Στατιστική, Πίνακες, προ-πό, μαθήματα αγγλικών, τον μοναδικό ΚΟΜΠΟ και κάτι για τους επίδοξους... ... παπατζήδες.

COMPUTER CLUB

AΘΗΝΑ
COMPUTER CLUB
MΠΕΝΑΚΗ & ΚΩΛΕΤΤΗ 15
THA 3637442

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
THESSALONIKI COMPUTER CLUB
ΔΗΜ ΓΟΥΝΑΡΗ 60
ΤΗΛ 2142228

KOPINOOS COMPUTER CLUB KOPINOOY ATI TIAYAOY 28 THA 29026/29 08

digitized by greekrcm.gr

ta CLUBS... kai ta clubs

Η καλή λειτουργία και ο μεγάλος αριθμός computer clubs είναι, όπως όλοι ξέρουμε, ένας από τους πιο σημαντικούς παράγοντες, που συντελούν στην εξοικείωση του κόσμου με τους υπολογιστές και τις εφαρμο-

γες τους. Η στήλη αυτή ξεκινάει με στόχο να προσφέρει πληροφόρηση για τις δραποτηλή αυτή ξεκιναει με στοχό να προσφέρει πληροφορήση για τις όρα στηριότητες των clubs και συγκεκριμένα να δώσει απάντηση σε ορισμένα να βασικά ερωτήματα που απασχολούν όλους, όπως: που βρίσκονται, τι προσφέρουν στα μέλη τους, πόσο στοιχίζει η συνδρομή, τι δραστηριότη. τες αναπτύσσουν, κλπ.

TO «COMPUTER **CLUB**» EFIEKTEINETAI...

Στα χνάρια του μεγαλύτερου "αδελφού" της Αθήνας, άρχισαν ήδη να λειτουργούν στην επαρχία, δύο νέα Computer Club. Πρόκειται για το "ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ COMPUTER CLUB" που βρίσκεται στη διεύθυνση Γούναρη 60, τηλ. 214-228, και το "COMPUTER CLUB KOPINθΟΥ" στη διεύθυνση Απ. Παύλου 28, τηλ. 29026 кат 29508.

Τα δύο καινούρια "Computer Club" προσφέρουν για χρήση στα μέλη τους, ότι ακριβώς και το "Computer Club" της Αθήνας. Όλους δηλαδή τους μικρούπολογιστές μαζί με τα περιφερειακά τους, καθώς και τους

μεναλύτερους υπολογιστές C-10 της Cromemco, AVIETTE, EPSON HX-20 KOL TRITON.

Παράλληλα γίνονται αρκετά συχνά, σεμινάρια γλώσσας BASIC για αρχαρίους καθώς και σεμινάold Hardware VLG TOUC πιο "προχωρημένους". Επίσης ενοικιάζονται μικρούπολογιστές για εξάσκηση και στο σπίτι.

Τέλος, στη διάθεση των μελών των club, είναι όλα σχεδόν τα, ελληνικά και ξένα, περιοδικά για υπολογιστές καθώς και πολλά βιβλία.

Κάτι ακούγεται και για νέες γεωγραφικές επεκτάσεις του "CO-MPUTER CLUB". Οι χομπίστες της επαρχίας και ιδιαίτερα της Θεσσαλίας, ας κάνουν υπομονή μέχρι το επόμενο τεύ-

CLUB» **STH** ΘΕΣΣΑΝΟΝΙΚΗ.

«TRON COMPUTER

Πίσω από τη Ροτόντα, έχει αρχίσει εδώ και ένα μήνα τη λειτουργία του ένα νέο Computer club. Eival to "TRON COMPUTER CLUB", που συστεγάζεται στο record shop "White House", οροθετώντας μια πρωτότυπη παράλληλη πορεία computing και μου-

σικής. Το Club διαθέτει τους αντιπροσωπευτικότερους micro της αγοpác (BBC, ORIC-1, ORIC-ATMOS, SPECTRUM ELEC-ΤΡΟΝ), καθώς και το ανάλογο software. Στο TRON μπορεί κανείς ακόμη να διαβάσει ελληνικά και ξένα περιοδικά του είδους, να συζητήσει με άλλα μέλη και να λύσει πολλές απορίες του σχετικά με τους υπολογιστές και τις εφαρμογές

Κύριος πυρήνας της δημιουργίας του Club είναι μια ομάδα φοιτητών και συγκεκριμένα οι: Διγκτής Αντώνης, Καΐπης Δημήτρης και Τσιαπτσιαδής Ανδρέας.

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στο: "TRON COMPUTER CLUB", Πλ. Αγίου Γέωρνίου (πίσω από τη Ροτόντα), θεσσαλονίκη, τηλ. 217-962.

COMPUTER CLUB THE KOPINGOY

To Computer Club της Κορίνθου συμμετέχοντας στην προσπάθεια για ανάπτυξη της Πληροφορικής στην ελληνική επαρχία, σε συνεργασία με τη Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης Κορινθίας και έχοντας την υποστήριξη και χρηματοδότηση της Νομαρχίας Κορινθίας, προετοίμασαν και διοργανώνουν σεμινάρια Πληροφορικής. Τα σεμινάρια είναι δωρεάν και απευθύνονται σε στελέχη επιχειρήσεων, οργανισμών, συνεταιρισμών, καθώς και σε τεχνικούς.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει 140 ώρες διδασκαλίας, που καλύπτει όλο το φάσμα εκπαίδευσης, από την εισαγωγή στους υπολογιστές και την Πληροφορική μέχρι τα λειτουργικά συστήματα. Τα τμήματα είναι 20μελή και η εκπαίδευση γίνεται στην αίθουσα σεμιναρίων του Computer Club, ενώ οι πρακτικές εφαρμογές στην αίθουσα Υπολογιστών του Παραρτήματος.

Από τα τέλη Νοεμβρίου μάθαμε ότι θα διεξάγονται παρόμοια σεμινάρια και στο Ξυλόκα-

TO THESSALONIKI COMPUTER CLUB ANEBAINE I.

Πριν συμπληρώσει ένα χρόνο λειτουργίας TO "THESSALONIKI COMPU-TER CLUB" ξεπέρασε τα 200 μέλη, συνεχίζοντας την ανοδική του πορεία. Επεκτείνοντας πα-

ράλληλα τις δραστηριότητές του άρχισε μαθήματα BASIC για αρχαρίους, στα πλαίσια του γενικού προγράμματος των Computer Club. Τα μαθήματα περιλαμβάνουν πέντε δίωρα και επαναλαμβάνονται κάθε μήνα.

To "Thessaloniki Computer Club" ολοκλήρωσε ακόμη, μετά δύο χρόνια δουλειάς ένα πρόγραμμα για τον ΖΧ-Spectrum, που περιλαμβάνει ένα πλήρες ωροσκόπιο. Απαραίτητα δεδομένα: ημερομηνία, ώρα και τόπος γέννησης. Αλ-λά γι' αυτό το θέμα θα διαβάσετε περισσότερα σε άλλη σελίδα του περιοδικού.

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στο: "THESSALONIKI COMPUTER CENTER", Anu. Γούναρη 60 και Αρμενοπούλου, θεσσαλονίκη, τηλ. 214-228.

DEFFARAKI MOY JAMPRO

Κάποτε τα παιδιά έβρισκαν τοδρόμο για το σχολείο με το φως του φεγγαριού. Τώρα, η νέα τεχνολογία μας υπόσχεται ότι σε λίγα χρόνια θα έχει αλλάξει τα πάντα μέσα στη σχολική τάξη, μια και όλα πια θα φωτίζονται απ' το δικό της λαμπερό ηλεκτρονικό φως.
Στη χώρα μας όμως τι γίνεται; Τι απ' όλα αυτά είναι πραγματικότητα και τι παραμένει «ευσεβής πόθος»;

στήλη τραβά, κατά τα φαινόμενα, ολόϊσια προς τη δόξα χωρίς μάλιστα να ξαποσταίνει και καθόλου, κι ας διατείνεται το αντίθετο το γνωστό πατριωτικό άσμα (ξέρετε, εκείνο που λέει "... μόνο λίγο καιρό ξαποσταίνει και ξανά προς τη δόξα τραβά"). Θα αναρωτιέστε μάλλον, ποια είναι η νέα αφορμή για διθυραμβικά σχόλια. Αυτόν τον μήνα λοιπόν, μας επισκέστηκαν ούτε ένας, ούτε δύο, αλλά έξι (6) ολόκληροι μαθητές του δημοτικού σχολείου "Ο 'Αγιος Διονύσιος" για να μας πουν τι κάνουν στο σχολείο τους με τους υπολογιστές.

Ας ξεκινήσουμε όμως σύμφωνα με τις ιερές παραδόσεις της στήλης, πράγμα που σημαίνει καταρχήν οι συστάσεις (πάρτε μια βαθιά αναπνοή). Μας επισκέφτηκαν λοιπόν οι: Μαριανέτα Αντωνιάδου (Β΄
Δημοτικού), Σοφία Κυριακίδου (Δ΄), Δημήτρης
Λέκκας (Δ΄), Ντίντα Μητσοπούλου (ΣΤ΄), Λεωνίδας Ιωάννου (ΣΤ) και
Χρήστος Κριτσίκης (ΣΤ).

Στον " Αγιο Διονύσιο", που βρίσκεται στην Πεύκη, όλα άρχισαν την άνοιξη του περασμένου χρόνου. Ο κ. Αντωνιάδης που τυχαίνει να συνδυάζει το επάγγελμα του εκπαιδευτικού με το ενδιαφέρον για τους μικροϋπολογιστές και την ιδιότητα του πατέρα μιας μαθήτριας του δημοτικού σχολείου, που μας απασχολεί, πρωτοστάτησε στη διοργάνωση μιας επίδειξης στο σχολείο με θέμα τους μικροϋπολογιστές και τις

δυνατότητές τους στον χώρο της εκπαίδευσης. Ο Σύλλογος Γονέων του σχολείου γοητεύτηκε, όπως φαίνεται, από όσα είδε και ανέλαβε να ανοράσει πέντε ZX-Spectrum (αργότερα έγιναν έξι) που αποτελούν και τον εξοπλισμό του σχολείου. Αξίζει να σημειωθεί ότι, όπως γράψαμε και στο προηγούμενο τεύχος στη στήλη της Αγοράς, μεγάλο ρόλο στην όλη υπόθεση της προμήθειας των υπολογιστών έπαιξε και το magnet Computer Shop.

Η στήλη οφείλει να δηλώσει ότι δεν έχει να επιδείξει τη φορά αυτή εφαρμογές εφάμιλλες αυτών στις οποίες σας έχουμε συνηθίσει και αυτό γιατί η επαφή των παιδιών με τους υπολογιστές είναι πολύ πρόσφατη, μόλις που έχει αρχίσει να σπάει ο πάγος. Εξαιτίας αυτού αποφασίσαμε να ρωτήσουμε τα παιδιά για τις εντυπώσεις τους από τη νέα αυτή γνωριμία. Συγκεκριμένα πώς τους φάνηκε όταν άκουσαν για πρώτη φορά ότι το σχολείο τους πρόκειται να προμηθευτεί υπολογιστές, τι λένε οι ίδιοι, οι γονείς και οι καθηγητές τους μετά τη σύντομη αυτή γνωριμία και πώς βλέπουν το μέλλον των υπολογιστών γε-VLKA.

Όσον αφορά το πρώτο ερώτημα οι αντιδράσεις ήταν μοιρασμένες. Τα λίγα παιδιά που τύχαινε είτε να έχουν σπίτι τους υπολογιστή, είτε να έχουν μια έμμεση έστω επαφή με το θέμα μέσω παιχνιδιών, γονέων κ.λπ. ήσαν πολύ θερμά διατεθειμένα. Η μεγάλη

πλειοψηφία εμφανίστηκε ουδέτερη προς θετική και εδώ πρέπει να έχουν "βάλει το χέρι τους" τόσο η τηλεόραση, όσο και ο κινηματογράφος με τα διαστημικά έργα που κατά καιρούς προβάλλουν, τα οποία όσο αστείο και αν ακούγεται, αποτελούν τον μόνο τρόπο εξοικείωσης του πολύ κόσμου με τις τεχνολογικές εξελίξεις. Υπήρξε επίσης και μια μικρή ομάδα που απέρριψε εκ των προτέρων την προοπτική, χαρακτηρίζοντάς την ως βαρετή. Τα παιδιά απέδωσαν την αντίδραση αυτή σε άγνοια, πράγμα με το οποίο συμφωνούμε απόλυτα.

Σειρά έχει, όπως πάντα μετά την πρώτη, η δεύτερη ερώτηση ή μάλλον η απάντηση στην ερώτηση. Εδώ τα πράγματα είναι κάπως σαφέστερα. Τα παιδιά που παρακολουθούν τα μαθήματα είναι βέβαια ενθουσιασμένα και φτάνουν μάλιστα σε σημείο να την "πατάνε" όταν ο δάσκαλός τους, ο κ. Αντωνιάδης, τους κάνει πλάκα ότι δήθεν σταματάνε τα μαθήματα κ.λπ. και να τον παρακαλούν να μην κάνει κάτι τέτοιο. Οι γονείς τους, περιέργως, δεν έχουν πει ακόμα τίποτα αντίστοιχο με τους συνηθισμένους σε τέτοιες περιπτώσεις εξάψαλμους, όπως "θα σου βγούνε τα μάτια", "θα τρελαθείς",

Την αιτία για το παραπάνω γεγονός πολύ εύστοχα έδωσε ένα απ' τα κορίτσια, το όνομα του οποίου δεν αποκαλύπτουμε για ...ευνόητους λόγους. Μας είπε συγκεκριμένα ότι "δεν θα μπορούσαν οι γονείς μου

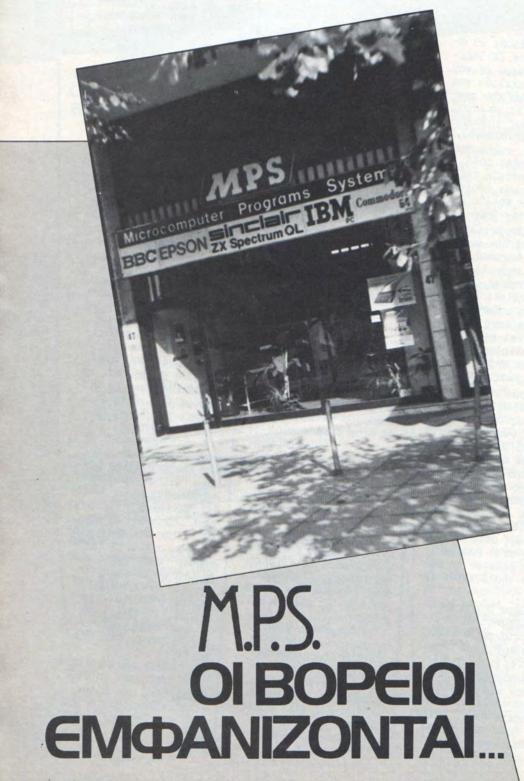
να μου πουν τίποτα, γιατί κι αυτοί κάθονται όλη μέρα, βιδωμένοι μπροστά στην τηλεόραση...". Πάντως απ' ό,τι μπορέσαμε να καταλάβουμε η αντίδραση είναι μάλλον καλή κι εδώ (πώς όχι, αφού αυτοί ήσαν, οι γονείς, που έκαναν σε μεγάλο βαθμό δυνατή την όλη προσπάθεια).

Σχετικά τώρα με την τελευταία μας ερώτηση, δηλαδή για το μέλλον της σχέσης τους με τους υπολογιστές,τα παιδιά μας ανέπτυξαν * ιδιαίτερα - στην κυριολεξία - ενδιαφέρουσες απόψεις. Καταρχήν κανείς δεν εκδήλωσε τη διάθεση να γίνει άμα μεγαλώσει "προγραμματιστής-αναλυτής", δήλωση που η στήλη δέχθηκε με ανακούφιση, γιατί αν ολόκληρη η επόμενη γενιά αποτελείται από προγραμματιστές, τότε ποιος θα γράφει και καγένα βιβλίο για να διαβάζουμε τη νύχτα στο κρεβάτι μας; (όχι βέβαια τα ρομπότ...).

Στη συνέχεια τα παιδιά μας είπαν ότι δεν είναι καθόλου βέβαια για το κατά πόσο η ανθρωπότητα θα προκόψει τελικά από τη συνεχή εξάπλωση της τεχνολογίας και αυτό γιατί όλα αυτά, τα μηχανήματα, ο άνθρωπος μπορεί να τα χρησιμοποιήσει τόσο για καλούς σκοπούς, όσο και για κακούς... (από μικρό κι από τρελό μαθαίνεις την αλήθεια, έτσι δεν λένε;).

Κάπου εδώ τελείωσε η επίσκεψη των παιδιών, γιατί όπως μας είπαν είχε περάσει πια η ώρα των "επικίνδυνων" μαθημά-

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ COMPUTER SHOPS

Το ΡΙΧΕΙ, όπως βέβαια αρμόζει σε κάθε περιοδικό που σέβεται τον εαυτό του, ενδιαφέρεται άμεσα για τη δραστηριότητα που αναπτύσσεται στο χώρο των υπολογιστών σ' όλη την Ελλάδα. Αποδεικνύοντας λοιπόν έμπρακτα το ενδιαφέρον του αυτό παρουσιάζει στο Χριστουγεννιάτικο τεύχος του ένα computer shop της Θεσσαλονίκης. Πρόκειται για to MPS (Microcomputer Programming and Systems), που βρίσκεται στην οδό Πολυτεχνείου 17, σε μια περιοχή που μπορεί να θεωρηθεί η πιάτσα των υπολογιστών στη Θεσσαλονίκη, όχι βέβαια για τα computer shop της, αλλά περισσότερο για τις πολλές εταιρίες software που βρίσκονται εκεί.

Η ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ δημιουργήθηκε πριν τα μανιτάρια...

ο MPS δημιουργήθηκε στη Θεσσαλονίκη πολύ πριν μπει στους Αθηναίους το μικρόβιο των home computers και αρχίσουν να ξεφυτρώνουν στην πρωτεύουσα σαν μανιτάρια τα shops. Ήταν φθινόπωρο του '82 (αρχές της άνοιξης όμως για τα micros στην Ελλάδα), όταν με προϊόντα της SINCLAIR Θέλησε να ικανοποιήσει μια συγκεκριμένη ανάγκη. Μιλάμε φυσικά για την ανάγκη του κοινού για προϊόντα χαμηλού σχετικά κόστους (εννοούμε βέβαια τους home), που θα το βοηθούσαν να μπει στο κόσμο των υπολογιστών.

Με την πάροδο όμως του χρόνου και με την εισβολή TOU Spectrum στην αγορά, οι υπεύθυνοί του αντιλήφθηκαν μια νέα πραγματικότητα. Οι home computers είχαν αρχίσει,δειλά-δειλά βέβαια, να γίνονται και καταναλωτικά προϊόντα. Έτσι κάπου στο Φεβρουάριο του '84 πάρθηκε η μεγάλη απόφαση. Το MPS απέκτησε και βιτρίνα βρίσκοντας ένα άνετο χώρο στο ισόγειο της ίδιας πολυκατοικίας.

προϊόντα προϊόντα προϊόντα

πό τις "αποκλειστικές" πληροφορίες που έχουμε από τα προηγούμενα τεύχη του ΡΙΧΕΙ, στα περισσότερα shops της Αθήνας κυριαρχεί η επίπλωση με μπλέ σωλήνες, μοντέρνες καρέκλες κ.λπ. Ε λοιπόν, για την περίπτωση του MPS δεν ισχύουν τα ίδια. Μπαίνοντας δεν βλέπει βέβαια κανείς τους υπολογιστές πάνω σε τραπέζια σε στυλ empire, όπως θα ήθελαν μερικοί γνωστοί και μη εξαιρετέοι... Τους βλέπει όμως πάνω σε όμορφους πάγκους, που δένουν άψογα με το γενικό διάκοσμο. Στους τοίχους υπάρχουν πολλές αφίσες σχετικές πάντα με τα προϊόντα που διαθέτει το shop.

Ποιά όμως είναι αυτά τα

προϊόντα;

Αρχίζουμε από το hardware. Πρωτεύοντα ρόλο στη δραστηριότητα του MPS κατέχουν τα προϊόντα της SINCLAIR. Έτσι σε επίκαιρες θέσεις μέσα στο shop βλέπουμε τον Spectrum, τον πολύ διαφημισμένο QL καθώς και τον πολυσηζητημένο (μετά την πρόσφατη δημοσίευon του PIXEL) Spectrum Plus. Όλα αυτά συνοδεύονται από πολλά περιφερειακά (εκτυπωτές, joysticks κ.λπ.).

Σημαντικό μερίδιο στις πωλήσεις του MPS έχει επίσης και ο κλασικός COMMODORE-64. Και εδώ Βρίσκουμε όλα τα περιφερειακά της COMMODORE, καθώς και ένα κατασκευασμένο από χέρια Ελληνικά. Πρόκειται για μια ειδική κατασκευή τροφοδοτικού, που έγινε από τους τεχνικούς του MPS. Το MPS διαθέτει ακόμη το BBC model B με επέκταση μνήμης και μονάδες μαγνητικών δισκετών καθώς και το

Συνεχίζοντας την παρουσίαση των προϊόντων που μπορεί να βρει κανείς στο MPS σας αναφέρουμε τα ένχρωμα μάνιτοος της HANTAREX και της SANYO. Τα κασετόφωνα της SANYO KOL THE TANDY. TOUG EKTUπωτές της EPSON (RX-80, RX-80 F/T, FX-80, FX-100 Kal LQ-1500). Στο shop γίνεται ακόμη μια αξιόλογη προσπάθεια νια μικροκα-

Electron (Ελεκτρονάκι όπως το λέει ένας γνωστός φίλος του περιοδικού ... δεν φταίμε εμείς, έτσι το λέει).

πηρετήσουν τους χρήστες των μικρών συστημάτων. Έτσι έχουν κατασκευασθεί, για τον COMMODORE-64, ένα τροφοδοτικό (που αναφέραμε και παραπάνω) και ένα interface σε κασέτα ή δισκέτα για τη σύνδεσή του με εκτυπωτές της ΕΡ-SON. Για τον Spectrum διατίθεται ένα interface για εκτυπωτή και ένα άλλο για ραδιοτηλέτυπο (RTTY).

Το MPS αναλαμβάνει επίσης τη μηχανογράφηση μικρών εταιριών. Για το λόγο αυτό διαθέτει

μια γκάμα επαγγελματικών μικροϋπολογιστών, στην οποία περιλαμβάνονται τα μοντέλα PC, ΧΤ και Portable the IBM, or EPSON 0-10, ΗΧ-20, ΡΧ-8 καθώς και όλα τα μοντέλα της APRICOT (F1e, F1, PC, XT και 7Point).

Και τώρα, με την ελπίδα ότι οι αναγνώστες του ΡΙΧΕΙ διατηρούν την παροιμιώδη υπομονή, τους έρχεται η σειρά του software. Στον τομέα αυτό το MPS έχει να επιδείξει σοβαρή δραστηριότητα τόσο σε προγράμματα για χομπίστες όσο και σε προγράμματα εφαρμογών. Κάνοντας λοιπόν αποκλειστική εισανωνή, διαθέτει πρωτότυπες κασέτες παιχνιδιών και προγραμμάτων, που τρέχουν στον ZX-Spectrum και στον COMMO-DORE-64, προς μεγάλη βέβαια ικανοποίηση των,μικρής (και πολλές φορές μεγάλης) ηλικίας, φίλων

Το MPS προωθεί μια σειρά προγραμμάτων εφαρμογών για τον Spectrum. Έτσι βρήκαμε ένα πακέτο για πολιτικούς μηχανικούς (πλάκες, δοκοί, αντισεισμικοί δοκοί, έλεγχος παραμετρικών δοκών, πέδιλα, πεδιλοδοκοί κ.λπ.) και ένα πακέτο για αγρονόμους

τοπογράφους, που κάνει επίλυση οδεύσεων για έξι περιπτώσεις, ενώ ετοιμάζονται προγράμματα για ογκομετρία, εμβαδομετρία και οδοποιΐα. Το MPS δεν ξέχασε όμως και τους οδοντογιατρούς, διαθέτοντας γι' αυτούς ένα πρόγραμμα που περιλαμβάνει ερωτηματολόγιο υγείας, παρακολούθηση όλων των ιατρικών επισκέψεων καθώς και λογιστικοοικονομικές λειτουργίες. Στον Spectrum τρέχει επίσης ένα πρόγραμμα που περιέχει μισθοδοσία καθηγητών και βαθμολογία, μαζί με τελικά αποτελέσματα μαθητών γυμνασίου και λυκείου. Αρκετά πλούσιο είναι και το software tou MPS VLQ TOV COMMODO-RE-64. Έτσι διατίθενται προγράμματα με αρχείο διαχείρισης ανταλλακτικών διαφόρων τύπων αυτοκινήτων, προγράμματα γιατρών καθώς και άλλα για επεξεργασία κειμένου στα ελληνικά.

Για τους επαγγελματικούς μικροϋπολογιστές που αναφέραμε υπάρχει software που καλύπτει ένα μεγάλο φάσμα εφαρμογών. Αρχίζοντας από εμπορικές (γενική λογιστική, πελάτες, αποθήκη, τιμολόγηση μισθοδοσία), πηγαίνουμε στις ιατρικές και καταλήνουμε

στα προγράμματα πολιτικών μηχανικών.

Αφήσαμε τελευταία τα βιβλία και τα περιοδικά. Στο MPS είδαμε λοιπόν μια μεγάλη βιβλιοθήκη και ένα ψηλό πάγκο με όλα τα ελληνικά περιοδικά, πολλά ξένα και αρκετά βιβλία, κυρίως βοηθητικά, για το χειρισμό των μικροϋπολογιστών που διαθέτει το shop. Έμφαση δίνεται οπωσδήποτε στα βιβλία για τον Spectrum, κυρίως όμως στα Ελληνικά, που όπως μας είπαν οι άνθρωποι του MPS, τους βοηθούν σημαντικά στην προώθηση αυτού του μηχανήματος.

GUZNTNON HE TOUG UNEUGUVOUC

ιευθύντρια του MPS είναι η κ. Φραγκάκη Ελένη. Στο έργο της έχει άξιους συμπαραστάτες τους κ. Χατζησοφιά και Νικολαΐδη που έχουν αναλάβει τον τομέα των πωλήσεων και του σέρβις αντίστοιχα. Στο τημ των συνεργατών του MPS ανήκει και ο κ. Ισαακίδης.

Όταν συζητάει κανείς με τους ανθρώπους των shops, ακούει πολλά-πολλά ενδιαφέροντα πράγματα... Πολλές φορές βέβαια, από shop σε shop, οι γνώμες απέχουν παρασάγγας, δεν παύουν όμως και πάλι να είναι ενδιαφέρουσες. Ακούστε λοιπόν (διαβάστε μάλλον) τι μας είπαν οι άνθρωποι του MPS.

- Το κοινό θέλει, με μεγαλύτερη επιμονή συνεχώς, καλό ελληνικό software και προς την κατεύθυνση αυτή κινείται και το MPS.

- Σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της αγοράς παίζει η υποστήριξη. Για το λόγο αυτό το MPS αναλαμβάνει να κά ει γρήγορο και σωστό σέρβις σε όλα τα προϊόντα που διαθέτει.

Όταν βγήκαμε από το MPS, είχαμε την πεποίθηση ότι, με την παρουσίαση που θα του κάναμε στο ΡΙΧΕΙ, θα συμβάλλαμε ουσιαστικά στην ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ.

digitized by greekrcm.gr

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

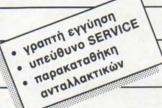
μικροϋπολογιστές στις καλλίτερες τιμές

ZX SPECTRUM 48K

ZX SPECTRUM

Sinclair

ORIC Atmos 48K

ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ 2 - ΤΗΛ. 031/545 967 54 625 - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

micro περιφερειακά - προγράμματα κασσέτες

data management

Πειραιάς - Θεσσαλονίκη

ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΤΙΜΕΣ • ΕΥΚΟΛΙΕΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ • ΔΩΡΕΑΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ HOME COMPUTERS

commodor∈ 64

- Disk drives
- Ελληνικά
- Κασετόφωνα Interfaces

sinclair

Spectrum + QL

- Επεξεργασία κειμένου
- Data base
- Γλώσσες Compilers

Με κάθε αγορά δώρο παιχνίδια και προγράμματα

AMSTRAD ● EPSON ● STAR ● SANYO ● HANTAREX

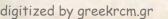
Θεσσαλονίκη ΤΕΧΝΟΔΙΑΣΤΑΣΗ

Καμβουνίων και Ι. Δέλλιου 8 Πλατεία Συντριβανίου THA. (031) 223966

Πειραιάς

Διεύθυνση - Οικ. υπηρεσίες: Κολοκοτρώνη 133 Εκθεση - Τεχνική υποστήριξη: Λεωσθένους 20 TEAEE 21/2932 - 21/3374 (T.O. 80003)

THA: 4520222 - 4517786

роитіліфіка

γαπητοί αναγνώστες, η στήλη πρέπει κατ'αρχήν να σας υπενθυμίσει ότι περιμένει προσφορές και από σας (εφόσον πρόκειται για ρουτίνες γενικής χρήσης), μην τα περιμένετε όλα από μας...

Για αυτή τη φορά έχουμε δύο ρουτίνες σε BASIC, που λύνουν πολλά προβλήματα σε σχέση με τα Strings και που δεν βρίσκει κανείς συχνά στους micro. Οι δύο αυτές ρουτίνες λέγονται POS - από το Position - και STRING\$. Η πρώτη καλείται από μια γραμμή με τη μορφή X=PO\$(A\$,B\$,Y). Η εντολή αυτή σημαίνει: Ψάξε στο String A\$ να βρεις το B\$, εάν υπάρχει, αλλά αρχίζοντας το ψάξιμο από τον Υ χαρακτήρα του A\$ και δεξιά.

Εάν με το ψάξιμο αυτό ο υπολογιστής βρει ότι το Β\$ περιλαμβάνεται στο A\$, το X παίρνει μια τιμή, που αντιστοιχεί στη θέση του χαρακτήρα μέσα στο String. Εάν δηλαδή το Χ γίνει 5, σημαίνει ότι το B\$ ταυτίζεται με ένα κομμάτι του Α\$, που αρχίζει από τον 5ο χαρακτήρα του τελευταίου. Στην περίπτωση που έχουμε πολλές επαναλήψεις του ίδιου String, δηλαδή το A\$ περιλαμβάνει το Β\$ περισσότερες από μια φορές, το X παίρνει την τιμή της πρώτης ταύτισης. Γι' αυτό παίζει ρόλο η τιμή του Υ, που καθορίζει από ποιο σημείο του Α\$ θα αρχίσει το ψάξιμο.

Και στις δύο περιπτώσεις που Y=1 ή Y>1, το Χ μετράει τη συνολική απόσταση του Β\$ από την αρχή του Α\$. Αυτά τα ...λίγα κάνει η ρουτίνα του πρώτου listing.

Επειδή ακριβώς είναι ρουτίνα και όχι συνάρτηση, όπως στους άλλους υπολογιστές, θα πρέπει πριν την καλέσετε, να βάλετε στο X\$ το κείμενο, στο Y\$ τα γράμματα που θα ελεγχθούν, στο Z το σημείο του X\$ απ'όπου θα αρχίσει ο έλεγχος, ενώ το αποτέλεσμα θα εμφανίζεται στη μεταβλητή X.

Η δεύτερη ρουτίνα είναι πολύ πιο απλή. Η συνάρτηση STRING\$ καλείται με μια εντολή της μορφής Z\$=STRING\$ (Τ\$,Κ), που σημαίνει, το Τ\$ να προστεθεί στον ευατό του Κ φορές και το νέο string να μπει υπό το όνομα Z\$. Εδώ, οι παράμετροι είναι οι X\$ και X, και το αποτέλεσμα μπαίνει στο LL\$. Προσέξτε μόνο, επεκτεινόμενο το string σας να μην ξεπερνάει τα 256 bytes, γιατί θα έχετε μάλλον δυσάρεστες εκπλήξεις...

Και κλείνουμε αυτόν τον μήνα με το ζητούμενο πρόγραμμα. Φτιάξτε ένα πρόγραμμα που βρίσκει τους πρώτους αριθμούς από 1 έως 1000. Δεν είναι δύσκολο, έτσι; 'Ομως προσοχή! Δεν υπάρχει ένας μόνο τρόπος για να το ωτιάξετε. Μόλις το ωτιάξετε, προσπαθήστε να βρείτε και κάποια άλλη λύση. Μην ξεχνάτε! Εδώ προσπαθούμε να βρούμε πάντα την πιο κομψή και γρήγορη μέθοδο. Αυτά προς το παρόν. Μέχρι τον άλλο μήνα... προσέχετε τον εαυτό σας.

! LET X\$ = MAIN STRING TO BE SEARCHED.
2 FORX=ZTOLEN(X\$)-LEN(Y\$)+1:IFY\$<>MID\$(X
\$, X, LEN(Y\$))THENNEXT:X=-1:RETURN
3 RETURN

1 INPUTX\$, X:GOSUB2:PRINTLL\$:GOTO1
2 LL\$="":FORI=1TOX:LL\$=LL\$+X\$:NEXT:RETUR

PROTA BHIMATA

Αγοράσατε τον πρώτο σας μικροϋπολογιστή; Νιώθετε κάπως χαμένοι; Μην το βάζετε κάτω, εμείς είμαστε εδώ. Γράψτε μας για το πρόβλημά σας, όσο μικρό ή μεγάλο κι αν σας φαίνεται. Το τεχνικό επιτελείο 200 (...) περίπου ειδικών του PIXEL, λύνει οποιαδήποτε απορία (μέσα σε κάποια πλαίσια βέβαια).

Σε πολλές παρουσιάσεις (review) υπολογιστών έχω δει να αναφέρεται η φράση "λογικοί τελεστές". Μπορείτε να μου εξηγήσετε τι είναι αυτοί και σε τι χρησιμεύουν:

βασική διαφορά μεταξύ ενός υπολογιστή και ενός pocket calculator (το γνωστό "κομπιουτεράκι") είναι ότι ο πρώτος, πέρα από το να εκτελεί πράξεις, μπορεί και να παίρνει αποφάσεις.

Όταν λέμε ότι ο υπολογιστής μπορεί να παίρνει αποφάσεις, δεν εννοούμε - δυστυχώς - τίποτα το ιδιαίτερα πολύπλοκο ή εντυπωσιακό. Οι δυνατότητές του στο πεδίο των αποφάσεων φτάνουν το πολύ μέχρι του να αλλάζει την τιμή μιας μεταβλητής ή να μεταβάλλει τη ροή του προγράμματος, να κάνει δηλαδή ένα άλμα και να συνεχίζει από κάποιο άλλο σημείο.

Αλλά καιρός να δούμε πώς ακριβώς παίρνει ο υπολογιστής αποφάσεις, καθώς και το ρόλο που παίζουν οι τελεστές στη διαδικασία αυτή.

Όπως θα ξέρετε ίσως, υπάρχουν ορισμένες εντολές - μιλάμε πάντα για τη ΒΑSIC - που οδηγούν τον υπολογιστή να ελέγξει κάποια συνθήκη και, ανάλογα με το αν αληθεύει ή όχι, να εκτελέσει ένα σύνολο εντολών. Η ύπαρξη και το πλήθος των εντολών αυτών ελέγχου είναι ένα από τα πιο σημαντικά κριτήρια για την ποιότητα μιας έκδοσης της BASIC και αυτό γιατί προσφέρουν σημαντικές ευκολίες στον προγραμματιστή επιτρέποντάς του να κατασκευάζει ευέλικτα και σωστά δομημένα προγράμματα.

Θα ρίξουμε μια ματιά στις βασικότερες απ' αυτές. Καταρχήν δεν πιστεύουμε να υπάρχει υπολογιστής που να μην διαθέτει την IF...THEN...(ELSE). Μέσω αυτής ελέγχεται η συνθήκη που διατυπώνεται αμέσως μετά το IF και, σε περίπτωση που αυτή αληθεύει, εκτελείται η εντολή που βρίσκεται μετά το ΤΗΕΝ. Στις παλαιότερες εκδόσεις της BASIC το μόνο που μπορούσε να ακολουθεί το ΤΗΕΝ ήταν η εντολή GO TO και αργότερα η GO SUB. Οι σημερινοί όμως editor επιτρέπουν οι γραμμές του προγράμματος να περιέχουν πολλές εντολές και κατά συνέπεια μπορούμε πλέον να βάλουμε όλες τις εντολές αμέσως μετά το ΤΗΕΝ και όχι κάπου αλλού μέσα στο πρόγραμμα (υπάρχουν βέβαια και κάποιοι περιορισμοί).

Άλλες εντολές που επιτρέπουν στον υπολογιστή να παίρνει αποφάσεις είναι οι REPEAT...

UNTIL, WHILE...WEND και ΟΝ...GO-ΤΟ/GO SUB. Η πρώτη επαναλαμβάνει μια σειρά εντολών ΜΕΧΡΙ να επαληθευθεί μια συνθήκη, η δεύτερη επαναλαμβάνει μια σειρά εντολών ΟΣΟ εξακολουθεί να ισχύει μια συνθήκη και η τρίτη, ανάλογα με την τιμή κάποιας μεταβλητής, διαλέγει ανάμεσα σε άλλες μια γραμμή προγράμματος (GO TO) ή μια υπορουτίνα (GO SUB) και συνεχίζει την εκτέλεση από κει.

Τόσην ώρα μιλάμε για "συνθήκες" χωρίς να εξηγούμε τι εννοούμε μ' αυτό. Εδώ είναι που οι τελεστές κάνουν την εμφάνισή τους, μια και η παρουσία τους είναι εντελώς απαραίτητη για τη διατύπωση οποιασδήποτε συνθήκης. Θα μπορούσαμε να διακρίγουμε τους τελεστές σε δύο κατηγορίες: τους τελεστές συσχέτισης και τους λογικούς τελεστές. Παρ όλο που τα ονόματά τους ακούγονται κάπως βαρύγδουπα, τελεστές συσχέτισης δεν είναι τίποτα άλλα παρά τα: =,(),),(,(= και >=, τα σύμβολα δηλαδή που εκφράζουν αντίστοιχα σχέσεις ισότητας, διαφοράς, μεγαλύτερου, μικρότερου, μικρότερου ή ίσου και μεγαλύτερου ή ίσου. Μέσω αυτών των απλών συμβόλων είναι δυνατές αρκετά χρήσιμες εφαρμογές, όπως αυτή που παρουσιάζουμε, που έχει σχέση με... κωδικούς ασφαλείας.

Ας υποθέσουμε λοιπόν ότι φτιάξατε ένα πρόγραμμα, το οποίο θέλετε να μην μπορούν να τρέξουν άλλοι. Δεν έχετε παρά να ενσωματώσετε στην αρχή του προγράμματός σας τη ρουτίνα 1.

is out the pooteru

POYTINA 1

- 10 K\$="XXXX": REM ΟΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΘΗΜΑΤΟΣ
- 20 PRINT "ΔΩΣΕ ΤΟ ΣΥΝΘΗΜΑ" 30 INPUT A\$: REM ΕΙΣΑΓΩΓΗ
- ΣΥΝΘΗΜΑΤΟΣ 40 IF A\$=K\$ THEN GO TO 70:
- REM ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΗ 50 PRINT "ΣΥΝΘΗΜΑ ΑΠΑΡΑΔΕ-
- KTO"
  60 GO TO 20: REM ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ
- 60 G0 T0 20: REM ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ 70 REM TO ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜ-ΜΛ

Η ρουτίνα 1 θα μπορούσε να γραφτεί με διάφορους άλλους τρόπους και να μην αλλάξει η ουσιαστική δομή της (π.χ. χρησιμοποιώντας REPEAT...UNTIL), αλλά αυτό που θέλουμε βασικά να δείξουμε είναι ότι μέσω απλών λογικών δομών μπορεί κανείς να δημιουργήσει ενδιαφέροντα αποτελέσματα.

Οι λογικοί τελεστές είναι κάπως πιο στρυφνοί. Παρουσιάστη-καν για πρώτη φορά στο έργο του μαθηματικού George Boole (1815-1864), ο οποίος κατάφερε - παρ'όλο που σχεδόν κανείς στην εποχή του δεν το κατάλαβε - να παραστήσει με αυστηρά διατυπωμένα μαθηματικά σύμβολα τη λογική ανάλυση που εφαρμόζει ο ανθρώπινος εγκέφαλος, χωρίς βέβαια εμείς να δίνουμε ιδιαίτερη σημασία.

Σαν λογικούς τελεστές αναφέρουμε τους And, Or, Not, EOR που μεταφράζονται σαν και, είτε, όχι, Ή (διαζευκτικό) και χρησιμοποιούνται στην προκειμένη περίπτωση για να συνδέουν απλές συνθήκες μεταξύ τους, έτσι ώστε να δημιουργείται τελικά μια σύνθετη συνθήκη. Ας δούμε όμως ένα παράδεινμα:

Δεχόμαστε την επίσκεψη ενός εξωγήινου και, κατά τη διάρκεια της κουβέντας, ο επισκέπτης εκφράζει την επιθυμία να του εξηγήσουμε κάτω από ποιες προϋποθέσεις συνάπτεται ο ανθρώπινος θεσμός του γάμου. Έστω λοιπόν ότι εμείς θέλουμε να του πούμε ότι για να αποφασίσει ένας άνθρωπος να παντρευτεί κάποιον άλλο του αντίθετου φύλου (δεν χρειάζεται να τον μπλέξουμε...) θα πρέπει να είναι ο δεύτερος πλούσιος και καλός, είτε όμορφος και καλός, είτε όμορφος και πλούσιος, είτε όμορφος και πλούσιος και καλός. Έτσι όπως διατυπώσαμε τις συνθήκες μας, βγαίνει το συμπέρασμα ότι αν ικανοποιηθεί έστω και μια απ' αυτές, τότε ο γάμος θα είναι δυνατός. Η όλη υπόθεση λοιπόν μπορεί να παρασταθεί συμβολικά ως εξής:

Έστω Γ=Γάμος, Π=Πλούσιος, K=Καλός και O= Όμορφος, Θ α έχουμε Γ=Π AND K OR O AND K OR O AND Π OR Π AND K AND O.

Όπως βλέπετε, με τους λογικούς τελεστές μπορούμε να επιτύχουμε αρκετά σύνθετες συνθήκες. Η χρήση τους, που μπορεί να σας φαίνεται κάπως προβληματική, θα σας φανεί απλούστερη αν σκεφτείτε ότι για κάθε μια από τις συνθήκες που θέλουμε να συνδέσουμε υπάρχουν δύο πιθανές εκδοχές: ή θα ισχύει (ας το συμβολίσουμε με 1) ή δεν θα ισχύει (ας το συμβολίσουμε με 0). Οι λογικοί τελεστές που αναφέραμε ώς εδώ δίνουν τα αποτελέσματα που φαίνονται στον πίνακα 1.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1	1 - 11
Ø AND Ø=Ø Ø AND 1=Ø 1 AND Ø=Ø 1 AND 1=1	Ø OR Ø=Ø Ø OR 1=1 1 OR Ø=1 1 OR 1=1
Ø XOR Ø=Ø Ø XOR 1=1 1 XOR Ø=1 1 XOR 1=Ø	NOT Ø=1 NOT 1=Ø

Ας εξετάσουμε όμως και μια πιο "καθημερινή" κατάσταση.

Το πρόβλημα της μετακίνησης κάποιου σχήματος (ας υποθέσουμε ότι είναι ένα αστέρι) στην οθόνη, μέσω των πλήκτρων που ελέγχουν τον δρομέα, είναι πολύ συνηθισμένο στα arcade games. Για να λυθεί χρειάζεται ένα πρόγραμμα που να κάνει τα εξής: έλεγχο αν πατήθηκε κάποιο απ' αυτά τα πλήκτρα, προσαρμογή των μεταβλητών που παριστάνουν το νέο σημείο εκτύπωσης, σβήσιμο του χαρακτήρα απ' το παλιό σημείο και εκτύπωσή του στο καινούριο.

Οι παραπάνω λειτουργίες εμφανίζονται στο πρόγραμμα της ρουτίνας 2 (η θέση 0,0 θεωρείται ότι βρίσκεται πάνω αριστερά).

POYTINA 3

120 A=A+(1 AND C\$="8" AND A</br>
RIGHT)-(1 AND C\$="5" AND A> LEFT)

130 B=B+(1 AND C\$="6" AND B</br>
DOWN)-(1 AND C\$="7" B</br>
AND B>UP)

Η γραμμή 130 της ρουτίνας 3 θα μπορούσε να διαβαστεί ως εξής: Κάνε το A=A+1, με την προϋπόθεση ότι το C\$ είναι 8 και το A είναι μικρότερο από το RIGHT, και κάνε το A=A-1, με την προϋπόθεση ότι το C\$ είναι 5 και το Α μεγαλύτερο από το LEFT.

Όπως βλέπετε λοιπόν, η σωστή χρήση των τελεστών κάνει τα προγράμματα πολύ πιο γρήγορα και λειτουργικά. Σαν εφαρμογή των παραπάνω προσπαθήστε να γράψετε μια ρουτίνα που να αντιμετωπίζει πέρα από τις προηγούμενες και τις 4 διαγώνιες κινήσεις. Είναι μόνο 4 εντολές...

POYTINA 2

- 10 CLS
- 20 A=10: B=10: REM ΑΡΧΙΚΉ ΘΕΣΗ ΑΣΤΕΡΙΣΚΟΥ
- 30 RIGHT=30: LEFT=1: UP=1: DOWN =20: REM ΟΡΙΑΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ
- 40 PRINT AT A,B;"*": REM APXIKH EKTYΠΩΣΗ
- 50 C\$=INKEY\$: REM EAETXOS AN
- ΠΑΤΗΘΗΚΕ ΚΑΠΟΙΟ ΠΛΗΚΤΡΟ 60 IF C\$=" " THEN GO TO 50
- 70 PRINT AT A,B;" ": REM ΣΒΗΣΙ-ΜΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΛΙΑ ΘΕΣΗ
- 80 REM ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΜΕΤΑΒΛΗΤΩΝ (5-ΑΡΙΣΤΕΡΑ, 6-ΚΑΤΩ, 7-ΠΑΝΩ, 8-ΔΕΞΙΑ)
- 90 IF C\$="5" THEN A=A-1
- 100 IF C\$="6" THEN B=B+1
- 110 IF C\$="7" THEN B=B-1
- 120 IF C\$="8" THEN A=A+1
- 130 REM ΕΛΕΓΧΟΣ ΟΡΙΩΝ
- 140 IF A(LEFT THEN A=LEFT
- 150 IF A) RIGHT THEN A=RIGHT
- 160 IF BY UP THEN B=UP
- 170 IF B>DOWN THEN B=DOWN
- 180 PRINT AT A,B;"*": REM EKTY-ΠΩΣΗ ΣΤΟ ΝΕΟ ΣΗΜΕΙΟ
- 190 GO TO 50

Η Ρουτίνα 2 μπορεί να κάνει σωστά τη δουλειά της, αλλά όλα αυτά τα ΙΕ...ΤΗΕΝ των γραμμών 80-170 την κάνουν αργή και όχι ιδιαίτερα λειτουργική. Οι εξαίρετοι λοιπόν λογικοί τελεστές έρχονται σε βοήθειά μας και κάνουν τις 8 εντολές ΙΕ...ΤΗΕΝ μόνο 2! Σβήστε λοιπόν τις γραμμές 80-170 και γράφτε αυτές της ρουτίνας 3.

каі тюра µппе́ξаµе

ια τον παρθενικό μας διαγωνισμό, πήραμε ακριβώς 74 απαντήσεις. Κάθε αρχή και δύσκολη... Πάντως από τις απαντήσεις σχεδόν όλες ήταν σωστές, αν και σε μερικούς σίλους είχαν ξεσύγει κάποιες λεπτομέρειες... Η σωστή απάντηση είναι ότι τα τρία αδέλφια δανείστηκαν κάποιο άλογο, τα έκαναν λοιπόν 18, και πήραν το 1/2, 1/3 και 1/9 αντίστοιχα δηλαδή 9, 6 και 2 άλογα. Ευτυχώς όμως 9+6=17, ώστε να μπορούν να επιστρέψουν το άλογο που δανείστηκαν!

Από την τυχαία διαλογή που έγινε ανάμεσα στις σωστές απαντήσεις, τυχερότερος όλων βγήκε ο Ευθύμιος Σύρος, Παπαρηγοπούλου 6, Αιγάλεω. Εάν θέλει, ας μας πάρει τηλέφωνο μια από τις εργάσιμες μέρες και ώρες, να μας πει τι υπολογιστή έχει, για να κανονίσουμε τα του δώρου... Για το δεύτερο "προβληματάκι", η λύση είναι απλή, αν σκεφτείτε ότι τα δεδομένα έχουν ρίζες, επομένως αρκεί να τα υψώσετε στο τετράγωνο, οπότε ρίζες και τετράγωνα απλοποιούνται, και το δένδρο πέστει!

Μια επίσης αξιόλογη απάντηση ήταν αυτή που μας έστειλε η Μάγδα Σταμπούλογλου, Δαμαλά 4, Αιγάλεω η οποία εδήλωσε ότι τα τρία αδέλωια μοιράστηκαν τα άλογα ανάλογα... με τα γράμματα, που έχει το όνομά τους: ο Αμπντούλ πήρε 8, ο Αχμέτ 5 και ο Αλή 3. Το πρόβλημα του αλόγου που περισσεύει, η φίλη μας το έλυσε λέγοντας ότι το άφησαν ελεύθερο... "εις μνήμην" του πατέρα τους.

Να τώρα το επόμενο πρόβλημα, που σίγουρα θα "ταρακουνήσει" τον υπολογιστή σας και θα
τον κρατήσει ζεστό πολλές από
τις κρύες νύχτες του Δεκέμβρη.
Είναι γνωστό, ότι το άθροισμα
κάποιου αριθμού διαδοχικών κύβων
που αρχίζουν από την μονάδα, είναι τέλεια τετράγωνα. Δηλαδή:

13+23=9=32 13+23+33=36=62 13+23+33+43=100=102

Αλλά, για να σας κάνουμε τη ζωή δύσκολη, δεν επιτρέπεται να αρχίζετε από το 1!. Από εσάς ζητάμε το μικρότερο τέλειο τετράγωνο που δημιουργείται από το άθροισμα τεσσάρων (ή περισσότερων) διαδοχικών κύβων. Για παράδειγμα, μια λύση θα ήταν η 5³+6³+7³+8³=1196, εάν το 1196 ήταν τέλειο τετράγωνο (που δυστυχώς για σας δεν είναι). Τις απαντήσεις σας παρακαλούμε, στη διεύθυνση του περιοδικού, και όσο το δυνατόν συντομότερα.

Και τώρα το προβληματάκι για να έχετε κάτι να κάνετε, όσο ο micro σας θα ζορίζεται.

Εάν 4 εργάτες χρειάζονται 8 μέρες να σκάψουν 4 τρύπες, πόσες ημέρες χρειάζεται 1 άνδρας για να σκάψει μισή τρύπα; Προσέξτε, η απάντηση δεν είναι: τέσσερις μέρες.

COMPUTERS

ΤΟ ΠΙΟ ΜΕΓΑΛΟ ONOMA ΣΤΟΥΣ MIKPOYE COMPUTERS

ια το σπίτι. ια την επιχείρηση

Εγγύηση, Service

ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ

AMSTRAD SPECTRUM SPECTRUM + **ATMOS** COMMODORE EPSON HX-20 **NEWBRAIN** LYNX TEXAS TI/99 **BIT-90** DRAGON...

• ΒΙΒΛΙΑ, Περιοδικά, Αναλώσιμα, Περιφερειακά

Ο ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΕΣ ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

IBM-PC SANYO MBC-555 FUTURE FX-20/30 DIMAN TULIP EPSON QX-10...

ΕΚΤΥΠΩΤΕΣ

STAR **EPSON SEIKOSHA** ADMATE BROTHER ...

ΕΚΤΥΠΩΤΕΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ

SPECTRUM +1

ATMOS

35.000

με 3 προγράμματα

BROTHER CE-50/CE-60 EP-44/EM-100/HR-25/HR-35...

ΟΘΟΝΕΣ

SANYO HANTAREX **BMC** ZENITH TAXAN GRUNDIG...

Προσφορές εκπλήξεις TIC YIOPTES

ПРОГРАММАТА

ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

8 KODOGTES $\mu_{\mathcal{E}} \, \kappa \acute{\alpha} \theta_{\mathcal{E}}$

- ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ
- ТОПОГРАФІКА
- ΕΜΠΟΡΙΚΑ (Λογιστική, Πελάτες, Αποθήκη κ.λπ.).
- ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ...

ΠΩΛΗΣΗ: ΧΟΝΔΡΙΚΗ - ΛΙΑΝΙΚΗ

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

- Στουρνάρα 9 Αθήνα Τηλ.: 3633357
- Τζωρτζ 34 Αθήνα Τηλ.: 3640243

- Σωκράτους 22 Βόλος Τηλ. 38666
- Θεοτόκη 70 Κόρινθος Τηλ.: 29508

ΣΠΑΣΤΕ ΤΑ FROGGY KAI **IET PAC**

■το τεύχος αυτό θα ασχοληθούμε με δύο (2!) arcade games. Πρόκειται για το FROGGY της "DJL" και το JET PAC της "ULTIMATE". Στο μεν JET PAC θα κάνετε το δικό σας αντίγραφο και επιπλέον θα έχετε τη δυνατότητα για πολλές ζωές και για τους δύο παίκτες. Συγκεκριμένα θα μπορείτε να επιλέξετε από Ο έως 255 ζωές για κάθε παίκτη. Πρακτικά, αν διαλέξετε 255 ζωές θα μπορέσετε να δείτε και να παίξετε όλες τις πίστες του παιχνιδιού.

Η επέμβαση στο FROGGY είναι κάπως διαφορετική. Πάλι και εδώ θα μπορέσετε να κάνετε το δικό σας αντίγραφο επιπλέον όμως το πρόγραμμα δεν θα τρέχει αυτόματα για τη BASIC όπου και θα μπορείτε να προσθέσετε κάποιο δικό σας πρόγραμμα που θα συνεργαστεί με το FROGGY. Όσοι δε διαθέτετε και microdrive θα μπορέσετε πολύ εύκολα να βγάλετε αντίγραφο και

σε μικροκασέτα.

Καταρχήν το JET PAC. Στην αρχή πληκτρολογήστε το πρόγραμμα που υπάρχει στο LISTING-3. Κατόπιν κάντε έλεγχο για τυχόν λάθη και, αφού βεβαιωθείτε ότι είναι σωστό δώστε RUN 50 και ENTER φυσικά. Στην οθόνη θα εμφανιστεί το μήνυμα LOAD JET PAC CODE. Στο σημείο αυτό θα τοποθετήσετε την κασέτα με το JET PAC και θα πιέσετε το PLAY του μαννητοφώνου.

Μην ανησυχήσετε που στην αρχή δεν θα εμφανιστούν οι χαρακτηριστικές γραμμές του φορτώματος.

Οταν τελειώσει το φόρτωμα θα εμφανιστεί μήνυμα για καινούρια κασέτα. Τοποθετήστε καινούρια κασέτα στο μαγνητόφωνο και ελέγξτε τα καλώδια για την εγγραφή. Στη συνέχεια ακολουθήστε τη συνηθισμένη διαδικασία εγγραφής. Λίγη υπομονή όμως γιατί θα χρειαστεί να πιέσετε τρεις φορές πλήκτρο, Όταν τελεμώσει η εγγραφή (θα το καταλάβετε από το μήνυμα στο κάτω μέρος της οθόνης) καθαρίστε τη μνήμη του Spectrum, γυρίστε την κασέτα στην αρχή της και φορτώστε την δίνοντας LOAD" ". Στο αντίγραφο αυτό που μόλις αποκτήσατε δεν υπάρχει η χαρακτηριστική εικόνα που είχε το πρωτότυπο. Αυτό έγινε για να μειωθεί ο χρόνος φορτώματος κατά 30% περίπου. Όσοι τώρα θέλουν αντίγραφο σε μικροκασέτα θα πρέπει να τροποποιήσουν κατάλληλα τη γραμμή 70 του LISTING-3.

Όσον αφορά το FROGGY θα πρέπει να ακολουθήσετε την εξής διαδικασία:

- α) Γράψτε το πρόγραμμα του LI-STING-2.
- β) Κάντε έλεγχο για λάθη και μετά δώστε RUN.
- ν) Όταν εμφανιστεί το μήνυμα LOAD FROGGY CODE EEKLVHOTE TO

κασετόσωνο στο οποίο πρέπει ήδη να υπάρχει η κασέτα του FROGGY.

δ) Τοποθετήστε καινούρια κασέτα κάντε τον έλεγχο των καλωδίων και μετά πιέστε ένα πλήκτρο για να γίνει η εγγραφή.

ε) Γυρίστε την κασέτα πίσω στην αρχή της για να γίνει VERI-

Αν κάτι δεν πάει καλά τότε με GO TO 70 επαναλαμβάνονται οι παραπάνω διαδικασίες. Αν όλα πήγαν καλά θα εμφανιστεί το μήνυμα Ο.Κ. Η κασέτα που μόλις τώρα γράψατε περιέχει το FRYGGY. Για να φορτώνετε θα δίνετε CLEAR

32767: LOAD" " CODE. 'Όταν τελειώνει το φόρτωμα το παιχνίδι δεν πρόκειται να ξεκινάει μόνο του. Αν θέλετε να παίξετε θα πρέπει να δίνετε RAN-DOMIZE USR 49152. EXOVERS GODτώσει το πρόγραμμα αυτό μπορείτε να χρησιμοποιείτε τα πρώτα 8Κ περίπου της μνήμης για προγράμματα BASIC. Ακόμη κι αν κάνετε NEW το FROGGY θα εξακολουθεί να υπάρχει στη μνήμη. Είναι δυνατόν λοιπόν έτσι να ενώσετε το Froggy με οποιοδήποτε δικό σας πρόγραμ-

Για παράδειγμα μπορείτε να κάνετε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμ-

μα αριθμητικής. Όταν έχετε πάνω από έναν αριθμό επιτυχιών που εσείς θα καθορίζετε τότε θα δίνετε μέσω του προγράμματος RAN-DOMIZE USR 49152 Kal O HIKPÓG

που έκανε σωστά ας πούμε δέκα διαιρέσεις θα έχει σαν αμοιβή το FROGGY. Μια άλλη σκέψη είναι σε κάποιο δικό σας παιχνίδι να δίνετε σε κάποιο σημείο RANDOMIZE USR 49152 οπότε θα συνεχίζετε με το FROGGY.

Για όσους τώρα καταλαβαί-

νουν το LISTING-1 θα τους είναι εύκολο να αφαιρέσουν ή να τροποποιήσουν κατάλληλα τις υπορουτίνες και να επιτύχουν αλλαγές στο παιχνίδι. Επίσης μπορούν να πάρουν κάποια απ' αυτές για δική τους χρήση.

Καλή διασκέδαση λοιπόν και

για το επόμενο τεύχος σας επισυλάσσουμε μια έκπληξη. Μετατροπή του VU-FILE στα ελληνικά, πράγμα που κατά τα φαινόμενα θα σας είναι ιδιαίτερα χρήσιμο, αν κρίνουμε από τις σχετικές αιτήσεις...

LISTING 1 785E AF 785F 32795C 7862 CDD65E 7865 CDA573 XUH LD (5C79),A CALL SEDS CALL 7885 XUH A 7865 CD 7868 AF 32795C (5079),A HL,7F58 (5078),HL 7869 LD 786C 21587F LD 786F 7872 7874 7877 787A 787D 7880 22785C 3E3F LD A,3F (SCSE),A 328E5C LD CDB877 CDEA77 Ø13E00 21C067 110068 7788 77EA BC,003E HL,67C0 DE,6800 CALL LD LD IR 7883 7886 7888 EDB0 010000 BC.0000 5E15 788B CD155E CALL 7B8E CDE65E SEE6 6E37 6ABØ DE,0004 6B50 7891 7894 7897 CD376E CDBØ6R CALL 110400 CD506B 789A CALL BC, ØEØB 7B9D 010B0E 7BAØ 7BA3 CD155E BC,0600 5ECB 010006 CALL 78A6 CDCBSE BC,000B DE,7A78 203C 7A6A 5B0E 7B56 010B00 11767A CD3C20 **78A9** LD 7BAC CALL 7BAF 7882 CD6A7A 7885 CD0E58 7888 C35678 CALL CALL CALL CALL CALL CALL 5DCC 7BØ5 7717 6840 6A80 CDCCSD CD0578 CD1777 CD4068 6AB3 6AB6 5A89 6ABC CD8968 5889 58D2 CDD268 ED1869 CD8469 6ACS 691B 6984 6AC8 CDD069 CD206A CDA16A CD2571 CALL 69DØ CALL 6A20 SACE CALL **6881** 6AD1 CALL 7125 CD9072 CALL 7290 CD5769 CDD268 CDA16A CD706A 3A2968 CALL 6967 CALL 68D2 CALL 6AA1 CALL 6A70 6AD7 BADD 6AEØ LD A, (6829) 6AE3 FE32 6AF6 6AE8 D43676 CALL NC,7636 BAEB 00 NOP CD8469 CDD069 6984 6AEC CALL 59DØ 6AF2 CDD268 CALL 6802 6AFS CDA16A CD5D6D CALL **6AA1** 6D5D SAFE CDC56D CALL 6DC5 CDD268 CDA16A CALL **6AA1** 6804 CD5071 6807 CD186E 6808 CD7068 7158 6E1B CALL CA: L 6970 CALL 680D C3806A 5880

```
1 REM NIKOT TIOYANAT 2 REM NIKOT TIOYANAT 2 REM NIKOT TIOYANAT 2 REM NIKOT TIOYANAT 3 RESTORE 20 DATA 33,0,128,17,0,64,1,0 4,237,176,195,94,123,0 30 FOR N=49152 TO 49152+14 40 READ A 50 POKE N,A 50 NEXT N 70 PRINT AT 10,6; "LOAD FROSC CODE 80 LOAD ""CODE 32768 90 CLS : PRINT AT 10,6; "NEW PE TO SAVE FROGGY NT" 100 SAVE "FROGGY NT"CODE 3276 16398 110 CLS : PRINT AT 10,6; " VER Y FROGGY NT" 120 VERIFY "FROGGY NT"CODE 130 CLS : PRINT AT 10,6; " VER Y FROGGY NT" 120 VERIFY "FROGGY NT"CODE 130 CLS : PRINT AT 10,13; BAI T 1; FLASH 1; "0.K.": BEEP 2,30
```

```
1 REM ***** 1984 ***** 1984 ***** 1984 ***** 1984 ***** 1984 ***** 1984 ***** 1984 ***** 1984 ***** 1984 ***** 1984 ***** 1984 ***** 1984 ***** 1984 ***** 1984 ***** 1984 ***** 1984 ***** 1984 ***** 1984 ***** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 *** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 **** 1984 *
```


Σ' αυτό το άρθρο δίνεται μια εικόνα της κατασκευής διαφόρων σχημάτων, με βάση το τρίγωνο, μέσ' από την προγραμματιστική τεχνική των βρόχων.

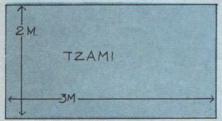
> ΤΟΥ ΔΡΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΤΟΜΑΡΑ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ-ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ Τ.Ε.Ι. ΑΘΗΝΑΣ

ια απ΄ τις πιο σημαντικές δυνατότητες του Η/Υ είναι η πληροφόρηση του χρήστη με σχήματα. Ας ξεκινήσουμε μ΄ ένα παράδειγμα, που θα μας κάνει σαφέστερα τα πράγματα. Μετά το τρέξιμο ενός προγράμματος, διαβάζουμε στην οθόνη του Η/Υ μας:

ΤΟ ΤΖΑΜΙ ΕΧΕΙ ΜΗΚΟΣ 3 ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΠΛΑΤΟΣ 2 ΜΕΤΡΑ

Δεν θα είμαστε παραστατικότερα πληροφορημένοι, αν βλέπαμε στην οθόνη μας το σχήμα

ΣXHMA

αντί της παραπάνω πρότασης; Το παράδειγμα, που δόθηκε, είναι βέβαια πολύ απλό. Σήμερα οι Η/Υ δίνουν πολύπλοκες παραστάσεις στις οθόνες τους, όπως είναι π.χ. ένα πλοίο με πλήρεις λεπτομέρειες, όσον αφορά την κατασκευή του. Κι ακόμη περισσότερο. Οι παραστάσεις μπορούν να παρουσιάζουν προοπτική κίνηση σε τρεις διαστάσεις. Καταλαβαίνει λοιπόν κάποιος την ποιότητα και ποσότητα προγραμματισμού πίσω απ' όλα αυτά. Ας αφήσουμε τις δυνατότητες σε γραφήματα και χρώματα, που μπορεί να έχει ο

Εμείς θα περιορίσουμε τις φιλοδοξίες μας σ' ένα κοινό σύστημα Η/Υ, που μιλάει BASIC. Και μέσ' απ' την προγραμματιστική τεχνική των βρόχων, θα δούμε μερικά προγράμματα, που, με βάση το τρίγωνο, παράγουν διάφορα σχήματα. Χωρίς βλάβη της γενικότητας, τα τρίγωνά μας θα είναι ορθογώνια και ισόπλευρα.

Δεν είναι άσκοπο να ξεκινήσουμε με την απάντηση σ' ένα ερώτημα, που προκύπτει συχνά, ιδιαίτερα όταν γράφουμε προγράμματα με επικαλυπτόμενους (διπλούς, τριπλούς κ.λπ.) βρόχους.

πλούς, τριπλούς κ.λπ.) βρόχους.

"Αν το Ι είναι ο δείκτης,
που χρησιμοποιούμε σ' ένα βρόχο,
ποια είναι η τιμή του, μόλις ο
βρόχος ολοκληρωθεί;" είναι το
ερώτημα. Η απάντηση σ' αυτό,
προκύπτει από το παρακάτω πρόγραμμα, που περιλαμβάνει ένα
βρόχο με τρεις επαναλήψεις, χω-

ρίς ο αριθμός των επαναλήψεων αυτών να έχει ιδιαίτερη σημασία. Οι επαναλήψεις θα μπορούσαν να είναι δύο ή επτά ή οσεσδήποτε.

10 FOR I=1 TO 3 20 PRINT I.

30 NEXT I 40 PRINT I

50 END

Δηλαδή, αν ένας βρόχος περιλαμβάνει Ν το πλήθος επαναλή-Ψεις, όπου ο Ν είναι ένας φυσικός αριθμός, ο δείκτης του, μετά την ολοκλήρωση του βρόχου, θα έχει τιμή Ν+1. Αυτό συμβαίνει γενικά, αλλά όχι πάντα. Υπάρχουν συστήματα, που, αντί Ν+1, θα έδιναν Ν. Γι αυτό, καλό είναι, πριν να γράφουμε προγράμματα με βρόχους, να ελέγχουμε τη συμπεριφορά του συστήματός μας, ως προς αυτούς, με το πρόγραμμα που είδαμε.

Ας δούμε το παρακάτω πρόγραμμα κατασκευής τριγώνου:

10 FOR I=1 TO 10 15 FOR J=1 TO I 20 PRINT "."; 25 NEXT J 30 PRINT 35 NEXT I

Ο βρόχος που επικαλύπτει, φτιάχνει τις γραμμές (Ι), κι ο βρόχος, που επικαλύπτεται (J), φτιάχνει τις στήλες, ενώ το ίδιο σχήμα θα προέκυπτε, αν π.χ. οι γραμμές 10 και 15 γινόντουσαν:

10 FOR I=0 TO 9 15 FOR J=0 TO I

Το πρόγραμμα που ακολουθεί, στρέφει το τρίγωνο που κατασκευάστηκε γύρω από τη βάση του, κατά 180°.

10 FOR I=1 TO 10 15 FOR J=10 TO I STEP -1 20 PRINT "."; 25 NEXT J 30 PRINT 35 NEXT I Ας στρέψουμε τώρα το τρίγωνο (1), κατά 90°, γύρω από την κάθετή του πλευρά. 10 FOR I=1 TO 10 15 FOR J=1 TO I 20 PRINT TAB(11-I);"."; 25 NEXT J 30 PRINT 35 NEXT I

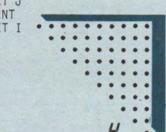
Εδώ πρέπει να πούμε ότι χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή στον τρόπο με τον οποίο συμπεριφέρεται η συνάρτηση ΤΑΒ στην ΒΑ-SIC κάθε υπολογιστή. Για παράδειγμα, στην STRUCTURED BASIC, που μιλάει το CROMEMCO CS3, το σχήμα (3) θα πρόκυπτε από το ακόλουθο πρόγραμμα.

10 PRINT TAB(9); 15 FOR I=1 TO 10 20 FOR J=1 TO I 25 PRINT "."; 30 NEXT J 35 PRINT TAB(10-J); 40 NEXT I

Ας στρέψουμε το σχήμα (3), γύρω από τη βάση του, κατά 180°.

10 FOR I=1 TO 10 15 FOR J=10 TO I STEP -1 20 PRINT TAB(I);".";

25 NEXT J 30 PRINT 35 NEXT I

Ας κατασκευάσουμε τώρα μερικές συνθέσεις, με βάση τα προηγούμενα σχήματα.

ηγούμενα σχήματα. 10 FOR I=1 TO 10 15 FOR J=1 TO I 20 PRINT "."; 25 NEXT J 30 PRINT 35 NEXT I 40 FOR K=1 TO I-2

40 FOR K=1 10 1-2 45 FOR L=I-2 TO K'STEP -1

50 PRINT "."; 55 NEXT L 60 PRINT 65 NEXT K 5

Η παραπάνω σύνθεση, σε STRUCTURED BASIC, θα προέκυπτε από το παρακάτω πρόγραμμα:

10 FOR I=1 TO 10
15 FOR J=1 TO I
20 PRINT TAB(J);".";
25 NEXT J
30 NEXT I
35 FOR I=10 TO 1 STEP -1
40 FOR J=1 TO I-1
45 PRINT TAB(J);".";
50 NEXT J
55 NEXT I

Στο πρόγραμμα αυτό χρησιμοποιήθηκαν τα Ι, J και στους δύο επικαλυπτόμενους βρόχους. Σε περίπτωση που αυτό δεν επιτρέπεται από την BASIC του "μιλά" ο δικός σας υπολογιστής, θα πρέπει να χρησιμοποιήσετε άλλες μεταβλητές στη θέση τους και να κάνετε τις ανάλογες τροποποιήσεις στο πρόγραμμα.

Ας προχωρήσουμε στη στροφή της σύνθεσης (5) κατά 180, από δεξιά προς τα αριστερά.

10 FOR I=1 TO 10
15 FOR J=1 TO I
20 PRINT TAB(11-I);".";
25 NEXT J
30 PRINT
35 NEXT I
40 FOR K=1 TO I-2
45 FOR L=I-2 TO K STEP -1
50 PRINT TAB(K+1);".";
55 NEXT L
60 PRINT
65 NEXT K

Και τώρα μια άλλη σύνθεση.

10 FOR I=1 TO 10

15 FOR J=10 TO I STEP -1

20 PRINT ".";

25 NEXT J

30 PRINT

35 NEXT I

40 FOR K=1 TO I-2

45 FOR L=0 TO K

50 PRINT ".";

55 NEXT L

60 PRINT

65 NEXT K

Ας στρέψουμε τη σύνθεση (7) κατά 180°, από δεξιά προς τα αριστερά.

15 FOR J=10 TO I STEP -1
20 PRINT TAB(I);".";
25 NEXT J
30 PRINT
35 NEXT I
40 FOR K=1 TO I-2
45 FOR L=1 TO K+1
50 PRINT TAB(10-K);".";
55 NEXT L
60 PRINT
65 NEXT K

10 FOR I=1 TO 10

Τα προγράμματα των κατασκευών, που θα ακολουθήσουν, είναι γραμμένα σε STRUCTURED BASIC. Όποια BASIC και να μιλάει το σύστημά μας, η προσαρμογή των προγραμμάτων που σας παρουσιάζουμε σ΄ αυτή δεν είναι δύσκολη. Αλλά ας ξεκινήσουμε.

λη. Αλλά ας ξεκινήσουμε.

10 FOR I=1 TO 10

15 FOR J=1 TO 2*I-1

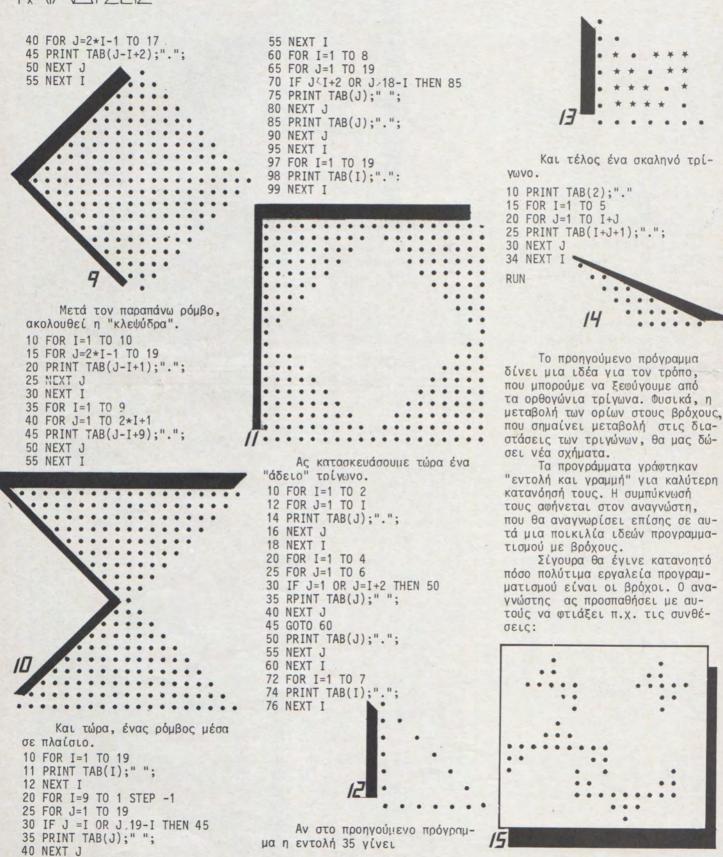
20 PRINT TAB(J-I+10);".";

25 NEXT J

30 NEXT I

35 FOR I=1 TO 9

KATALYZEIZ

35 PRINT TAB(J); "*";

θα πάρουμε, μετά το RUN, το σχήμα

ή ανάλογες, χρησιμοποιώντας τη

φαντασία του.

digitized by greekrcm.gr

50 NEXT J

45 PRINT TAB(J);".";

Κάντε δώρο στον εαυτό σας και στους φίλους σας το πρόγραμμα της **αστρολογίας**, για τον ZX - Spectrum. Στο πρόγραμμα αυτό υπάρχει δυνατότητα καταγραφής του ωροσκόπιου όλων των Ζωδίων. Επίσης διαθέτουμε το πρόγραμμα «ΔΙΑΙΤΑ», για να φτιάξετε μόνοι σας την καθημερινή σας τέλεια διατροφή.

ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Για κάθε απορία σας για τον ZX - Spectrum, τηλεφωνείστε στο 82.38.908, ακόμα και ημέρες εορτών (10-12 π.μ. - 3-6 μ.μ.).

Xapoupeves lioptes

σ'òλους εσάς
που με την αχάπη σας
μεγαλώσαμε
μεγαλώσαμε
μεγαλώσαμε
Μίςτορολίς

Μίςτορολίς

Στουρνάρα 9 Αθήνα Τηλ.: 3633357 • Τζωρτζ 34 Αθήνα Τηλ.: 3640243 • Σωκράτους 22 Βάλος Τηλ. 38666 • Θεοτάκη 70 · Κάρινθος Τηλ.: 2968

και τώρα ... ο ΑΜΣΤΡΑΟ!

65.000 με οθόνη & κασετόφωνο

64K RAM
32K ROM
40/80 χαρακτήρες
Centronics interface
3 + 1 Κανάλια ήχου
«παράθυρα» οθόνης
640 X 200 ανάλυση οθόνης
PASCAL / LOGO
DISK DRIVE 3΄΄ με CPM
27 χρώματα
I/0 PORT.

ΠΩΛΗΣΗ - ΧΟΝΔΡΙΚΗ - ΛΙΑΝΙΚΗ

Στουρνάρα 9-Εξάρχεια-Τηλ. 3633357 Τζωρτζ 34 & Στουρνάρα (1ος όροφος)

Τζωρτζ 34 & Στουρνάρα (1ος όροφος) Τηλ. 3640243

Θεοτόκη 70 - Κόρινθος - Τηλ. 29508

Σωκράτους 22 - Βόλος - Τηλ. 38666

MICROPOLIS COMPUTERS

ΤΟ ΠΙΟΜΕΓΑΛΟ ONOMA ΣΤΑ MIKPA COMPUTERS

TEPI%EPEIRKI

Του Α. Αργύρη

Το Plus 1, που πρόσφατα άρχισε να διαθέτει η Acorn στην αγορά, είναι το πρώτο από τα τρία συνολικά περιφερειακά που θα κάνουν τον Electron τελικά αντάξιο του μεγάλου BBC. Είναι όμως λογικό να υποθέτουμε ότι όλοι οι Electron συμμερίζονται μια τέτοια φιλοδοξία;

ταν η Acorn παρουσίασε, μέσα σε σύντομα χρονικά διαστήματα, τα μοντέλα Α και Β του μικροϋπολογιστή BBC, η παγκόσμια αγορά τα δέχτηκε με τη μεγαλύτερη δυνατή ευμένεια, σαν σημαντικές καινοτομίες στον χώρο των home-micros. Κάποια αρχικά προβλήματα με τα αλληλοδιάδοχα λειτουργικά συστήματα γρήγορα ξεπεράστηκαν και προέκυψε μια περίεργη διαπίστωση.

Ο BBC προσέφερε μεν σημαντικές δυνατότητες, όπως το 1 MHz bus και το σύστημα Tube, που όμως δύσκολα θα μπορούσαν να εκμεταλλευθούν από μόνοι τους, όσοι δεν σκοπεύουν να εντρυφήσουν στον σκοτεινό κόσμο του κώδικα μηχανής και του λειτουργικού συστήματος. Οι δυνατότητες

αυτές έχουν και σημαντικό αντίκτυπο στην τελική τιμή του υπολογιστή, που είναι από τις υψηλότερες για τον κόσμο των οικιακών υπολογιστών.

Προέβαλλε λοιπόν ξεκάθαρα η ανάγκη παρουσίασης ενός μικρότερου μοντέλου, το οποίο να έχει μεν σημαντικά χαμηλότερη τιμή, ώστε να μην αποκλείει τον χρήστη χωρίς μεγάλες φιλοδοξίες και οικονομικές δυνατότητες, ενώ συγχρόνως να μην "παγιδεύει" και όποιον θέλει αργότερα να ασχοληθεί με πιο απαιτητικές εφαρμογές.

Γεννήθηκε λοιπόν ο Electron. Ο υπολογιστής αυτός ικανοποιούσε ευθύς εξαρχής την πρώτη προδιαγραφή, αλλά, για την δεύτερη, σημαντικό ρόλο θα έπρεπε να παίξουν οι επεκτάσεις, μια και το βασικό σύστημα δεν διέθετε παρά τις πλέον βασικές θύρες επικοινωνίας. Η πρώτη τέτοια επέκταση, το Plüs 1, έστασε και στη χώρα μας, μέσω της αντιπροσωπίας της Acorn, της "ΑΞΑΡΛΗΣ Α.Ε." και, όπως ήταν φυσικό (...), δεν μπορούσε παρά να περάσει από την Ανακριτική Επιτροπή του περιοδικού. Ας το δούμε λοιπόν λίγο καλύτερα:

Η ΣΥΝΔΕΣΗ

Το Plus 1 είναι ένα στενόμακρο κουτί, στο ίδιο ακριβώς
χρώμα με τον Electron. Στη μπροστινή του πλευρά βρίσκεται η
υποδοχή που το συνδέει με τη θύρα γενικής χρήσης του υπολογιστή, καθώς και δύο μενάλες βίδες
που χρησιμεύουν (μόνο οι αναγνώ-

TEPIPEPEIRKA

στες με εξαιρετική φαντασία θα μπορέσουν να το υποπτευθούν) στο να στερεώνουν τον δεσμό μεταξύ του Electron και Plus 1.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, όταν η σύνδεση τελικά ολοκληρωθεί, αποδεικνύεται ιδιαίτερα σταθερή, μια και το περιφερειακό και ο υπολογιστής γίνονται στην κυριολεξία ένα κομμάτι. Λέμε τελικά, γιατί παρ'όλο που η σύνδεση αποτελεί ένα πρόβλημα, που θα μπορούσε, μετά από λίγη σκέψη, να λύσει και ένας έξυπνος πίθηκος, αποδείχθηκε (προς στιγμή βέβαια) υπεράνω των δυνάμεων της Ανακριτικής Επιτροπής. Η διαδικασία "κόλλησε" σε εκείνες τις δύο βίδες, που πρέπει να βγουν τελείως για να γίνει η σύνδεση. Άρχισε λοιπόν η Επιτροπή να ξεβιδώνει, όπως θα έκανε κάθε λογικός άνθρωπος, αλλά μετά από ένα περίπου τέταρτο αναγκάστηκε να εγκαταλείψει, μια και οι βίδες αρνούντο πεισματικά να συνεργαστούν. Τελικά η εσπευσμένη μετάκληση ενός ξένου ειδικού έλυσε το πρόβλημα. Οι βίδες έπρεπε συγκεκριμένα να χτυπηθούν για να πάψουν να εξέχουν από τη λάθος πλευρά (πού να το φανταστεί κανείς...).

Στην πάνω όψη του Plus 1 βρίσκονται δύο θυρίδες σκεπασμένες με καπάκια που κλείνουν μόνα τους, όπως αυτά των Atari, ενώ στην πίσω πλευρά φαίνονται οι δύο θύρες, το αναλογικό interface και η θύρα Centronics. Δεν υπάρχει καμιά σχετική επιγραφή, αλλά είναι μάλλον απίθανο να τις μπερδέψετε, μια και είναι εντελώς διαφορετικές. Ας ξεκινήσουμε όμως να τις εξετάζουμε με τη σειρά.

ΤΟ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟ INTERFACE

Η θύρα, αυτή που είναι δεξιά όταν βλέπουμε το Plus 1 από πίσω, τυπικά αναφέρεται σαν μια θύρα για σύνδεση των joysticks, αλλά οι εφαρμογές που μπορεί να εξυπηρετήσει είναι στην πραγματικότητα αρκετά πιο πολύπλευρες. Πρόκειται στην ουσία για ένα interface μετατροπής αναλογικών σημάτων σε ψηφιακά (ADC). Δέχεται δηλαδή ηλεκτρικά σήματα, εύρους από 0 έως 1,8V, τα οποία και παριστάνει ως αριθμητικές πληροφορίες εύρους από 0 έως 256 (8 bits). Κατά συνέπεια η

διακριτική ικανότητα του interface φτάνει τα 0,007V. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα νούμερα που δίνει τελικά το interface εκτείνονται από το 0 έως 65280, σε βήματα των 256, έτσι ώστε να μην δημιουργούνται προβλήματα με την BBC BASIC. Η μέθοδος αυτή επιτρέπει, όπως καταλαβαίνετε, τη μετέπειτα αύξηση της διακριτικής ικανότητας του interface έως τα 16 bits, με τη χρήση όμως άλλου ολοκληρωμένου.

Το Plus 1 μπορεί να υποστηρίξει γενικά 4 εισόδους ταυτοχρόνως, που μπορεί να καταλαμβάνονται από 4 χειριστήρια παιχνιδιών (paddels) ή 2 joysticks ή 4 πηγές τάσης ανεξάρτητα από το είδος τους. Όπως είπαμε και πα-ραπάνω, το interface είναι απολύτως συμβατό με τη γλώσσα του υπολογιστή και, κατά συνέπεια, ό,τι κι αν του έχουμε συνδέσει μπορούμε να πληροφορηθούμε την κατάστασή του με απλές εντολές, όπως η ADVAL (n), που επιστρέφει έναν αριθμό που αντιπροσωπεύει την τάση στο κανάλι (n), ενώ η ADVAL (ο) διαβάζει την κατάσταση των κουμπιών των joysticks (πρόκειται για τα πασίγνωστα firebuttons).

Όσον αφορά τη λειτουργία του interface, αξίζει καταρχήν να σχολιαστεί η σχετικά χαμηλή του ταχύτητα στην επεξεργασία των δεδομένων, η οποία συγκεκριμένα είναι 10 msec ανά κανάλι (το διάβασμα των καναλιών νίνεται με τη σειρά από το 4 προς το 1). Εάν λοιπόν χρησιμοποιούμε και τα 4 κανάλια, θα έχουμε χρόνο απόκρισης 40 msec, ταχύτητα που δεν είναι ιδανική για real-time εφαρμογές. Στον πίνακα 1 φαίνονται οι εντολές που ελένχουν το αν θα διαβάζεται κάποιο κανάλι ή όχι, έτσι ώστε να μην σπαταλιέται άδικα χρόνος και να βελτιώνεται η ταχύτητα του συστήματος. Όλα τα παραπάνω ισχύουν μόνο για real-time εφαρμογές, γιατί οι space invaders δεν φημίζονται για τα αστραπιαία αντανακλαστικά τους και κατά συνέπεια το interface θα αποδειχθεί πολύτιμο στον ιερό αγώνα εναντί-OV TOUC.

Και κάτι ακόμα. Το εύρος τάσεων που διαβάζει το interface θα μπορούσε να είναι και λίγο πιο μεγάλο, χωρίς αυτό βέβαια να

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

*FX16,0 σβήνει όλα τα κανάλια. *FX16,1 ανάβει το κανάλι 1 και σβήνει τα κανάλια 2 ώς 4.

*FX16,2 ανάβει τα κανάλια 1 και 2, σβήνει τα κανάλια 3 και 4.

*FX16,3 ανάβει τα κανάλια 1 ώς 3, σβήνει το κανάλι 4.

*FX16,4 ανάβει όλα τα κανάλια.

*FX17,η διακόπτει τον κανονικό κύκλο και διαβάζει το κανάλι η.

σημαίνει ότι το θεωρούμε ενοχλητικά μικρό. Το εγχειρίδιο του Plus 1 προτείνει λύσεις όπως ο διαιρέτης τάσης ή η χρήση της τάσης αναφοράς (VREF), που λύνουν μεν σε κάποιο βαθμό το πρόβλημα, αλλά εις βάρος της ακρίβειας στα αποτελέσματα.

ΟΙ ΕΚΤΥΠΩΤΕΣ

Η αριστερή θύρα του Plus 1. όπως το βλέπουμε από πίσω, προορίζεται για εκτυπωτές. Πρόκειται για interface συμβατό με Centronics και όπως δηλώνει και το εγχειρίδιο του Plus 1, καλό θα είναι να βεβαιωθείτε ότι ο εκτυπωτής που θέλετε να χρησιμοποιήσετε μπορεί να συνεργαστεί με το σύστημα και ότι μπορεί να κατασκευαστεί το σχετικό καλώδιο, πριν αποφασίσετε οποιαδήποτε αγορά (υπάρχουν αναλυτικές πληροφορίες για το τι κάνει κάθε επαφή για όσους προτιμούν να κατασκευάσουν το καλώδιο μόνοι τους).

Όταν η σύνδεση ολοκληρωθεί, θα πρέπει να θέσετε σε λειτουργία τον εκτυπωτή και μετά τον υπολογιστή. Για να σταλούν οι χαρακτήρες που εισάγετε από το πληκτρολόγιο στον εκτυπωτή, αντί της οθόνης, θα πρέπει να δώσετε την εντολή VDU 2 ή CTRL B. ενώ για το αντίστροφο θα πρέπει να χρησιμοποιήσετε την VDU 3 ή CTRL C.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

*FX3,0 εκτυπωτής και οθόνη. *FX3,10 εκτυπωτής μόνο. *FX3,4 οθόνη μόνο. *FX3,6 ούτε εκτυπωτής, ούτε οθό-

Μέσω των εντολών του πίνακα 2 καθορίζουμε προς τα πού θέλουμε γενικά να "πηγαίνουν" οι εισαγόμενοι χαρακτήρες. Το Plus 1 προσφέρει όμως και παραπέρα δυνατότητες στον χρήστη. Αν. για παράδειγμα, έχουμε ενεργοποιήσει ταυτοχρόνως την οθόνη και τον εκτυπωτή, μπορούμε μέσω ειδικών εντολών να αποφύγουμε την αποστολή ενός χαρακτήρα ελέγχου που θα έχει απευκταία αποτελέσματα τόσο στον εκτυπωτή, όσο και στην οθόνη.

Η εκτύπωση γίνεται μέσω ενός εσωτερικού buffer, όπου και αποθηκεύονται προσωρινά οι χαρακτήρες πριν σταλούν στον εκτυπωτή. Και εδώ δίνεται πλήρης ελευθερία, μια και μπορούμε είτε να αδειάσουμε όλους τους buffer του συστήματος (ESCAPE), είτε να αδειάσουμε μόνο τον buffer του ε-

κτυπωτή (*FX21,3) ή ακόμα και να εμποδίσουμε το άδειασμα των buffer, που γίνεται μέσω ESCAPE, με την εντολή *FX230,1 και να το επιτρέψουμε και πάλι με την εντολή *FX230,0 (μπορεί όλα αύτά να μοιάζουν "πολυτέλειες", αλλά δεν είναι).

TA CARTRIDGES

Στην πάνω επιφάνεια του Plus 1 βρίσκονται, όπως είπαμε και προηγουμένως, οι δύο θυρίδες νια εμβυσματούμενες ROM. Σ' αυτές μπορούν να συνδεθούν παιχνίδια, ρουτίνες ή και διαφορετικές γλώσσες. Η λειτουργία τους στηρίζεται σε δύο διαφορετικές μεθόδους, τα αρχεία ROM και τις σελίδες ROM. Θα τις εξετάσουμε με τη σειρά.

Τα αρχεία ROM μοιάζουν με το σύστημα αρχείων για κασέτες, μόνο που είναι πολύ ταχύτερα. Η είσοδος στο αρχείο (που μπορεί να περιέχει κάποιο παιχνίδι ή ρουτίνες) γίνεται με το άναμμα του υπολογιστή ή πιέζοντας τα πλήκτρα CTRL BREAK, ενώ για να βνείτε θα πρέπει να πιέσετε τα CTRL BREAK και, μετά από ένα δευτερόλεπτο, το ESCAPE. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε εντολές όπως *CAT, LOAD και CHAIN, που λειτουργούν όπως στο σύστημα αρχείων για κασέτες. Δίνεται επίσης η δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν εναλλακτικά τα δύο συστήματα αρχείου με τις εντολές *ΤΑΡΕ και *ROM. Αξίζει να σημειωθεί ότι, όταν υπάρχουν δύο cartridges συγχρόνως στο σύστημα, ενεργοποιημένο θα είναι το cartridge που βρίσκεται πιο κοντά στον χρήστη. Για να χρησιμοποιήσετε το δεύτερο, θα πρέπει να πάρετε κατάλογο των αρχείων μέσα στα cartridges (εντολή *CAT) και στη συνέχεια να κάνετε CHAIN του αρχείου που βρίσκεται αμέσως μετά το !ΒΟΟΤ του συγκεκριμένου cartridge.

Οι σελίδες ROM περιέχουν συνήθως άλλες γλώσσες (LISP, LO-GO, κ.λπ.) και τοποθετούνται στις ίδιες διευθύνσεις που καταλαμβάνει η BASIC ROM (&8000 έως C000), την οποία και αντικαθιστούν. Έτσι δεν καταναλώνεται παραπανίσιος χώρος από την RAM. Όπως και στην προηγούμενη περίπτωση, ενεργοποιημένη θα είναι η γλώσσα που βρίσκεται πιο κοντά στο πληκτρολόγιο και, για να

χρησιμοποιήσουμε οποιαδήποτε απ' τις δύο ή και την ενσωματωμένη στο σύστημα, θα πρέπει να χρησιμοποιήσουμε εντολές του τύπου *LISP n *BASIC.

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ - ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Το Plus 1 συνοδεύεται από ένα εγχειρίδιο 20 περίπου σελίδων, που περιέχει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για άμεση χρήση του συστήματος, χωρίς όμως και να μπαίνει σε πολλές λεπτομέρειες. Καλό θα ήταν να περιείχε και κάποιες εφαρμογές, ώστε ο επίδοξος χρήστης να μυηθεί πιο εύκολα στα "μυστικά" του συστήμα-

Και φτάνουμε στο τελικό ερώτημα: εξυπηρετεί το Plus 1 τις ανάγκες για τις οποίες σχεδιάστηκε; Η απάντηση, για μας τουλάχιστον, είναι καταφατική. Μέσω αυτού, αλλά και των Plus 2 και 3, μπορεί κανείς να αναπτύξει ένα σύστημα που να ικανοποιεί τις ιδιαίτερές του ανάγκες, χωρίς να είναι αναγκασμένος να πληρώνει και για δυνατότητες που δεν σκοπεύει να εκμεταλλευτεί. Απομένει εντούτοις να ξεκαθαριστεί αν τα επόμενα Plus (που θα προσφέρουν πρόσβαση σε drives, δίκτυα, κ.λπ.) χρειάζονται το Plus 1 για να συνδεθεί με τον υπολογιστή, ή θα μπορούν να συνδεθούν και απευθείας. Αυτό που μέχρι στιγμής γνωρίζουμε είναι ότι, για να συνδεθούν, έχουν ανάγκη μια απ' τις θύρες για cartridge του Plus-1. Αξίζει τέλος να σημειωθεί ότι ένα σύστημα που θα αποτελείται από τον Electron και όλα τα Plus θα κοστίζει τελικά περισσότερο από τον BBC.

Το Plus 1 κοστίζει (το καλό πάντα στο τέλος...) 11.900 δρχ. και το βρήκαμε στην αντιπροσωπία του υπολογιστή "ΑΞΑΡΛΗΣ Α.Ε.".

μεταφορά κλασικών λογοτεχνικών έργων στην κινηματογραφική οθόνη έχει πολλά προβλήματα να αντιμετωπίσει. Σε αντίθεση με τις συνηθισμένες ταινίες, όπου ο θεατής απλώς κρίνει αν το θέαμα τον πείθει και μόνο, στην περίπτωση των μεκαι μόνο, στην περίπτωση των μεταφορών, η κρίση θα είναι πολύ πιο αυστηρή. Ο θεατής έχει ήδη πιο αυστηρή. Ο θεατής έχει σχηυπάρξει αναγνώστης και έχει σχηυπάρξει αναγνώστης και έχει σχηυπάρξει μέσα του κάποια εικόνα. 'Οσα θα δει λοιπόν, θα πρέπει

Όσα θα δει λοιπον, θα πρέπει όχι μόνο να τον πείθουν, αλλά το σημαντικότερο - να μην προδίδουν και τις εντυπώσεις που έχει

ήδη σχηματίσει.
Τα προβλήματα αυτά, που έχουν να κάνουν με το ύφος, την
ατμόσφαιρα και την πλοκή του έργου, εμφανίζονται όλο και πιο
γου, εμφανίζονται όλο και πιο
δύσκολα, όσο το έργο γνωρίζει
πλατύτερη διάδοση. Για να αναπαραστήσει κανείς στο πανί, για
ραστήσει κανείς στο πανί, για
παράδειγμα, την επαρχιακή ατμόπαράδειγμα την επαρχιακή ατμόσφαιρα της "Μαντάμ Μποβαρί" ή
σφαιρα της "Μαντάμ Μποβαρί" ή
τον αριβισμό στο "Κόκκινο και
το Μαύρο" θα πρέπει όχι μόνο να
το Μαύρο" θα πρέπει όχι μόνο να
σκεφτεί πολύ, αλλά και να είναι
έτοιμος για οξεία κριτική.

Στην περίπτωση του "1984", του Τζώρτζ Όργουελ, οι δυσκολίες αν και έχουν κοινή πηγή με τις προαναφερθείσες, απαιτούν διαφορετική μεταχείριση. Το "1984" δεν διακρίνεται τόσο για τη λεπτή ψυχογραφία του (αν και υπάρχουν και τέτοια στοιχεία στο έργο) όσο για την ένταση και το μέγεθος του μηνύματός του. Ο συγγραφέας λέει κάπου ότι το μέλλον μπορεί να παρασταθεί σαν μια μπότα στο πρόσωπο του ανθρώπου. Η κινηματογραφική μεταφορά του έργου λοιπόν θα πρέπει - κατά τη γνώμη μας τουλάχιστον να αποδίδει πιστά αυτή ακριβώς την αίσθηση, της μπότας.

Αλλά ας δούμε καταρχήν σε συντομία την υπόθεση του έργου για να κρίνουμε στην συνέχεια πώς αυτή παρουσιάστηκε.

Βρισκόμαστε λοιπόν στην μελλοντική εποχή... του 1984. Ο κόσμος είναι χωρισμένος σε τρία αλληλοσπαρασσόμενα στρατόπεδα-

κράτη. Το ένα απὶ αυτά, η Ευρασία, βρίσκεται κάτω από την απόλυτη εξουσία του Μεγάλου Αδερφού, η οποία φτάνει να θεωρεί επαναστατική εκδήλωση ακόμα και μια τυχαία σκέψη του πολίτη. Το έργο παρακολουθεί τη σταδιακή συνειδητοποίηση του πολίτη Σμίθ, την μετέπειτα εξέργεσή του και την τελική τιμωρία. Όταν οι κατασταλτικοί μηχανισμοί ολοκληρώσουν το έργο τους ο Σμίθ θα έχει όχι μόνο συνειδητοποιήσει ότι κάθε απόπειρα αντίδρασης είναι ανώσελη, αλλά θα έχει χάσει και κάθε διάθεση για κάτι τέτοιο. Σε κάποιο σημείο του έργου λέγεται χαρακτηριστικά ότι "ο άνθρωπος χάνει το παιχνίδι πριν καν γεν-

νηθεί... Και δημιουργείται το ερώτημα: πώς αποτυπώθηκαν όλα αυτά
στην ταινία, τι τονίστηκε και τι
χάθηκε και σε τελική ανάλυση πώς
"διάβασε" ο σκηνοθέτης το βι-

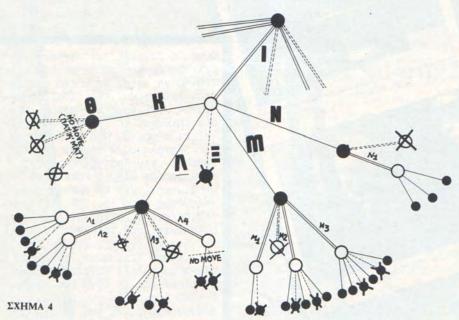
Η πρώτη και πιο επικίνδυνη παγίδα ήταν αυτή της Τεχγολογίας. Να παρουσιαστεί δηλαδή ένας πουτουριστικός κόσμος με απαστράπτοντα τεχνολογικά κατασκευάσματα, που θα κυριαρχούν στην εικόνα της μελλοντικής καθημερινότητας. Και όμως όχι. Ο κόσμος του "1984" είναι ένας κόσμος φθοράς και εξαθλίωσης, τα πάντα είναι απηρχαιωμένα και σάπια. Οι οθόνες σπάνια λειτουργούν, τα κατασκοπευτικά μικρόφωνα φαίνονται ολοκάθαρα, τα όργανα βασανισμού θα μπορούσαν κάλλιστα να αποτελούν εξοπλισμό του περασμένου αιώνα.

Η δεύτερη παγίδα είναι αυτό που ονομάζεται "μελό". Να διαβαστεί δηλαδή το έργο σαν να επρόσει δηλαδή το έργο σαν να επρόκειτο για μια απλή ερωτική ιστορία, που "κάποιοι" δεν αφήνουν να εξελιχθεί όπως θα έπρεπε. Το έργο αντίθετα παρουσιάζει το έργο αντίθετα παρουσιάζει το ερωτικό ιντερμέντζο των πρωταγωρωτικό ιντερμέντζο των πρωταγωνιστών σαν μια απλή εκδήλωση της νιστών σαν μια απλή εκδήλωση της φυσικής τους τάσης για ελευθεφία, σαν μια επαναστατική πράξη, ρία, σαν μια επαναστατική πράξη,

αν θέλετε.
Η τρίτη και τελευταία παγίδα είναι ο <u>Πρωισμός</u>. Να προβληδεί δηλαδή το κεντρικό πρόσωπο
του έργου σαν ο ακαταμάχητος ή-

Η ΣΠΗΛΙΑ ΤΟΥ ΜΙΝΩΤΑΥΡΟΥ

Οι μαύροι κόμβοι, εδώ αντισποιχούν σε θέσεις όπου τα μαύρα κομμάτια έχουν την κίνηση, ενώ οι άσπροι σε σκακιστικές θέσεις όπου είναι η σειρά των λευκών να παίζουν. Οι συνεχείς διπλές γραμμές αναπαριστούν τις εναλλακτικές νόμιμες κινήσεις των μαύρων και οι απλές αντιστοιχούν σε νόμιμες κινήσεις των λευκών. Οι διπλές διακεκομμένες σημαίνουν κινήσεις που, ναι μεν «ταιριάζουν» σε κάποια μαύρα κομμάτια, αλλά είναι αντικανονικές γιατί αφήνουν το μαύρο βασιλιά άμεσα εκτεθειμένο σε αντίπαλη απειλή. Το ανάλογο ισχύει και για τις απλές διακεκομμένες γραμμές που παριστούν «τυπικές» αλλά αντικανονικές κινήσεις των λευκών.

Του Πάνου Καραγιώργη

το προηγούμενο τεύχος είχαμε αποτολμήσει μια συνοπτική παρουσίαση του βασικού
σκακιστικού αλγόριθμου, του σκελετού, αν προτιμάτε, ενός προγράμματος που παίζει σκάκι. Κάπου στο μέσο του λονικού διαγράμματος "ΑΡΙΑΔΝΗ-1", κάνει την

εμφάνισή της μια αθώα ταμπελίτσα. Γράφει: "Βαθμολόγησε με Β1".

Στην πραγματικότητα, πρόκειται για μια ακατανόητη επιγραφή κρεμασμένη έξω από τη σκοτεινή σπηλιά του ...Μινώταυρου. Μέσα στη σπηλιά, διαδραματίζονται τόσα γεγονότα, που μόνο ο ίδιος ο Μινώταυρος θα μπορούσε να τα πε-

«Από πού ν' αρχίσω και πού να τελειώσω; «ρώτησε η Αλίκη το λαγό. « Άρχισε από την αρχή και συνέχισε μέχρι το τέλος. Μετά σταμάτα» της απάντησε εκείνος.

Σίγουρα ο σοφός λαγός, όταν τα έλεγε αυτά, δεν είχε υπόψη του το πρόβλημα του Θησέα στο λαβύρινθο. Μα κι αν εγνώριζε το μύθο, πάλι θα είχε δώσει στην Αλίκη την ίδια συμβουλή. Γιατί όπως ήρθαν τα πράγματα, αποδείχτηκε ότι το πρόβλημα ήταν πιο έντονο για τον ... Μινώταυρο, παρά για τον Θησέα!

ριγράψει. Γιατί μόνο γι αυτόν ισχύει στον λαβύρινθο η συμβουλή που ο λαγός έδωσε στην Αλίκη όταν εκείνη θέλησε να του εξιστορήσει τις περιπέτειές της.

Από το βάθος της σπηλιάς πρέπει λοιπόν να ξεκινήσουμε για να δημιουργήσουμε το Β1, αφού πρώτα θα έχουμε ορίσει μια "πρωτογενή" διαδικασία αξιολόγησης για κάθε "τελική" θέση, στην οποία θα μπορούσε να μας οδηγήσει η σκακιστική ανάλυση. Το σχήμα 4 αποτελεί απαραίτητο βοήθημα για κάτι τέτοιο και είναι σίγουρα πολύ πιο διαφωτιστικό από το σχήμα 2, που μας είχε φανεί χρήσιμο στο "Βασιλικό Προνόμιο" (σκακιστικός προγραμματισμός, τεύχος Νο 4).

Το πρόβλημά μας είναι να αποδόσουμε στην κίνηση Ι των μαύρων τη βαθμολογία Β1 που της αρμόζει. Η αξιολόγηση αυτή θα βασίζεται αναγκαστικά στην αξιολόγηση των "τυπικών" απαντήσεων Κ, Λ, Μ, Ν και Ξ των λευκών. Την "πρωτογενή" βαθμολογία αυτών των κινήσεων θα επιχειρήσουμε τώρα να προσδιορίσουμε με βάση την "ελευθερία κινήσεων" που συνεπάγεται η καθεμιά τους για τους δύο αντίπαλους.

Στην κίνηση Κ, όπως φαίνεται και στο σχήμα, δεν υπάρχει νόμιμη απάντηση. Άρα η Κ δημίουργεί κατάσταση ΠΑΤ ή ΜΑΤ και βαθμολογείται αντίστοιχα με 0,01 ή 1. Η υπορουτίνα CHECK έχει το λόγο στη θέση θ, για να μας πει τι από τα δύο συμβαίνει. Αν πρό-κειται για ΠΑΤ, τότε η Κ βαθμο-λογείται με 0,01β και δεν είμαστε τότε σε θέση να αξιολογήσουμε αμέσως την κίνηση Ι, γιατί δεν γνωρίζουμε ακόμα τις βαθμολογίες που αντιστοιχούν στις υπόλοιπες απαντήσεις Λ, Μ, Ν και Ξ. Αν όμως διαπιστωθεί ΜΑΤ στη θέση θ, τότε μπορούμε ανεπιφύλακτα να τερματίσουμε τη διαδικασία και να αποδόσουμε στην Ι τη βαθμολογία Β1 =-0,99Χ1 =-0,99β.

Βέβαια η Κ αποτελεί ειδική περίπτωση, όπως εξάλλου και η Ξ. Η Ξ είναι κίνηση αντικανονική, και συνεπώς δεν αποτελεί εναλλακτική δυνατότητα των λευκών. Θα πρέπει να την αγνοήσουμε. Αν όμως ...επιμένετε, τη βαθμολογούμε με -2 για να απαλλαγούμε από

αυτήν οριστικά.

Ο τρόπος που διαλέξαμε για να βαθμολογήσουμε "πρωτογενώς" μια ... normal κίνηση, έστω τη Λ, είναι ο εξής: Οι απαντήσεις στη Λ1 είναι 4, από τις οποίες η μία αντικανονική και οι 3 νόμιμες. θεωρούμε συμβατικά ότι το πλήθος των αντικανονικών κινήσεων πρέπει να πολλαπλασιαστεί με 0,8. Κι αυτό, για να μην εκληφθεί σαν ...νικηφόρο ένα ανώδυνο ΣΑΧ, που φυσικά θα περιόριζε σε ελάχιστες τις νόμιμες απαντήσεις του αντιπάλου. Από την άλλη μεριά, αν δεν κάναμε καμιά διάκριση ανάμεσα στις νόμιμες και τις αντικανονικές τυπικές κινήσεις, το πρόγραμμα θα "θεωρούσε" ακίνδυνα όλα τα ΣΑΧ ανεξαίρετα και, γενικά, θα υποτιμούσε το λεγόμενο "πλεονέκτήμα θέσης".

Έτσι λοιπόν, συμβατικά πάντα, θεωρούμε ότι υπάρχουν 3+0,8Χ1=3,8 (!) τυπικές απαντήσεις στη Λ1. Με τον ίδιο τρόπο υπολογίζουμε ότι οι απαντήσεις στη Λ2 είναι 3+0,8Χ1=3,8. Ακόμα υπάρχουν 2+0,8Χ2=3,6 αντιδράσεις στην Λ3 και 0+0,8X2=1,6 στην κίνηση Λ4. Από όλες αυτές, η Λ4 παρέχει τη μικρότερη ελευθερία κινήσεων στα λευκά, γιατί το 1,6

Μια ουσιαστική βελτίωση της υπορουτίνας CHECK, που παρουσιάσαμε στο προηγούμενο τεύχος, δημοσιεύουμε εδώ σε... Standard Basic, χωρίς περισσότερα σχόλια

ΥΠΟΡΟΥΤΙΝΑ CHECK-2

Την καλεί η εντολή

GOSUB 1010.

Δεδομένα: 1) Η ελεγχόμενη θέση Ξ του βασιλιά.

2) Ο πίνακας-στήλη Α(209), δηλαδή η σκακιέρα με τα περιεχόμενά της.

Ζητούμενο το Τ. Συγκεκριμένα, Τ=Ø όταν ο βασιλιάς δεν απειλείται.

1010 K=-A(E): Q=K+K: R=Q+K: B= R+K: N=B+K: T=1: P=P: RE-STORE

1020 I%=4

1030 I%=I%-1: READ Y,S: IF A $(\Xi+Y)=N$ OR $A(\Xi+S)=K$ THEN RETURN

1040 Y=E

1050 Y=Y+S: IF A(Y)=0 THEN 1050 1969 IF A(Y)=Q OR A(Y)=P TEHN

RETURN

1070 IF 1% > 0 TEHN 1030

1080 IF P=R THEN P=B: GOTO 1020

1090 P=B+N: IF A(E+P)=P OR A(E-P-Q)=P THEN RETURN

1100 T=0: RETURN

1110 DATA 8,1,-8,-1,12,10,-12, -10,19,9,-19,-9,21,11,-21,

είναι μικρότερο από τους άλλους αριθμούς.

Η βαθμολογία της Λ εξαρτάται όμως και από τον αριθμό των "συμβατικών" κινήσεων που υπάρχουν για τα μαύρα, μετά την πραγματοποίησή της. Αυτός είναι ίσος με 4+0,8Χ2=5,6. Σαν πρωτογενή βαθμολογία της κίνησης Λ μπορούμε τώρα να ορίσουμε τον αριθμό (1,6-5,6)/(1,6+5,6)=-0.5556β. Όποια κίνηση κι αν είχαμε να αξιολογήσουμε, θα διαπιστώναμε ότι η βαθμολογία, που εξάγεται με τον τρόπο αυτό, κυμαίνεται πάντα ανάμεσα στο -1

και το 1.

Εφαρμόζοντας στη Μ τη μέθοδο που αναπτύξαμε για την κίνηση Λ, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η Μ συγκεντρώνει (1,8-3,8)/(1,8+ 3,8)=-0,3571β. Γιατί υπάρχουν 3,8 αντιδράσεις στην κίνηση Μ, ενώ έχουμε 1,8 απαντήσεις στη M1, 4,6 oth M2 kal 5,6 oth M3. Ο αριθμός 1,8 είναι μικρότερος, τόσο από τον 4,6 όσο και από τον 5,6 και γι αυτό ακριβώς είναι εκείνος που εμφανίζεται στον τύ-

Αντίστοιχα, έχουμε 1,8 απαντήσεις στη Ν, ενώ 3 είναι οι τυπικές αντιδράσεις στη Ν1. Άρα η πρωτογενής βαθμολογία της Ν είναι ίση με (3-1,8)/(3+1,8)=

Τώρα δεν μένει παρά να προσδιορίσουμε τη μεγαλύτερη από τις βαθμολογίες των Κ(0,01β). Λ(-0,5556β), Μ(-0,3571β) και Ν(0,25β). Οι 0,25β της κίνησης Ν μας δίνουν τη βαθμολογία της I: $B1=-0.99X0.25=-24.75\beta$.

Το αρνητικό πρόσημο είναι απαραίτητο για να μετατρέπονται τα μέγιστα σε ελάχιστα κι αντίστροφα, κάθε φορά που αξιολογείται μια κίνηση με βάση τη βαθμολογία που συγκεντρώνουν οι δυνατές απαντήσεις του αντιπάλου στην κίνηση αυτή. Γιατί, όπως είχαμε τονίσει και στο "Βασιλικό Προνόμιο" (Σκακιστικός Προγραμματισμός, τεύχος Νο 4) μια κίνηση είναι τόσο πιο καλή, όσο χειρότερη είναι η ...καλύτερη από τις δυνατές απαντήσεις του αντιπάλου.

Εκείνος όμως ο μυστηριώδης συντελεστής 0,99 σε τι άραγε να εξυπηρετεί; Ας δούμε τι θα σύνεβαινε αν απουσίαζε ο συντελεστής αυτός. Έστω ότι το πρόγραμμα έχει να επιλέξει ανάμεσα σε διάσορες κινήσεις, από τις οποίες η μια κάνει αμέσως ΜΑΤ τον αντίπαλο. Ας υποθέσουμε ότι υπάρχουν και άλλες νικηφόρες εναλλακτικές κινήσεις που, ενώ οδηγούν

"φορσέ" σε ΜΑΤ, χρειάζονται "χρόνο" για να το πετύχουν. Ή για να το πούμε αλλιώς, κάνουν ΜΑΤ σε 2 ή περισσότερες κινή-σεις. Όλες αυτές τις νικηφόρες επιλογές, το πρόγραμμα θα τις βαθμολογούσε με 1, θα τις θεωρούσε δηλαδή ισάξιες, ενώ δεν είναι. Μικρό το κακό, θα μου πείτε. Όμως φανταστείτε να παίζετε σκάκι με έναν υπολογιστή, να σας έχει στριμώξει για τα καλά, και κάθε φορά που έχει ΜΑΤ "στην κίνηση" να το "βλέπει" και σχεδόν να το ... αποφεύγει. Γιατί συνήθως, σε μια παρτίδα, εκείνος που έχει τη δυνατότητα να κάνει αμέσως ΜΑΤ τον αντίπαλο, έχει κι ένα σωρό άλλες νικηφόρες κινήσεις που θα μπορούσε να επιλέξει. Οι πιθανότητες λοιπόν να ευνοηθεί από την τύχη η συγκεκριμένη επιλογή είναι ελάχιστες.

Ακόμα πιο εμφανές μειονέκτημα αποτελεί για το πρόγραμμα η απουσία του συντελεστή, στην περίπτωση που ο αντίπαλός του έχει το "πάνω χέρι". Σε μια θέση χαμένη, αντί να προτιμήσει μια κίνηση που παρατείνει την παρτίδα, το πρόγραμμα θα :.. διευκόλυνε ίσως τον αντίπαλο, προσφέροντάς του ένα ΜΑΤ στο πιάτο! Ενώ η παράταση της παρτίδας θα δημιουργούσε πιθανά τις προϋποθέσεις για μια αβλεψία ή ένα λάθος από τη μεριά του αντιπάλου, με αποτέλεσμα η νίκη να αλλάξει διεκδικητή.

Να λοιπόν σε τι μας είναι χρήσιμο εκείνο το ...δόλιο το 0,99. Όμως πριν βγούμε από τη σπηλιά του Μινώταυρου, μένει ένα ακόμα σκοτεινό σημείο να φωτίσουμε. Πρόκειται για την πρωτογενή βαθμολογία μιας κίνησης που προξενεί ΠΑΤ. Στην κίνηση Κ για παράδειγμα (σχήμα 4) κάπως αυθαίρετα θεωρήσαμε ότι αντιστοιχούν 0,01β.

Δεν θα ήταν αλήθεια πιο απλό, μια που το ΠΑΤ είναι ισοπαλία, να το βαθμολογήσουμε με Οβ, αντί να μπερδευόμαστε με εκατοστά της μονάδας; Φυσικά θα ήταν απλό. Δεν θα ήταν όμως πρα-

κτικό. Γιατί όταν το Ο πολλαπλασιαστεί με το 0,99 θα παραμείνει 0. Το πρόγραμμα όμως θα πρέπει να γνωρίζει το ΠΑΤ "στην κίνηση" και να το αναγγέλλει. Γι' αυτό οφείλει να το ξεχωρίζει από όλα τα άλλα ΠΑΤ που θα μπορούσαν να συμβούν σε δύο ή περισσότερες κινήσεις. Αυτό το πετυχαίνουμε με τους 0,01β, τους οποίους αντιστοιχίσαμε στις κινήσεις που τερματίζουν άμεσα και πρακτικά μια ... Θεωρητικά ισόπαλη παρτί-Έτσι, το ΠΑΤ "στην κίνηση" παίρνει -0,99Χ0,01=-0,0099β, ενώ κάθε "αργοπορία" κατά μια κίνηση (μισή πλήρη κίνηση) σημαίνει και ένα νέο πολλαπλασιασμό με το -0,99.

Λεπτομέρειες βέβαια όλα αυτά. Όμως λεπτομερείς πρέπει να είναι και οι "οδηγίες" με τις οποίες είμαστε υποχρεωμένοι να εφοδιάσουμε ένα πρόγραμμα, ικανό να επιτελεί μια τόσο ειδική λειτουργία, σαν αυτή που έχουμε υπόψη μας: Να παίζει σκάκι και κάπου-κάπου να ...κερδίζει!

Μίςτοκάρτα: η πιστωτική κάρτα, για όλες σας τις microαγορές!

Η Μιςτοκάρτα, μια ακόμα από τις καινοτομίες του Microbytes, είναι μια user friendly πιστωτική κάρτα που δίνει στον κάτοχό της πολλές δυνατότητες.

Όλες σας οι microαγορές σε υπολογιστές, περιφερειακά, software, συνδρομές club, δίδακτρα σχολών ηλεκτρονικών υπολογιστών κ.ά. γίνονται ακόμα πιο φιλικές και προσιτές. Ο κάτοχος μιας microκάρτας έχει τη δυνατότητα σημαντικής έκπτωσης και διάφορες άλλες διευκολύνσεις στα συμβεβλημένα καταστήματα, club και σχολές.

Προσωπική Αίτηση Μicrοκάρτας	MICROKAPTA	MICROBYTES Στουρνάρα 16, Αθήνα 106 83, Τηλ. 3631674
Κύριος Κυρία Δεσποινίς Επώνυμο Διεύθυνση Ταχυδρομικός Κώδικας Τηλές	'Ονομα	Ημερομ. Γεννήσεως Ημέρα Μήνας Χρόνος Ιδιοκατοίκηση Ενοικίαση Πόσα χρόνια είστε στη διεύθυνση αυτ Χρήση Κάρτας ΔΕπαγγελματική
		Προσωπική
'Ονομα Εργοδότη ή Σχολής' Διεύθυνση Ταχυδρομικός Κώδικας Τηλέφα * Εάν πρόκειται για φοιτητή, τα στοιχεία της σχο		Είδος Εργασίας Θέση Χρόνος Εργασίας Ετήσιο Εισόδημα Σπουδές / Τίτλος
		Έχετε Άλλη Πιστωτική Κάρτα;
		Έχετε Άλλη Πιστωτική Κάρτα; Ναι [ ] 'Όχι [ ]
	Ταχ. Κώδικας	
Τράπεζα με την οποία συνεργάζεστε Διεύθυνση Ι Τηλέφωνο	Ταχ. Κώδικας Δριθ. Λογ/σμού (εάν υπάρχει)	
<u></u> Διεύθυνση <u></u>		
Διεύθυνση Γηλέφωνο Σημείωση: Η Microbytes Ε.Π.Ε. διατηρεί το δικαίω εγγραφή στη MicROKAPTA. Οι όροι της Μicroκά προσφορές θα σταλούν όταν γίνει δεκτή η αίτησι	ομα να αρνηθεί σας υποχρεώς Στας και οι 5.000 δραχμών η σας. Οι οικονομικές αίτηση είναι αληθινές και ότι εξουσιοδοτώ	Ναι ΄ Όχι ΄ ΄ ΄ ΄ ΄ ΄ ΄ ΄ ΄ ΄ ΄ ΄ ΄ ΄ ΄ ΄ ΄ ΄ ΄
Διεύθυνση Εημείωση: Η Microbytes Ε.Π.Ε. διατηρεί το δικαίω γγραφή στη Μίσκο ΚΑΡΤΑ. Οι όροι της Μίστοκή προσφορές θα σταλούν όταν γίνει δεκτή η αίτησι δεβαιώ ότι οι πληροφορίες που περιέχονται στην	ομα να αρνηθεί σας υποχρεώς στας και οι 5.000 δραχμών η σας. Οι οικονομικές	νεις, όταν η αίτησή σας γίνει αποδεκτή, είναι η καταβολή για την ετήσια συνδρομή.
Διεύθυνση Γηλέφωνο Εημείωση: Η Microbytes Ε.Π.Ε. διατηρεί το δικαίω εγγραφή στη MiCROKAPTA. Οι όροι της Microκή προσφορές θα σταλούν όταν γίνει δεκτή η αίτησι βεβαιώ ότι οι πληροφορίες που περιέχονται στην	ομα να αρνηθεί σας υποχρεώς Στας και οι 5.000 δραχμών η σας. Οι οικονομικές αίτηση είναι αληθινές και ότι εξουσιοδοτώ	Ναι ΄ Όχι ΄ ΄ ΄ ΄ ΄ ΄ ΄ ΄ ΄ ΄ ΄ ΄ ΄ ΄ ΄ ΄ ΄ ΄ ΄

RMSTRAD (PC-464 γρηγορος και συμμαζεμενος

Ένα νέο σύστημα κομπιούτερ, εφοδιασμένο με χαρακτηριστικά που θα πρέπει να το κάνουν να ξεχωρίσει και να μην μείνει απλώς «άλλος ένας» σπιτικός κομπιούτερ.

ίναι πάγια τακτική των κατασκευαστών κομπιούτερ να δημιουργούν πολύ θόρυβο γύρω από ένα νέο τους προϊόν, χωρίς - δυστυχώς - αρκετές φορές ο ίδιος ο κομπιούτερ να αξίζει τέτοιες τιμές! Στην περίπτωση του ΑΜSTRAD φαίνεται ότι είναι από τα μηχανήματα που θα προκαλέσουν θόρυβο λόγω της αξίας τους και όχι μόνο εξαιτίας της διαφήμισης. Ας σταματήσουμε όμως τις υποθέσεις, για να δούμε αν ο ΑΜ-STRAD δικαιολογεί την αισιοδοξία για το μέλλον του - και τα χρήματα για την αγορά του...

ΤΡΙΑ ΣΕ ΕΝΑ

Όπως δείχνουν και οι φωτογραφίες, η κεντρική μονάδα του κομπιούτερ περιλαμβάνει ένα ενσωματωμένο κασετόφωνο για αποθήκευση των προγραμμάτων μας χωρίς ανάγκη επιπλέον αγοράς και σύνδεσης άλλου κασετοφώνου. Ακόμη, στον κομπιούτερ περιλαμβάνεται ένα έγχρωμο ή μονοχρωματικό μόνιτορ,

ώστε να είμαστε έτοιμοι να "βάλουμε την πρίζα" και να ξεκινήσουμε - χωρίς πρώτα να διαφωνήσουμε με τα μέλη της οικογένειας που προτιμούν τον μονόλογο των τηλεοπτικών καναλιών από τον διάλογο με έναν κομπιούτερ...

Αυτοί που έχουν ήδη πείρα στους κομπιούτερ θα αρχίσουν να ψάχνουν τα κουτιά εναγωνίως, για να δουν αν χάσανε κάπου το τροφοδοτικό... Όταν κι εγώ, μετά τη μάταιη αυτή αναζήτηση, αποφάσισα να αρχίσω να διαβάζω το βι-

TEXT RMSTRAD CPC-464

βλίο οδηγιών, ανακάλυψα ότι την τροφοδοσία του κομπιούτερ αναλαμβάνει ένα επιπλέον καλώδιο που βγαίνει από το μόνιτορ! Έτσι οι απαιτούμενες καλωδιώσεις για να ξεκινήσουμε είναι ελάχιστες, πράγμα πολύ βολικό.

Αφού μιλήσαμε όμως για καλωδιώσεις, ας σταθούμε λίγο στην περιγραφή των διαφόρων υποδοχών του CPC-464. Στην πίσω πλευρά θα βρούμε πρώτα απ' όλα τις υποδοχές για τροφοδοσία και για σύνδεση με το μόνιτορ. Ακολουθούν δύο απολήξεις της πλακέτας του υπολογιστή (edge connector) με τις ενδείξεις PRINTER και FLOPPY DISC. Ο εκτυπωτής μπορεί να συνδεθεί εδώ, εφ'όσον είναι του τύπου Centronics (παράλληλος), και μόνο πρόβλημα θα είναι το μη τυποποιημένο βύσμα.

Η θύρα με τίτλο FLOPPY DISC αποτελεί στην πράξη ένα πλήρες ΕΧΡΑΝSΙΟΝ PORT που περιλαμβάνει τις γραμμές διευθύνσεων και δεδυμένων, τις CPU καθώς και όλα τα απαραίτητα σήματα από και προς τη μνήμη και την CPU. Μέσω αυτής της θύρας είναι δυνατή η προσθήκη διαφόρων περιφερειακών (π.χ. επέκταση μνήμης, μονάδες

δίσκου κ.ά.).

Μια υποδοχή τύπου D 9 πόλων δέχεται δύο joysticks και έχει τον χαρακτηρισμό USER PORT. Εδώ μπορούμε να συνδέσουμε joystick 8 θέσεων (π.χ. τύπου ATARI), αλλά - καθώς υπάρχει μόνο μια υποδοχή . πρέπει να κατασκευασθεί διακλάδωση, αν επιθυμούμε δύο joysticks ταυτόχρονα.

Η τελευταία υποδοχή του πίσω μέρους είναι ένα στερεοφωνικό jack των 3,5 mm, απ' όπου παρέχονται τα σήματα ήχου για σύνδεση με εξωτερικό ενισχυτή. Περισσότερες χρήσεις των παραπάνω υποδοχών περιγράφονται σε άλλα σημεία του τεστ.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Το ενσωματωμένο κασετόφωνο δίνει μια ιδιαίτερη εμφάνιση στον AMSTRAD και ταυτόχρονα τον κάνει ...αρκετά μακρύ σε μήκος. Οι διαστάσεις φτάνουν τα 58Χ17Χ7 cm δίνοντάς του τον τίτλο του μακρύτερου κομπιούτερ της αγοράς! Αισθητή είναι η έντονη αντίθεση των πολύχρωμων πλήκτρων με το σκούρο γκρί περίβλημα του κομπιούτερ. Τα πλήκτρα αυτά εκτελούν διάφορες ειδικές λειτουργίες, π.χ. CAPS LOCK, ESCAPE, ENTER, SHIFT, TAB, COPY, DEL και CTRL. Τα υπόλοιπα κανονικά πλήκτρα του πληκτρολόγιου έχουν ίδιο χρώμα με την κονσόλα και τα σύμβολα επάνω τους είναι λευκά.

Το πληκτρολόγιο είναι πλήρες κανονικό πληκτρολόγιο τύπου
ηλεκτρικής γραφομηχανής, ενώ
υπάρχει ανεξάρτητη ομάδα πλήκτρων (keypad) με τα ψηφία, την
υποδιαστολή, ένα πλήκτρο ENTER
καθώς και τα πλήκτρα editing. Σε
σύνολο τα πλήκτρα φθάνουν τα 74
και αποτελούν ένα πολύ λειτουργικό πληκτρολόγιο χάρις στις
ανεξάρτητες ομάδες, το ...τεράστιο ENTER και τους ζωηρούς χρωματισμούς των ειδικών πλήκτρων.

Η πάνω πλευρά του κομπιούτερ περιλαμβάνει ακόμη τα πλήκτρα χειρισμού του κασετοφώνου, την υποδοχή της κασέτας, τον μετρητή ταινίας κι ένα ενδεικτικό led λειτουργίας του κομπιούτερ. Ένα πολύ χρήσιμο ρυθμιστικό έντασης για το ενσωματωμένο μεγάφωνο βρίσκεται στη δεξιά πλευρά, μαζί με τον διακόπτη ON-OFF.

Τα ... τρία πληκτρολόγια του AMSTRAD Η πίσω πλευρά του υπολογιστή. Φαίνονται υποδοχές επέκτασης.

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΑ ΕΝΔΟΤΕΡΑ

Ανοίγοντας τον ΑΜSTRAD βλέπουμε ότι το εσωτερικό χωρίζεται σε τρία κύρια τμήματα. Αυτά περιλαμβάνουν αντίστοιχα το πληκτρολόγιο, το κασετόφωνο και την κύρια πλακέτα του κομπιούτερ. Η πλακέτα αυτή είναι αρκετά αραιοκατοικημένη, λόγω των μεγάλων διαστάσεών της και των λίγων ολοκληρωμένων που χρησιμοποιούνται. Τα 64 Kbytes της RAM υλοποιούνται με 8 chips του τύπου 4864 (64ΚΧ1), ενώ τα 32 Kbytes της RAM βρίσκονται σ' ένα chip.

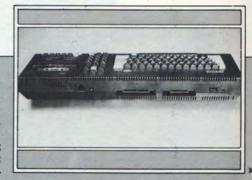
Τα προηγούμενα ολοκληρωμένα βρίσκονται τοποθετημένα σε βάσεις, όπως επίσης και η CPU με την ULA CPU είναι ο γνώστός Z-8ØA, που τρέχει στα 4 MHZ, η δε ULA (με στοιχεία AMSTRAD 4007) είναι εφοδιασμένη με μια μεταλλική ψύκτρα που την ...ανακουφίζει από τη ζέστη της πολ-

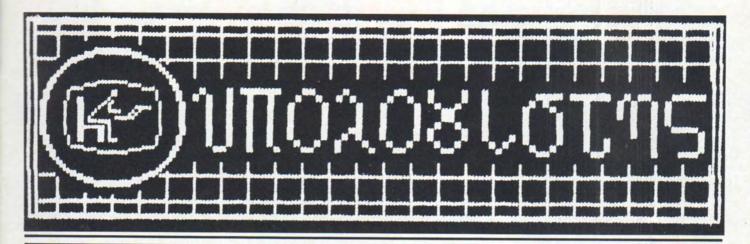
λής δουλειάς.

Με την ULA ελαχιστοποιούνται τα βοηθητικά λογικά ολοκλη-ρωμένα, που θα χρειάζονταν για τη λειτουργία του κομπιούτερ. Μερικές από τις αρμοδιότητές της είναι ο χρονισμός, η δημιουργία χρωμάτων και η απευθείας πρόσβαση στη μνήμη (DMA). Ο επεξεργαστής οθόνης 6845 (CRT controller) είναι κύρια υπεύθυνος για τις δυνατότητες απεικόνισης του AMSTRAD.

Οι πολύ καλές ηχητικές δυνατότητες οφείλονται στη γεννήτρια ήχων ΑΥ-3-8912, που προσφέρει 3 ανεξάρτητα κανάλια τόνων
και ένα θορύβου. Κανονικά και τα
τρία κανάλια ακούγονται μονοφωνικά από το ενσωματωμένο μεγάφω-

ο υπολογιστης

Το νέο SUPER κατάστημα Ηλεκτρονικών Υπολογιστών στην καρδιά της ΓΛΥΦΑΔΑΣ, που είναι συνδιασμός COMPUTER SHOP και SOFTWARE HOUSE

- Υπολογιστές που Μιλάνε
- Υπολογιστές Δάσκαλοι
- Υπολογιστές Λογιστές
- Υπολογιστές Διαχειριστές
- Υπολογιστές Γιατροί
- Υπολογιστές Παιχνίδια
- Υπολογιστές για ΄Ολες τις δουλειές
- Υπολογιστές για ˙Ο λες τις ΤΣΕΠΕΣ

Ένα πραγματικό COMPUTER SHOW με όλες τις γνωστές μάρκες COMPUTERS

Ο υπολογιστής είναι ένας ... αρκεί να μπορείτε να τον αξιοποιήσετε ... εμείς μπορούμε, γιατί πίσω από τον «υπολογιστή» υπάρχει ένα εκλεκτό επιτελείο συνεργατών επιστημόνων, στις υπηρεσίες σας. Μια μεγάλη προσφορά του «υπολογιστή» στην ανάπτυξη της ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ στη χώρα μας.

ΓΡΑΦΕΙΑ - ΕΚΘΕΣΗ:

Λεωφ. Ι. ΜΕΤΑΞΑ 34 ΓΛΥΦΑΔΑ (Εμπορικό Κέντρο BRASILIA CENTER κοντά στο κολυμβητήριο). ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 4181.980 - 8955.644, TELEX: 211913

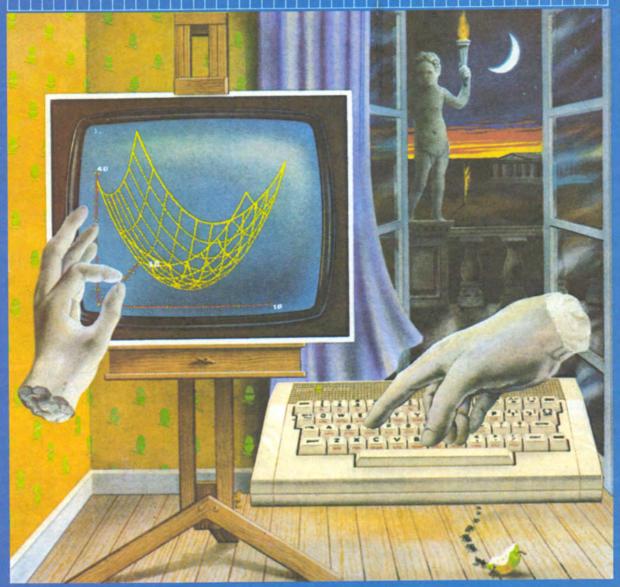

electron

ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΤΕ!!

ΜΕ ΕΝΑ COMPUTER ELECTRON

ΕΧΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΔΥΝΑΜΗ
ΕΝΟΣ ΒΒC ΜΙCRO ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΣΑΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΞΑΡΛΗΣ ΑΞ

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ. ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 96-98 • ΑΘΗΝΑΙ • ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 3607836

RMSTRAD CPC-464

νο, αλλά μια έξοδος stereo επιτρέπει σύνδεση με εξωτερικό στερεοφωνικό ενισχυτή.

Η έξοδος αυτή δίνει στο αριστερό κανάλι του ενισχυτή τους ήχους του καναλιού Α του κομπιούτερ, ενώ το δεξιό κανάλι του ενισχυτή τροφοδοτείται με τους ήχους του καναλιού Β (του κομπιούτερ). Το τρίτο κανάλι (C) του κομπιούτερ τροφοδοτεί εξίσου τα δύο κανάλια του ενισχυτή. Με κατάλληλο software μπορούμε να πετύχουμε εύκολα ηχητικά εφφέ, όπως κίνηση της ηχητικής πηγής στον χώρο.

Κλείνουμε την περιγραφή του εσωτερικού αναφέροντας την ύπαρξη του 8255 (Parallel I/O device), που ανιχνεύει το πληκτρολόγιο, τα joysticks, ελέγχει το κασετόφωνο και τον εκτυπωτή και τροφοδοτεί με δεδομένα τη γεννήτρια ήχου.

ΕΥΚΟΛΙΕΣ ΣΤΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ

Θα αναφερθώ εδώ σε μερικές ιδιότητες του AMSTRAD που βοηθούν τον χρήστη στο γράψιμο και το debugging των προγραμμάτων. Το πλήκτρο CAPS LOCK επιτρέπει να γράφουμε συνεχώς με κεφαλαία γράμματα, χωρίς να κρατάμε πατημένο το SHIFT. Ακόμη το ίδιο πλήκτρο, όταν πατηθεί μαζί με το CTRL, μας δίνει SHIFT LOCK, δηλαδή τα πλήκτρα δημιουργούν τους χαρακτήρες που κανονικά εμφανίζονται με το ταυτόχρονο πάτημα του SHIFT.

Το πλήκτρο ESC, όταν πατηθεί μια φορά, σταματά το πρόγομαμα που τρέχει μέχρι να πατήσουμε το SPACE, οπότε συνεχίζεται η εκτέλεσή του. Διπλό πάτημα του ESC διακόπτει εντελώς το "τρέξιμο". Ο συνδυασμός SHIFT-CTRL-ESC κάνει "θερμή εκκίνηση" στο σύγ

στημα όποτε χρειαστεί.

Τα πλήκτρα CLR και DEL διαγράφουν χαρακτήρες στα δεξιά ή στα αριστερά αντίστοιχα του δρομέα κειμένου και είναι χρήσιμα σε διορθώσεις μαζί με τα πλήκτρα κίνησης δρομέα. Ο AMSTRAD επιτρέπει editing με τρεις διαφορετικούς τρόπους.

Ο πρώτος είναι με την εντολή EDIT αριθμός γραμμής που μας εμφανίζει τη ζητούμενη γραμμή στην οθόνη με τον δρομέα τοποθετημένο στην αρχή της. Μπορούμε τώρα να διαγράψουμε ή να εισαγάγουμε χαρακτήρες σε οποιοδήποτε σημείο μετακινούμενοι με τα πλήκτρα κίνησης δρομέα αριστερά-δεξιά.

Οι δύο άλλοι τρόποι είναι παρόμοιοι και στηρίζονται στη χρήση ενός δεύτερου δρομέα, του δρομέα αντιγραφής (COPY). Μπορούμε έτσι να μετακινηθούμε σε οποιοδήποτε σημείο της οθόνης και να αντιγράψουμε από εκεί χαρακτήρες οι οποίοι εμφανίζονται σε νέα γραμμή. Ο τρόπος αυτός είναι ιδιαίτερα ευέλικτος και εξυπηρετικός στις διορθώσεις.

Τα πλήκτρα editing βρίσκονται σε ξεχωριστή ομάδα, όπως και τα πλήκτρα με τα ψηφία. Η τοποθέτηση αυτή εξυπηρετεί πολύ τον χρήστη, τόσο στο editing όσο και στην εισαγωγή αριθμητικών δεδομένων.

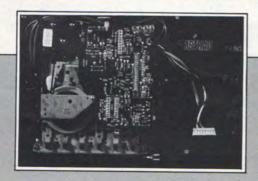
Τα 16 παραπάνω πλήκτρα μπορούν να χρησιμοποιηθούν εναλλακτικά για προγραμματιζόμενες λειτουργίες. Έτσι π.χ. η ΚΕΥ 135, "LIST"+CHR\$(13) θα κάνει το πλήκτρο 7 (της keypad) να κάνει listing στο πρόγραμμα όποτε το πατάμε. Σε συνδυασμό και με τα CTRL και/ή SHIFT, ο αριθμός των

προγραμματιζόμενων πλήκτρων μπορεί να φτάσει τα 32. Δυστυχώς η μέγιστη RAM, που μπορεί να διατεθεί στο σύνολο των function keys είναι 120 χαρακτήρες, πράγμα που περιορίζει κάπως τη χρήση τους όταν θέλουμε πολλές τέτοιες λειτουργίες.

Ο AMSTRAD επιτρέπει πολύ εύκολα να καθορίσουμε τον κωδικό που θα παράγει κάθε πλήκτρο του πληκτρολόγιου. Έτσι η ΚΕΥ DEF 71,1,65,66,67 θα κάνει το πλήκτρο 71 (η αρίθμηση δεν έχει σχέση με ASCII) που κανονικά έδινε τον χαρακτήρα z (ASCII 122) να δίνει τώρα το κεφαλαίο Α όταν πατηθεί μόνο του, το κεφαλαίο Β όταν πατηθεί μαζί με το SHIFT και το κεφαλαίο C όταν πατηθεί μαζί με το CTRL (δηλαδή τα ASCII 65,66 και 67 αντίστοιχα). Οι δύο προηγούμενες εντολές δίνουν ουσιαστικά ένα "soft" πληκτρολόγιο, που μπορούμε να το διαμορφώσουμε όπως θέλουμε.

Σε συνδυασμό π.χ. με τη δυνατότητα καθορισμού δικών μας
χαρακτήρων, θα μπορούσαμε να έχουμε ελληνικούς χαρακτήρες πατώντας ταυτόχρονα με τα γράμματα
και το SHIFT ή το CTRL. Οι δυνατότητες είναι πρακτικά ανεξάρτητες (π.χ. μετατροπή μέσω software σε single key entry πληκτρολόγιο), χαρακτηριστικό που δεν
έχει εμφανισθεί μέχρι τώρα σε
άλλους προσωπικούς κομπιούτερ.

Ο ΑΜSTRAD διαθέτει τις εντολές ΑUTO, DELETE και RENUMBER, που βοηθούν στο να γράφουμε και να βάζουμε σε τάξη τα προγράμματά μας καθώς και τις ΟΝ ERROR, ERR, ERL, RESUME που επιτρέπουν σ' ένα πρόγραμμα να αναλάβει "πρωτοβουλίες" σε περίπτωση σφάλματος. Η TRON-TROFF επιτρέπει την παρακολούθηση της ροής του προγράμματος (trace) κατά την εκτέλεσή του για debugging.

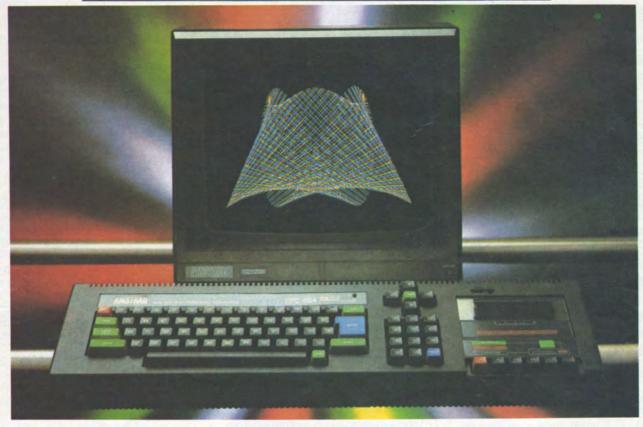
Ο AMSTRAD κατά τη διάρκεια της εγχείρησης

Amstrad CPC 464

Ένας ισχυρός και γρήγορος μικροϋπολογιστής σε επαναστατική ολοκληρωμένη μορφή. Σε δύο μονάδες

(μ' ένα μόνο καλώδιο στην παροχή), περιλαμβάνει ένα πλήρες σύστημα με τεχνικά χαρακτηριστικά και

δυνατότητες οι οποίες λείπουν και από πολύ ακριβότερα και μεγαλύτερα συστήματα.

ΤΕΧΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

ΜΙΚΡΟΕΠΕΞΕΡΓΑΣΤΗΣ. Ζ-80 ΜΝΗΜΗ: 64 Κ RAM, 32 Κ ROM ΠΛΗΚΤΡΟΛΟΓΙΟ: Πλήρες

επαγγελματικό QWERTY και ανεξάρτητο αριθμητικό.

ΟΘΟΝΗ: 80 στήλες, ανάλυση 640Χ200

PIXELS (παράθυρα) ΓΛΩΣΣΑ: LOCO-BASIC

ΕΝΔΩΜΕΤΩΠΕΣ: RGB, Ισχύος δίσκων,

εκτυπωτού, I/0 PORT χρήστη

ΗΧΟΣ: Στέρεο, ενσωματωμένο μεγάφωνο

και ρυθμιστής ήχου.

ΜΟΝΑΔΑ ΚΑΣΕΤΑΣ: Με αυτόματο προγραμματιζόμενο έλεγχο, ταχεία φόρτώση σε 2.000 Bits/sec, 1000 Bits/sec,

και «παράθυρα».

ΕΠΕΚΤΑΣΕΙΣ: Δισκέτες, CP/M, εκτυπωτές, διαμορφωτής κ.λπ.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Κάθε συγκρότημα υπολογιστή AMSTRAD CPC-464 παραδίνεται μετά από πλήρη έλεγχο και δοκιμές βάσει των τεχνικών προδιαγραφών διαγνωστικών προγραμμάτων και διαδικασιών ελέγχου της κατασκευάστριας εταιρίας. Οι δοκιμές αυτές επαναλαμβάνονται και στην Ελλάδα.

Ακόμη γίνεται έλεγχος για SHOCK (σπασμωδικές ανωμαλίες και ακανόνιστες βλάβες) μετά τη μεταφορά, με την ειδική τεχνική SHOCKWATCH

Οι υπολογιστές που περνούν από τις καθορισμένες «Διαδικασίες ελέγχου» έχουν στην κάτω όψη των μονάδων ειδικές ετικέτες με ραβδωτούς κωδικούς, οι οποίοι αντιστοιχούν στα μητρώα της κατασκευάστριας AMSTRAD, της επίσημης αντιπροσωπίας COMPUMAK΄ και των Μαγνητικών Ετικετών Ασφαλείας που βρίσκονται μέσα στο ζεύγος των μηχανημάτων σθόνης και

Ήδη η μεγάλη επιτυχία που σημειώνει ο AMSTRAD CPC 464 στην Ευρώπη, δημιούργησε υπερβολική ζήτηση και συσσώρευση παραγγελιών. Οι ενδιαφερόμενοι αγοραστές παρακαλούνται να ελέγχουν σχολαστικά τις ετικέτες με τους κωδικούς και να αποφεύγουν τις ευκαιριακές αγορές (δειγμάτων - STOCK-SURPLUS) από ανεξέλεγκτες και περιστασιακές πηγές που δεν δεσμεύονται με την υπευθυνότητα ενός «εξουσιοδοτημένου Κέντρου Πωλήσεων» και την πολιτική της AMSTRAD.

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στη Γενική

θείτε στη Γενική COMPUMAK Ltd

Ασκληπιού 9 - Αθήνα 10679, τηλ.: 3620.812, 3629.212

EXTRAMSTRAD CPC-464

Οι λέξεις της BASIC μπορούν να γράφονται και με πεζά γράμματα, μετατρέπονται δε αυτόματα σε κεφαλαία κατά τα listings. Κάθε γραμμή μπορεί να είναι πολλαπλών εντολών με μέγιστο μήκος 255 χαρακτήρες. Τα μηνύματα σφαλμάτων είναι σαφή και σύνοδεύονται από τύπωμα της γραμμής που προκάλεσε το σφάλμα, για άμεση διόρθωση.

PAGING, MNHMH KAI **TAXYTHTA**

Όπως αναφέραμε στην περιγραφή του εσωτερικού, ο AMSTRAD διαθέτει 64K RAM και 32K ROM. Η ύπαρξη συνολικής μνήμης πάνω από 64 Kbytes σε κομπιούτερ με CPU τον Ζ-80 δηλώνει κάποιο σύστημα σελιδοποίησης της μνήμης, καθώς ο Ζ-80 μπορεί να "βλέπει" ταυτόχρονα μέχρι 64Κ συνολική μνήμη. Στην περίπτωση του AMSTRAD έχουμε παραλληλισμό των 32 Kbytes της ROM με 32 Kbytes της RAM. Ανάλογα με την εκτελούμενη λειτουργία, η CPU κάνει προσπέλαση εναλλακτικά στη ROM ή-στη RAM, χωρίς βέβαια αυτό να το αντιλαμβάνεται ο χρήστης.

Από τα 64K της RAM, τα 16 Kbytes αποτελούν την video RAM, ανεξάρτητα από το mode λειτουργίας, ενώ περίπου 5 Kbytes χρειάζονται για "σημειωματάριο" του λειτουργικού συστήματος. Τελικά ελεύθερα στον χρήστη απομένουν περίπου 43 Kbytes RAM, ποσό που είναι από τα μεγαλύτερα σε προσωπικούς κομπιούτερ και υπεραρκετό για σοβαρές εφαρμογές.

Τα 32 Kbytes της ROM περιέχουν 16 Kbytes λειτουργικού συστήματος και 16 Kbytes Locomotive BASIC. Παρά την καθυστέρηση του συστήματος paging, ο CPC-464 είναι κορυφαίος από άποψη ταχύτητας και τα benchmarks που έδωσε συγκρίνονται μόνο με αυτά του BBC micro.

BM1: 1.3 BM2: 3.6 BM3: 9.5 BM4: 9.9 BM5: 10.5 BM6: 19.5 BM7: 30.6

BM8: 3.7 (100 φορές)

H LOCOMOTIVE BASIC

Μια πολύ καλή διάλεκτο της BASIC έχει να παρουσιάσει ο AM-STRAD στον CPC-464. Η ποικιλία των εντολών είναι μεγάλη και ο προγραμματιστής έχει στη διάθεσή του αρκετά ευέλικτα εργαλεία, που θα τον διευκολύνουν στην πραγματοποίηση πολλών εφαρμογών.

Αρχίζοντας από τις μεταβλητές, βλέπουμε ότι επιτρέπονται ονόματα μέχρι 40 χαρακτήρων και γίνεται διάκριση σε ολόκληρο το μήκος τους. Οι αριθμητικές μεταβλητές μπορεί να είναι πραγματικές (με περιοχή ±1Ε38 και 9 σημαντικά ψηφία) ή ακέραιες (με περιοχή -32767 ώς 32768) και, εφ' όσον δεν έχουμε δώσει τιμή σε κάποια μεταβλητή, αυτή θεωρείται Ø.

Ο καθορισμός του τύπου μεταβλητών γίνεται με σύμβολα όπως "%" για ακέραιες ή "!" για πραγματικές. Μπορούμε όμως να δώσουμε γενική εντολή του τύπου DEF-INT ή DEFREAL, που θα κάνει όλες τις επόμενες μεταβλητές να είναι του τύπου που θέλουμε. Η DEF INT K, L θα "δηλώσει" σαν ακέραιες όλες τις μεταβλητές με όνομα που αρχίζει από Κ ή L. Με

τις εντολές CINT ή CREAL μπορούμε να μετατρέψουμε μεταβλητές από ακέραιες σε πραγματικές, και

αντίστροφα.

Οι πίνακες μπορεί να είναι αριθμητικοί ή strings και ο αριθμός και το μέγεθος των δεικτών περιορίζονται μόνο από τη διαθέσιμη μνήμη. Υπάρχουν συναρτήσεις που μετατρέπουν αριθμούς μεταξύ των συστημάτων δεκαδικού δεκαεξαδικού και δυαδικού, ώστε να μπορούμε εύκολα να δουλέψουμε σε όποιο σύστημα μας διευκολύνει. OL AND, OR, NOT KAL XOR ELVAL διαθέσιμοι λογικοί τελεστές, ενώ οι συναρτήσεις ΜΑΧ και ΜΙΝ επιστρέφουν τον μεγαλύτερο ή τον μικρότερο αριθμό αντίστοιχα από μια σειρά αριθμών που δίνουμε σαν παραμέτρους. Υπάρχει ακόμη η δυνατότητα να ορίσουμε δικές μας συναρτήσεις (DEF FN) και να περάσουμε διάφορες παραμέτρους σ' αυτές.

Η δομή WHILE ... WEND επιτρέπει την επανάληψη μιας σειράς ενεργειών, όσο ισχύει μια συνθή-

10 WHILE TIME 10000 20 PRINT "HELLO" 30 WEND

Σημειώνεται ότι, αντίθετα με το βρόχο FOR...NEXT, η WHILE ... WEND μπορεί να μην εκτελεσθεί ούτε μια φορά, εφόσον η συνθήκη δεν αληθεύει, γιατί ο έλεγχος γίνεται στην αρχή του βρόχου

(WHILE).

Πολύ ευέλικτες και ασυνήθιστες εντολές για BASIC είναι οι EVERY ... GOSUB KOL AFTER ... GOSUB, που μπορούν να διακόπτουν την κανονική ροή του προγράμματος κατά τακτά χρονικά διαστήματα και να εκτελούν μια υπορουτίνα που θέλουμε. Έτσι η ΕΥΕΚΥ 100 GOSUB 3000 θα κάνει τον κομπιού-

συνεργάτης μας που ... αγαπά τους υπολογιστές .. κατά τη διάρκεια TOU TEGT.

τερ να εκτελεί την υπορουτίνα στο 3000 κάθε 100/50 του δευτερολέπτου (δηλαδή, κάθε 2 sec).

Ένα ενσωματωμένο ρολόι είναι προσπελάσιμο από την ψευδομεταβλητή ΤΙΜΕ και μετρά τον
χρόνο με ρυθμό 1/300 του δευτερολέπτου (η μέτρηση διακόπτεται
όταν χρησιμοποιείται το κασετόφωνο). Ο έλεγχος των interrupts
με την βοήθεια των EVERY και των
ΕΙ και DI (enable interrupts
disable interrupts) μπορεί να
χρησιμοποιηθεί σε σημείο που να
πετύχουμε κάποιας μορφής multitasking από την BASIC.

Από πλευράς κώδικα μηχανής, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε την εντολή CALL για να καλέσουμε υπορουτίνες τις οποίες έχουμε προηγουμένως γράψει (με POKE). Οι INP και ΟUΤ διαβάζουν και γράφουν αντίστοιχα στα ports του Z-8Ø, ενώ η WAIT περιμένει μια τιμή από κάποιο port για να συνεχιστεί το "τρέξιμο" του προ-

γράμματος.

Στο λεξιλόγιο της Locomotive BASIC θα βρείτε όλες τις εντολές της BASIC, οι περισσότερες απότις οποίες σας είναι ήδη στάνταρ γνωστές. Η ERASE μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να διαγράψουμε έναν πίνακα ή κάποιες μεταβλητές από τη μνήμη, εφόσον δεν μας χρειάζονται πλέον. Η CLEAR διαγράφει όλες τις μεταβλητές. Ενδιαφέρον είναι τέλος ότι εντολές όπως ΝΕΜ ή LIST μπορούν να γραφούν και μέσα σε προγράμματα.

ΓΡΑΦΙΚΑ - ΗΧΟΣ

Και στους δύο αυτούς τομείς τα χαρακτηριστικά του AMSTRAD είναι από τα εντυπωσιακότερα στον χώρο των προσωπικών κομπιούτερ. Μπορούμε να εργαστούμε σε τρεις modes κειμένου-γραφικών, με τα εξής χαρακτηριστικά για

καθεμιά:

MODE	KEIMENO	ГРАФІКА	XPOMATA
HODE	KEINENO	TIMOTIM	AL MINITE
Ø	2ØX25	16ØX2ØØ	16
1	4ØX25	32ØX2ØØ	4
2	8ØX25	64ØX2ØØ	2

Κανονικά υπάρχουν 27 διαφορετικά χρώματα από τα οποία μπορούμε να διαλέξουμε ποιά θα χρησιμοποιούμε κάθε φορά (αφού ο μέγιστος αριθμός χρωμάτων ταυτόχρονα στην οθόνη είναι 2, 4 ή 16). Η εντολή ΙΝΚ χρησιμεύει γιαυτό το σκοπό και παρέχει επίσης τη δυνατότητα να πάρουμε συνδυασμούς των 27 χρωμάτων, που να εναλλάσσονται ανά δύο.

Το περιθώριο (BORDER) της οθόνης μπορεί να έχει οποιοδήποτε από τα 27 χρώματα (ή εναλλαγή δύο απ' αυτά) ανεξάρτητα από την mode οθόνης. Η σχεδίαση γραμμών γίνεται με πληθώρα από σχεδιαστικές εντολές του τύπου PLOT, DRAW ή MOVE. Αυτές αφορούν απόλυτες ή σχετικές συντεταγμένες, χρώμα σχεδίασης, καθώς και τρόπο εφαρμογής του χρώματος (λογική σύγκριση με ήδη υπάρχοντα χρώματα για κινητικά εφοφέ).

Αισθητή πρέπει εδώ να παρατηρήσουμε ότι γίνεται η απουσία εντολών για απ'ευθείας σχεδίαση κύκλων και για γέμισμα σχημάτων με χρώμα. Είναι δυνατή ακόμη η μετακίνηση της αφετηρίας των γραφικών οπουδήποτε στην οθόνη, καθώς και το τύπωμα κειμένου σε συντεταγμένες υψηλής ανάλυσης.

Μέχρι οκτώ ανεξάρτητα παράθυρα μπορούν να ορισθούν στην οθόνη με την εντολή WINDOW. Τα παράθυρα αυτά μπορούν να έχουν ανεξάρτητα χρώματα (μέσα στα επιτρεπόμενα από την επιλεγμένη MODE) και μπορούμε να τυπώνουμε επιλεκτικά σε κάποιο από αυτά

(π.χ. PRINT #6, "HELLO" θα τυπώσει HELLO στο παράθυρο 6). Το παράθυρο γραφικών είναι ένα, αλλά η θέση του μπορεί να μεταβληθεί.

Η ανεξαρτησία κάθε pixel από απόψεως χρώματος, σε συνδυασμό με την ποικιλία των γραφικών δυνατοτήτων επιτρέπει τη δημιουργία εξαιρετικά σύνθετων εικόνων. Αναφέρουμε ακόμη δυνατότητες, όπως αλλαγή του ρυθμού εναλλαγής χρωμάτων, υπέρθεση χαρακτήρων, επανακαθορισμό όλου του σετ χαρακτήρων (user defined), επιλογή του πλάτους πεδίων the oθόνης (field width). To hardware μπορεί να επιτρέψει πλάγιο ή κατακόρυφο scrolling της οθόνης και εναλλακτικές οθόνες, αλλά οι δυνατότητες αυτές μάλλον αναφέρονται, παρά τεκμηριώνονται στις οδηγίες.

Στο τομέα του ήχου ο AM-STRAD παρουσιάζει δυνατότητες που δύσκολα θα βρούμε σε υπολογιστές αυτής της κατηγορίας. Έχουμε λοιπόν 3 ανεξάρτητα κανάλια τόνων, καθώς και 1 κανάλι θορύβου. Η εντολή SOUND επιτρέπει να επιλέξουμε το κανάλι, τη

διάρκεια, το ύψος και την ένταση μιας νότας. Η προσθήκη ορισμένων παραμέτρων στην εντολή SOUND μπορεί να επιτρέψει πιο εκτεταμένο έλεγχο της κυματομορφής των ήχων, ώστε να μπορούν να παραχθούν πολλά και ενδιαφέροντα ηχητικά εφφέ.

Τέτοια "εργαλεία" για τη διαμόρφωση του ήχου είναι οι εντολές Envelope (ENV και ENT). Με αυτές μπορούμε να ρυθμίσουμε χαρακτηριστικά, όπως η ένταση και το ύψος μιας νότας σε συνάρτηση με το χρόνο. Η διαδικασία δεν είναι απλή, αλλά τα αποτελέσματα είναι απεριόριστα. 'Αλλες δυνατότητες στον ήχο είναι ο συγχρονισμός καναλιών (για συγχρονισμός καναλιών (για συγχροδίες), ο χειρισμός των buffers των καναλιών ήχου από την BASIC κ.ά.

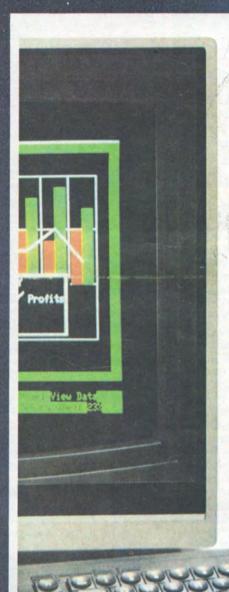
ΤΟ ΚΑΣΕΤΟΦΩΝΟ

Το ενσωματωμένο κασετόφωνο είναι αρκετά ευπρόσδεκτο μια και Kapononiaans 34 (Av. Hapaaneun)

Kapononiaans 34 (Av. Prinns

F K

στούς μικροϋπολογ

έφτασαν οι πρώτοι

Sinclair

δείτε τους δοκιμάστε τους και αγοράστε τον δικό σας με 4 προγράμματα δώρο.

 γραπτή εγγύηση
 υπεύθυνο service
 παρακαταθήκη ανταλλακτικών

Πλατεία Κάνιγγός · Ακαδημίας και Θεμιστοκλέους 23-25 Τηλ. 3621 645 · Αθήνα

Markonoikeos 7. Tail. 23838

στές, πρωταγωνιστές

PLOT-2

Κουντουριώτου 94 · Τπλ. 4119 818 · Πειραιάς

TEXT RMSTRAD CPC-464

μας απαλλάσσει από τον μπελά των εξωτερικών συνδέσεων. Η χρησιμοποίηση του κασετοφώνου αποδεί-χθηκε εξαιρετικά απλή και λειτουργική, ενώ το λειτουργικό του σύστημα πλούσιο σε δυνατότητες.

Η εντολή SPEED WRITE επιλέγει την ταχύτητα εγγραφής/αναπαραγωγής μεταξύ 1000 και 2000 baud. Και στις δύο ταχύτητες το σύστημα δείχνει αξιόπιστο. Η CAT μας δείχνει τα περιεχόμενα μιας κασέτας χαρακτηρίζοντας κάθε εγγραφή (π.χ. πρόγραμμα, αρχείο, κώδικας μηχανής) και ελέγχοντας ταυτόχρονα αν είναι σε θέση να διαβαστεί σωστά (VERIFY).

Η SAVE επιτρέπει σώσιμο προγραμμάτων σε εσωτερική μορφή ή σε μορφή ASCII καθώς και σώσιμο περιοχών της μνήμης. Οι εγγραφές μπορούν να χαρακτηρισθούν "προστατευμένες" με αποτέλεσμα να τρέχουν μεν, αλλά να μην δίνουν listing του προγράμματος. Συγχώνευση και αλυσιδωτή κλήση προγραμμάτων είναι επίσης δυνατές στο σύστημα κασέτας του AMSTRAD.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ - ΕΠΕΚΤΑΣΗ

Ο ΑΜSTRAD μπορεί να αγορασθεί με έγχρωμο μόνιτορ τύπου RGB ή με πράσινο μονοχρωματικό μόνιτορ σύνθετου video. Η ποιότητα του RGB μόνιτορ είναι σε μεγάλο βαθμό αμφισβητήσιμη και τα γράμματα σε mode των 8Ø στηλών ήταν πολύ δυσδιάκριτα. Στο εξωτερικό ο ΑΜSTRAD κυκλοφορεί και με διαμορφωτή (εξωτερικό) για κοινή TV και ελπίζουμε αυτό να γίνει σύντομα και εδώ, ώστε να μην είναι υποχρεωτική η αγορά των μόνιτορς της ΑΜSTRAD.

Κάτι τέτοιο θα κατεβάσει και την τιμή του κομπιούτερ σε εξαιρετικά, για την αξία του, επίπεδα. Η σύνδεση εκτυπωτή πα-ράλληλου τύπου απαιτεί απλώς την κατασκευή του σχετικού καλώδιου και η BASIC υποστηρίζει εντολές όπως PRINT#8 ή LIST#8, που στέλνουν το out-put στον εκτυπωτή (κανάλι #8).

Στη γενική θύρα επέκτασης θα μπορούν να συνδεθούν πάσης φύσεως περιφερειακά, αφού βέβαια κυκλοφορήσουν... Πάντως θα πρέπει σύντομα να δούμε μονάδες δισκέτας και ίσως με σύστημα συμβατό με το DOS του CP/M. Εφόσον ο κομπιούτερ διαθέτει τον Z-8Ø, θα πρέπει σύντομα να κυκλοφορήσει επέκταση που θα επιτρέπει τη χρησιμοποίηση του εμπορικότατου αυτού λειτουργικού συστήματος.

Τέλος, στα περιφερειακά αναφέρουμε και τα διάφορα joysticks, που μπορούν να συνδεθούν στον CPC-464 (τύπου Spectravideo ή ATARI). Κυκλοφορούν ακόμη και joysticks από την ίδια την ΑΜ-STRAD.

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ - ΚΑΤΑΛΗΣΗ

Το manual που συνοδεύει τον AMSTRAD θα μπορούσε να ήταν καλύτερο. Οι πολλές δυνατότητες του κομπιούτερ χρειάζονταν μια αναλυτικότερη περιγραφή, ενώ αισθητή είναι η απουσία παραδειγμάτων στο βιβλίο. Τέλος, ο χωρισμός σε τμήματα για αρχάριους, για ...κανονικούς και για προχωρημένους μάλλον μπλέκει παρά απλουστεύει το βιβλίο.

Καταλήγοντας μπορούμε να πούμε ότι ο AMSTRAD παρουσιάζει εξαιρετικές δυνατότητες σε σχέση με άλλους home computer. Η πολύ καλή σχέση τιμής προς απόδοση τον βάζει στην ίδια μοίρα με τον αρκετά ακριβότερο BBC (με τον οποίο και παρουσιάζει πάρα πολλές ομοιότητες στο firmware).

Το ενσωματωμένο κασετόφωνο και το πρωτότυπο περιεχόμενό του ... μια κασέτα

Το εγχειρίδιο οδηγιών δίπλα στον υπολογιστή

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ BASIC

- ABS, AFTER, AND, ASC, ATN, AUTO
- BINS, BORDER
- CALL, CAT, CHAIN, CHR\$, CINT,
   CLEAR, CLG, CLOSEIN, CLOSEOUT,
   CLS, CONT, COS, CREAL
- DATA, DEF, DEFINT, DEFREAL, DEF-STR, DEG, DELETE, DI, DIM, DRAW, DRAWR
- EDIT, EI, ELSE, END, ENT, ENV, EOF, ERASE, ERL, ERR, ERROR, EVERY, EXP
- FIX, FN, FOR, FRE
- GOSUB, GOTO
- HEX\$, HIMEM
- IF, INK, INKEY, INKEY\$, INP, INPUT, INSTR, INT
- JOY
- KEY
- LEFT\$, LEN, LET, LINE, LIST, LOAD,
   LOCATE, LOG, LOG 10, LOWER\$
- MAX, MEMORY, MERGE, MID\$, MIN, MOD, MODE, MOVE, MOVER
- NEXT, NEW, NOT
- ON, ON BREAK, ON ERROR GOTO, ON SQ, OPENIN, OPENPUT, OR, ORIGIN, OUT
- PAPER, PEEK, PEN, PI, PLOT, PLOTR, POKE, POS. PRINT
- RAD, RANDOMIZE, READ, RELEASE, REM, REMAIN, RENUM, RESTORE, RESUME, RETURN, RIGHT\$, RND, ROUND, RUN
- SAVE, SGN, SIN, SOUND, SPACE\$, SPC, SPEED, SQ, SQR, STEP, STOP, STR\$, STRING\$, SWAP, SYMBOL
- TAB, TAG, TAGOFF, TAN, TEST, TESTR, THEN, TIME, TO, TROFF, TRON
- UNT, UPPER\$, USING
- VAL, VPOS
- WAIT, WEND, WHILE, WIDTH, WINDOW, WRITE
- XOR, XPOS
- YPOS
- _ 70NF

Γενικά ο AMSTRAD έχει πολύ καλό δυναμικό και υπόσχεται πολλά για το μέλλον. Ελπίζουμε να υπάρξει παραγωγή software ανάλογη με τις δυνατότητες του κομπιούτερ, γιατί είναι γεγονός ότι, όσο καλός κι αν είναι ένας κομπιούτερ, δύσκολα θα επιβιώσει χωρίς πληθώρα έτοιμων προγραμμάτων.

AMSTRAD CPC - 464 ME MIA MATIA

CPU: Z-80A στα 4 MHZ

ROM: 32 Kbytes που περιλαμβάνουν το λειτουργικό σύστημα και την Locomotive BASIC.

RAM: 64 Kbytes με 16 Kbytes video RAM και πάνω από 42 Kbytes διαθέσιμα στον χρήστη.

ΠΛΗΚΤΡΟΛΟΓΙΟ: Κανονικό, τύπου ηλ. γραφομηχανής με 74 πλήκτρα. Ανεξάρτητη αριθμητική keypad και πλήκτρα κίνησης δρομέα. Μέχρι 32 πλήκτρα προγραμματιζόμενων λειτουργιών.

000NH: Τρεις modes απεικόνισης με μέγιστη ανάλυση 640Χ200 pixels. Υπάρχουν 27 χρώματα από τα οποία μέχρι 16 μπορούν να εμφανίζονται ταυτόχρονα στην οθόνη (ανάλυση 160Χ200 σ'αυτή τη mode). Χαρακτήρες κειμένου 20, 40 ή 80 σε 24 γραμμές. Bit mapped με δυνατότητα ορισμού παραθύσων.

ΗΧΟΣ: Τρία κανάλια τόνων και ένα θορύβου ανεξάρτητα προγραμματιζό-

μενα με πλήρη έλεγχο κυματομορφής.

ΥΠΟΔΟΧΕΣ: Έξοδος για μόνιτορ σύνθετου video ή RGB, έξοδος για στερεοφωνικό ενισχυτή, είσοδος για δύο joysticks, έξοδος τύπου Centronics για παράλληλο εκτυπωτή και γενική θύρα επέκτασης. Ενσωματωμένο κασετόφωνο.

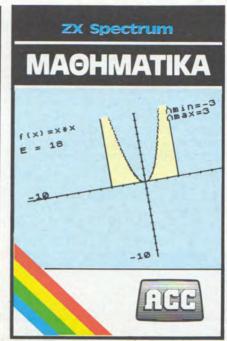
ΤΙΜΗ: 65.000 με μονοχρωματικό μόνιτορ. 90.000 με μόνιτορ τύπου RGB.

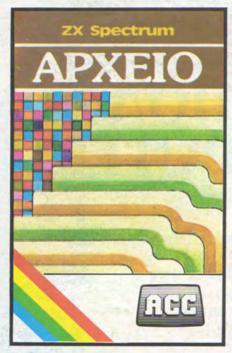

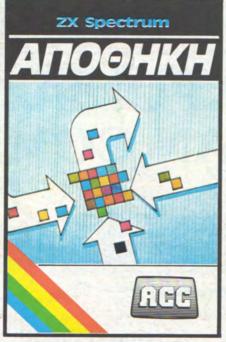
ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ SPECTRUM

ΣΤΕΛΝΟΥΜΕ ΜΕ ΑΝΤΙΚΑΤΑΒΟΛΗ Σ΄ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Albers Computer Centre

Eoπωμού 26 - Aθήνα 10 682 - Thầ. 36.09.217 - TLX 214592 PRMN GR

КЫТІКІ ЕЦЦИЛІКОЛІ І ВО ВО ВІДОТІ І ВО ВІДОТІ В ВІДОТІ В

NEPNAIAYAPA

TEET HEPITTON NEEEON

BENETE NA :

(A) - NPARMATONOINSETE ENA TEST (Β) -ΔΙΑΣΩΣΕΤΕ ΤΟ ΤΕΣΤ ΣΕ ΚΑΣΣΕΤΑ

(F) - FRAYETE NEA DECOMENA

(0) -NA DEITE OMAGEZ

(E) -NA POPTOZETE NEA DECOMENA MATHETE TO ANTIETOIXO MAHKTPO

(A, B, F, A, E)

EKPO

8A DIANEER ETHN TYXH ENA AND TA NAPAKATR PHMATA:

16. ENAYNO 2. ΑΓΩ 3. ΑΚΟΥΩ 17. ΕΡΩΤΩ 18. ΕΥΡΙΣΚΩ 4. AMARTANO 5. ANAΛΙΣΚΩ 20. EΩ 21. ZΩ 6. ANDITO 7. APXQ 22. ΒΝΗΣΚΩ 8. BAINO IHMI 23. BACOR INHTZI 10. BIBAZO 25. KAMNO 26. KTEINΩ 27. ΛΑΓΧΑΝΩ 28. ΛΑΜΒΑΝΩ 11. ΓΙΓΝΩΣΚΩ 12. ΔΙΔΩΜΙ 13. ΔΙΩΚΩ 14. ΔΟΚΩ 15. ΕΓΕΙΡΩ 29. ΛΑΝΒΑΝΩ 30. ΛΕΓΩ NATHIE ENA ONOIOGHNOTE NAHKTPO TIA NA DIADEER

- AN BENEIX NA STAMATHSEIS -FRAME TON ARISMO 0

APXAIA EAAHNIKA

ΤΙΤΛΟΣ: ΛΕΡΝΑΙΑ ΥΔΡΑ YFIOAOFIETHE: COMMODORE - 64 МОРФН: КАХЕТА

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ: Σ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

TIMH: 1.000 APX.

Ηρεμήστε. Για μια, και μάλλον μοναδική, φορά ΔΕΝ έχουμε να κάνουμε με μόχθηρούς εξωγήινους που απειλούν τον ανθρώπινο πολιτισμό (αν συνεχιστεί αυτή η ιστορία, θα αναγκαστώ να πουλήσω το υπερσύγχρονο διαστημικό μου υπερσκάφος, κρίμα τα λέιζερ...). Η υπόθεση του παιχνιδιού εκτυλίσσεται πολλά χρόνια πίσω, στη μυθική χώρα του Ηρακλή (μα ποια να είναι;). Πρέπει λοιπόν να σκοτώσετε το τέρας με τα πολλά κεφάλια που κρύβεται σε μια σκοτεινή σπηλιά της λίμνης Λέρνης και ερημώνει τα κοπάδια προκαλώντας τον τρόμο των κατοίκων της περιοχής.

Οπως θα καταλάβατε, αγαπητοί αναγνώστες, το θέμα του παιχνιδιού στηρίζεται στον αρχαίο μύθο του Ηρακλή και της Λερναίας Υδοας. Σκοπός σας είναι να κόψετε τα κεπάλια της Λερναίας 'Υδρας πετώντας της πυρωμένα δαδιά.

Μόλις φορτωθεί το πρόγραμμα βλέπουμε τις οδηγίες και κατόπιν διαλέγουμε αν θα παίξουν ένας ή δύο παίκτες, και εισάγουμε τα ονόματά τους. Στη συνέχεια περνάμε στο πρώτο στάδιο του παιχνιδιού, όπου προσπαθούμε να πετύχουμε τα κεφάλια του τέρατος με τα δαδιά που εκσφενδονίζουμε εναντίον του. Δεν πρέπει βέβαια να κάνουμε άστοχες βολές, γιατί χάνουμε δαδιά που θα χρειαστούν στις επόμενες πίστες.

Τα κεφάλια του τέρατος εμφανίζονται το ένα μετά το άλλο σε διάφορα σημεία της εικόνας (πρόκειται για βουκολικό τοπίο...!) και οι ευχάριστες γκριμάτσες τους κάθε άλλο παρά τέρας θυμίζουν. Εσείς όμως, δεν θα συγκινηθείτε από το συμπαθητικό έως ανόητο ύφος του "τέρατος" και, αφού κάψετε όλα τα κεφάλια του, θα συνεχίσετε στην επόμενη πίστα με τα δαδιά που σας απόμειναν και άλλα πέντε επιπλέον.

Στο δεύτερο στάδιο ένας μεγάλος κάβουρας σας καταδιώκει συνεχώς. Προσέχετε να μην πετάτε

δαδιά όσο αυτός σας δαγκώνει το πόδι. Στα επόμενα στάδια οι δυσκολίες αυξάνονται βαθμιαία και η επιτυχία εξαρτάται άμεσα από την ευστοχία και τις γρήγορες αντιδράσεις σας. Στο έκτο και τελευταίο στάδιο, αφού σκοτώσετε το τέρας κόβοντας το τελευταίο και πιο επικίνδυνο κεφάλι του, θα κερδίσετε ...ένα ακόμα παιχνίδι (τι άλλο θα μπορούσε να είναι;).

Ο ήχος και τα graphics είναι ικανοποιητικά χωρίς όμως και να φτάνουν στα όρια των δυνατοτήτων του μηχανήματος, ενώ η υπόθεση του παιχνιδιού είναι πρωτότυπη, μια και ξεφεύγει από την καθιερωμένη θεματολογία. Όσοι επιπλέον βαρέθηκαν να βλέπουν κακοτυπωμένα ή ανύπαρκτα εξώφυλλα,θα συναντήσουν εδώ μια πολύ καλή συσκευασία, που τουλάχιστον δεν θα τους επηρεάσει δυσμενώς γι' αυτά που θα δουν πα-

Γενικά, πρόκειται για μια πολύ αξιόλογη προσπάθεια και μάλιστα εντελώς ελληνική που ανοίγει ένα καινούριο κεφάλαιο στο εγχώριο software και "εγκαινιάζει" στη χώρα μας μια κατηγορία όπου υπάρχουν μεγάλες απαιτήσεις και περιθώρια.

Την κεντρική διάθεση του προγράμματος έχει η αντιπροσωπία του Commodore, MEMOX ABEHH

GRAPHICS: .... ΗΧΟΣ: **ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΤΥΠΩΣΗ:** • • • • •

ONOMA: EKPO ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ: ZX-SPECTRUM ΜΟΡΦΗ: ΚΑΣΕΤΑ KATASKEYASTHS: MAGNET TIMH: 1.000 - 1.500 APX.

Η σειρά ΕΚΡΟ περιλαμβάνει εκπαιδευτικά προγράμματα, που απευθύνονται σε παιδιά προσχολιτου δημοτικού. Τα προγράμματα χωρίζονται σε δύο γενικές κατηγορίες. Η πρώτη περιλαμβάνει αυτά με μονοψήσιο δείκτη, δηλαδή τα ΕΚΡΟ Ø, ΕΚΡΟ 1, ΕΚΡΟ A, τα οποία έχουν χρώμα, ήχο και γρασικά, ενώ η δεύτερη τα προγράμματα με διψήσιο δείκτη ΕΚΡΟ

10, EKPO 11, EKPO 12, EKPO 13,

που έχουν μόνο ήχο.

'Όλα τα προγράμματα περιλαμβάνουν αναλυτικές οδηγίες χρήσης και έχει γίνει προσπάθεια ώστε οι απαντήσεις να δίνονται μέσω ενός μόνο πλήκτρου (singlekey), χωρίς δηλαδή τη μεσολάβηση του πλήκτρου ENTER.

Ας δούμε τώρα τα προγράμματα αναλυτικά. Τα ΕΚΡΟ Ø και ΕΚΡΟ Α απευθύνονται σε παιδιέ προσχολικής ηλικίας,καθώς και σε μαθητές της πρώτης τάξης δημοτικού.

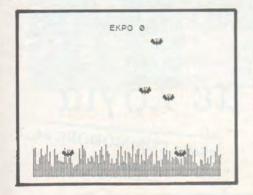
Το ΕΚΡΟ Ø ζωγραφίζει ένα αριθμό, μέχρι 12, αντικειμένων, όπως δεντράκια, πεταλούδες και μήλα και περιμένει από το παιδί να μετρήσει και να πληκτρολογήσει τον αριθμό των αντικειμένων. Αν δοθεί σωστή λύση, ακούγεται μια θριαμβευτική μουσική και προχωράμε στον επόμενο σχεδιασμό αντικειμένων. Αν όχι, μετά το μήνυμα λάθους, ο υπολογιστής περιμένει τη σωστή λύση.

Το ΕΚΡΟ Α απευθύνεται σε παιδιά που δεν έχουν μάθει να διαβάζουν. Ζωγραφίζει στην οθόνη ένα θέμα (π.χ. ψάρι, υποβρύχιο, σπίτι, φορτηγό) και ζητά από το παιδί να πατήσει το πλήκτρο που αντιστοιχεί στο πρώτο γράμμα του αντικειμένου. Εδώ έχει προβλεστεί, να εμφανίζεται και η αντιστοιχία μεταξύ ελληνικού και αγγλικού πληκτρολόγιου, μια και το πληκτρολόγιο του Spectrum δεν διαθέτει ελληνικούς χαρακτήρες, π.χ. Ψ, ψ=C για το ψάρι κ.λπ.

Το ΕΚΡΟ 1 απευθύνεται σε παιδιά που έχουν μάθει ανάγνωση και γραφή και μπορούν κατά συνέπεια να καταλάβουν τα μηνύματα του υπολογιστή. Το ΕΚΡΟ 1 αποτελείται από πέντε μικρά προγράμ-

ματα.

α) Μάθημα αριθμητικής: Είναι παρόμοιο με το ΕΚΡΟ Ø,χωρίς να διαθέτει ήχο και γραφή.

β) Πράξεις αριθμητικής: Το πρόγραμμα αυτό μαθαίνει στους μαθητές πρόσθεση, αφαίρεση, πολλαπλασιασμό και διαίρεση με αριθμούς που τους ορίζουμε ανάλογα με τις γνώσεις των μαθητών (π.χ. πρόσθεση αριθμών μέχρι το 10 κ.λπ.).

γ) Μέτρηση επιφανειών: Σχηματίζονται στην οθόνη από 1 μέχρι 36 ίσα τετράγωνα και ο μαθητής καλείται να υπολογίσει το συνολικό εμβαδό της σχηματιζόμενης

επιφάνειας.

δ) Σύγκριση αριθμών: Εμφανίζονται στην οθόνη δύο αριθμοί και ο μαθητής καλείται να τοποθετήσει μεταξύ τους, ένα από τα τρία σύμβολα <, =, >, ανάλογα με τη σχέση που συνδέει τους αριθμούς.

ε) Ζωγραφική: Στην οθόνη εμφανίζεται ένας κύκλος και αν ο μαθητής γράψει σωστά τις κατάλληλες λέξεις όπως μάτια, μύτη, στόμα κ.λπ. σχηματίζονται τα αντίστοιχα σχήματα στον κύκλο μέχρι που να δημιουργηθεί ένα ολό-

κληρο πρόσωπο.

Τα προγράμματα της δεύτερης κατηγορίας ΕΚΡΟ 10, ΕΚΡΟ 11, ΕΚΡΟ 12 και ΕΚΡΟ 13 απευθύνονται στο γονέα ή στο δάσκαλο και του παρέχουν τη δυνατότητα να στιάξει τις δικές του ερωτήσεις, τις οποίες μέσα από εντολές του προγράμματος, μπορεί να αποθηκεύσει σε κασέτα για μελλοντική χρήση. Τα προγράμματα της κατηγορίας αυτής δεν έχουν χρώματα και γραφικά, εντυπωσιάζουν όμως τα παιδιά με την κίνηση των λέξεων πάνω στην οθόνη και τα ηχητικά εφφέ που διαθέτουν. Κατά κανόνα τα μενού των προγραμμάτων της κατηγορίας αυτής διαθέτουν τις παρακάτω λειτουργίες:

Πραγματοποίηση ενός τεστ.
 Γράψιμο νέων δεδομένων.

3. Σώσιμο των δεδομένων σε κασέτες.

4. Φόρτωμα των δεδομένων από κασέτα.

5. Άλλες πληροφορίες συναφείς με το πρόγραμμα.

Ας δούμε όμως αναλυτικότερα τα προγράμματα. Το ΕΚΡΟ 10 είναι ένα τεστ πολλαπλών επιλογών (multiple choice test). Το πρόγραμμα αυτό επιτρέπει στον χρήστη να δημιουργήσει μέχρι 30 ερωτήσεις. Για κάθε ερώτηση υπάρχουν από τρεις μέχρι πέντε επιλογές, από τις οποίες μόνο μια είναι η

σωστή.

Το ΕΚΡΟ 11 είναι ένα τεστ περιττών λέξεων και χρησιμοποιεί • 9 ομάδες,η κάθε μια από τις οποίες περιέχει 4 ομοειδή στοιχεία. Το πρόγραμμα, αφού επιλέξει μια ομάδα,αντικαθιστά κάποιο στοιχείο της με κάποιο στοιχείο άλλης ομάδας και περιμένει από μας να βρούμε ποια είναι η περιττή λέξη.

Το ΕΚΡΟ 12 είναι ένα πρόγραμμα αναγραμματισμού. Εμφανίζει στην οθόνη μια ή δύο αναγραμματισμένες λέξεις και ζητά να βρούμε ποιες είναι. Υπάρχει επίσης και η δυνατότητα ώστε οι λέξεις να είναι μέσα από μια συναφή ενότητα (π.χ. ονόματα ηρώων της επανάστασης του 1821).

Επιπλέον υπάρχει η δυνατότητα να πάρουμε βοήθεια από το πρόγραμμα ζητώντας μια φράση σχετικά με την αναγραμματισμένη λέξη (π.χ. "τον θυμίζει ένα γεφύρι", για τον Αθανάσιο Διάκο) ή ζητώντας το πρώτο γράμμα της λέξης.

Τέλος το ΕΚΡΟ 13 είναι το γνωστό σε όλους σταυρόλεξο μεγέθους μέχρι 15Χ15,με λέξεις και μαυρισμένα τετράγωνα της επιλογής

uac

Η σειρά ΕΚΡΟ είναι η πρώτη στη χώρα μας που απευθύνεται σε παιδιά του δημοτικού. Πρόκειται για μια δουλειά πολύ αξιόλογη, που θα πρέπει να αποδειχθεί ιδιαίτερα χρήσιμη στο κοινό για το οποίο προορίζεται. Εκείνο που κατά τη γνώμη μας αξίζει ιδιαίτερα να τονισθεί είναι η "φιλικότητα" των προγραμμάτων που δίνουν έτσι στα παιδιά τη δυνατότητα να εξοικειωθούν με τη σύγχρονη τεχνολογία, καθώς θα ασχολούνται με τα σχολικά τους μαθήματα.

ΤΙΤΛΟΣ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ: APPLE II ΜΟΡΦΗ: ΔΙΣΚΕΤΑ ΕΙΔΟΣ: ΕΚΠΑΙΔΕΎΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ: RAINBOW ΤΙΜΗ: 7.500 ΔΡΧ.

ZX Spectrum+ Sinclair QL

ελάτε να τους δείτε από κοντά, γιατί, δεν περιγράφονται με λόγια

MPS

ακόμα COMMODORE 64, BBC, Electron

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 47 (Προέκταση Τσιμισκή) ΤΗΛ. 540246 - 536968 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

O ZX SPECTRUM ZEI!

ΔΙΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

- Με όλα τα περιφερειακά
- Νέα επαγγελματικά πληκτρολόγια
- Πρωτότυπες κασέτες και προγράμματα

ПРОГРАММАТА

Πολιτικού μηχανικού 25.000 δρχ. Τοπογράφου μηχανικού 15.000 δρχ. Οδοντογιατρού 25.000 δρχ. Καθηγητή Μ.Ε. 20.000 δρχ.

MPS

ακόμα IBM, PC, XT, Apricot.

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 47 (Προέκταση Τσιμισκή) ΤΗΛ. 540246 - 536968 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

κριτική ελληνικών προγραμμάτων ι

Το πρόγραμμα αυτό αποτελεί μέρος του νέου εκπαιδευτικού πακέτου για τη σειρά των υπολογιστών APPLE II και συνεχίζει τη μεγάλη παράδοση της εταιρίας στον εκπαιδευτικό τομέα. Μέχρι τώρα όμως υπήρχε σημαντικό πρόβλημα και αυτό γιατί τα περισσότερα προγράμματα έχοντας γραφεί στο εξωτερικό, όπως είναι φυσικό, ούτε ανταποκρίνονταν στις ιδιαίτερες ανάγκες της ελληνικής εκπαίδευσης ούτε ήσαν προσιτά στους έλληνες χρήστες του APPLE, εξαιτίας της "εισαγόμενης" τιμής τους και της χρήσης της Αγγλικής γλώσσας.

Έτσι, η RAINBOW, η εταιρία που κατασκευάζει software για τον ΑΡΡΙΕ, αποφάσισε να λύσει αυτό το πρόβλημα παρουσιάζοντας μια σειρά εκπαιδευτικών προγραμμάτων γραμμένων στην ελληνική γλώσσα, τα οποία και επιμελείται ο κ. Ανθουλιάς, καθηγητής στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές της

σχολής Ζηρίδη.

1. AFFENNS

4. AMAPTANS

5. ANANIEKS

S. ANDITO

APXS S. BAINQ

9. BANNR

10. BIBAZQ

12. DIORMI

13. DIRKR

15. EFEIPR

14. DOKR

11. FIFNREKR

2. AFR

3. AKOYR

SA GIANESS ITHN TYXH ENA AND TA NAPAKATS PHMATA:

16. ENAYNR

18. EYPIZKO

22. ΘΝ**Η**ΣΚΩ

23. ΙΗΜΙ 24. ΙΣΤΗΜΙ

25. KAMNR

26. KTEINS

27. NAFXANS

28. NAMBANS

29. NANBANG

30. NEFR

TIA NA DIANEER

AN BENEIX NA STAMATHSEIS PATE TON APISMO 0

17. EPQTQ

19. EXQ

20. ER

21. ZQ

για τους μαθητές του σχολείου, όσο και για όποιον άλλο ενδιαφέρεται απλώς για την αρχαία ελληνική γλώσσα, μια και δίνει τους αρχικούς χρόνους όλων των βασικών ρημάτων σε οποιαδήποτε σωνή (μέση, ενεργητική, παθητική). Για τη λειτουργία του απαιτούνται τρεις δισκέτες κάθε μια απ' τις οποίες περιλαμβάνει τα 60 ρήματα που διαθέτει το "ρεπερτόριο" του προγράμματος σε μια από τις τρεις φωνές.

Αφού διαλέξουμε μια από τις τρεις δισκέτες και φορτώσουμε το αντίστοιχο πρόγραμμα,θα έχουμε να επιλέξουμε μεταξύ δύο ομάδων ρημάτων, οι οποίες περιλαμβάνουν η μεν πρώτη τα ρήματα από το "αγγέλλω" ώς το "λέγω" και η δεύτερη από το ρήμα "λείπω" μέχρι και το "σθείρω". Στη συνέχεια μπορούμε είτε να διαλέξουμε

APXAIA · ENGHNIKA XPONOI ΑΝΩΜΑΛΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ ENERCHTIKH DONH - AN BENEIX NA XTAMATHXEIX PRAYE TON APIBMO 0

1. AND TO PHMA 'AFFENDA'
RX TO PHMA 'NEFR' 2. AΠΟ ΤΟ PHMA 'ΛΕΙΠΩ' ΩΣ ΤΟ PHMA 'ΦΘΕΙΡΩ' ΠΟΙΑ ΣΕΙΡΑ PHMATΩΝ ΘΕΛΕΙΣ; (1/2) 1

XPONOI ΑΝΩΜΑΛΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ DATHIE ENA ONOTOGHNOTE MAKTPO ******* - AN BENEIX NA STAMATHSEIS -TPATE TON APIBMO. 0 1 1. BENEIZ NA DIANEFEIZ EZY TA PHMATA; 2. BENEIZ NA DIANETO ETO STHN TYXH; AN BENEIX NA ANNAZEIX TH ZEIPA PHMATON ГРАЧЕ ТО ГРАММА ΑΠΑΝΤΗΣΗ (1/2): 2

Το πρόγραμμα που παρουσιάζουμε πιστεύουμε ότι θα αποτελέσει πολύ χρήσιμο βοήθημα, τόσο

εμείς ένα ρήμα είτε να αφήσουμε το ίδιο το computer να κάνει τυχαία την επιλογή του ρήματος πά-

νω στο οποίο θα μας "εξετάσει". Μετά απ' αυτές τις απαραίτητες διαδικασίες στάνουμε στο κυρίως θέμα του προγράμματος. Ζητούνται από μας οι χρόνοι του ρήματος (που διαλέξαμε ή που διάλεξε ο υπολογιστής) στο πρώτο πρόσωπο του ενικού αριθμού. Αν γράψουμε σωστά κάθε χρόνο, ο υπολογιστής το επιβεβαιώνει, ενώ σε αντίθετη περίπτωση, (όταν δηλαδή κάνουμε κάποιο λάθος) μας δίνει τη σωστή απάντηση. Μ' αυτό τον τρόπο ο καθένας μας θα μπορούσε να μάθει αρχαία ελληνικά ευχάριστα (ακόμα κι αν ποτέ δεν του άρεσαν, όπως στον γράφοντα) γιατί τώρα το "χάπι" έχει αναλά-

Το πρόγραμμα πρέπει να παρατηρήσουμε ότι αντιμετωπίζει ένα εντελώς πρωτότυπο και "ελληνικό" θέμα, πράγμα που ειλικρινά περιμέναμε με ανυπομονησία. Δεν μπορούμε βέβαια να μην προτείνουμε και κάποιες βελτιώσεις (η ώρα της γκρίνιας...). Κατ' αρχή θεωρούμε σημαντική την απουσία των απαρέμφατων από τις πληροφορίες που δίνει το πρόγραμμα για κάθε ρήμα - απ' όσο τουλάχιστον θυμόμαστε απ' τα νυμνασιακά μας χρόνια, το απαρέμφατο είναι σημαντικό.

βει να "χρυσώσει" η... νέα τε-

χνολογία.

Ακόμη, γίνεται αισθητή η απουσία μιας βαθμολογίας των προσπαθειών μας ή η επισήμανση από τον υπολογιστή ενός ρήματος πάνω στο οποίο κάνουμε πολλά λάθη, ώστε να ασχοληθούμε περισσότερο μ' αυτό (κάθε καλός δάσκαλος πρέπει να είναι και καλός εξεταστής). Όμως, το πρόγραμμα δεν υποβιβάζεται σημαντικά απ' αυτές τις μικροελλείψεις και εξακολουθεί να αποτελεί ένα πολύ καλό βοήθημα για κάθε ενδιαφερόμενο και μια ιδιαίτερα πρωτότυπη και άξια συνέχειας πρωτοβουλία.

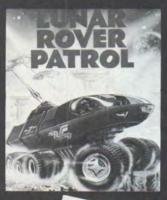
Το πακέτο θα το βρείτε στη μόνιμη έκθεση της APPLE, Λ. Κηφισίας 124 και Ιατρίδου 2.

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ: .... **NEITOYPFIKOTHTA:** . . . .

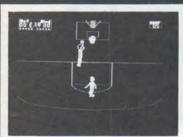
ικριτική ξένων

προγραμμάτων

ΕΙΔΟΣ: ARCADE
ΜΟΡΦΗ: ΚΑΣΕΤΑ
ΕΤΑΙΡΙΑ: VOTREX
ΤΙΜΗ: 1.800 ΔΡΧ.

Για τους φίλους της εναέριας πτήσης μέσω του Spectrum έχουν γραφτεί μέχρι τώρα πολλά

TITΛΟΣ: TORNADO LOW LEVEL

YDOAOFIETHE: SPECTRUM (48K)

χουν γραφτεί μέχρι τώρα πολλά προγράμματα που τους επιτρέπουν να πετάξουν πάνω από βουνά και ποτάμια, ή και να αναχαιτίσουν με το πολεμικό τους αεροσκάφος τις εναέριες επιθέσεις του εχθρού, Όμως κανένα μέχρι τώρα δεν τους έδινε δυνατότητες όπως το να πετάξουν γύρω από βόμβες τοποθετημένες μέσα σε κατοικημένες περιοχές, προσπαθώντας να τις αφοπλίσουν χωρίς μάλιστα να πέσουν πάνω σε σπίτια, γέφυρες και ηλεκτροφόρα σύρματα.

To Tornado Low Level είναι ένα πρόγραμμα που πραγματοποιώντας τα παραπάνω ξεφεύγει από τη μέχρι τώρα γνωστή τακτική των παιχνιδιών πτήσης. Η εικόνα που παρουσιάζει δεν περιορίζεται απλώς σε μερικά όργανα και ένα χάρτη της περιοχής, αλλά μας δίνει επιπλέον τη δυνατότητα να παρακολουθούμε το αεροσκάφος μας να ελίσσεται ανάμεσα σε δέντρα και σπίτια καθώς θα ψάχνουμε (με τη βοήθεια του χάρτη και του radar) για τις βόμβες. Και μην τρομάζετε, αγαπητοί αναγνώστες, διαβάζοντας για χάρτη και radar.

Αυτή τη φορά δεν είστε υποχρεωμένοι να βρείτε τους στόχους δίνοντας στο σκάφος σας πορεία με συναληθεύοντα σημεία τις ρίζες της εξίσωσης που σχηματίζεται από το βορειοανατολικό φάρο του χάρτη και τις αντίστροφες τιμές των συντεταγμένων του radar... (πανικός). Πετάξτε απλώς πάνω από την περιοχή και κάποια στιγμή, εκτός από τη σκιά του Tornado, θα δείτε στο έδαφος το κυκλικό σήμα που παριστάνει τον στόχο. Ναι υπάρχει και σκιά, δεν διαβάσατε λάθος. Μια ρεαλιστική σκιά του αεροπλάνου που αλλάζει ανάλογα με το ύψος και την κλίση που έχει. Αυτή η ευχάριστη λεπτομέρεια εισάγει αισθητά την τρίτη διάσταση στο παιχνίδι και έχει χρησιμοποιηθεί με επιτυχία και από άλλους κατασκευαστές software.

Όμως το πιο ευχάριστο σημείο το T.L.L. βρίσκεται παραδόξως έξω από το πρόγραμμα. Δημιουργός της εταιρίας που το παράγει (VORTEX) είναι ένας 'Ελληνάς
που ζει στην Αγγλία και λέγεται
Κώστας Παναγής. Αυτός είναι ο
βασικός προγραμματιστής της εταιρίας και συγγραφέας όχι μόνο
του T.L.L. αλλά και όλων των άλλων προγραμμάτων που έχει κατά
καιρούς παρουσιάσει η VORTEX.

Ο ιδρυτής της εταιρίας και συμπατριώτης μας δεν αρκείται στην επιτυχία που συναντάει το Τ.L.L. αλλά ετοιμάζει ένα καινούριο πρόγραμμα με τον τίτλο Cyclone που θα είναι κι αυτό ένα παιχνίδι πτήσης, παρόμοιο με το Τ.L.L. Στην αγορά της Αγγλίας προβλέπεται να εμφανιστεί γύρω στα Χριστούνεννα. Το Τ.L.L. σαν παιχνίδι είναι αρκετά δύσκολο. Να χτυπήσεις το στόχο πετώντας χαμηλά από πάνω του και στο συγκεκριμένο σημείο δεν είναι κάτι που μπορεί να γίνει όσο εύκολα ακούγεται. Να καταστρέψεις μάλιστα όλες τις βόμβες και να επιστρέψεις στη βάση σου για προσνείωση πριν να μείνεις από βενζίνη είναι εντελώς αδύνατο αν δεν έχεις προηγουμένως εξασκηθεί για αρκετές ώρες.

Όμως το ενδιαφέρον που παρουσιάζει το παιχνίδι δίνει πολλά κίνητρα για να ασχοληθεί κάποιος μαζί του και έτσι όσες ώρες και να περάσετε πετώντας με
το Tornado, είναι βέβαιο πως θα
περάσουν ευχάριστα. Το T.L.L. το
βρήκαμε στο κατάστημα "The Computer Shop".

 GRAPHICS:
 • • • • ○

 HX0Σ:
 • • • ○

 ΠΛΟΚΗ:
 • • • ○

 ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΤΥΠΩΣΗ:
 • • • ○

TITΛΟΣ: LUNAR ROVER PATROL YΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ: DRAGON 32, 64 EIΔΟΣ: ARCADE GAME MOPOH: KAΣETA ETAIPIA: DRAGON SOFTWARE TIMH: 2.500 ΔPX.

΄Οσοι συχνάζουν σε αίθουσες computer games (τα γνωστά "ουφά-.δικα") θα έχουν σίγουρα δει το

κριτική ξένων προγραμμάτων

παιχνίδι με το "τζιπάκι", που στάθηκε ο "πρόγονος" του προγράμματος που εξετάζουμε εδώ.

Όπως θα ξέρετε λοιπόν βρισκόμαστε στη Σελήνη και προσπαθούμε να διανύσουμε μια απόσταση με το διαστημικό μας "τζιπάκι" πηδώντας πάνω από τις επικίνδυνες λακούβες και τους βράχους του πλανήτη, ενώ συγχρόνως προσπαθούμε να εξοντώσουμε τους ιπτάμενους δίσκους και τα άλλα παράξενα σκάφη που μας καταδιώκουν από κοντά.

Η απόσταση που πρέπει να διανύσουμε στον πλανήτη χωρίζεται σε πέντε επιμέρους διαδρομές που αποτελούν και τις πίστες του παιχνιδιού. Μόλις καλύψουμε την κάθε διαδρομή παίρνουμε κάποια BONUS POINTS που είναι ανάλογα με το χρόνο που καταναλώσαμε και μετά συνεχίζουμε το ταξίδι μας στην επόμενη πίστα.

Οι ρόδες που προσαρμόζονται στις μικροανωμαλίες του εδάφους, ο πλανήτης Γη που φαίνεται στο βάθος της οθόνης καθώς και η προοπτική των βουνών που αλλάζει καθώς μετακινείται το διαστημικό μας όχημα προδιαθέτουν ευχάριστα τον χρήστη για το παιχνίδι.

Τα graphics και η κίνηση που παρουσιάζει το πρόγραμμα είναι πολύ προσεγμένα, ενώ ο ήχος που συνοδεύει το παιχνίδι εκμεταλλεύεται σωστά τις δυνατότητες του μηχανήματος, χωρίς να γίνονται κουραστικές καταχρήσεις σε

βάρος του παίκτη. Πρόκειται λοιπόν για ένα πρόγραμμα που συστήνουμε σε κάθε χρήστη του Dragon, γιατί, χωρίς να περιλαμβάνει τις τελευταίες τεχνικές στο
χώρο του προγραμματισμού, καταφέρνει να διατηρεί αμείωτο το
ενδιαφέρον του χρήστη για πολύ

καιρό, χωρίς παράλληλα να είναι υπερβολικά δύσκολο.

ΤΙΤΛΟΣ: CHANCELLOR
ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ: LYNX (48 K - 96 K - 128 K)
ΜΟΡΦΗ: ΚΑΣΕΤΑ ἡ ΔΙΣΚΕΤΑ
ΕΙΔΟΣ: SIMULATION
ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ: QUAZAR COMPUTING
ΤΙΜΗ: 2.000 ΔΡΧ.

Θα τα καταφέρνατε ποτέ, να γίνετε ένας πετυχημένος υπουργός Οικονομικών της Αγγλίας; Το CHANCELLOR είναι μια πολύ ενδιαφέρουσα εξομοίωση (SIMULATION) της οικονομικής κατάστασης μιας χώρας και σας δίνει την ευκαιρία να δοκιμάσετε τις ικανότητές σας, σαν υπουργός Οικονομικών της Αγγλίας. Όπως καταλαβαίνετε, οι ευθύνες ενός υπουργού είναι πολύ μεγάλες και το υπουργείο Οικονομικών ένα πραγματικά "δύσκολο" υπουργείο. Πάρτε λοιπόν χαρτί, μολύβι και ένα κομπιουτεράκι και στρωθείτε στη δουλειά, παρέα με το micro σας.

Ο ρόλος σας είναι να συντάξετε τον προϋπολογισμό της χώρας για την επόμενη δεκαετία. Για τη χάραξη της οικονομικής σας πολιτικής, υπάρχουν δύο οικονομικά μοντέλα, τα οποία μπορείτε να ακολουθήσετε: το ένα είναι το κεϋνσιανό και το άλλο το μονεταριστικό, που καθιέρωσε η Θάτσερ. Και τα δύο μοντέλα χρησιμοποιούν τις ίδιες παραμέτρους, αλλά για τους υπολογισμούς τους στηρίζονται σε διαφορετικούς μαθηματικούς τύπους. Εσείς λοιπόν διαλέγετε ένα από τα δύο μοντέλα.

Στη συνέχεια, ο υπολογιστής σας ζητάει τις τιμές που θέλετε να δώσετε στις διάφορες παραμέτρους, ενώ παράλληλα εμφανίζονται στην οθόνη οι αντίστοιχες περυσινές τιμές. Οι παράμετροι για τις οποίες καλείστε να δώσετε τιμές, αναφέρονται: στα κυβερνητικά έξοδα, στο επί τοις εκατό ποσοστό φορολογίας, στη σχέση της τιμής λίρας και δολαρίου, στις εξαγωγές, στην εισο-

δηματική πολιτική (αύξηση μισθών) και τέλος αύξηση των χρηματικών αποθεμάτων.

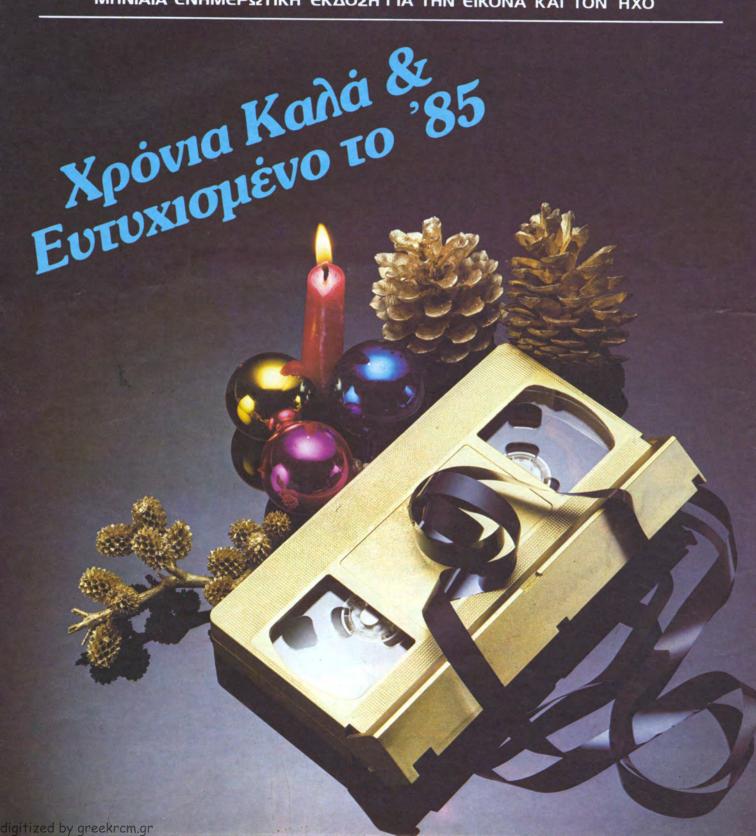
Οταν δώσετε όλες τις τιμές στις παραμέτρους, ο υπολογιστής θα κάνει τις ανάλογες πράξεις και θα σας παρουσιάσει την επίδραση που έχουν αυτές οι τιμές στον πληθωρισμό, στα επιτόκια καταθέσεων, στο ρυθμό αύξησης της οικονομίας, στον αριθμό των ανέργων, στο ισοζύγιο πληρωμών, στον εθνικό προϋπολογισμό, στο εθνικό προϊόν, στις νέες επενδύσεις, στις εξαγωγές, στις έισαγωγές, στα χρηματικά αποθέματα της χώρας και, τέλος, στον μέσο κατά κεφαλή, εβδομαδιαίο μισθό (χάος,ε;). Αμέσως μετά, πατώντας το πλήκτρο G, μπορείτε να δείτε έγχρωμα στην οθόνη τα ανάλογα graphics.

Για να συνεχίσετε την κατάρτιση του προϋπολογισμού του επόμενου χρόνου, πρέπει να πατήσετε το πλήκτρο SPACE. Βέβαια είναι κάπως δύσκολο, τουλάχιστον σε πρώτη φάση, να προχωρήσετε πάνω από πέντε χρόνια, γιατί είτε τα συνδικάτα των εργατών θα έχουν αρχίσει τις απεργίες, είτε θα έχετε "ρίξει έξω" την οικονομία της χώρας. Όπως καταλαβαίνετε, και στις δύο περιπτώσεις θα πρέπει να περιμένετε το διάδοχό σας στο υπουργείο.

Το πρόγραμμα είναι μια πολύ καλή εκπαιδευτική προσομοίωση της οικονομικής κατάστασης μιας χώρας. Ο χρήστης εξοικειώνεται με δύσκολες οικονομικές έννοιες. Παράλληλα μπορεί να δει τη συσχέτιση των διαφόρων οικονομικών παραμέτρων, όπως αυξήσεις, επιτόκια, πληθωρισμός, ανεργία, τιμή δολάριου κλπ. Το CHANCELLOR το βρήκαμε στο "MICRO WORLD".

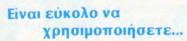

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΗΧΟ

Είναι εύκολο να μάθετε...

να γρησιμοποιείτε το νέο κομπιούτερ DRAGON 32. Αλλωστε εκτός από το 6ιβλίο οδηγιών στα αγγλικά σας προσφέρουμε τελείως ΔΩΡΕΑΝ & την πλήρη μετάφρασή του στα ελληνικά. Σύντομα θα μπορείτε να γράψετε τα δικά σας προ-γράμματα. Σε λίγο καιρό θα γνωρίζετε αριστα τη γλώσσα που χρησιμοποιεί το κομπιούτερ σας. Το όμορφο χόμπυ σήμερα μπορεί να γίνει ένα επικερδές επάγγελμα αύριο...

το DRAGON 32. Δεν χρειάζεται να το προγραμματίσετε εσείς. Μια μεγάλη ποικιλία προγραμμάτων σε CATRIDGES & κασέτες μπορεί να καλύψει κάθε α-νάγκη σας. Και ακόμη όταν γράψετε τα δικά σας προγράμματα μπορείτε να τα αποθηκεύσετε σε μια κοινή κασέτα και να τα κρατήσετε για πάντα...

Εγειζωντανά χρώματα...

Ο DRAGON 32 σας προσφέρει εννέα χρώματα που θα δώσουν ζωντάνια στην οθόνη σας. Με απλές εντολές μπορείτε να αλλάξετε χρώματα, να χρώματίσετε με όποιο χρώμα θέλετε ένα σημείο η μια ολόκληρη περιοχή στην οθόνη με τα χρώματα της αρεσκείας σας...

Εχει απίθανα GRAPHICS...

Σας προσφέρει 5 διαφορετικά resolution από 16 X 32 μέχρι 256 X 192. Χρησιμοποιόντας απλές εντολές μπορείτε να φτιάξετε γραμμές, να ζωγραφίσετε διάφορα σχήματα και κατόπιν να τα μικρύνετε μέχρι το 1/4 ή να τα μεγαλώσετε μέχρι και 16 φορές. Δοκιμάστε να ζωγραφίσετε χάρτες, εικόνες, διαστημό-πλοια, εξωγήϊνους... Με το DRAGON 32 είναι πολύ εύκολο.

Ο DRAGON 32 σας προσφέρει 16K ROM που περιλαμβάνει την MICROSOFT BA-SIC & 32K RAM, που είναι αρκετά για οποιαδήποτε χρήση. Αν όμως χρειάζεστε περισσότερη μνήμη τότε μπορείτε να προτιμήσετε το DRAGON 64 με 64K

Εχει καλή μνήμη...

RAM ή ακόμη και να μετατρέψετε το DRAGON 32 που ήδη έχετε.

Εχει πολλά «έξτρα»...

DRAGON 32 σας προσφέρει σαν στάνταρ εξοπλισμο αυτά ποι ιοι σας έμαθαν να θεωρείτε έξτρα και να τα πληρώνετε παραπά-Εξοδο CENTRONICS για PRINTER, έξοδο για δυο JOYSTICK, διακόπτη ON-OFF, διακόπτη RESET, εξοδο για μαγνητόφωνο με πλήρη τηλεχειρισμό, έξοδο για TV, έξοδο για MONITOR, CONNECTOR για CATRIDGE ή DISK-DRI-VES. Βιβλίο οδηγιών στα Ελληνικά & ...δωρεάν εγγραφή στο DRAGON CLUB.

Εχει μουσικη...

Οι πέντε πλήρεις οκτάθες επιτρέπου να παράγετε οποιοδήποτε ήχο, φωνή μουσική. Μπορείτε να συνθέσετε τα δι κά σας μουσικά κομμάτια - που ο DRA GON πάντα θα παίζει για σας - ή να παί ξετε τις επιτυχίες της εποχής. Μπορεί τε ακόμα να παράγετε τους δικούς σα εξωπραγματικούς, διαστημικούς ήχους Ο ήχος ενισχύεται και ακούγεται απ την τηλεόραση σας για να είναι ρεαλι στικός. Έτσι όταν χρησιμοποιείτε τ κομπιούτερ σας δεν χρειάζεστε... στη θοσκόπιο.

Εχειπολλαπρογραμματα

HDRAGON αλλά και πολλές ακόμα εταιρίες προσφέρουν για το DRA-GON μεγά-λη ποικιλία SOFTWARE. Διαστημικά, περιπέτειες, σκάκι, γκολφ, μονόπολη, τα-βλι, FLIPPER, FROGGER, κ.α. σας περιμένουν να διασκεδάσετε. Μπορείτε νο «πετάξετε» ένα αεροπλάνο ή ακόμη & το διαστημικό λεωφορείο. Επίσης να δο-

κιμάσετε την τυχη σας σαν μουσικοσυνθέτης. Βέβαια μπορείτε να μάθετε γραφομηχανή, να κρατήσετε τα οικονομικά σας, να φτιάξετε αρχεία, να έχετε γραφικές παραστάσεις & πολλές ακόμη πιο «σοβαρες» εφαρμογες.

Είναι σωστα κατσκευασμένος...

Ο DRAGON 32 σας προσφέρει ένα πραγμνατικό πληκτρολόγιο γραφομηχανής σε διάταξη OWERTY. Κάθε πλήκτρο εί-ναι εγγυημένο για 20 εκατομμύρια χειρισμούς. Χρησιμοποιεί την τελευταίο λέξη της τεχνολογίας όπως π.χ. το ΜΙC-

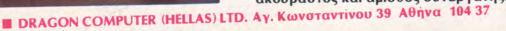
ROPROCESSOR που είναι ο 6809 της MOTOROLA. Συγκρίνετε το DRA-GON 32 με άλλα COMPUTER... Θα εκπλαγείτε από τις διαφορές...

Είναι κατασκευασμένος στην Αγγλία...

και συγκεκριμένα στο SWANSEA. με την εγγύηση και τη σιγουριά της Αγγλικής τεχνολογίας. Με την υπευθυνότητα της Ελληνικής αντιπροσωπείας DRAGON COMPUTER (HELLAS) LTD.

Ο DRAGON μεγαλώνει μαζί σας...

όσο μεγαλώνει το ενδιαφέρον σας, οι γνώσεις και οι απαιτήσεις σας. Τώρα σε κάθε DRAGON μπορείτε να συνδέσετε μέχρι και τεσσερεις μονάδες FLOPPY DISK DRIVES. Έτσι θα έχετε πια πραγματικά επαγγελματικές προδιαγραφές. Κατάλληλο για να υποστηρίξει τις ανάγκες ενός γραφείου, μιας επιχείρησης, ενός ιατρείου για αποθήκη, αρχείο, πελατολόγιο κλπ. Ποιό άλλο κομπιούτερ της κατηγορίας του σας προσφέρει τόσα πολλά. Και πιό κομπιούτερ από αυτά που σας προσφέρουν μπορεί να συναγωνιστεί τον DRAGON στην τιμή; Στο σχολείο, στο σπίτι, στο γραφείο το DRAGON παει παντού. Απίθανος φίλος, υπομονετικός δάσκαλος, ακούραστος και άμισθος συνεργάτης. Τηλ. 5237077 5236154

BERSERK

o L or

LDRAGON

METEOROIDS

Ικριτική ξένων προγραμμάτων ι

TITAOΣ: ONE ON ONE
ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ: COMMODORE-64
ΜΟΡΦΗ: ΔΙΣΚΕΤΑ
ΕΙΔΟΣ: LIFE GAME

KATAZKEYAZTHZ: ELECTRONIC ARTS

TIMH: 1.000 APX.

Το ONE ON ONE είναι ένα παιχνίδι μπάσκετ που δεν έχει να ζηλέψει τίποτα από ένα πραγματικό αγώνα και μάλιστα ντέρμπυ. Απαραίτητη προϋπόθεση για να παιχθεί το παιχνίδι είναι η ύπαρξη ενός ή δύο JOYSTICKS, ανάλογα με τον αριθμό των παικτών.

Αμέσως μόλις φορτώσουμε το πρόγραμμα, εμφανίζεται στην οθόνη ένα μενού με τις διάφορες επιλογές του παιχνιδιού. Μέσω TWV JOYSTICKS KOL TOU FIRE BUT-ΤΟΝ μπορούμε να διαλέξουμε ένα από τα τέσσερα επίπεδα δυσκολίας καθώς και το αν θα παίξουμε με αντίπαλο τον ίδιο τον υπολογιστή ή κάποιο φίλο μας. Επίσης θα πρέπει να καθορίσουμε ποιός θα παίρνει τη μπάλα όταν σημειωθεί καλάθι, αν η λήξη του παιχνιδιού γίνει βάσει προκαθορισμένου σκορ ή βάσει χρόνου και τέλος αν θέλουμε ήχο.

Μετά από όλα αυτά τα προκαταρκτικά, βρισκόμαστε "στη σέντρα" για να αρχίσει ο αγώνας. Πρόκειται για το γνωστό "μονό" ή αλλιώς "ένας ενταντίον ενός". Έξυπνες προσποιήσεις, τρίπλες με σπάσιμο μέσης, τζαμπσούτ, καρφώματα, αλλά και φάουλ επιθετικά και αμυντικά συνθέτουν ένα πραγματικό ντέρμπυ. Ο διαιτητής, αυστηρός και αμερόληπτος, εμφανίζεται συχνά στην οθόνη και σφυρίζει όλα τα παραπτώματα.

Η κίνηση των παικτών γίνεται από τα JOYSTICKS αλλά και με τη βοήθεια του FIRE BUTTON. Συνκεκριμένα με ένα πάτημα του κουμπιού ο επιθετικός παίκτης κάνει στροφή 180° και έτσι επιτυγχάνει να τριπλάρει τον αντίπαλο. Με δεύτερο πάτημα γίνεται το σουτ. Με αντίστοιχες λειτουργίες ο αμυντικός απλώνει τα χέρια του για να κόψει τη μπάλα, πηδάει για το ρημπάουντ κλπ. Και βέβαια έχουμε και τα time-out καθώς και τη δυνατότητα για replay στις καλύτερες φάσεις του παιχνιδιού.

Όμως το παιχνίδι έχει "ανάψει" για τα καλά με αποτέλεσμα να προκληθούν σοβαρές ζημιές στη μπασκέτα. Τα μουρμουρητά που ακούγονται είναι από τον γραφικό υπάλληλο του γηπέδου που προσπαθεί να διορθώσει τις ζημιές... Τέλος, έστω και μετά από αρκετές παρατάσεις, το παιχνίδι θα λήξει. Εμπρός λοιπόν για τη ρεβάνς. Το ΟΝΕ ΟΝ ΟΝΕ το βρήκαμε στο ΒΥ-ΤΕ (τηλ. 3631-361).

TITΛΟΣ: DAVID'S MIDNIGHT MAGIC
ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ: COMMODORE-64
ΜΟΡΦΗ: ΔΙΣΚΕΤΑ
ΕΙΔΟΣ: BORD GAME
ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ: BRODERBUND SOFTWARE
TIMH: 5.000 ΔPX.

To DAVID'S MIDNIGHT MAGIC δεν έχει να ζηλέψει τίποτα από ένα πραγματικό φλίπερ. Ο ήχος, τα graphics και η πλοκή του παιχνιδιού κινούνται σε υψηλά επίπεδα και προσφέρουν ιδιαίτερες συγκινήσεις στον χρήστη. Ας δούμε λοιπόν πώς παίζεται το παιχνίδι. Καταρχήν κανονίζουμε τη σκληρότητα του ελατήριου με τα πλήκτρα F5 και F7. Το παιχνίδι παίζεται με δύο ζεύγη από ρακέτες. Με τα πλήκτρα SHIFT και COMMODORE KEY μπορούμε να κατευθύνουμε τις ρακέτες έτσι ώστε να κτυπήσουμε ή ακόμα και να "κοντρολάρουμε" τη μπάλα. Το φλίπερ διαθέτει, δεξιά και αριστερά, δύο μαγνήτες που ενεργοποιούνται αφού πρώτα απο-

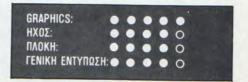
κτήσουμε μερικούς "ειδικούς" βαθμούς.

Με τα πλήκτρα Ζ και ? μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τους δύο μαγνήτες ώστε να συγκρατήσουμε τη μπάλα μακριά από ορισμένα "καταστροφικά" κανάλια, που οδηγούν το μπαλάκι μας σε βέβαιο θάνατο. Εκείνο που αξίζει να τονισθεί είναι η δυνατότητα για "ΤΙΙΤ". Μπορούμε δηλαδή με τη χρήση του πλήκτρου SPACE να "κουνήσουμε" όλο το φλίπερ. Ένα "ΤΙΙΤ" μπορεί, όταν γίνει σωστά, να μας προσφέρει πολλούς βαθμούς. Σε αντίθετη βέβαια περίπτωση μας αφαιρούνται βαθμοί, ζωές κλπ.

Το "ΤΙΙΤ" μας κάνει να θυμηθούμε κάτι δεξιοτέχνες "μπόμπιρες" που "κουνώντας" κατάλληλα το φλίπερ οδηγούν τη μπίλια
κυριολεκτικά όπου αυτοί θέλουν.
Σκοπός του φλίπερ είναι φυσικά ή
συλλογή βαθμών. Υπάρχουν διάφορα
"bonus" σε βαθμούς και σε επιπλέον μπάλες, καθώς επίσης και
πολλαπλασιασμοί βαθμών μέχρι 6
φορές, που επιτυγχάνετε αν καταφέρετε να περάσετε τη μπίλια μέσα από δυσπρόσιτες περιοχές ή
σημεία του φλίπερ.

Στο τέλος, αν η επίδοσή σας είναι τόσο καλή, θα έχετε την ευχαρίστηση να την δείτε μέσα στον πίνακα με τις δέκα καλύτερες επιδόσεις. Το αδιάκοπο παιχνίδι απαιτεί γρήγορη κίνηση και αστραπιαία αντανακλαστικά απ'τη μεριά του παίκτη. Όλα αυτά σε συνδυασμό με τα οπτικά και ηχητικά εφέ μας έκαναν να μην μπορούμε στην κυριολεξία να "ξεκολλήσουμε" από τον Commodore.

To DAVID'S MIDNIGHT MAGIC το βρήκαμε στο BYTE.

ο υπολογιστης και το ΠΡΟ-ΠΟ

OI ETATIETIKEE ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΩΝ Του Νίκου Παπαδάκη ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Γιώργου Θανόπουλου ΠΡΟΓΝΟΣΤΙΚΟΝ

το προηγούμενο τεύχος κάναμε μια εισανωγή στις μεθόδους δημιουργίας προβλέψεων με τη βοήθεια του ηλεκτρονικού υπολογιστή. Σχεδιάσαμε σαν πρώτη εφαρμογή, ένα DATABASE των προηγούμενων αποτελεσμάτων, για να το χρησιμοποιήσουμε σαν βάση της στατιστικής μας ανάλυσης και δημιουργίας των προγνωστικών.

Στο τεύχος που κρατάτε, περιέχονται ορισμένες έννοιες, μέθοδοι και τύποι των μαθηματικών που είναι απαραίτητοι για να συνεχίσουμε. Περιέχεται επίσης και το πρόγραμμα του μήνα.

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΩΝ

Πολλές φορές ακούμε να λένε ότι στον αγώνα "Α" εναντίον "Β" το 1 έχει πιθανότητα 80%. Το Χ έχει πιθανότητα 15% και το 2 έχει 5%. Προκύπτουν αμέσως τα εξής δύο ερωτήματα:

Πώς βγαίνει μια τέτοια πρό-

βλεψη;

Πώς είναι δυνατόν να πει κανείς εκ των υστέρων αν η πρόβλεψη ήταν ακριβής ή όχι;

Θα απαντήσουμε πρώτα στο δεύτερο ερώτημα το οποίο είναι

και το πιο εύκολο.

Η απάντηση είναι ότι για ένα μεμονωμένο αγώνα (όπως "Α" εναντίον "Β") το αποτέλεσμα δεν μας λέει τίποτα! Συγκεκριμένα αν έλθει το 2 δεν μπορεί κανείς να πει αν αυτό το 2 αποτελεί επαλήθευση του 5% που δόθηκε ή αν η πιθανότητα του 2 ήταν κάποια άλλη (π.χ. 60% ή 70% ή 100%) ή αν

εν πάση περιπτώσει, υπήρχε κάποια τιμή ικανή να προσδιορισθεί έστω και κατά προσέγγιση, η οποία να απεικόνιζε την πιθανότητα του 2.

Αν όμως αντί για ένα μόνο αγώνα συγκεντρώσουμε πολλούς μαζί με τα αντίστοιχα προγνωστικά τους και τέλος μας δοθούν και τα αποτελέσματα τότε πολύ εύκολα μπορεί να γίνει ο έλεγχος.

Αν έστω οι αγώνες ήταν 100 και το 80% είχε δοθεί 25 φορές σαν ποσοσκαία πρόγνωση κάποιου αποτελέσματος, τότε πρέπει να επαληθεύεται σαν αποτέλεσμα 20±2 φορές (20 σ'αυτή την περίπτωση είναι ο μέρος όρος και 2 η μέση απόκλιση). Προφανώς αν ο αριθμός επαληθεύσεων είναι από 18 ώς 22, ή λίγο πιο έξω, είμαστε 0.Κ.

Αν όμως βγούμε πολύ έξω π.χ. αν βρούμε μόνο 10 επαληθεύσεις, τότε είναι φανερό ότι κάναμε συστηματικά σφάλματα εκτιμήσεως και ότι τα προγνωστικά μας, για τους εν λόγω 25 αγώνες τουλάχιστον δεν μπορούν να χαρακτηρισθούν σαν αξιόπιστα. Κατά τον ίδιο τρόπο μπορούμε να ελέγξουμε και τα υπόλοιπα ποσοστά

ξουμε και τα υπόλοιπα ποσοστά (από 0 ώς 100%).
Αφού απαντήσαμε σ` αυτό το

ερώτημα, ερχόμαστε στο άλλο που αφορά στη διαμόρφωση των προγνωστικών-ποσοστών. Πώς δηλαδή αφού μας δοθούν οι αντίπαλοι μπορούμε να σχηματίσουμε τα ποσοστά καθορίζοντας την πιθανότητα του 1,

TOU X KOL TOU 2;

Υπάρχουν διάφοροι τρόποι

για να γίνει αυτό, τους κυριότερους από τους οποίους παραθέτουμε στη συνέχεια.

Η ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΩΝ ΓΚΑΛΟΠ

Πολλές εφημερίδες δημοσιεύουν ποσοστά τα οποία προέρχονται
από γκάλοπ παικτών. Τα γκάλοπ
αυτά δεν έχουν σχέση με τις μεθόδους μας, αλλά - όπως θα εξηγήσουμε και περαιτέρω - έχουν
βασική χρησιμότητα για τους παίκτες του ΠΡΟ-ΠΟ.

Το γκάλοπ βγαίνει ως εξής:
α) Παίρνουμε έναν αριθμό συστημάτων - περί τα 50 ας πούμε - από διάφορους παίκτες (με τον όρο συστήματα εδώ εννοούμε πλήρη συστήματα).

β) Βγάζουμε τα ποσοστά με μια αθροιστική μέθοδο στηλών ή σημείων. Κατ' αυτόν τον τρόπο προκύπτουν 39 ποσοστά (3 για κάθε

αγώνα, επί 13 αγώνες).

Τα ποσοστά του γκάλοπ μπορούν να ερμηνευθούν και σαν "πιθανότητες των σημείων". Από τον
σχετικό στατιστικό έλεγχο προκύπτει μια αρκετά καλή αντιστοιχία
δηλαδή όταν το γκάλοπ προτείνει
80% η επαλήθευση είναι 75-85%
όταν προτείνει 25% η επαλήθευση
είναι 20-30%, κ.ο.κ.

Η αντιστοιχία ποσοστού γκάλοπ - πιθανοτήτων προκύπτει από μια γενικότερη αρχή ισοδυναμίας (διαφορετικά θα ήταν πολύ εύκολο να κερδίσει κανείς μεγάλα ποσά!). Το γκάλοπ, αν και σωστό ως προς την επαλήθευση, εντούτοις δεν αποδίδει χρηματικά (χάνει). Κατά συνέπεια είμαστε υποχρεωμένοι να ψάξουμε αλλού για καλύτερα προγνωστικά.

Η ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Αυτή η μέθοδος συνίσταται στον μέσο όρο των αποτελεσμάτων που έχουν φέρει οι αντίπαλοι σε προηγούμενες συναντήσεις. Για παράδειγμα έστω ότι μας δίνεται ο αγώνας ΠΑΟΚ-ΠΑΟ. Γνωρίζουμε ότι τα τελευταία 15 χρόνια ο ΠΑΟΚ κέρδισε 11 φορές, ο ΠΑΟ 2, ενώ 2 αγώνες έληξαν ισόπαλοι. ΄Αρα τα ποσοστά είναι: ΓΙΑ ΤΟ 1: 74%, ΓΙΑ ΤΟ X:13%,

ΓΙΑ ΤΟ 2: 13%

PIXEL 75

ο υπολογιστης και το ΠΡΟ-πο

Αυτή η μέθοδος δεν είναι

καλή διότι:

α) Τόσο ο ΠΑΟΚ όσο και ο ΠΑΟ παρουσιάζουν αυξομειώσεις από χρόνο σε χρόνο ώστε τα 15 αποτελέσματα που πήραμε δεν έχουν κοινή βάση. Τα αυτά φυσικά ισχύουν και για όποιες άλλες ομάδες.

β) Πολλοί από τους αντίπαλους ενός δελτίου - οι μισοί σε μια τυπική περίπτωση - δεν έχουν ξαναπαίξει ή έχουν παίξει ελάχιστες φορές στο παρελθόν.

Η ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΩΝ ΓΚΑΛΟΠ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΟΣ

Με αυτή τη μέθοδο διαιρούμε τις ομάδες σε 3, 4 ή 5 γκρούπ δυναμικότητος - ανάλογα με τη διαφοροποίηση που υπάρχει μέσα

σε κάθε κατηγορία.

Κατά αυτόν τον τρόπο είμαστε πλέον σε θέση να κάνουμε στατιστική ανάλυση πάνω στα γκρούπ δυναμικότητος της κάθε κατηγορίας, ενώ τρόπον τινά καταργούνται οι ταυτότητες των ομάδων.

Κάναμε τη σχετική επεξεργασία στον SPECTRUM ακολουθώντας σε γενικές γραμμές την εξής διαδικασία:

- α) Πήραμε τους τελικούς βαθμολογικούς πίνακες κάθε έτους, για 10 έτη και τους διαιρέσαμε στα πέντε.
- β) Πήραμε και τους συγκεντρωτικούς πίνακες αποτελεσμάτων και καταγράψαμε τα αποτελέσματα -Group i Evavtiov Group j - σε ένα πίνακα διπλής εισόδου.

γ) Κάναμε την άθροιση όλων των ετών για να προκύψουν τα ποσοστά.

- δ) Όπου δεν είμαστε σίγουροι (λόγω λίγων δεδομένων) κάναμε μια προσέγγιση χρησιμοποιώντας την μέθοδο των ελαχίστων τετραγώνων.
- ε) Δημιουργήσαμε ένα database με τρόπο ώστε ο computer να είναι σε θέση να μας δώσει αμέσως τα προγνωστικά μόλις του δώσουμε τα στοιχεία των αντιπάλων.

Ειδικότερα το database είναι διαφοροποιημένο κατά τις ε-

ξής έννοιες:

• KATA THN KATHFOPIA

Περιλαμβάνονται η Α ΕΛΛΑ-

ΔΟΣ, Β ΕΛΛΑΔΟΣ, Α ΙΤΑΛΙΑΣ, Α ΑΓΓΛΙΑΣ, Β ΑΓΓΛΙΑΣ.

• ΚΑΤΑ ΤΑ ΓΚΡΟΥΛ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΟΣ

Αυτά προσδιορίζονται από τους αριθμούς 1 ώς 5 - για την γηπεδούχο και για την φιλοξενουμένη.

- Κατά το αν οι ομάδες είναι της ίδιας πόλεως ή διαφορετικών πόλεων.
- Κατά το αν ο αγώνας είναι του 1ου ή του 2ου γύρου.

Έτσι έχουμε συμπεριλάβει τα πιο σημαντικά από τα στοιχεία που διαμορφώνουν την πρόγνωση. Σχετικά με τους γύρους των πρωταθλημάτων, αληθεύει ότι μόνο στην Α ΕΛΛΑΔΟΣ παρουσιάζεται αισθητή διαφορά μεταξύ αποτελεσμάτων 1ου και 2ου γύρου - για αγωνιστικούς λόγους οι οποίοι δεν έχουν γίνει πλήρως κατανοητοί. Τα πρωταθλήματα Α ΕΛΛΑΔΟΣ δηλαδή

χωρίζονται στη μέση.

Πρέπει να κάνουμε και την παρατήρηση ότι για μεν την Ελλάδα και την Ιταλία η δειγματοληψία που κάναμε ήταν για τα τελευταία 10 έτη, ενώ για την Αγγλία ήταν μόνο για τα τελευταία 3 έτη. Και αυτό γιατί οι Άγγλοι άλλαξαν το βαθμολογικό τους σύστημα από 2-1-0 σε 3-1-0, με σημαντικές μεταβολές σαν αποτέλεσμα. Αν γίνει και στην Ελλάδα ή στην Ιταλία το 3-1-0 τότε θα χρειασθούν τροποποιήσεις στη μέθοδο.

Το πρόγραμμα που δίνει τα προγνωστικά δουλεύει ως εξής: Έστω ότι ο 1ος αγώνας μας δίνε-

A ΕΛΛΑΔΟΣ, GROUP 1-GROUP 2, ίδια πόλις, 1ος γύρος. Τότε η ρουτίνα ανατρέχει σε μια συγκεκριμένη τριάδα ποσοστών που αντιστοιχεί στους προσδιορισμούς που δώσαμε και την καταχωρεί σε ένα array.

Όταν τελειώσουμε το ΙΝΡΟΤ των στοιχείων και των 13 αγώνων τότε τα προγνωστικά μας δίδονται σε συγκεντρωτική μορφή.

ΔΕΙΓΜΑ

Αναφέρεται στον διαγωνισμό

32-84. Με GRB συμβολίζουμε την Β Ελλάδος (και την Γ). Με ΙΤΑ την Α Ιταλίας. Όλες οι μάδες είναι διαφορετικών πόλεων (σύμβολο 0).

ITOI	XEIA	ANTI	TANE	4 :	-7	
AZA	KAT	GRP	GRP	non	TYP	
+0004100700044400 00400	нинорододородо Натарататата В профессования Натарататата Натарататататататататататататататататата	н-маамоомиюм-а	44000000000000000	0000000000000	nannanananan	

	_			
DIBANOT TEN IH	MEISI	4 %		UBOLNEEH
AZA	1	X	5	
100400700011111	9899969869889845	100000104104000	07-64-328334-83085	ATIOI: 5 SI 9 XI 2 SI 5 AIGAA: 1 SI 3

Στο δείγμα που δώσαμε η "πρόγνωση" σχετικά με τα αναμενόμενα 1, X και 2 προκύπτει από τη στατιστική ανάλυση των ποσοστών. Συγκεκριμένα αν συμβολίσουμε με Pij το ποσοστό για την έκδοση j (=1, X ή 2) του αγώνος i (=1 TO 13).

Τότε ο μέσος όρος των j είναι:

$$\mu_{j} = \sum_{i=1}^{13} \frac{\text{Pij}}{100}$$

και η μέση τους απόκλιση είναι:

$$\sigma_{j} = \sqrt{\frac{13}{\sum_{i=1}^{\infty} \frac{Pij}{100}} \left(1 - \frac{Pij}{100}\right)}$$

Τα όρια που δίνει η "πρόγνωση" αντιστοιχούν στις τιμές μ;±σ; στρογγυλευμένες προς τον πλησιέστερο ακέραιο. Σχετικά με το δείγμα προγνωστικών που δώσαμε κάνουμε και τις εξής συμπληρωματικές παρατηρήσεις:

(i) Τα γκρουπ δυναμικότητος τα προσδιορίσαμε αφού μελετήσαμε τις ομάδες - τα πρωταθλήματα ήταν στην αρχή τους και συνεπώς

ΜΙ**CROLAND:**Ο ΜΕΓΑΛΟΣ* ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΚΟΜΠΙΟΥΤΈΡΣ, ΣΤΟΝ ΠΕΙΡΑΙΑ.

*... μεγάλος, όχι μόνο για τους άνετους, σύγχρονους χώρους που θα εξυπηρετηθείτε...

Αλλά και για τη μεγάλη ποικιλία ειδών σε μικροϋπολογιστές -home & business- περιφερειακά, προγράμματα, παιχνίδια, βιβλία.

... Και βέβαια, για όλα τα μεγάλα ονόματα που υπογράφουν τα είδη που θα βρείτε στη MICROLAND.

Τέλος, μεγάλος, για το μέγεθος της εξυπηρέτησης που θα γνωρίσετε στη MICROLAND - κάτι που δεν θα βρείτε αλλού: τεχνική υποστήριξη, υπεύθυνη γνώμη από ειδικούς για κάθε πρόβλημά σας, φιλική αντιμετώπιση...

ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ 87, ΠΕΙΡΑΙΑΣ, ΤLX.: 211442 MC

1 20 UTIONOYIOTING KAIL TO TIPO-TIO

δεν υπήρχε βαθμολογία από την οποία να πάρουμε στοιχεία. (ii) Οι αγώνες 1 ως 8 ήταν για την Β ΕΛΛΑΔΟΣ, οι 9-10 για την Γ ΕΛΛΑΔΟΣ και 11 ως 13 για την Α ΙΤΑΛΙΑΣ. Αν και η Γ ΕΛΛΑΔΟΣ δεν υπάρχει στο database τη δώσαμε σαν Β, δεδομένου ότι δεν υπάρχει διαφορά (για άλλες περιπτώσεις όμως αυτό δεν γίνεται π.χ. αν μας δοθεί Γερμανία αγνοούμε ποια είναι η αντιστοιχία). (iii) Η τελική νικήτρια στήλη ήταν:

111-X11-X11-212X

Παίχθηκαν συνολικά 20987061 στήλες και ευρέθησαν 294 δεκατριάρια (από 106.576 δρχ.), 8371 δωδεκάρια (από 3.350 δρχ.) και 83891 εντεκάρια (από 270 δρχ.).

Η ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΗΣ «ΠΡΟΣΦΑΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ»

Η μέθοδος αυτή βασικά προσπαθεί να προβλέψει το επόμενο αποτέλεσμα μιας ομάδας όταν είναι γνωστά τα τρία προηγούμενα. Τα αποτελέσματα συμβολίζονται ως εξής (αγγλικές συντομογραφίες):

HW : Νίκη εντός (home win)
HD : Ισοπαλία εντός (home draw)
HL : Ήττα εντός (home lost)
AW : Νίκη εκτός (away win)
AD : Ισοπαλία εκτός (away draw)
AL : Ήττα εκτός (away lost)

Από την 3η αγωνιστική και μετέπειτα δηλαδή κάθε ομάδα θα έχει ανά πάσα στιγμή, μια πρόσαστη ιστορία τριών αποτελεσμάτων της μορφής ΗW-AD-HD ή HD-AW-HW κ.λπ. κ.λπ. - οι περιπτώσεις είναι 216.

Έστω ότι θέλουμε να προβλέψουμε τον αγώνα "Α" εναντίον "Β" και έστω ότι η πρόσφατη ιστορία του "Α" είναι ΑW-HL-AD ενώ του "Β" είναι HW-AD-HW. Έστω επίσης ότι ο Α ανήκει στο 3ο από τρία γκρουπ δυναμικότητος και ο Β στο 1. Τότε υπάρχοντος του κατάλληλου database μπορούμε

να πάρουμε τα ποσοστά προγνώσεως.
Η μέθοδος αυτή φαίνεται ότι
θα μπορούσε να επεκταθεί λαμβάνοντας υπόψη της 5 γκρουπ αντί
για 3 καθώς επίσης λαμβάνοντας
υπόψη της τα γκρουπ των προηγουμένων αντιπάλων. Στην πράξη όμως

τέτοιες επεκτάσεις δεν είναι και τόσο εφικτές, ελλείψει αρκετά μεγάλου στατιστικού δείγματος (πόσο πίσω στο παρελθόν μπορούμε να πάμε:).

Η μέθοδος αυτή έχει το πλεονέκτημα ότι λαμβάνει υπόψη της τους τρεις τελευταίους αγώνες, είναι δηλαδή "μέσα" στις τελευταίες εξελίξεις. Υποφέρει όμως από το μειονέκτημα ότι βγάζει δύο προγνώσεις, μια τριάδα ποσοστών εκ μέρους της γηπεδούχου και άλλη μια εκ μέρους της φιλοξενουμένης! Από αυτές τις δύο προγνώσεις μπορεί βέβαια να βγει ένας μέσος όρος "50-50". Αναφέρεται ότι βγάζει περίπου 20 ώς 30% περισσότερες επιτυχίες απ' ό,τι αν παίζουμε τελείως στην τύχη (δηλαδή στήλες των random numbers).

Αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει πρόγραμμα που να δίνει τα Ελλη-νο-Ιταλικά με αυτή τη μέθοδο και πολύ θα θέλαμε να δούμε ένα. Θα συνεχίσουμε στο επόμενο τεύχος με τον a-posteriori, έλεγχο των προγνωστικών τα συγκριτικά αποτελέσματα κ.λπ.

ТО ПРОГРАММА ТОУ МНИА

Στο προηγούμενο τεύχος σας δώσαμε ένα πρόγραμμα κατασκευής database (αρχείου) αποτελεσμάτων.

Όσοι αναγνώστες προχώρησαν σε κάποια μέθοδο επεξεργασίας με βάση αυτό, θα θέλαμε να μας γράψουν σχετικά. Τα αποτελέσματα των δικών μας μεθόδων θα τα παρουσιάσουμε τον άλλο μήνα.

Γι' αυτόν τον μήνα σας δίνουμε ένα πρόγραμμα με το οποίο μπορείτε να βγάζετε στήλες βάσει των πιθανοτήτων.

Το πρόγραμμα δουλεύει ως εξής:

a) Ορίζουμε τις πιθανότητες των σημείων σε ποσοστά και για τους 13 αγώνες.

β) Δίνουμε τον αριθμό των στηλών τον οποίο θέλουμε να παίξουμε.

Ο χειρισμός αφού το γράψατε και πατήσατε RUN είναι απλούστατος.

Μας δίνονται σαν ΟUTPUT οι στήλες, κάθε μια από τις οποίες είναι επιλεγμένη από την κατανομή πιθανοτήτων που ορίζουν τα ποσοστά.

Αυτός ο τρόπος μπορεί να σας αποφέρει κέρδη, αν δώσετε καλή πρόγνωση και αν τα αποτελέσματα έλθουν σχετικά λογικά. Καλή επιτυχία!

```
10 CLEAR : CLS . BORDER 0: POK E 23609,501 AT 1,1; "PITHANOTHTES 20 PRINT AT 3,1; "A/A",AT 3,8; "1",AT 3,12; "X",AT 3,16; "2" 400 FINT AT 3,1; "A/A",AT 3,8; "1",AT 3,12; "X",AT 3,16; "2" 400 FINT AT 1,4,1; I 50 FRINT AT 1,5 FRINT AT 1,6 FRINT AT 1,6 FRINT AT 1,7 FRINT AT 
                 240 FOR I=1 TO 13: FOR J=1 TO 5
```

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ: ΟΙ HOME-MICROS ΚΑΙ ΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΤΟΥΣ

Το Αφιέρωμα αυτό που κρατάτε στα χέρια σας έχει σα θέμα τους home - micros και τα διάφορα περιφερειακά, που μπορεί να βρει κανείς για καθέναν απ' αυτούς.

Το αιώνιο πρόβλημα του χώρου μας ανάγκασε να χωρίσουμε την ύλη σε δυο μέρη. Όσοι υπολογιστές δηλαδή, δεν αναφέρονται αυτόν το μήνα, θα μας απασχολήσουν στο επόμενο τεύχος.

ATARI

WICO JOYSTICK

ο WICO είναι ένα αποκλειστικά επιτραπέζιο χειριστήριο. Έχει άριστη εργονομική σχεδίαση και εξαιρετική ικανότητα απόκρισης. Διαθέτει δύο fire button και οκτώ επαφές διευθύνσεων.

Η τιμή για ένα Joystick WI-CO είναι 2.200 δρχ.

ΕΚΤΥΠΩΤΗΣ Α - 1027

χεδιασμένος ειδικά για word processing με χα-ρακτήρες υψηλής ποιότητας είναι ο εκτυπωτής Α-1027. Τυπώνει 12 χαρακτήρες ανά ίντσα με ταχύτητα 20 χαρακτήρες το δευτερόλεπτο. Είναι διπλής κατεύθυνσης και έχει τη δυνατότητα για υπογραμίσεις.

Η τιμή του εκτυπωτή είναι 61.500 δρχ.

ΚΑΣΕΤΟΦΩΝΟ Α - 1010

ο κασετόφωνο Α-1010 προορίζεται για χρήση με τους διάφορους τύπους των υπολογιστών της Αταπί. Διαθέτει όλους τους συνήθεις αυτοματισμούς όπως αυτόματο σταμάτημα στο τέλος κάθε προγράμματος, αυτόματο μετρητή με τρία ψηφία, ρυθμιστή της έντασης κ.λπ. Η ταχύτητα μετάδοσης των πληροφοριών είναι 600 BPS.

Η τιμή του Α-1010 είναι 13.000 δρχ.

TOUCH TABLET

ο ΤΟυCΗ ΤΑΒΙΕΤ είναι ένα ολοκληρωμένο σύστημα σχεδίασης για τους υπολογιστές της Αταπί. Το πακέτο περιλαμβάνει μια πλακέτα ευαίσθητη στην πίεση που συνδέεται με τον υπολογιστή μέσω του joystickport και επιτρέπει σε συνεργασία με το πρόγραμμα που βρίσκεται σε ROM cartridge, τη σχεδίαση εικόνων στην οθόνη, μεγέθυνση, χρωματισμό, αποθήκευση σε κασέτες ή δισκέτες κ.λπ.

Η τιμή του ΤΟՍCH TABLET είναι 10.500 δρχ.

DISK DRIVE A - 1050

ο disk-drive A-1050 είναι ο διάδοχος του A-810 στην ελληνική αγορά. Διαθέτει τον μικροεπεξεργαστή 6507 της MOSTEK, τον ίδιο με τον προκάτοχό του, αλλά περισσότερη χωρητικότητα ανά δισκέτα, 127K αντί 88K BYTES. Επιπλέον διαθέτει το βελτιωμένο λειτουργικό σύστημα DOS III. Οι δισκέτες είναι των 5½", μονής πλευράς διπλής πυκνότητας, μαλακής διαίρεσης.

Η τιμή του disk-drive είναι 43.000 δοχ.

PRINTER - PLOTTER A - 1020

Α-1020 είναι ένας εκτυπωτής-σχεδιαστής που δίνει την ευκαιρία στους χρήστες των διάφορων τύπων των υπολογιστών της Atari να εκμεταλευτούν όλες τις δυνατότητες των υπολογιστών για graphics.

Ο Α-1020 τυπώνει 10 χαρακτήρες ανά ίντσα με ταχύτητα 10 χαρακτήρες το δευτερόλεπτο. Μπορεί να τυπώσει και να σχεδιάσει και κατά μήκος και κατά πλάτος του χαρτιού σε τέσσερα χρώματα: μπλε, κόκκινο, πράσινο και μαύρο. Η χρήση του γίνεται με πρόγραμμα και με Joysticks.

Η τιμή του A-1020 είναι 21.000 δοχ.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ: ΟΙ HOME - MICROS ΚΑΙ ΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΤΟΥΣ

BBC

ΠΡΟΣΘΕΤΟΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΤΗΣ 6502

πρόσθετος επεξεργαστής 6502 προσφέρεται σε κρέμ συσκευασία που ταιριάζει με τον BBC. Συνδέεται με την κεντρική μονάδα μέσω της θύρας Tube για γρήγορη μεταφορά δεδομένων.

Ο 6502 λειτουργεί στα 3 MHz και συνοδεύεται από 64K RAM, και την Hi-BASIC που αυξάνει σημαντικά τις δυνατότητες της γλώσσας (στο χρήστη μένουν ελεύθερα 44K για προγράμματα σε BASIC και 60K για κώδικα μηχανής). Μέσω του δεύτερου επεξεργαστή η ταχύτητα του συστήματος μπορεί να αυξηθεί μέχρι και 50%. Κάθε επεξεργαστής συνοδεύεται από δύο πρόσθετες ROM και ένα εγχειρίδιο οδηγιών.

Η τιμή του πρόσθετου επεξεργαστή είναι 43.500 δρχ.

PLUS - 1

ια τον Electron πρόκειται, στο κοντινό μέλλον, να τεθεί σε κυκλοφορία σειρά τριών περιφερειακών που πρόκειται να τον κάνει ισότιμο με τον BBC. Στην χώρα κυκλοφορεί προς το παρόν το πρώτο απ' αυτά, το Plus-1, που προσφέρει στον χρήστη μια θύρα Centronics για σύνδεση του υπολογιστή με κοινούς εκτυπωτές, δύο θύρες για joysticks ή τέσσερις για paddles (μπορούν να συνδεθούν και άλλα όργανα μια και στην ουσία πρόκειται για μετατροπείς αναλογικών σημάτων σε ψηφιακά), καθώς και δύο θύρες για εμβυσματούμενες ROM.

Τα επόμενα Plus θα έχουν σαν αντικείμενο τα dîsk-drives και το Econet. Το Plus-1 κοστίζει 11.900 δρχ.

LIGHT - PEN

ο παραπάνω είναι ως γνωστόν ένας μηχανισμός που επιτρέπει κατευθείαν σχεδίαση στην οθόνη του monitor ή της τηλεόρασης. Κατασκευάστρια εταιρία είναι η RH Electronics. Το lightpen συνδέεται στην αναλογική θύρα του υπολογιστή και συνοδεύεται από μια σειρά προγραμμάτων και ρουτινών που διευκολύνουν την άμεση χρησιμοποίηση του περιφερειακού. Στοιχίζει 14.500 δρχ.

Γεγονός είναι ότι η φωτογραφία δείχνει και έναν tracer της Watford Electronics. Το κακό είναι ότι η αντιπροσωπία διαθέτει προς το παρόν μόνο ένα κομμάτι (μέχρι να εκδηλωθεί κάποιο ενδιαφέρον) και γι'αυτό δεν έχει ακόμα κοστολογηθεί.

TO IEEE INTERFACE

έσω του interface αυτού ο BBC μπορεί να ελέγξει τη λειτουργία έως 14 μηχανημάτων που είναι συμβατά με το ΙΕΕΕ 488 στάνταρ, όπως παλμογράσοι, βολτόμετρα, αναλυτές λογι-

κών καταστάσεων, αναλυτές φάσματος, γεννήτριες και μετρητές συχνοτήτων κ.λπ. Συνδέεται με τη θύρα επέκτασης 1 MHz του BBC (υπάρχει υποδοχή για πρόσθετη θύρα 1 MHz) και συνοδεύεται από μια ROM που περιέχει το IEEE FS Σύστημα Αρχειοθέτησης. Πρόκειται για μια σειρά απλών εντολών που επιτρέπουν την αποστολή εντολών προς το δίκτυο των μηχανημάτων που θα είναι συνδεδεμένα με τον BBC.

Το σύστημα αυτό στοιχίζει 36.500 δρχ. προορίζεται ιδιαίτερα για σχολικά ή πανεπιστημιακά εργαστήρια, καθώς και για επιστημονικές έρευνες.

BITSTIK

ρόκειται για ένα joystick εξελιγμένης σχεδίασης και κατασκευής που προορίζεται για επιστημονική ή καλλιτεχνική σχεδίαση και ζωγραφική. Για την λειτουργία του απαιτείται η παρουσία του πρόσθετου επεξεργαστή 6502 καθώς και διπλό disk-drive των 80 tracks.

Οι δυνατότητες που προσωέρει το σύστημα αυτό στον χρήστη είναι εξαιρετικά ισχυρές και περιλαμβάνουν αυτόματη σχεδίαση γεωμετρικών σχημάτων (ευθείες, καμπύλες, κύκλοι), ελεύθερη σχεδίαση, χρήση χρωμάτων, αποθήκευση και φόρτωμα εικόνων σε οποιοδήποτε σημείο της εικόνας με οποιαδήποτε κλίμακα, προσθήκη κειμένου (καθώς και μεγέθυνση, σμίκρυνση ή και παραμόρφωση των χαρακτήρων καθ'οιονδήποτε τρόπο), μεγέθυνση τμημάτων της εικόνας σε βαθμό πολύ μεγαλύτερο από τη διακριτική ικανότητα της οθόνης και πολλά άλλα.

Το Bitstik, μόνο του, στοι-

χίζει 65.000 δρχ.

ΠΡΟΣΘΕΤΟΣ ΕΠΕΣΕΡΓΑΣΤΗΣ Ζ-80

πρόσθετος επεξεργαστής διατίθεται στην κλασική κρεμ συσκευασία. Πρόκειται για έναν Ζ-80Β στα 6 ΜΗΖ που συνοδεύεται από 64Κ RAM (διαθέσιμα για προγράμματα μένουν 55Κ).

Μαζί με τον επεξεργαστή, που δίνει τη δυνατότητα πρόσβασης στα χιλιάδες προγράμματα που χρησιμοποιούν το λειτουργικό σύστημα CP/M 2.2, προσφέρεται και μια ολοκληρωμένη σειρά προγραμμάτων για επαγγελματικού ύφους εφαρμογές όπως Memoplan (επεξεργασία κειμένου), Fileplan (Βάση πληροφοριών), Graphplan

(spreadsheet και γραφικές παραστάσεις), Accountant (λογιστικά), Nucleus (σύστημα για ευκολότερη κατασκευή προγραμμάτων), καθώς και η Professional Basic, ειδικά σχεδιασμένη ώστε να είναι συμβατή με το CP/M.

Το σύστημα στοιχίζει 64.500

ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΣΚΕΤΩΝ

ροορίζεται για όσους θεωρούν προβληματική την αποθήκευση πληροφοριών σε κασετόφωνο, μια και αυξάνει σχεδόν 60 φορές την ταχύτητα προσπέλασης σε αποθηκευμένες πληροφορίες.

Αποτελείται από το σχετικό interface και τον ελεγκτή που καθιστούν δυνατή τη συνεργασία του υπολογιστή με την περιφερειακή μονάδα, το DFS που αποτελεί το σύστημα αρχειοθέτησης σε δι-

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ: ΟΙ HOME - MICROS ΚΑΙ ΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΤΟΥΣ

σκέτες (εφοδιασμένο με ισχυρές εντολές όπως ACCESS, BACKUP, COMPACT, COPY, DELETE, DESTOY, DIR, INFO, LIB, RENAME KOL TI-ΤΙΕ) και τέλος τις μονάδες δισκετών.

Η αντιπροσωπία στην χώρα μας διαθέτει τα drives της Cumama που διατίθενται σε δύο τύπους: 2Χ200Κ που στοιχίζουν 90.000 δρχ. και 2Χ400Κ που στοιχίζουν 130.000 δρχ.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΟΜΙΛΙΑΣ

επέκταση αυτή δίνει στον ΒΒΟ τη δυνατότητα να προφέρει ήχους και λέξεις που περιέχονται σε μια ROM που

προσφέρεται μαζί με το σύστημα. Το σύστημα αποτελείται από τον επεξεργαστή ομιλίας και τα κυκλώματα της PHROM (Phrase Read

Only Memory).

Ο επεξεργαστής δέχεται τις σειριακές πληροφορίες που περιέχει η ΡΗΚΟΜ και σε συνεργασία με τον κεντρικό επεξεργαστή τις με-τατρέπει σε "λέξεις". Η PHROM "Α" που χρησιμοποιείται προς το παρόν, περιέχει 164 αγγλικές λέξεις και φωνήματα. Κάθε λέξη ενεργοποιείται μέσω επέκτασης της βασικής εντολής SOUND της BBC BASIC, χρησιμοποιώντας το κανάλι -1.

Το σύστημα προσφέρεται με ένα αναλυτικό εγχειρίδιο οδηγιών και κοστίζει 9.600 δρχ.

ΚΑΣΕΤΟΦΩΝΟ: DATASSETTE

ο ειδικό για τον Commodore κασετόφωνο, φιλοδοξεί να απαλλάξει τους χρήστες του υπολογιστή, από κάθε πι-θανό πρόβλημα στο "LOAD" ή στο "SAVE" των προγραμμάτων. Έχει περίβλημα πλαστικό σε χρώμα μπεζ και διαθέτει ενδεικτική λυχνία λειτουργίας.

Το κασετόφωνο παρέχει τη δυνατότητα για επεξεργασία σειριακών αρχείων και είναι remotecontrolled, δηλαδή μπορούμε να το κατευθύνουμε από τον υπολογιστή μέσω προγράμματος.

Η τιμή του κασετοφώνου είναι 8.900 δρχ.

PADDLES

α PADDELS είναι μια ειδική μορφή JOYSTICK Kal. συνδέονται στη θύρα 1 ή την θύρα 2 του Commodore, ανάλογα

με τις οδηγίες του κάθε παιχνιδιού. Έχουν περίβλημα πλαστικό, σε διάφορες αποχρώσεις του γκρι. Διαθέτουν ένα Fire button και μπορούν να κινηθούν σε δύο διευθύνσεις (πάνω-κάτω ή δεξιά-αριστερά). Η τιμή για ένα ζευγάρι PADDLES είναι 3.750 δοχ.

WICO JOYSTICK

ο WICO JOYSTICK μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για τους υπολογιστές ATARI και DRAGON. Το WICO είναι ένα αποκλειστικά επιτραπέζιο χειριστήριο. Έχει άριστη εργονομική σχεδίαση και εξαιρετική ικανότητα απόκρισης. Διαθέτει δύο fire button και οκτώ επαφές διευθύν-

Η τιμή για ένα JOYSTICK WI-CO είναι 2.200 δρχ.

ΕΚΤΥΠΩΤΗΣ MPS-801

MPS-801 περιέχει σε chip τους ελληνικούς χαρακτήρες. Δέχεται κοινό χαρτί, έχει ταχύτητα 50 CPS και είναι μονής κατεύθυνσης. Τυπώνει 40 χαρακτήρες στη γραμμή αλλά μέσω software ή με τη προσθήκη ενός κατάλληλου chip υπάρχει η δυνατότητα για 80 χαρακτήρες στη γραμμή. Δέχεται ταινία μελάνης σε κασέτα.

Η τιμή του εκτυπωτή είναι 58.500 δρχ.

LIGHT PEN

ο light Pen παρέχει τη δυνατότητα στον Commodore για σχεδιασμό υψηλής διακριτικότητας. Συνοδεύεται από ένα cartridge που περιέχει ένα demostration πρόγραμμα που παρέχει στο χρήστη μεταξύ των άλλων και δυνατότητα για ζωγραφική.

Η τιμή του light Pen είναι 7.000 δρχ.

DISK DRIVE VIC - 1541

o Disk Drive tou Commodore έχει περίβλημα πλαστικό και χρώμα μπέζ. Δέχεται δισκέτες των 5½" του τύπου μιας όψης εγγραφής και μονής ή διπλής πυκνότητας. Η οργάνωση της δισκέτας είναι soft sectoring με 256 bytes avá sector. H formated χωρητικότητα της δισκέτας είναι 170K kai n unformated 200K.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ: ΟΙ HOME - MICROS ΚΑΙ ΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΤΟΥΣ

Μικροεπεξεργαστής είναι ο 6502 της MOSTEK και υποστηρίζεται από δύο chip 6522 της ίδιας εταιρίας. Λειτουργικό σύστημα είναι το COMMODORE DOS. Υπάρχουν 16 κανάλια επικοινωνίας από τα οποία μπορούν να παραμείνουν ταυτόχρονα ανοικτά μέχρι 5 κανάλια. Υπάρχει η δυνατότητα RANDOM ACCESS στα 6 σειριακά αρχεία.

Κάθε ένα disk-drive έχει το δικό του Controller και κοστίζει

59.000 δρχ.

STACK

ο STACK είναι ένα interface που χρησιμοποιείται για να συνδέει τον Commodore με οποιοδήποτε εκτυπωτή τύπου Centronics. Συνοδεύεται

από κασέτα και συλλάδιο με οδηγίες.

Η τιμή του είναι 8.000 δρχ.

PLOTTER

Plotter the Commodore δέχεται κανονικό χαρτί και έχει τέσσερις γραφίδες με τα βασικά χρώματα.

Η τιμή του PLOTTER είναι 27.000 δρχ.

VIDEOPAK 80

o Videopak 80 είναι ένα cartridge που κάνει τη δουλειά μιας ογδοντάστηλης κάρτας. Επιπλέον, είναι εφοδιασμένο με τα τέσσερα προγράμματα

word processing, spreadsheet, database και mailing list που δίνουν στον Commodore την δυνατότητα να ανταπεξέλθει και σε πιο "ανεβασμένες" εφαρμογές.

Η τιμή του Videopak 80 μαζί με το manual που το συνοδεύει

είναι 25.000 δρχ.

MAGIC VOICE

o MAGIC VOICE ELVAL ένα speech-syntesizer κατάλληληλο για τον Commodore. Αρχικά ννωρίζει 264 λέξεις αλλά αν το προγραμματίσετε σε BASIC ή σε γλώσσα μηχανής μπορείτε να του πλουτίσετε το λεξιλόγιο.

Στην πίσω μεριά της συκευής υπάρχει μια θέση cartridge όμοια με αυτή του υπολογιστή στην οποία συνδέεται το Magic Voice.

Η τιμή του Magic Voice είναι 13.000 δρχ.

EPROM BOX

ο EPROM BOX συνδέεται στη θύρα γενικής χρήσης (expansion) του Newbrain. Περιλαμβάνει μια πλακέτα η οποία διαθέτει τέσσερις θέσεις για την τοποθέτηση αντιστοίχων chip προγραμματιζόμενης μνήμης (2764) συνολικής χωρητικότητας 32Κ ΒΥ-TES.

Η τιμή του EPROM BOX είναι 15.000 δρχ.

JOYSTICK

o Joystick tou Newbrain είναι αναλογικό, πράγμα που δίνει τη δυνατότητα αναγνώρισης οκτώ θέσεων στο μοχλό του. Διαθέτει ένα fire button και συνοδεύεται από καλώδιο και ειδικό βύσμα για τη θύρα COMS Tou Newbrain.

Η τιμή του JOYSTICK είναι 3.000 δρχ.

МПАТАРІА

ειδική αυτή μπαταρία έχει την ίδια ακριβώς εμφάνιση με το expansion module. Eφαρμόζεται κάτω από τον

ΝΕΨΒΡΑΙΝ και του δίνει τη δυνατότητα να μπορεί να δουλέψει επί μιάμιση ώρα χωρίς να τροφοδυτείται με ρεύμα από το δίκτυο.

Η τιμή της μπαταρίας είναι 15.000 Sox.

KUMA INTERFACE

o interface the Kuma εφοδιάζει τον NEWBRAIN με δύο ανεξάρτητες αμφίδρομες και πλήρως προγραμματιζόμενες σειριακές θύρες RS-232. Μέσω του interface, ο υπολογιστής μπορεί να επικοινωνήσει με οποιοδήποτε περιφερειακό που χρησιμοποιεί παρόμοιες θύρες, όπως εκτυπωτές, plotters, άλλους υπολογιστές, modems κ.λπ. Μικροεπεξεργαστής είναι ο Ζ-80.

Η τιμή του KUMA INTERFACE είναι 13.000 δρχ.

PARALLEL INTERFACE

o Parallel interface χρησιμοποιείται για τη σύνδεση του NEWBRAIN με όσους εκτυπωτές διαθέτουν θύρα παράλληλης επικοινωνίας (centronics). Η τροφοδοσία του, γίνεται με μια κοινή μπαταρία των 9 Volt.

Η τιμή του Parallel inter-

face είναι 8.000 δρχ.

MASTERNET

O MASTERNET OLVEL TO δυνατότητα σε έναν κεντρικό NEWBRAIN να συνδεθεί και να ελέγχει μέχρι και 15 άλλους ΝΕΜΒΡΑΙΝ καθένας από τους οποίους δουλεύει ανεξάρτητα.

Το MASTERNET προσφέρεται για χρήση σε σχολεία και σε εμπορικές ή εργαστηριακές εφαρμο-

Η τιμή του MASTERNET είναι 140.000 δρχ.

DIGITAL INTERFACE

o Digital Interface συνδέεται στη θύρα νενικής χρήσης του Newbrain και χρησιμοποιείται για έλεγχο περι-

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ: ΟΙ HOME - MICROS ΚΑΙ ΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΤΟΥΣ

Φερειακών συσκευών και σαν είσοδος αναλογικών πληροφοριών. Διαθέτει οκτώ εισόδους και οκτώ εξόδους.

Η τιμή του Digital Interface είναι 17.000 δρχ.

DISK DRIVE COMRO

α disk-drive COMRO που συνεργάζονται με τον Newbrain του παρέχουν τη δυνατότητα να ανταπεξέλθει και σε πιο "ανεβασμένες" εφαρμονές. Υπάρχουν σε τέσσερις διαφορετικούς τύπους, με χωρητικότητα που αρχίζει από τα 200 και φθάνει στα

800K BYTES. Μικροεπεξεργαστής για όλους τους τύπους, είναι ο Z-80A The ZILOG.

Λειτουργικό σύστημα είναι το CP/Μ που καταλαμβάνει δύο tracks στο system area. Οι δισκέτες είναι των 5½" και έχουν οργάνωση soft sectoring, 40 ή 80 tracks ανάλογα με τον τύπο του disk-drive.

Τα disk-drive παρέχουν στον υπολογιστή τη δυνατότητα χειρισμού αρχείων σειριακής ή τυχαίας προσπέλασης. Οι τιμές για τους διάφορους τύπους των disk-drive αρχίζουν από τις 93.000 και φθάνουν στις 178.000 δρχ.

JOYSTICK INTERFACE

ρόκειται για ένα, προγραμματιζόμενο για κάθε παιχνίδι JOYSTICK INTERFACE, ελληνικής επινόησης και κατα-

Μέσω του JOYSTICK INTERFACE παρέχεται στο χρήστη η δυνατότητα να "βλέπει" τους διακόπτες του JOYSTICK στη θέση των συγκεκριμένων πλήκτρων του κάθε παιχνιδιού.

TO JOYSTICK INTERFACE διαθέτει δύο ομάδες από πέντε κόκκινα και πέντε μαύρα καλώδια κάθε ένα από τα οποία καταλήγει σε "κροκοδειλάκι" το οποίο πρέπει κάθε φορά ο χρήστης να τοποθετήσει στην κατάλληλη θέση.

To JOYSTICK INTERFACE ouvoδεύεται από φαλλάδιο οδηγιών στα ελληνικά και η τιμή του είναι 4.000 Sox.

QUICKSHOT - II

ο QUICKSHOT είναι ένα επιτραπέζιο Joystick με πολύ καλή εργονομική σχεδίαση και γερή κατασκευή. Διαθέτει δύο fire buttons, είναι ΑUTO FI-RE, η λαβή του είναι ανατομική και δίνει τη δυνατότητα στο χρήστη να κινηθεί προς όλες τις διευθύνσεις.

H TLUM TOU QUICKSHOT-II είναι 3.500 δρχ.

INTERSTATE - 31

o INTERSTATE-31 thc Bud είναι ένα interfaсе που συνδέεται στη νενική θύρα του Spec-trum και δίνει έξοδο νια ένα Joystick. Διαθέτει ενδεικτικό LED λειτουργίας, πλήκτρο για RESET και πλήκτρο που μετατρέπει το JOYSTICK σε AUTO FIRE.

H TLUM TOU INTERSTATE-31

είναι 5.000 δρχ.

ZX-MICRODRIVE

o ZX-MICRODRIVE είναι ένα σύστημα μικροδισκετών που δίνει στον Spectrum τη δυνατότητα νια να ανταπεξέλθει σε εφαρμογές μεγαλύτερων απαιτήσεων. Δέχεται mini-cartridges χωρητικότητας έως 100Κ ΒΥΤΕS. Προσφέρει μεγάλη ταχύτητα στο LOAD και στο SAVE (ένα πρόγραμμα 48Κ φορτώνεται μέσα σε 9"). Ο τυπικός χρόνος προσπέλασης είναι 3.5 sec.

Μέσω του συστήματος αυτού μπορούν να δημιουργηθούν άμεσα αρχεία σειριακής προσπέλασης. Για αρχεία τυχαίας προσπέλασης απαιτείται δυστυχώς κώδικας μηχανής.

H TLUM TWV ZX-MICRODRIVES, όταν αγοραστούν μόνα τους είναι 14.000 δρχ., ενώ μαζί με το

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ: ΟΙ HOME - MICROS ΚΑΙ ΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΤΟΥΣ

Interface-1 κοστίζουν 25.000 δρχ.

INTERFACE - 1

ο INTEFACE-1 επιτρέπει τη μετάδοση ή λήψη δεδομένων από τον υπολογιστή σε μέχρι οκτώ microdrives. Επιπλέον επιτρέπει την επικοινωνία με κάθε είδους περισερειακό που χρησιμοποιεί RS232 καθώς και τη δημιουργία δικτύου (LAN) με μέχρι 64 SPECTRUM

Η τιμή του Interface-1 είναι περίπου 13.000 δρχ.

INTERFACE - 2

ο INTERFACE-2 δίνει στον Spectrum τη δυνατότητα να συνδεθεί με μέχρι δύο Joysticks και δέχεται ROM cartridges που επιτρέπουν πολύ γρήγορο φόρτωμα προγραμμάτων. Επιπλέον "μεταφέρει" στην πίσω του πλευρά τη θύρα επέκτασης του υπολογιστή.

Η τιμή του Interface-2 είναι 5.000 δρχ.

WAFADRIVE

a WAFADRIVE The ROTRO-ΝΙCS δίνουν μια πολύ οικονομική λύση για μαγνητική αποθήκευση δεδομένων. Δέχονται δύο cartridges των 128K BYTES και δίνουν εξόδους serial και centronics. Σε σύγκριση με τα microdrives μπορούμε να πούμε ότι το WAFADRIVE είναι πιο ευέλικτο στις εντολές, αλλά πιο αργό, διαθέτει όμως μεγαλύτερη χωρητικότητα και λόγω της οικονομικής του τιμής (30.000 δρχ.) αναμένεται να συναγωνιστεί σε πωλήσεις ta microdrives.

SAGA

ο SAGA είναι πληκτρολόγιο για τον Spectrum. Περιλαμβάνει 64 πλήκτρα με ελατήρια που προσφέρουν στον υπολογιστή απόδοση γραφομηχανής.

Οι λειτουργίες RUN και LIST γίνονται στο SAGA με το πάτημα ενός μόνο πλήκτρου, ενώ η επανάληψη της εντολής γίνεται τώρα με πιο εύχρηστο τρόπο.

Η τιμή του SAGA είναι 13.000 δρχ.

ΔΙΑΚΟΠΤΗΣ ON/OFF

ρόκειται για ένα πολύ χρήσιμο διακόπτη ΟΝ/ ΟFF. Τοποθετείται στη θύρα τροφοδοσίας του υπολογιστή την οποία και "μεταφέρει" στην πίσω του επιφάνεια, ενώ στην πάνω επιφάνεια βρίσκεται το πλήκτρο ΟΝ/ΟFF. Η τιμή του διακόπτη είναί 800 δρχ.

RAT

ο RAT είναι ένα πρωτότυπο JOYSTICK για τον Spectrum. Δεν έχει καλώδια και λειτουργεί με υπέρυθρες ακτίνες, τις οποίες πρέπει να κατευθύνεται προς το δέκτη που συνοδεύει το RAT και που συνδέεται στη θύρα γενικής επέκτασης του Spectrum.

Η τιμή του RAT είναι 7.000 δρχ.

TURBO INTERFACE

ο TURBO INTERFACE συνδέεται στη θύρα γενικής επέκτασης του Spectrum, την οποία και "μεταφέρει" στην πίσω του επιφάνεια. Δέχεται ROM cartridges και μπορεί να συνδεθεί με μέχρι δύο JOYSTICKS.

Η τιμή του TURBO INTERFACE είναι 8.500 δρχ.

KEMPSTON INTERFACE

ο ΚΕΜΡSΤΟΝ INTERFACE χρησιμοποιείται για τη σύνδεση του Spectrum με εκτυπωτές centronics. Επιπλέον, δέχεται τις εντολές LPRINT, LLIST, COPY που σε συνδιασμό με τα προγράμματα TASWORD II και TASWIDE μετατρέπουν την οθόνη του Spectrum σε 64 χαρακτήρων, δίνοντας έτσι στον υπολογιστή αρκετές δυνατότητες για επεξεργασία κειμένου.

Η τιμή του KEMPSTON INTER-FACE είναι 12.000 δρχ.

CURRAH µ SPEECH

ο CURRAH μSPEECH είναι μονάδα σύνθεσης φωνής και μπορεί να συνθέσει οποιαδήποτε λέξη κά-νοντας χρήση ευκολό-

χρηστων συμβόλων. Η συσκευή συνδέεται στον edge connector του Spectrum και είναι συμβατή με το Interface-1, τα Microdrives καθώς και τον ZX-Printer.

Η τιμή του CURRAH μSPEECH μαζί με την κασέτα και το βιβλιαράκι με τις οδηγίες είναι 8.500 δρχ.

ALPHCOM - 32

Αlphacom-32 είναι ένας θερμικός εκτυπωτής που συνδέεται με τον Spectrum μέσω της θύρας γενικής χρήσης του υπολογιστή.

Ο Alphacom είναι κατάλληλος και για τον ΖΧ-81 και κοστίζει 14.000 δρχ.

LIGHT PEN dk' TRONICS

ο light Pen της dk tronics δίνει στον Spectrum τη δυνατότητα σχεδιασμού υψηλής διακριτικότητας και έχει 16 προκαθορισμένες λειτουργίες.

Η τιμή του light pen μαζί με το control interface και την κασέτα είναι 7.000 δρχ.

STENTOR

STENTOR είναι ένας ελληνικής επινόησης και κατασκευής ενισχυτής υψηλής απόδοσης που φιλοδοξεί να λύσει τα προβλήματα ήχου του Spectrum.

Προσφέρει στους χρήστες τη δυνατότητα να ακούουν τα ηχητικά εφωέ των παιχνιδιών καθώς και τους διάφορους άλλους ήχους στην ένταση που επιθυμούν.

Διαθέτει επίσης διακόπτη ON/OFF και η τιμή του είναι 3.200 δρχ.

ΠΛΗΚΤΡΟΛΟΓΙΟ dk' TRONICS

ο πληκτρολόγιο dk tronics δίνει λύση στα
προβλήματα που δημιουργεί το δυσκολόχρηστο πληκτρολόγιο του
Spectrum. Διαθέτει 52 πλήκτρα
τύπου γραφομηχανής τοποθετημένα
σε διάταξη QWERTY 12 από τα
οποία συνιστούν το αριθμητικό
πληκτρολόγιο.

Ο δρομέας κινείται με ένα μόνο πλήκτρο. Το πληκτρολόγιο είναι αρκετά ογκώδες έτσι ώστε μέσα σε αυτό να μπορούν να τοποθετηθούν τόσο ο Spectrum όσο και ο μετασχηματιστής.

Η τιμή του dk tronics είναι 9.500 δρχ.

MEMORY EXPANSION

επέκταση μνήμης του ΤΙ-99/4Α διατίθεται σε 64 ή σε 128K BYTES και για να χρησιμοποιηθεί δεν είναι απαραίτητο να υπάρχει το περιφερειακό κουτί. Φυσικά διατίθεται και σε μορφή πλακέτας η οποία τοποθετείται μέσα στο περιφερειακό κουτί. Η επέκταση μνήμης περιέχει όλες τις απαραίτητες εντολές για τη χρήση της σαν DISK RAM.

Η τιμή για την επέκταση των 64K BYTES είναι 16.000 δρχ. ενώ νια την επέκταση των 128K BYTES

είναι 32.000 δρχ.

SPEECH SYNTHESIZER

o Speech Synthesizer τοποθετείται στην ειδική θύρα που υπάρχει στη δεξιά πλευρά της κύριας μονάδας. Αναπαράγει ηλεκτρονικά την ανθρώπινη φωνή και παρέχει στον υπολογιστή την ικανότητα να μιλάει, αλλά και να τραγουδάει.

Απαραίτητη προϋπόθεση είναι να υπάρχει το module Terminal Emulator, το οποίο κοστίζει 3.800 δρχ. και παρέχει στον υπολονιστή ένα αρκετά πλήρες λεξιλόγιο αγγλικό ή ελληνικό.

Η τιμή του Speech Syntesi-

zer είναι 14.000 δρχ.

DISK DRIVE

o disk-drive tou TI-99/4Α δέχεται δισκέτες των 5½" του τύπου: μιας πλευράς εγγραφήςαπλής πυκνότητας. Η οργάνωση της δισκέτας είναι soft sectoring και η formated χωρητικότητα 90Κ. Ο μικροεπεξεργαστής είναι ο ίδιος της κύριας μονάδας δηλαδή ο 9900.

Το λειτουργικό σύστημα χωρίζεται σε δύο μέρη. Το πρώτο μέρος περιλαμβάνεται στο disk manager module και αναφέρεται στις διαδικασίες τακτοποίησης (baup-up, initialize, copy κ.λπ.). Το δεύτερο μέρος προϋπάρχει στην αρχική BASIC του υπολογιστή και αναφέρεται στις εντολές για τη δημιουργία και την προσπέλαση των αρχείων.

Με το disk-drive μπορούμε να επεξεργαστούμε αρχεία σειριακά ή τυχαίας προσπέλασης με μέθοδο εγγραφής display ή internal. Η τιμή του MASTER d.d. είναι 80.000 δρχ. ενώ για κάθε SLAVE η τιμή είναι 30.000 δρχ.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ: ΟΙ HOME - MICROS ΚΑΙ ΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΤΟΥΣ

RS - 232 ρησιμοποιείται για τη σύνδεση του υπολογιστή με περιφερειακά RS-232 COMPATIBLE. Μέσω του RS-232 και με τη χρήση TOU Module TERMINAL EMULATOR II μας παρέχεται η δυνατότητα να συνδέσουμε δύο υπολογιστές μεταξύ τους.

Η τιμή του περιφερειακού είναι 9.500 δρχ.

JOYSTICKS

α δύο επιτραπέζια Joysticks που ελέγχονται από την ΤΙ BASIC είναι πολύ λειτουργικά και αξιόπιστα. Η εμφάνισή τους είναι λιτή και έχουν χρώμα μαύρο. Διαθέτουν ένα Fire button και οκτώ επαφές κατευθύνσεων.

Η τιμή του ζεύγους είναι 4.500 δρχ.

MORSE CODER

MORSE CODER είναι ένα interface μέσω του oποίου μπορεί να χρησιμοποιηθεί ο υπολογιστής σαν πομπός αλλά και σαν δέκτης σημάτων σε κώδικα MORSE, RTTY ή ASCII, σε όποια ταχύτητα εκπομπής καθορίσουμε.

Ο MORSE CODER διαθέτει παοάλληλη έξοδο για εκτυπωτή και μπορεί να αποθηκεύσει στη μνήμη. του υπολογιστή μέχει 10 κείμενα των 256 χαρακτήρων, τα οποία μπορούμε να τα στείλουμε όποτε

θέλουμε με το πάτημα ενός κουμπιού.

Ο MORSE CODER έχει δυνατότητα αυτόματης εκπομπής του χαρακτηριστικού του αποστολέα, του χρόνου εκπομπής κ.λπ. και μπορεί να συνδεθεί με όλους τους τύπους VHF και HF TRANCEIVERS. Η τιμή του MORSE CODER εί-

ναι 15.000 δρχ.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΕΞΟΔΟΣ ΓΙΑ ΕΚΤΥΠΩΤΗ

φοδιάζει τον υπολογιστή με CENTRONICS PA-RALLEL PORT YLA EKTUπωτή. Περιέχει πρόγραμμα σε ROM για την αυτόματη αποτύπωση στον εκτυπωτή της εικόνας HIGH RESOLUTION της οθόνης του υπολογιστή. Η παράλληλη έξοδος για εκτυπωτή κοστίζει στην απλή της μορφή 6.500 δρχ. Όταν συνοδεύεται με μια σειρά από ρουτίνες (για DUMP, ελληνικούς χαρακτήρες), κοστίζει 9.500 δρχ.

PERIPHERAL EXPANSION SYSTEM

έσα στο κεντρικό κουτί επέκτασης του υπολογιστή τοποθετούνται οι διάφορες κάρτες κυκλωμάτων όπως της επέκτασης μνήμης, της P-CODE, της RS-232 thc disk-drive Controller κ.λπ.

Το κεντρικό κουτί επέκτασης μαζί με το disk-drive και τον controller κοστίζει 80.000 δρχ.

ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ ΣΤΑ ΘΡΑΝΙΑ

Δύο προγράμματα γενικού ενδιαφέροντος με μεγάλο πλήθος εφαρμογών - ένα πρόγραμμα Μαθηματικών, που αναφέρεται στη γραφική παράσταση λογαριθμικών συναρτήσεων και ένα πρόγραμμα που ασχολείται με ένα κλασικό θέμα της Φυσικής - αποτελούν την ύλη αυτού του τεύχους, που απευθύνεται όπως πάντα σε μικρούς και μεγάλους μαθητές.

ΤΟΥ ΤΑΣΟΥ ΑΝΘΟΥΛΙΑ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΓΟΥΡΟΒΑΣΙΛΑΚΗΣ

τον πρόλονο της στήλης αυτού του μήνα θα ήθελα να επιστήσω την προσοχή σας στα δύο πρώτα προγράμματα, listing-1 και 2 και αυτό γιατί αναφέρονται σε ένα μεγάλο πλήθος εφαρμογών. Αφήνοντας για λίγο ελεύθερη τη φαντασία σας μπορείτε άνετα να δημιουργήσετε, όσον αφορά στο πρόγραμμα του listing-1, πάρα πολλά διαφορετικά είδη ζευγαριών, τα οποία θα σας βοηθήσουν να δοκιμάσετε τις γνώσεις σας σε ανάλογα θέματα. Μερικά τέτοια είδη ζευγαριών για παράδειγμα, μπορούν να σχηματιστούν από λέξεις δύο διαφορετικών ξένων γλωσσών π.χ. Αγγλικής-Γαλλικής, Γαλλικής -Γερμανικής, Αγγλικής-Ιταλικής κ.λπ., από ερωταποκρίσεις Γεωγρασίας, Ιστορίας, Γεωλονίας ή

άλλων "προσσιλών" μαθημάτων σας κ.λπ. Η ίδια μεγάλη ποικιλία διαφορετικών εφαρμογών ισχύει και για το δεύτερο πρόγραμμα, το listing-2.

Το πρόγραμμα του listing-3 υπολογίζει τον λογάριθμο και αντιλονάριθμο οποιουδήποτε αριθμού και "αναλαμβάνει" τη γραφική παράσταση των αντίστοιχων συναρτήσεων y=log(X) και x=antilog(Y). Το πρόγραμμα του listing-4, τέλος, υπολογίζει το χρόνο ύστερα από τον οποίο θα συναντηθούν δύο αντιθέτως κινούμενα οχήματα καθώς επίσης την απόσταση του σημείου συνάντησης από την αφετηρία του πρώτου οχήματος. Κι όλ' αυτά επιδεικνύονται παραστατικά και εντυπωσιακά στην οθόνη του υπολογιστή σας.

Τελειώνοντας αυτό το μικρό πρόλογο θα ήθελα να τονίσω για άλλη μια φορά ότι δεν θα πρέπει να έχετε σαν μοναδικό σας στόχο την αντιγραφή των παρουσιαζόμενων προγραμμάτων και το "τρέξιμό" τους στον υπολογιστή σας γιατί, όπως είναι φανερό, δεν θα έχετε να ωφεληθείτε και πάρα πολλά. Αυτό που θα πρέπει να κάνετε είναι να προσπαθείτε να καταλάβετε τη δομή των προγραμμάτων και, στη συνέχεια, να δοκιμάζετε να τα επεκτείνετε ή να τα εμπλουτίζετε με τις δικές σας ιδέες.

Καιρός όμως τώρα να περάσουμε στην περιγραφή αυτών των τεσσάρων ενδιαφερόντων προγραμμάτων.

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑ ΕΝΑ ΠΡΟΣ ΕΝΑ (για διάφορες χρήσεις)

Αυτό είναι το πρώτο από δύο προγράμματα που παρουσιάζουμε σ' αυτό το τεύχος, τα οποία προορίζονται να καλύψουν διάφορες ανάγκες του χρήστη. Είναι δηλαδή σκελετοί προγραμμάτων, στους οποίους μπορούμε να προσθέσουμε δεδομένα της αρεσκείας μας.

Για να μπορέσουμε να λειτουργήσουμε αυτά τα προγράμματα

γράψαμε ένα βοηθητικό listing με έναν τίτλο και μερικά data. Το ίδιο βοηθητικό listing μπορεί να προστεθεί,αν θέλετε,και στα δύο προγράμματα,αρκεί να γράψετε,μετά την εντολή 1000, τις εντολές που εμφανίζονται στο βοηθητικό listing.

Η χρήση του πρώτου προγράμματος είναι η εξής: Εμφανίζεται μια λέξη στην οθόνη και πρέπει να πληκτρολογήσουμε την αντίστοιχή της. Αφού το κάνουμε αυτό, το πρόγραμμα απαντά με την ένδειξη "σωστό" ή με την ένδειξη "λάθος" που συνοδεύεται από τη σωστή απάντηση. Στη συνέχεια εμ-

φανίζεται μια άλλη λέξη και ούτω καθεξής. Η επιλογή κάθε λέξης γίνεται από το πρόγραμμα με τυ-χαίο τρόπο ανάμεσα στα ζευγάρια των δεδομένων.

Όταν θέλουμε να σταματήσουμε πατάμε το πλήκτρο Return (ή Enter), πριν όμως πληκτρολογήσουμε τη λέξη που μας ζητά εκείνη τη στιγμή το πρόγραμμα. Τότε εμφανίζεται στην οθόνη μας ο αριθμός των σωστών απαντήσεων στο σύνολο των ερωτήσεων, καθώς και το ποσοστό επιτυχίας μας μαζί με ένα κατάλληλο σχόλιο (πολύ καλά, χρειάζεσαι κι άλλη προσπάθεια κ.λπ.).

Στη συνέχεια το πρόγραμμα μας ρωτά αν θέλουμε να συνεχίσουμε ή αν τελειώσαμε για την ώρα.

ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

- 100- 170 Παρουσίαση του προγράμματος.
- 180- 260 Τοποθέτηση των data στους δύο πίνακες αλφαριθμητικών στοιχείων Ρ και 0.
- 270- 370 Επιλογή μιας λέξης από μια τύχαία θέση των πινάκων.

- 380 Εισαγωγή της απάντησής μας.
- 400- 600 Έλεγχος της απάντησής μας και ανάλογη αντίδραση του προγράμματος.
- 610- 660 Υπολογισμός και παρουσίαση του αριθμού των σωστών απαντήσεων και του συνόλου των ερωτήσεων.
- 700- 850 Παρουσίαση του κατάλληλου σχόλιου για τις απαντήσεις μας.
- 860- 950 Επόμενη ενέργεια του προγράμματος.
- 1000-9999 Data. Ο μεγαλύτερος

αριθμός ζευγαριών που μπορεί να δεχτεί το πρόγραμμα είναι 500.

ЕФАРМОГН

Όπως είπαμε, η επαομονή έγινε με το βοηθητικό listing. Αυτό αποτελείται από μερικά ζευγάρια λέξεων στα αγγλικά και τα ελληνικά. Μπορούμε να τα επεκτείνουμε ή να τα αντικαταστήσουμε με όποια άλλα ζευγάρια θέλουμε. Οι δυνατότητες εφαρμογών είναι κυριολεκτικά απεριόριστες.

LISTING 1

```
10
    REM : CORRESPONDENSE
20
    REM : COPYRIGHT 1984 BY
     TASSOS ANTHOULIAS
90
    TEXT : HOME
100
     HTAB 13
110
     PRINT "CORRESPONDENSE"
     PRINT : PRINT : PRINT
PRINT "Tell me the correspon
120
130
     dent word"
140
     PRINT
     PRINT : PRINT : PRINT "(If y
160
     ou want to stop, press only"
170 PRINT "the return key)": PRINT
      : PRINT
180 K = 1:A = 0:B = 0
190 L = 500
     DIM P$(L), Q$(L)
200
     READ R$: IF R$ = "XXX" THEN
      GOTO 270
220 P$(K) = R$
230
     READ R$
240 Q$(K) = R$
250 K = K + 1
260
     GOTO 210
270 K = K - 1
300 R = INT (K * RND (1)) + 1
310 M = RND (1)
     IF M > .5 THEN GOTO 360 PRINT P$(R),
320
330
340 \text{ C$} = \text{Q$}(\text{R})
350
     GOTO 380
     PRINT Q$(R),
360
370 C$ = P$(R)
    INPUT "";D$
380
390
     PRINT
     IF LEN (D$) = 0 THEN GOTO
400
      600
      IF D$ = C$ THEN GOTO 470
410
     PRINT "No, the correct respo
420
      nse is ";
430
      PRINT C$
440
     PRINT
450 B = B + 1
     GOTO 300
460
     PRINT "Right
470
```

```
480
     PRINT
490 A = A + 1
     GOTO 300
500
     PRINT
600
610 IF A + B = 0 THEN GOTO 860
     PRINT A; " right out of "; A +
620
630
     PRINT
640 E = A * 100 / (A + B)
650
      PRINT E; " per cent"
560
     PRINT
      IF E > 0 THEN GOTO 730
700
      PRINT "Are you laughing at m
710
720
      GOTO 860
      IF E > 25 THEN GOTO 760
730
      PRINT "At least it is not eq
740
      ual to zero
750
      GOTO 860
      IF E > 50 THEN GOTO 790
PRINT "You need much more pr
760
770
      actice."
780
      GOTO 860
      IF E > 75 THEN GOTO 820
PRINT "Not bad, but you need
790
800
       some more practice"
810
      GOTO 860
      IF E > 95 THEN GOTO 850
PRINT "Very good "
820
830
840
      GOTO 860
850
      PRINT "You are almost as goo
      d as I am
860
      PRINT : PRINT
PRINT "NEXT ACTION:"
870
      PRINT " 1 - MORE WORDS"
PRINT " 2 - END PROGRAM"
880
890
      PRINT
900
      INPUT " 1 or 2 ? ";N
910
      IF N = 2 THEN END
IF N = 1 THEN PRINT : PRINT
920
930
       : GOTO 300
      PRINT : PRINT "Enter 1 or 2
940
      please"
      GOTO 860
950
        REM : DATA
1000
9999
        DATA XXX
```

```
CORRESPONDENSE
Tell me the correspondent word
English-Greek and Greek-English
(If you want to stop, press only
the return key)
MODE
                BLUE
Right
EXONEIO
                SCHOOL
Right
ΓΝΩΡΙΖΩ
Right
BRING
                ΑΓΟΡΑΖΩ
No, the correct response is ⊕EPNQ
BUY
                ΑΓΟΡΑΖΩ
Right
                 FLOOR
ΠΑΤΩΜΑ
Right
KONTA
                 FAR
No, the correct response is NEAR
MANY
                ПОЛЛА
Right
SCHOOL
6 right out of 8
Not bad, but you need some more practice
NEXT ACTION:
    - MORE WORDS
 2 - END PROGRAM
 1 or 2 ? 2
```

```
some more practice"
810 GOTO 860
820 IF E > 95 THEN GOTO 850
830 PRINT "Very good"
840 GOTO 860
850 PRINT "You are almost as good as I am"
```

```
860 PRINT : PRINT
870 INPUT "Do you want to try ag
ain ? (Y/N) ";R$
880 IF R$ = "Y" THEN PRINT : PRINT
: GOTO 280
890 IF R$ ( > "N" THEN PRINT :
GOTO 870
```

```
900 PRINT
910 PRINT "I will check you late
r."
920 PRINT "Goodbye..."
930 PRINT : END
1000 REM : DATA
9999 DATA XXX
```

```
A MULTIPLE CHOICE QUIZ

Choose the correct word

English-Greek and Greek-English

How many questions shall we do ? 3

That's not enough. Let's do 5

1 -- YELLOW
1 - KONTA
2 - NATAMA
3 - NOPTA
4 - KITPINO
5 - EXQ

4

Right
2 -- APKETA
1 - HAVE
```

```
2 - ENOUGH
    3 - HAND
    5 - KNOW
Right
You have 2 right out of 2 questions
3 -- AFOPAZE
        FAR
    1 - FAR
2 - COME
    4 - FLOOR
No, the correct word is number 3
You have 2 right out of 3 questions
4 -- FLOOR
        XEPI
    1 - XEPI
2 - KONTA
    3 - KOKKINO
    5 - DATRMA
```

```
No, the correct word is number 5
You have 2 right out of 4 questions

5 -- AIFA
1 - SCHOOL
2 - CHAIR
3 - FEW
4 - YELLOW
5 - GO

3

Right
You have 3 right out of 5 questions
That's 60 per cent.
Not bad, but you need some more practice

Do you want to try again ? (Y/N) N
I will check you later.
Goodbye...
```

ΒΟΗΘΗΤΙΚΟ LISTING για τις εφαρμογές

```
PRINT "English-Greek and Gre
150
     ek-English"
            DOOR, HOPTA
      DATA
1010
1020
      DATA
             SCHOOL, EXOMEIO
             FLOOR, ΠΑΤΩΜΆ
1030 DATA
             HAND, XEPI
1040 DATA
1050 DATA
             HOUSE, INITI
      DATA
            FRIEND, ΦΙΛΟΣ
1060
1070
      DATA
             CHAIR, KAPEKAA
      DATA
             BUY, AFOPAZO
1080
1090
      DATA
             BRING, PEPNO
             COME, EPXOMAI
1100
      DATA
             ΕΑΤ, ΤΡΩΓΩ
1110
      DATA
             FIND, BPΙΣΚΩ
1120
      DATA
```

```
GO, THEAINS
1130
      DATA
1140
      DATA
             HAVE, EXQ
1150
      DATA
             KNOW, TNOPIZO
             BLUE, MANE
      DATA
1160
             GREEN, MPAZINO
1170
      DATA
1180
      DATA
             RED, KOKKINO
             WHITE, ΑΣΠΡΟ
1190
      DATA
1200
      DATA
             YELLOW, KITPINO
1210
      DATA
             ENOUGH, APKETA
1220
      DATA
             FAR, MAKPIA
1230
      DATA
             FEW, AITA
             MANY, TOAAA
1240
      DATA
1250
      DATA
             NEAR , KONTA
```

Γραφική παράσταση των συναρτήσεων Y = Log (X) και X = antilog (Y) (λογαριθμικές) - για τους Φυσικούς λογάριθμους - βάση e. Υπολογισμός του λογάριθμου και αντιλογάριθμου οποιουδήποτε αριθμού.

Το πρόγραμμα αυτού του τεύχους για τα Μαθηματικά αντιμετωπίζει τους φυσικούς λογάριθμους (αυτούς, δηλαδή, που έχουν για βάση τον αριθμό e=2,71828...).

Το πρόγραμμα μας δίνει τις γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων Y=log(X) και X=antilog (Y) και μας υπολογίζει τον λογάριθμο και αντιλογάριθμο οποιουδήποτε αριθμού.

Στην αρχή το πρόγραμμα μας

ρωτά αν θέλουμε την τιμή του Υ για κάποια συγκεκριμένη τιμή του Χ ή το αντίστροφο. Στη συνέχεια κατασκευάζει τις γραφικές παραστάσεις των δύο συναρτήσεων Υ= log(X) και X=antilog(Y). Τέλος μας δίνει τις τιμές του Υ και του Χ για αντίστοιχες τιμές του Χ και Υ (αν βέβαια τις έχουμε ζητήσει).

ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΕΚΛΟΓΗ (για διάφορες χρήσεις)

Αυτό είναι το δεύτερο πρόγραμμα, που, όπως αναφέραμε, μπορεί να καλύψει διάφορες ανάγκες. Και σ' αυτό το πρόγραμμα μπορούμε να προσθέσουμε το ίδιο βοηθητικό listing δεδομένων.

Στην αρχή το πρόγραμμα μας ρωτά πόσες ερωτήσεις θέλουμε να μας κάνει (δεν δέχεται λιγότερες από 5). Στη συνέχεια εμφανίζει την πρώτη λέξη, δίνοντάς μας και πέντε επιλογές για την απάντησή μας. Μόλις επιλέξουμε τον αριθμό που νομίζουμε πως αντιστοιχεί στη σωστή επιλογή, το πρόγραμμα απαντά με την ένδειξη "σωστό" ή με την ένδειξη "λάθος" που συνοδεύεται από τη σωστή απάντηση. Στη συνέχεια εμφανίζεται η δεύτερη λέξη μαζί με άλλες πέντε επιλογές και ούτω καθεξής. Όταν τελειώσουν όλες οι ερωτήσεις που ζητήσαμε να μας κάνει, το πρόγραμμα μας δίνει τον αριθμό των σωστών απαντήσεων καθώς επίσης το ποσοστό επιτυχίας μας μαζί με το κατάλληλο σχόλιο.

Τελικά το πρόγραμμα μας ρωτά αν θέλουμε να ξαναπροσπαθήσουμε.

ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

100- 180 Παρουσίαση του προγράμματος.

190- 260 Τοποθέτηση των data στους δύο πίνακες αλφαριθμητικών στοιχείων P και Q.

195 C είναι ο αριθμός των επιλογών για κάθε μια ερώτηση. Αν θέλουμε ο αριθμός αυτός να είναι μικρότερος ή μεγαλύτερος από 5,μπορούμε να αλλάξουμε αντίστοιχα την τιμή του C.

270- 530 Επιλογή μιας λέξης για την ερώτηση και C λέξεων για τις επιλογές (με πρόβλεψη να αποφύγουμε επανάληψη της ίδιας λέξης στις επιλογές).

540 Εισαγωγή της απάντησής μας.

550- 670 Έλεγχος της απάντησής μας και ανάλογη αντίδραση του προγράμματος.

680- 850 Υπολογισμός του ποσοστού επιτυχίας μας και παρουσίαση του κατάλληλου σχόλιου.

860- 930 Επόμενη ενέργεια του προγράμματος.

1000-9999 Data. Ο μεγαλύτερος αριθμός ζευγαριών που μπορεί να δεχτεί το πρόγραμμα είναι 500.

ЕФАРМОГН

Και σ' αυτό το πρόγραμμα η εφαρμογή έγινε με το βοηθητικό listing. Σκεφτείτε άλλες εφαρμογές (υπάρχουν πάρα πολλές).

LISTING 2

```
10
    REM : MULTIPLE CHOICE
20 REM : COPYRIGHT 1984 BY
     TASSOS ANTHOULIAS
    TEXT : HOME
100
    HTAB 9
110
     PRINT "A MULTIPLE CHOICE QUI
     PRINT : PRINT : PRINT
120
     PRINT "Choose the correct wo
130
140
     PRINT
     PRINT : PRINT : PRINT : INPUT
160
     "How many questions shall we do ? ";D
    IF D > 4 THEN GOTO 190
PRINT : PRINT "That's not en
170
180
     ough. Let's do 5":D = 5
    PRINT : PRINT :K = 1:L = 500
190
200 DIM P$(L),Q$(L)
210 DIM F(C)
220 READ P$(K)
230
     IF P$(K) = "XXX" THEN GOTO
     270
240
     READ Q$(K)
250 K = K + 1
     GOTO 220
260
270 K = K - 1
280 A = 0:B = 1
300 FOR J = 1 TO C
310 P(J) = 0
```

```
320 NEXT J
330 FOR J = 1 TO C
340 F = INT (K * RND (1)) + 1
350 IF F = F1 OR F = F2 OR F = 3 THEN GOTO 340
   FOR I = 1 TO J
360
370 IF F(I) = F THEN GOTO 34(
     NEXT I
380
390 F(J) = F
400 NEXT J
         INT (C * RND (1)) + 1
410 G =
420 PRINT
430 M = RND (1)
    IF M > .5 THEN GOTO 500
440
     PRINT B;" -- ";Q$(F(G))
FOR J = 1 TO C
450
     PRINT TAB( 5); J; " - "; P$(
     J))
480
     NEXT J
      GOTO 540
490
      PRINT B; " -- "; P$(F(G))
500
     FOR J = 1 TO C
     PRINT TAB( 5); J; " - "; Q$(
520
      J))
530 NEXT J
540 INPUT "";R
550 IF R > = 1 AND R < = C T
      GOTO 580
560 PRINT : PRINT "Please writ
a number from 1 to
570 PRINT : GOTO 540
                            " : C
```

```
PRINT : IF (R = G) THEN GOTO
580
     610
     PRINT "No, the correct word is number ";G
590
   GOTO 630
600
     PRINT "Right"
610
620 A = A + 1
    IF B = 1 THEN GOTO 660
PRINT : PRINT "You have ";A;
630
640
     " right out of ";B;" questio
650
     PRINT
660 F3 = F2:F2 = F1:F1 = F(G)
670 B = B + 1: IF B ( = D THEN GOTO
     300
680 E = A * 100 / D
     PRINT "That's ";E;" per cent
     . " : PRINT
     IF E > 0 THEN GOTO 730
     PRINT "Are you laughing at m
710
720
     GOTO 860
     IF E > 25 THEN GOTO 760
730
     PRINT "At least it is not eq
740
     ual to zero ... "
750
     GOTO 860
     IF E > 50 THEN GOTO 790
760
770
     PRINT "You need much more pr
     actice.
    GOTO 860
780
     IF E > 75 THEN GOTO 829
790
    PRINT "Not bad, but you need
```


ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

100- 320 Εισαγωγή των τιμών X
και Y για τις οποίες
θα υπολογιστούν οι αντίστοιχες τιμές των X
και Y.

400- 650 Κατασκευή των δύο γρα-

φικών παραστάσεων. 800- 900 Παρουσίαση των ζητούμενων τιμών Υ και Χ.

1000-1520 Υπορουτίνες για την κατασκευή των δύο γραφικών παραστάσεων.

2000-3500 Κατασκευή των αξόνων.

4000-4350 Περιορισμοί του προγράμματος

ЕФАРМОГН

Στη συγκεκριμένη εφαρμογή σαίνονται καθαρά οι περιορισμοί του προγράμματος...

LISTING 3

```
REM : GRAPH LOG
    REM : COPYRIGHT 1984 BY
20
     TASSOS ANTHOULIAS
90 TEXT : HOME
100 PRINT "GRAPH Y=LOG(X)"
     PRINT : PRINT
110
     PRINT "GRAPH X=ANTILOG(Y)"
120
     PRINT : PRINT : PRINT
PRINT "Do you want the value
130
140
    INPUT "for a distinct value of X ? (Y/N) ";A$

IF A$ = "Y" OR A$ = "N" THE
150
                   OR AS = "N" THEN
160
       GOTO 180
      PRINT : GOTO 140
170
      IF A$ = "N" THEN GOTO 220
180
      PRINT : INPUT "X=";R

IF R < 0 THEN GOTO 4000

IF R = 0 THEN GOTO 4100
190
200
210
      PRINT : PRINT
220
      PRINT "Do you want the value
230
       of X"
      INPUT "for a distinct value of Y ? (Y/N) ";B$
240
      IF B$ =
                "Y" OR B$ = "N" THEN
250
       GOTO 270
      PRINT : GOTO 230
260
      IF B$ = "N" THEN GOTO 310
270
      PRINT : INPUT "Y=";S
280
      IF S ( - 88 THEN GOTO 4200
290
      IF S > 88 THEN GOTO 4300
300
310 FOR K = 1 TO 1000
320
      NEXT K.
400
      HOME
410
      HGR
      HCOLOR= 7
420
      GOSUB 2000
430
      FOR X = .05 TO 1 STEP .05
500
      GOSUB 1000
510
520
      NEXT X
      FOR X = 1 TO 11.6 STEP .2
 530
      GOSUB 1000
540
 550
      NEXT X
      FOR K = 1 TO 1000
560
 570
      NEXT K
      FOR Y =
                 - 6 TO 0 STEP .2
600
610
      GOSUB 1500
620
      NEXT Y
      FOR Y = 0 TO 2.55 STEP .05
630
640
      GOSUB 1500
650
      NEXT Y
      VTAB 21
800
```

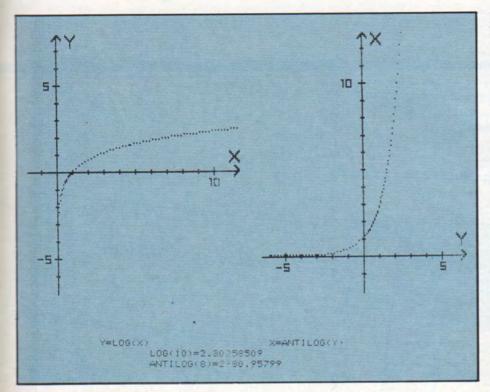
```
820
     HTAB 28
     PRINT "X=ANTILOG(Y)"
830
     IF A$ = "N" THEN GOTO 870
840
     HTAB 9
850
     PRINT "LOG(";R;")="; LOG (R)
860
     IF 8$ = "N" THEN GOTO 900
880 HTAB 9
890
    PRINT "ANTILOG(";S;")="; EXP
      (S);
     END
900
1000 Y = LOG (X)
1010 HPLOT X * 10 + 19,79 - Y *
     10
1020 RETURN
1500 \times = EXP(Y)
      HPLOT Y * 10 + 214,129 - X *
     10
1520
       RETURN
       HPLOT 0,79 TO 135,79
2000
       HPLOT 19,0 TO 19,150
2010
2020
       HPLOT 149,129 TO 279,129
2030
       HPLOT 214,0 TO 214,150
       FOR L = 9 TO 109 STEP 10
2100
2110
       HPLOT L,78 TO L,80
2120
       NEXT L
       HPLOT 119,77 TO 119,81
2130
2140
       FOR L = 9 TO 139 STEP 10
2150
       HPLOT 18,L TO 20,L
       NEXT .L
2160
       HPLOT 17,29 TO 21,29
2170
       HPLOT 17,129 TO 21,129
FOR L = 174 TO 254 STEP 10
2180
2200
       HPLOT L,128 TO L,130
2210
      NEXT L
2220
      HPLOT 164,127 TO 164,131
2230
       HPLOT 264,127 TO 264,131
2240
      FOR L = 9 TO 139 STEP 10
2250
      HPLOT 213,L TO 215,L
2260
      NEXT L
2270
2280 HPLOT 212,29 TO 216,29
3000 FOR L = 29 TO 129 STEP 100
3010 HPLOT 11,L + 2 TO 14,L + 2 TO
     14,L TO 11,L TO 11,L - 2 TO
     14,L - 2
3020 NEXT L
3030 HPLOT 6,129 TO 9,129
3040 HPLOT 116,83 TO 117,83 TO 1
     17,87
3050 HPLOT 119,87 TO 122,87 TO 1 22,83 TO 119,83 TO 119,87
3100 FOR L = 164 TO 264 STEP 100
      HPLOT L + 2,133 TO L - 1,13
3110
```

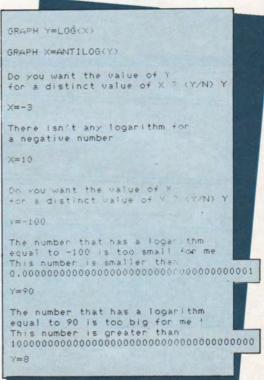
3 TO L - 1,135 TO L + 2,135 TO

```
L + 2,137 TO L - 1,137
3120
       NEXT L
3130
      HPLOT 158,135 TO 161,135
       HPLOT 201,27 TO 202,27 TO 2
3140
3150 HPLOT 204,27 TO 207,27 TO 2
07,31 TO 204,31 TO 204,27
3200 HPLOT 132,76 TO 135,79 TO 1
      32.82
3210 HPLOT 16,3 TO 19,0 TO 22,3
3220 HPLOT 276,126 TO 279,129 TO
      276,132
3230
       HPLOT 211,3 TO 214,0 TO 217
3300 HPLOT 129,74 TO 135,67
3310 HPLOT 135,74 TO 129,67
      HPLOT 28,7 TO 28,3 TO 25,0:
HPLOT 28,3 TO 31,0
HPLOT 276,123 TO 276,119 TO
273,116: HPLOT 276,119 TO 27
3320
3400
      9,116
3410 HPLOT 220,0 TO 226,7
3420 HPLOT 226,0 TO 220,7
3500
        RETURN
4000
        PRINT
       PRINT "There isn't any loga
4010
      rithm for
4020
       PRINT "a negative number"
       GOTO 190
4030
4100
        PRINT
4110 PRINT "There isn't any loga rithm for X=0"
4120 GOTO 190
       PRINT
4200
4210 PRINT "The number that has
        logarithm"
4220 PRINT "equal to ";S;" is to
      o small for me !"
4230 PRINT "This number i small
      er than"
4240 PRINT "0.0000000000000000000
      000000000000000000001"
4250 GOTO 280
4300 PRINT
4310 PRINT "The number that has
      a logarithm"
4320 PRINT "equal to ";S;" is to
      o big for me !"
4330 PRINT "This number is great
er than"
4340 PRINT "10000000000000000000
     00000000000000000000000
4350 GOTO 280
```

PRINT "Y=LOG(X)";

810

ΕΥΘΥ ΓΡΑΜΜΗ ΚΙΝΗΣΗ. Η συνάντηση δύο αυτοκινήτων που κινούνται αντίθετα στον ίδιο δρόμο

Το πρόγραμμα Φυσικής αυτού του τεύχους παρουσιάζει ένα κλασικό πρόβλημα:

Δύο αυτοκίνητα ξεκινούν από δύο διαφορετικά σημεία ενός δρόμου και κινούνται το ένα προς την κατεύθυνση του άλλου. Μας είναι γνωστά, η αρχική τους από-

σταση, η αρχική ταχύτητα του καθενός, καθώς και η επιτάχυνση με την οποία κινείται το κάθε αυτοκίνητο. Θέλουμε λοιπόν να υπολογίσουμε τον χρόνο ύστερα από τον οποίο θα συναντηθούν και την απόσταση του σημείου συνάντησης από το σημείο που ξεκίνησε το πρώτο αυτοκίνητο.

Το πρόγραμμα αυτό μας δίνει τα ζητούμενα στοιχεία, αφού πρώτα κάνει μια αναπαράσταση της κίνησής τους. Φυσικά, στην αρχή, το πρόγραμμα μας ζητά να του δώσουμε τα διάφορα στοιχεία (μέσα στα επιτρεπόμενα όρια).

ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

100- 350 Παρουσίαση του προγράμματος και εισαγωγή των δεδομένων.

400- 860 Κίνηση των αυτοκινήτων.

900- 940 Παρουσίαση των αποτελεσμάτων.

1000-1310 Σχεδίαση των αυτοκινή-

1500-1580 Σχεδίαση της απόστασης Ε.

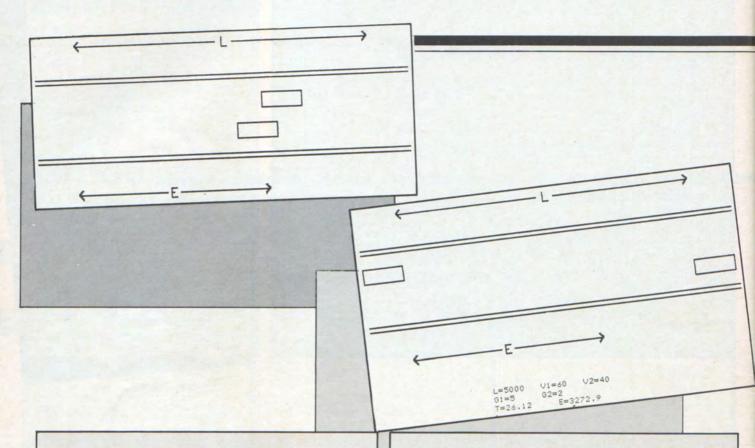
2000-2110 Σχεδίαση του δρόμου.

3000-3440 Περιορισμοί του προγράμματος.

ЕФАРМОГН

Η εφαρμογή έχει γίνει για αρχική απόσταση 5 χιλιομέτρων, αρχικές ταχύτητες 60 και 40 μέτρων το δευτερόλεπτο και επιταχύνσεις 5 και 2 μέτρα ανά sec² αντίστοιχα.

Τα αποτελέσματα είναι: χρόνος T=26,12 δευτερόλεπτα και απόσταση E=3272,9 μέτρα.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ

METAEY.

ACCELERATION BETWEEN CAR CHOOSE CORRECT CORRESPONDENSE DISTANCE DISTINCT DO ENTER INITIAL KEY MOTION MULTIPLE CHOICE NEGATIVE NUMBER PER CENT PRESS QUESTION QUIZ RESPONSE RIGHT STOP TOO

VALUE

WANT

WORD

digitized by greekrcm.gr

WRITE

VARIABLE

VELOCITY

AYTOKINHTO ΔΙΑΛΕΓΩ ΣΩΣΤΟΣ ANTISTOIXIA ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΞΕΧΩΡΙΣΤΟΣ, ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ KANΩ BAZΩ ΑΡΧΙΚΟΣ ПЛНКТРО KINHΣH ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΕΚΛΟΓΗ ΑΡΝΗΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ TOIS EKATO ΠΙΕΖΩ ΕΡΩΤΗΣΗ ΤΕΣΤ (ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ) ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΩΣΤΑ ΣΤΑΜΑΤΑΩ ΠΟΛΥ, ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΑ TIMH **МЕТАВЛНТН** TAXYTHTA **GEAO** AF=H

ΜΕΡΙΚΕΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΝΤΟΛΕΣ THΣ APPLESOFT BASIC ΠΟΥ ΔΙΑΦΕΡΟΥΝ ΑΠΟ ΑΛΛΕΣ ΠΑΡΑΛΛΑΓΕΣ ΤΗΣ BASIC

TEXT : Εντολή για να δέχεται η οθόνη κείμενο (μετά από γραφικά).

HOME : Εντολή για να καθαρίσει η οθόνη από κείμενο. HGR : Εντολή για να δέχεται η οθόνη γραφικά (high re-

zolution: 280X180' pixels). 280X180 pixels. Το σημείο 0,0 βρίσκεται

πάνω αριστερά.

ΗCOLOR=7 : Εντολή για το λευκό χρώμα. ΗΡΙΟΤ Α,Β : Εντολή για να γραφεί το σημείο (Α,Β). ΗΡΙΟΤ Α,Β ΤΟ C,D: Εντολή για να γραφεί η ευθεία που συνδέει τα

σημεία (A,B) και (C,D). : Εντολή για να γραφεί η ευθεία που συνδέει το τελευταίο σημείο που έχει γραφεί με το σημείο HPLOT TO A.B (A.B)

HTAB A : Εντολή για να πάει (οριζόντια) ο οδηγός στη θέon A.

VTAB A : Εντολή για να πάει ο οδηγός στην αρχή της Α γραμμής.

SQR (A) Τετραγωνική ρίζα του Α. SIN (A) : Ημίτονο του Α (σε ακτίνια). COS (A) INT (AT) : Συνημίτονο του Α (σε ακτίνια). : Το ακέραιο μέρος του Α.

PRINT CHR\$ (7) : Εντολή για να ακουστεί ένας ήχος (μπίπ!). TAN (A) : Εφαπτομένη της γωνίας Α (σε ακτίνια). : Τόξο (σε ακτίνια) που έχει εφαπτομένη Α. ATN (A) PRINT TAB(N); A\$: Εντολή να γραφεί το A\$ στη στήλη N

ΓΡΑΦΩ

LISTING 4

```
REM : MOTION
10
    REM : COPYRIGHT 1984 BY
20
      TASSOS ANTHOULIAS
90
    TEXT : HOME
      HTAB 17
100
      PRINT "MOTION"
110
120
130
      HTAB 7
      PRINT "The rendezvous of two
140
       cars"
      PRINT : PRINT : PRINT
150
      PRINT "VARIABLES:"
PRINT " a) Initial distance
160
170
       between the cars"
                   L (m)
180
          500=(L <= 20000"
      PRINT " b) Initial velociti
190
      es of the cars"
200
                   V1 , V2 (m/sec)
      0=<V<=100"
PRINT " c) Accelerations of
210
       the cars"
      PRINT "
220
                    G1 , G2 (m/sec*
                0=<G<=10"
      sec)
      PRINT : PRINT : PRINT
230
      INPUT "L =";L
240
      IF L < 500 OR L > 20000 THEN
250
      GOTO 3000
INPUT "V1=";V1
IF V1 < 0 OR V1 > 100 THEN
260
       GOTO 3100
      INPUT "V2=";V2
IF V2 < 0 OR V2 > 100 THEN.
280
290
       GOTO 3200
       INPUT "G1=";G1
300
       IF G1 ( 0 OR G1 > 10 THEN
310
       GOTO 3300
320
       INPUT "G2=";G2
       IF G2 ( 0 OR G2 > 10 THEN
330
      GOTO 3400
340
      FOR K = 1 TO 1000
350
      NEXT K
400
      HOME
410
      HGR
420
      HCOLOR= 7
430
      GOSUB 2000
500 A = G1 + G2
510 B = V1 + V2
520 D = SQR (B * B + 2 * A * L)
     IF A = 0 THEN GOTO 550
T = (D - B) / A: GOTO 560
530
540
550 T = L / B

550 E = V1 * T + G1 * T.* T / 2

570 P = 219 / L

580 W1 = V1 * P:W2 = V2 * P
590 F1 = G1 * P:F2 = G2 * P
```

```
600 E1 = E * P
610 T = INT (T * 100) / 100
620 E = INT (E * 100) / 100
700 X = 1
710 Q1 = 30 + W1 * (X - 1) + F1 *
     (X - 1) * (X - 1) / 2
720 Q2 = 30 + W1 * X + F1 * X * X
     12
730 R1 = 249 - W2 * (X - 1) - F2 *
     (X - 1) * (X - 1) / 2
740 R2 = 249 - W2 * X - F2 * X *
     IF Q2 > 279 THEN GOTO 780
750
     HCOLOR= 0: GOSUB 1000
760
     HCOLOR= 7: GOSUB 1100
770
     IF R2 ( 0 THEN GOTO 820
780
790
     HCOLOR= 0: GOSUB 1200
     HCOLOR= 7: GOSUB 1300
800
810
     IF X > T THEN GOTO 1500
820 X = X + 1
     IF Q2 > 279 AND R2 ( 0 THEN
830
      GOTO 900
     FOR K = 1 TO 50
850
     NEXT K
     GOTO 710
860
     VTAB 21
900
     PRINT "L=";L;" V1=";V1;"
910
      V2=";V2
920
     PRINT "G1=";G1;"
                          G2=";G2
     PRINT "T=":T:"
                         E=":E:
940 END
    HPLOT Q1 - 30,80 TO Q1 - 30
      90 TO Q1,90 TO Q1,80 TO Q1 -
     30,80
1010 RETURN
1100 HPLOT Q2 - 30,80 TO Q2 - 30
      ,90 TO Q2,90 TO Q2,80 TO Q2 -
     30.80
1110 RETURN
1200 HPLOT R1 + 30,60 TO R1 + 30
,70 TO R1,70 TO R1,60 TO R1 +
     30.60
1210 RETURN
1300 HPLOT R2 + 30,60 TO R2 + 30
     ,70 TO R2,70 TO R2,60 TO R2 +
     30.60
1310 RETURN
1500
      HCOLOR= 7
      IF E1 < 30 THEN GOTO 1580
1510
      HPLOT 30,125 TO 25 + E1 / 2
1520
     ,125
      HPLOT 35 + E1 / 2,125 TO 30
1530
     + E1,125
HPLQT 33,122 TO 30,125 TO 3
1540
     3,128
```

```
1550
      HPLOT 27 + E1,122 TO 30 + E
     1,125 TO 27 + E1,128
1560 HPLOT 32 + E1 / 2,122 TO 28 + E1 / 2,122 TO 28 + E1 / 2
      ,128 TO 32 + E1 / 2,128
HPLOT 28 + E1 / 2,125 TO 30
1570
      + E1 / 2,125
GOTO 820
1580
      HPLOT 0,50 TO 279,50
2000
       HPLOT 0,47 TO 279,47
2010
       HPLOT 0,100 TO 279,100
HPLOT 0,103 TO 279,103
2020
2030
2040
      HPLOT 0,80 TO 30,80 TO 30,9
     0 TO 0,90 TO 0,80
HPLOT 249,60 TO 279,60 TO 2
79,70 TO 249,70 TO 249,60
2050
      HPLOT 30,25 TO 135,25
2060
       HPLOT 148,25 TO 249,25
2070
       HPLOT 33,22 TO 30,25 TO 33,
2080
2090
      HPLOT 246,22 TO 249,25 TO 2
      46.28
2100
      HPLOT 140,22 TO 140,28 TO 1
     44,28
      RETURN
2110
       PRINT
3000
      PRINT "Please write a numbe
3010
     r between"
3020
      PRINT "500 and 20000"
       PRINT
3030
3040
       GOTO 240
3100
       PRINT
      PRINT "Please write a numbe
3110
     r between'
3120
       PRINT "0 and 100"
3130
       PRINT
3140
       GOTO 260
3200
       PRINT
       PRINT "Please write a numbe
3210
      r between"
3220
       PRINT "0 and 100"
3230
       PRINT
3240
       GOTO 280
3300
       PRINT
       PRINT "Please write a numbe
3310
     r between"
3320
       PRINT "0 and 10"
3330
       PRINT
3340
       GOTO 300
3400
       PRINT
       PRINT "Please write a numbe
3410
     r between"
3420
     PRINT "0 and 10"
       PRINT
3430
3440
     GOTO 320
```

```
MOTION

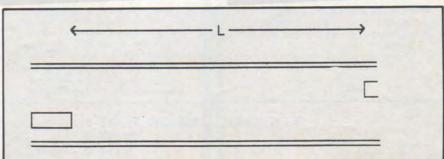
The rendezvous of two cars

VARIABLES:

a) Initial distance between the cars
L (m)

b) Initial velocities of the cars
VI, V2 (m/sec) 0=(V(=100)
c) Accelerations of the cars
G1, G2 (m/sec*sec) 0=(G(=10)

L =5000
V1=60
V2=40
G1=5
G2=2
```


ΠΑΠΑΣ

Δείτε πόσο καλός παπατζής μπορεί να γίνει το SPECTRUM σας κι αν μπορεί να σας ξεγελάσει με τα κόλπα του.

ΠINAKEΣ

Ένα πρόγραμμα εργαλείο για όσους έχουν ανάγκη από ένα super ALCULATOR για πράξεις μεταξύ πινάκων. Το πρόγραμμα απευθύνεται κυρίως σε φοιτητές Πολυτεχνείου.

ΚΟΜΠΟΣ

Μια γεύση από τον χώρο της Τεχνικής Ευφυίας!

Προσπαθήστε να παρακολουθήσετε τη λογική των προτάσεων που σχηματίζει ο SPECTRUM σας (πάντα στα Ελληνικά) και να αναντήσετε σωστά.

Παίζετε ΠΡΟ-ΠΟ;

Το πρόγραμμα αυτό δέχεται στατιστικά στοιχεία για την απόδοση κάθε ομάδας. Αυτά τα επεξεργάζεται και καταλήγει να δώσει πιθανότητες στα σημεία 1-2-Χ για κάθε αγώνα. Ιδανικό για δελτίο με πολλές άγνωστες ομάδες.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

Εργαλείο υπολογισμού των βασικών στατιστικών παραμέτρων. Ενδιαφέρει όλους όσους χρειάζονται να κάνουν συχνά υπολογισμούς στατιστικών παραμέτρων (μέση τιμή, διασπορά κ.λπ.).

Το πρόγραμμα ακόμα παρουσιάζει ραβδογράμματα, ιστογράμματα, και κυκλικά διαγράμματα του δείγματος.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΛΩΣΣΑΣ ΜΗΧΑΝΗΣ

Τα «μαθήματα γλώσσας μηχανής» αποτελούν μια πρώτη προσπάθειά μας που 'χει στόχο τη δημιουργία προγραμμάτων που θα επιτρέπουν στον ίδιο τον μικροϋπολογιστή να σας βοηθάει να μάθετε τα μυστικά του δουλεύοντας στο σπίτι και πάντα με το δικό σας ρυθμό.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: PLOT-1: Θεμιστοκλέους 23-25 3621645

PLOT-2: Κουντουριώτου 94 (Πειραιάς) 4119818 **PLOT-3:** ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ (σε λίγες μέρες)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ...

ΓΙΑ ΠΟΛΛΟΥΣ...

ΓΙΑ ΜΕΡΙΚΟΥΣ... ΓΙΑ ΛΙΓΟΥΣ...

ria ...

SPECTRUM .

Το PIXEL σας προσφέρει τη μοναδική ευκαιρία να συμπεριλη-φθείτε στους λίγους τρελούς πρωτοπόρους, που σε λίγα χρό-νια θα αποτελούν την πρώτη σελίδα της Ιστορίας των Μικροϋ-πολογιστών στην Ελλάδα! Η διαδικασία είναι πολύ απλή. Θα μας στείλετε τα εξαιρετικά προγράμματα, που χωρίς αμφιβο-λία φτιάχνετε αργά τα βράδια, κι εμείς θα τα δημοσιεύσουμε με το όνομά σας γραμμένο φαρδιά-πλατιά, πλαισιωμένοσυμε δάφνινα στεφάνια κλπ. κλπ. Βέβαια, για να γίνουν όλα αυτά, θα πρέπει, όπως καταλαβαίνε-τε, να ικανοποιούνται και κάποιοι όροι, που είναι οι παρακά-

Τε, να πκανοποιούνται και καποιοί οροί, που είναι οι ποράκα τω:

1. Το πρόγραμμα πρέπει καταρχήν να είναι δικό σας και όχι «δανεισμένο» από βιβλίο ή περιοδικό.
2. Θα πρέπει να συνοδεύεται από ένα κείμενο, που θα περιχρόφει αυτό που βλέπει ο χρήστης στην οθόνη όταν το τρέχει, καθώς και από μια σύντομη ανάλυση της δομής του προγράμματος και των βασικών ρουτινών.
3. Το listing πρέπει να είναι καθαρό και ευανάγνωστο και όπου είναι δυνατόν να γίνεται διπλό πέρασμα. Αν συνοδεύεται Απέλος, το οικονομικό... Σε γενικές γραμμές, για κάθε πρόχραμμα που δημοσιεύουμε δίνουμε από 1000 μέχρι 5000 την ποιότητα του προγράμματος, την πρωτοτυπία του, την κατάσταση του listing κλπ.

Ημερολόγιο

Το πρόγραμμα αυτό σας δίνει το μηνιαίο ημερολόγιο για οποιοδήποτε μήνα στη χρονική περίοδο 1900 έως 1999.

Καλό θα είναι να «φορτώσετε» και τους Ελληνικούς χαρακτήρες (βλέπε προηγούμενο πρόγραμμα). Για να το σώσετε γράψτε SAVE «ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ» LINE 10 ή αν έχετε MICRODRIVE SAVE * «Μ»; 1; «ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ» και μετά SAVE «GREEKS» CODE START, 768 n SAVE * «M»; 1; «GREEKS» CODE START, 768 όπου START η διεύθυνση του πρώτου byte των ελληνικών χαρακτήρων. Αν διαθέτετε MICRODRIVE και θέλετε να αποθηκεύσετε το πρόγραμμα σε μικροκασέτα αλλάξτε τη γραμμή 40 σε: LOAD * «Μ»; 1; «GREEKS» CODE CHARS + 256. Φυσικά εννοείται ότι έχετε σώσει το ελληνικό αλφάβητο με το όνομα «GREEKS».

Παπαβασιλείου Κώστας Υδρας 18 Ν. Χαλάνδρι 6819438

	- INC	7 H -	22 2	500	
KYFIAKH		ě	13	20	27
DEVTERA		7	14	21	28
TPITH	1	5	18	22	29
TETAFTH	2	9	16	23	30
TEMTH	3	10	17	24	31
MAPAEKEYH	4	11	18	25	
ZABBATO	=	12	19	28	

Φ <u>Ε</u> ΞΕΤ	OYAP.	10Z 1	985	
KYFIAKH	3	10	17	24
DEVTERA	4	11	18	25
телтн	8	12	19	25
TETAPTH	8	13	20	27
ПЕМТН	-	14	£1,	28
MARAEKEYH 1	3	15	22	
E489470 2	1 5	15	23	

	ME	THE .	191	5		
KYFIAKH		3	10	17	24	31
DE/TERA		1	11	18	25	
TPITH		5	12	19	26	
TETAPTH		5	13	20	27	
ПЕМТН		-	14	21	28	
NAPAZKEYH	2	8	15	22	29	
ZABBATO :	2	9	16	23	30	

	en	2.02.0	Z 15	85		-
KYPIAKH		7	24	21	28	
DEVTERA	1.0	8	15	22	29	
TPITH	i	9	15	23	30.	
TÉTAPTH	3	10	17	24		
DEMTH	1	21	18	25		
DAPAZKEYH	5	12	19	25		
	ē	13		2-		

	100					
	MA	IDZ	1985			
KYPIAKH		5	12	19	26	
DEYTERA		8	13	20	27	
TPITH		7	14	21	28	
TETAPTH	2	8	15	22	29	
ПЕМТН	2	9	16	23	30	
ПАРАБКЕУН	3	10	17	24	31	
ZABBATO		0.00	18			

10	YNIO	198	5		
KYPIAKH	2	9	15	23	30
DEYTERA -	3	10	1-	24	
ТРІТН	4	21	16	25	
TETAPTH	5	12	19	26	
ПЕМТН	6	13	20	27	
DAPAZKEYH	7	14	21	28	
EABBATO 1	3	15	22	29	

SPECTRUM

LINTON	198	=		
7	14	21	28	
5	15	22	29	
ę	16	23	30	
10	17	24	3.1	
122	2.3	25	-11	
22	48	25		
13	20	27		1
	8 9 10 11	8 16 9 16 10 17 11 28 18 19	8 18 22 9 16 23 10 17 84 11 28 27 12 19 28	8 15 88 89 8 16 83 30 10 17 84 31 11 28 87

KYPIAKH		4	111	18	25
DE TERA		5	12	19	25
TPITH		6	13.	20	27
TETAPTH		7	14	21	28
ПЕМТН	4	8	15	22	29
MARAEKEYH	2	9	15	23	30
ZABBATO	3	10	17	24	31

2	EMTE	MBPI		115		
KYFZAKE		=	15	5.5	29	
DE TESA	ž	9	76	23	30	
TPITH	3	10	27	24		
TETARTH			28	25		
памин	3	12	19	28		
MARAZKEYH	5	13	20	27		
CABBATO	-	14	21	28		

	DETO	BPID	111	88	
күргакн		8 .	13	50	27
DEYTERA		7	14	21	28
тезтн	1	3	15	22	29
TETAPTH	٤	9	18	23	30
NEWTH .	2	10	17	24	31
MARAEKEVH	1	2.2	13	2.F	
ZABBATO	=	12	19	25	

NUEME	FEET 1818	24
DE TEPA	1 1 18	
TRITT TETARTH		20 27
FEMTH HAPACKEYH	3 15	22 29
EASBATO		

```
10 LET RAMTOP=PEEK 23730+256*P

EEK 23731 RAMTOP-768

30 LET CHARS=PEEK 23730+256*PE

EK 23731-255

40 LOAD "GREEKS"CODE CHARS+256

30 LET H=INT (CHARS/256)

60 LET H=INT (CHARS/256)

60 LET H=CHARS-256+

70 POKE 23606,L

80 POKE 23607,H

80 POKE 23607,H

LS BORDER 4: PAPER 4: INK 1: C

LS
   100 LET ROUSEN NEW (2 AND N=1); D$; (C LET ROUSEN NEW LET TO 20) LET ROUSEN NEW L
```

10 LET RAMTOP = PEEK 23730+256 * P EEK 23731 20 CLEAR RAMTOP = 768 30 LET START = PEEK 23730+256 * PE EK 23731 + 1 40 LET CHRSET = 15616 50 FOR N=0 TO 767 60 POKE START + N, PEEK (CHRSET + N
SO FOR NEW TO 767 60 POKE START+N, PEEK (CHRSET+N 70 NEXT N
70 NEXT N 80 LET CAPS=START+264 90 LET LOUS=START+520 100 FOR N=0 TO 207 110 POKE LOUS+N, PEEK (CAPS+N) 120 NEXT N 130 FOR N=1 TO 12 140 READ AS 150 LET POS=START+8*(CODE A\$=32
130 FOR N=1 TO 12 140 READ A\$ 150 LET POS=START+8*(CODE A\$-32
160 FOR M=0 TO 7
190 NEXT M 200 NEXT N 210 LET CHARS=START-256 220 LET H=INT (CHARS/256)
170 READ BYTE 180 POKE POS+M,BYTE 190 NEXT M 200 NEXT M 210 LET HARS = START - 256 220 LET H=INT (CHARS/256) 230 LET H=CHARS-256*M 240 POKE 235066,L 250 POKE 23507,H 260 CLS 270 PRINT TAB S; "ENGLISH ALFABE
250 PRINT TAB 8; "ENGLISH ALFABE
270 PRINT THB S; "ENGLISH ALFABE T:"("; 280 FOR N=65 TO 90 290 PRINT CHR\$ N; 310 PRINT "]"'(TAB S; "ELLHNIKO alfabhlo""("; 320 PRINT "abgdezhuiklmnjoprsty fxcv j"
320 PRINT "abgdézhuiklmnjoprsty (xcv)" 350 PRINT ("uymhueite :"("me to
us pezous xarakthres" "drafete e
360 PRINT "Uelete na svsete" "to alfabhto (nai/oxi)" 370 POKE 23658,8: LET I\$=INKEY\$ 380 IF I\$*/"N" AND I\$*/"O" THEN
GO TO 0370 390 IF I\$="O" THEN STOP 400 INPUT "Onoma ";N\$
410 IF LEN N\$=0 OR LEN N\$>10 TH EN GO TO 0400 420 PRINT "Kassetofyno [0]
430 LET 1\$=INKEY\$ 440 IF 1\$<"0" OR 1\$>"9" THEN GO TO 0430
450 IF I\$="0" THEN POKE 23606,0 : POKE 23607,60: SAVE N\$CODE STA RT,768: POKE 23606,L: POKE 23607
460 SAVE *"""; VAL I\$; N\$CODE STA RT,768 470 CLS
(thnika" "env me kefalaia agglik a50 PRINT "Uelete na svsete" "to alfabhto (naivoxi)" 370 POKE 23658,8; LET TIS=INKEYS 350 IF 15; "N" AND IS; "O" THEN GO TO 0370 NO IS "O" THEN 400 IF 15="O" THEN STOP 400 INPUT "Onesa", NS 410 IF LEN NS-0 OR LEN NS-10 TH 610 IF LEN NS-0 OR LEN NS-0 OR 610 IF 15="O" THEN POKE 23606 0 610 IS "O" OR IS, "9" THEN GO 610 IS "0"
490 FORE 23058,8: LET K\$=INREY\$ 500 IF K\$<>"O" AND K\$<>"N" THEN GO TO 0490 510 IF K\$="O" THEN STOR
490 POKE 23658,8: LET K\$=INKEY\$ 500 IF K\$(>"0" AND K\$(>"N" THEN GO TO 0490 510 IF K\$="0" THEN STOR 520 IF I\$>"0" THEN STOR 520 IF I\$>"0" THEN GO TO 0550 530 PRINT "UERIFING.9911ste thn kasseta" "sthn arxh kai pathste PLAY"
TART, 768
STO STOP 570 STOP 580 DATH "a",0,24,35,65,125,65, 66,0 DATH "9",0,126,64,64,64,64,64,64,64,64,64,64,64,64,64
500 DATA "d",0,24,36,66,66,66,1
50.0
620 DATA "(",0,24,36,66,66,66,66,66,66,66,66,66,66,66,66,
65.0 DATA "r",0,124,66,66,124,64
650 DATA "s",0,126,32,16,32,64, 125,0 670 DATA "f",0,16,124,146,146,1 24,16,0
16,16,0 690 DATA "v",0,60,66,66,60,0,12
5,0

		BELL	2 28	88		
PIANH	1	8	15	22	29	
	=	-	15	23	30	
	3	22	17	24	32	
PETA		11	18	2,5		
TETAPTH	-	-	19	28		
DEMTH.	15		-	27		1
HAPAENEY	+ 5	13	1 20			1
EABBATO	17	14	120	===		-

ETTEZEPTAZIA KEIMENOY

Η χρήση του προγράμματος έχει ως εξής:

Αφού φορτωθεί το πρόγραμμα μαζί με τα BYTES που δημιουργούν τους Ελληνικούς χαρακτήρες στην RAM, το πρώτο πράγμα που εμφανίζεται μπρος στα μάτια μας είναι το ΜΕΝΟΥ:

- 1... EEKINHMA
- 2... ΣΒΗΣΙΜΟ ΣΕΛΙΔΑΣ
- 3... ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΣΕΛΙΔΩΝ
- 4... ΦΟΡΤΩΜΑ ΣΕΛΙΔΩΝ

Με την πρώτη επιλογή ο SPECTRUM μετατρέπεται σε γραφομηχανή. Αρχικά σε ρωτάει ποιά σελίδα να εμφανίσει και την εμφανίζει. Μπορεί να εμφανίσει μέχρι εννιά σελίδες (όσοι είναι και οι μονοψήφιοι αριθμοί - εκτός απ' το μηδέν, φυσικά). Σίγουρο, όμως, είναι ότι με κάποιες μετατροπες μπορεί να εμφανίσει πολύ περισσότερες - αν και δεν το νομίζω απαραίτητο για ένα COMPUTER μάλλον ακατάλληλο... για επεξεργασία κειμένου.

Τα γράμματα που τυπώνονται στη σειρά είναι τα συνήθη 32. Με SOFTWARE είναι δυνατή, βέβαια, η εμφάνιση περισσότερων γραμμάτων στη σειρά (αγνοώ προς το παρόν την τεχνική) αλλά αυτό από πλευράς ποιότητας του επεξεργασμένου κειμένου δεν είναι ικανοποιητικό - τουλάχιστον αν χρησιμοποιούμε τον εκτυπωτή GP 50 της SHEIKOSHA.

Καθώς η σελίδα που επιλέξαμε, εμφανίζεται στην οθόνη, ο κέρσορας τοποθετείται στην πάνω αριστερή γωνία. Μπορούμε να τον κινούμε και προς τα ... τέσσερα σημεία του ορίζοντα με τη συνηθισμένη χρήση των πλήκτρων «με τα βελάκια».

Τα πεζά και τα κεφαλαία γράμματα, τα παίρνουμε με το συνηθισμένο τρόπο.

Με τη χρήση του ENTER αλλάζουμε γραμμή.

Με τη συνηθισμένη χρήση του DELETE έχουμε «γομολάστιχα» όπου αυτό γίνεται απαραίτητο.

Με τη συνηθισμένη χρήση του EDIT το COMPUTER ετοιμάζεται να στοιχίσει το δεξί περιθώριο και γι' αυτόν το σκοπό στο κάτω μέρος της οθόνης (όπου εισάγονται οι εντολές) μας ρωτά ι προτιμάμε: Να στοιχισθεί μόνο μια γραμμή, αυτή δηλαδή στην οποία κατά τύχη βρίσκεται ο κέρσορας, ή ολόκληρη η σελίδα;

Σημειωτέον ότι τα δύο πρώτα διαστήματα που μπορούμε να αφήνουμε στην αρχή μιας γραμμής για να διαχωρίζουμε τις παραγράφους, δεν επηρεάζονται όπως επίσης και οι γραμμές εκείνες που τελειώνουν πάνω από τέσσερα διαστήματα πριν απ' το δεξί περιθώριο - όπως συχνά συμβαίνει κατά το τέλος των παραγράφων.

Με το σύγχρονο πάτημα των πλήκτρων SHIFT το COMPUTER δηλώνει το τέλος μιας σελίδας όπως ακριβώς κάνει από μόνο του όταν αυτή φυσιολογικά γεμίσει. Χρησιμοποιείται χαρακτηριστικός ήχος.

Συγχρόνως εμφανίζει στο κάτω μέρος της οθόνης, τις εξής επιλονές:

Μ - για επιστροφή στο ΜΕΝΟΥ

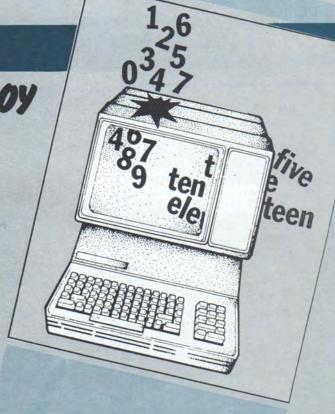
Ν - για να εμφανιστεί η επόμενη σελίδα

Ζ - για να περάσει η σελίδα στον εκτυπωτή.

Οι άλλες επιλογές στο κυρίως ΜΕΝΟΥ είναι νομίζω καταφανείς. Τώρα, όσοναφορά τη δομή του προγράμματος... αυτή δεν είναι και τόσο εύκολο να βρεθεί.

Πάντως μέχρι τη γραμμή 360 γίνεται η βασική δουλειά του προγράμματος, δηλαδή αυτή που μετατρέπει τον SPECTRUM σε γραφομηχανή. Οι γραμμές 100 και 110 είναι αυτές που εγγράφουν στη μνήμη το κείμενο. Οι άλλες γραμμές αυτού του κομματιού του προγράμματος, «κινούν» τον κέρσορα ή εξυπηρετούν τις επιθυμίες. Αφού χτυπήσετε τα bytes του κώδικα μηχανής με τη βοήθεια του παρεμβολής μας στο κυρίως πρόγραμμα, π.χ. η 78 για να κάνουμε LOADER δίνετε "NEW" και πληκτρολογείτε το κυρίως πρόγραμμα. EDIT.

Απ΄ την 360 έως την 590 εκτελούνται οι λειτουργίες του ΜΕΝΟΥ που οργανώνει τη χρήση του προγράμματος.

Η 900 «σβήνει» τον κέρσορα απ΄ την οθόνη, κατά το σύγχρονο πάτημα των πλήκτρων SHIFT

Απ΄ την 2000 έως την 4000 εκτελούνται οι λειτουργίες των επιλογών 2, 3, 4, του κυρίως ΜΕΝΟΥ.

Το πιο ξεκάθαρο κομμάτι του προγράμματος είναι αυτό που περιλαμβάνεται μεταξύ των γραμμών 4000 και 4260. Εκτελεί μια και μόνο ξεκάθαρη λειτουργία: Στοιχίζει το δεξί περιθώριο

Από κει και κάτω υπάρχει... ότι περίσσεψε απ' το πρόγραμμα. Συμπληρώνονται οι παραπάνω λειτουργίες και αντιμετωπίζονται «ειδικές» περιπτώσεις κατά τη λειτουργία του προγράμματος για να μη μας χαλάσουν τη συγγραφική μας διάθεση τίποτα ξαφνικά μηνύματα λάθους απ' τον φίλο μας τον SPECTRUM.

Η κατάσταση, κατά κάποιο τρόπο, θυμίζει λιγάκι ... QL!

Με το GO TO 6000 το πρόγραμμα ξεκούραστα αποθηκεύεται στο κασετόφωνο.

Πρόσθεσα στο πρόγραμμα και μια ρουτίνα για να μπορούμε να γράψουμε στο μονοτονικό σύστημα. Οι επιπλέον γραμμές είναι αυτές απ' την 5550 και κάτω.

Τα τονούμενα γράμματα βρίσκονται στα UDG του SPECTRUM. Ενώ θα μπορούσαμε να αξιοποιήσουμε ανεκμετάλευτους STANDARD χαρακτήρες, αυτό θα δημιουργούσε σοβαρά προβλήματα σε όσους θα ήθελαν να το πληκτρολογήσουν. Θα έπρεπε να ψάξουν μέσα σε ένα σύνολο 768 αριθμών, να βρουν τις αντίστοιχες οκτάδες των χαρακτήρων που θα έπρεπε να μετατρέψουν σε τονούμενα φωνήεντα κτλ.

Τα τονούμενα γράμματα τα παίρνουμε με SYMBOL SHIFT και το γράμμα που θέλουμε να τονίσουμε.

Το ερωτηματικό (;) δεν το παίρνουμε ως συνήθως, όπως και το σύμβολο της διαιρέσεως (/) που μπορεί να φανεί χρήσιμο. Τα παίρνουμε, αντίστοιχα, με: SYMBOL SHIFT και 2, SYMBOL SHIFT ка 3.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΛΑΡΑΣ ΒΙΤΑΛΗ 20 ΧΟΛΑΡΓΟΣ THA. 6512 334

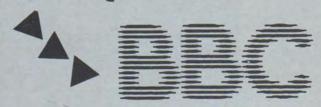
SPECTRUM

1 REM © KLARAS DHMHTRHS 4 REM RYGDYSTOS 1984 6 CLEAR 64598: LOAD ""CODE 64 59978 6 CLEAR 64598: LOAD ""CODE 64
599
7 GO SUB 5700
8 POKE 23500, 64344-255*INT (6
4344/256): POKE 23507, INT (64344
256): POKE 23507, INT (64344
256): POKE 23500; GO TO 500
20 LET 4=0: LET x=1: LET f=0:
LET b=1: LET c=1: LET f=0:
LET b=1: LET c=1: LET f=0:
LET b=1: LET x=1: JET f=0:
LET b=1: JET JET f=0:
LET x=1: JET f=0: LET x=1: JET f=0:
LET x=1: JET f=0: LET x=1: JET f=0:
LET x=1: JET f=0: LET x=1: JET f=0:
LET x=1: JET f=0:
LET x=1: JET f=0: LET x=1: JET f=0:
LET x=1: JET f=0: LET x=1: JET f=0:
LET x=1: JET f=0: LET x=1: JET f=0:
LET x=1: JET f=0: LET x=1: JET f=0:
LET x=1: JET f=0: LET x=1: JET f=0:
LET x=1: JET f=0: LET x= PRINT AT b-2,k-1; SCREEN\$ (b-2,k-1)
72 IF f=1 THEN LET q=0: LET x=
0: LET f=0
73 IF PEEK d=12 THEN PRINT AT
b-x,q; SCREEN\$ (b-x,q): LET x=1
74 PRUSE 0: BEEP .01,10: IF w=
1 AND (PEEK d=32 OR PEEK d=9) THEN LET w=0: POKE d,22: GO TO 115
75 GO SUB 5550: IF PEEK d=13 A
Nb 622 THEN LET b=b+1: LET k=c:
LET c=1: GO TO 67

76 IF PEEKK d=12 THEN GO TO 1200
77 IF PEEKK d=14 THEN GO TO 4500
80 IF PEEKK d=12 AND LEE LET
80 IF PEEK GO TO 10 THEN
81 LET C=20 AND LOOKE LET GO
83 IF C=12 AND LOOKE LET GO
83 IF C=12 AND LOOKE GO
83 IF C=12 AND LOOKE GO
85 IF C=12 AND LOOKE GO
85 IF PEEK GO
86 AND LET LET LET
86 AND LET LET LOOKE GO
87 IF PEEK GO
87 IF PEEK GO
88 AND LET LET LET
88 AND LET LET LET
88 AND LET LOOKE GO
88 AND LET LET LET
89 AND LET LET
89 AND LET LET
80 AND LET
80

2510 PRUSE 0: BEEP .01,10: 2520 FOR n=1 TO 22: LET b\$(UAL C HR\$ PEEK d,n) =" NEXT n 5570 IF PEEK d=200 THEN POKE d,1 5580 IF PEEK d=94 THEN POKE d,15 5590 IF PEEK d=172 THEN POKE d,15 5600 IF PEEK d=59 THEN POKE d,15 5610 IF PEEK d=198 THEN POKE d,1 5720 IF PEEK d=47 THEN POKE d,15 6 5630 IF PEEK d=64 THEN POKE d,15 8 5640 IF PEEK d=35 THEN POKE d,15

πολύκρωμα σχέδια

Πολλά προγράμματα για το BBC προσφέρουν όμορφες γραφικές δυνατότητες. Συνήθως όμως χρησιμοποιούν MODE 4 όπου έχουμε ανάμειξη δύο μόνο χρωμάτων. Το πρόγραμμα που παρουσιάζουμε χρησιμοποιεί MODE 5 όπου έχουμε τη δυνατότητα να αναμείξουμε τέσσερα χρώματα μαζί. Όσοι από σας χρησιμοποιούν ασπρόμαυρη τηλεόραση ας μην απογοητευθούν. Τα σχέδια που εμφανίζονται δίνουν ένα ευχάριστο εφφέ ακόμη και χωρίς χρώμα. Τα χρώματα που επιλέγησαν είναι μαύρο, άσπρο, κίτρινο, και κόκκινο δίνοντας έτσι μια πολύ ωραία και καθαρή σύνθεση χρωμάτων.

Το πρόγραμμα προσφέρει ένα ΜΕΝΟ με 5 επιλογές τις πρώτες δύο (1) και (2) θα τις ονομάσουμε «καλειδοσκόπια», γιατί θυμίζουν τα γνωστά παιγνίδια δημιουργίας οπτικών εφφέ μέσα από πρίσματα και κρύσταλλα. Η αρχή στην οποία βασίζονται τα καλειδοσκόπια είναι η τυχαία απεικόνίση και η συμμετρία. Έτσι το κάθε σχήμα αλλάζει συνεχώς - τυχαία - αλλά πάντα με συμμετρικό τρόπο.

Η επόμενη επιλογή (3) μας δίνει πολύχρωμους κύκλους σε φανταστικούς συνδυασμούς. Οι κύκλοι έχουν διαφορετικές διάμετρους και επειδή το κέντρο τους εκλέγεται τυχαία, πολλοί κύκλοι υπερκαλύπτουν τους προηγούμενούς τους. Οι δύο τελευταίες επιλογές (4) και (5) μας σχεδιάζουν ελλείψεις οι οποίες φαίνονται σαν να βγαίνουν από το κέντρο της οθόνης προς τα έξω.

Το πρόγραμμα αυτό είναι γραμμένο για το ΒΒC τις δυνατότητες της πλούσιας BASIC του μηχανήματος. Ετσι χρησιμοποιούνται συνέχεια PROCEDURES, User characters, και timing loops. Θα παρατηρήσετε ότι ορίζουμε κάποιο graphic character ενώ βρίσκουμε σε Hi - Res. Είναι προτιμότερο αυτό γιατί πλέον η διακριτικότητα κατεβαίνει στο 40Χ32. Αν χρησιμοποιήσετε ακόμα μόνο ένα pixel τότε θα δείτε ότι η οθόνη γεμίζει πολύ αργά και πολλά σημεία της φαίνεται να μην κινούνται καθόλου. Ένα άλλο στοιχείο που υπάρχει στο πρόγραμμα είναι η χρησιμοποίηση της VDU5 εντολής. Αν και θα παρατηρήσετε ότι δεν χρησιμοποιείται στο πρόγραμμα υπάρχουν δύο λόγοι γιαυτό; πρώτον ενώνοντας τον graphics cursor με τον text cursor επιτυγχάνουμε μια καθυστέρηση στο πρόγραμμα έτσι ώστε τα σχέδια να βγαίνουν πιο αργά και νάναι πιο εντυπωσιακό το αποτέλεσμα, και δεύτερο είναι ότι άν χωρίς αυτή την εντολή (VDU 5) τυπώνουμε στη θέση 19.31 (ακριβώς κάτω δεξιά) τότε η οθόνη αυτόματα θα κινιόταν προς τα επάνω (scroll) χαλώντας έτσι τα σχήματα. Οι υπόλοιπες εντολές του προγράμματος είναι απλές. Η ρουτίνα που σχεδιάζει τους κύκλους, τις ελλείψεις.

Αφού πληκτρολογήσετε το πρόγραμμα πατήστε RUN και καθίστε να απολαύσετε τους σχεδιασμούς, οι οποίοι συνεχώς θα αλλάζουν. Για να σταματήσετε το πρόγραμμα πατήστε ένα οποιοδήποτε πλήκτρο. Προσοχή: στην περίπτωση της εκλογής 5 κρατήστε το πλήκτρο συνεχώς πατημένο γιατί μόνο αφού τελειώσει το σχεδιασμό, το πρόγραμμα ελέγχει αν πατήθηκε πλήκτρο. Το πρόγραμμα μπορεί να δουλέψει και στο ELECTRON. Θα μπορούσατε, για βελτίωση, να αλλάξετε το MODE 5 και να χρησιμοποιήσετε και τα 16 χρώματα και επίσης να προσθέσετε ήχο.

Καλή είναι η εντολή SOUND 1. - 15, 200, 1 μέσα στα loops.

ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ:

Proc init Ορίζει σα γραφικό χαρακτήρα τον 224, ένα γεμάτο τετράγωνο.

Proc SUM Χρησιμοποιώντας τις συντεταγμένες Χ, Υ και το χρώμα C σχεδιάζει συμμετρικά τον χαρακτήρα 224 πάνω στην οθόνη

Proc CIR Γνωστή ρουτίνα του κύκλου χρησιμοποιώντας τρίγωνα κομμάτια διαφορετικού χρώματος και ενώνοντας τα, μεταξύ τους Τα Χ, Υ είναι το κέντρο του κύκλου και R η ακτίνα τού

Proc ELIPS Κάπως διαφορετική από τον κύκλο αυτή η ρουτίνα σχεδιάζει περίγραμμα έλλειψης έχοντας πάλι Χ. Υ τις συντεταγμένες και R τον μεγάλο ημιάξονα της έλλειψης. Ο μικρός ημιάξονας παραμένει σταθερός.

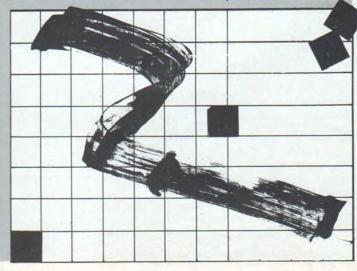
Proc K1 Παράγει τυχαίες συντεταγμένες Χ, Υ και C ώστε να χρησιμοποιηθούν από την Procsum.

Proc K2 Χρησιμοποιούνται στην X συντεταγμένη μέσα σε loop εκτελεί την ίδια ακριβή δουλειά όπως και η K1.

Το πρόγραμμα είναι περίπου 1,5 Κ και μπορεί εὐκολα να μετατραπεί για άλλα μηχανήματα. Η GCOL ορίζει το χρώμα των graphics, οι procedures μπορούν να μετατραπούν σε Gosubs και λίγη προσοχή στις συντεταγμένες στη Hi - res οθόνη. Η Plot 5 x, y είναι αντίστοιχη του Draw to x, y και η Plot 85, x, y γεμίζει το τρίγωνο με χρώμα C αυτών των συντεταγμένων και των προηγουμένων δύο plot.

Εντυπωσιάστε τους φίλους σας.

ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΤΣΗΣ Ζαχαρία Παπαντωνίου 35 111 45 ΚΑΤΩ ΠΑΤΗΣΙΑ Τηλ. 8320.871

BBC

digitized by greekrcm.gr

```
LIST
  10MODE7
                                                             620FOR X=10 TO 0 STEP -1
  20PROCINIT: PRINT
                                                             630Y=RND(16)-1
  30PRINTTAB(10,5); CHR$141; CHR$131; "P A T T E R N S"
                                                             640C=RND(4)-1
  35PRINTTAB(10,6); CHR$141; CHR$131; "P A T T E R N S"
                                                             650PROCSUM(X,Y,C)
  40PRINTTAB(0,10); CHR$133: "Select one: "
                                                             66ØNEXT
 50PRINT
                                                             670ENDPROC
  60PRINTTAB(10); CHR$134; "1.
                                                             680DEFFROCCIR(X,Y,R)
                                Kaleidoscope I"
  70PRINTTAB(10); CHR$133; "2.
                                                             690INC=.3
                                Kaleidoscope II"
 80PRINTTAB(10); CHR$132; "3.
                                Circles"
                                                             700MOVE X,Y
 90PRINTTAB(10); CHR$131; "4.
                                Web I"
                                                             710FOR T=0 TO 2*PI STEP INC
 100PRINTTAB(10); CHR$130; "5.
                                Web II"
                                                             720C=RND(4)-1
                                                             73ØGCOLØ,C
11@PRINT: PRINT; CHR$129;
 120INPUT"Your choice ",A
                                                             740MOVE R*COST+X, R*SINT+Y
125IF (A-1)*(A-5)>Ø VDU7:GOTO1Ø
 1300N A GOSUB 140,140,200,280,350
140MODE5
150VDU5
1601F A=1 PROCK1 ELSE PROCK2
170B=INKEY0
180IF B=-1 THEN 160
19ØRUN
200MODE5
210X=RND(1280)-1
220Y#RND(1024)-1
230R=RND(100)+100
24ØC=RND(4)-1
250PROCCIR(X,Y,R)
260IF INKEYØ<>-1 THEN RUN
270G0T0210
280MODE5
290C=RND(4)-1
300GCOL0,C
310R=RND(800)
320PROCELIPS(R)
330IF INKEYØ<>-1 THEN RUN
340G0T0290
350MODE5
360FOR R=1 TO 800 STEP 10
 37ØC=RND(4)-1
380GCOL0,0
390PROCELIPS(R)
400GCOL4,0
                                                750PLOT 85,R*COS(T+INC)+X,R*SIN(T+INC+Y
410FROCELIPS(800-R)
                                                760MOVE X, Y
420NEXT
                                                770NEXT
430IF INKEYO<>-1 THEN RUN
                                                78ØENDPROC
440G0T0360
                                                790DEFPROCELIPS(R)
450DEFPROCINIT
460VDU23,224,-1,-1,-1,-1,-1,-1,-1,-1
                                                800INC=.5
                                                810EX=.5
47ØENDPROC
                                                820MOVE 640+R,512
480DEFPROCSUM(X,Y,C)
                                                830FOR T=0 TO 2*PI STEP INC
490GCOLØ,C
                                                840PLOT 5,R*COST+640,R*EX*SINT+512
500PRINTTAB(X,Y); CHR$224;
510PRINTTAB(19-X,Y); CHR$224;
520PRINTTAB(X,31-Y); CHR$224;
                                                860PLOT 5,640+R,512
                                                87ØENDPROC
530FRINTTAB(19-X,31-Y); CHR$224;
54ØENDPROC
550DEFPROCK1
560X=RND(10)-1
570Y=RND(16)-1
58ØC=RND(4)-1
590FROCSUM(X,Y,C)
600ENDPROC
610DEFPROCK2
         100 PIXEL
```

ALIEN CRAFT

Ο τίτλος σημαίνει εχθρικό σκάφος. Πρόκειται για ένα διασκεδαστικό παιχνίδι για έναν ή δύο παίκτες με χειριστήρια (JOY-STICS) ή απ' ευθείας από το πληκτρολόγιο. Αυτό το διευκρινίζετε από την αρχή διαλέγοντας 1, 2, 3, 4 για έναν ή δύο παίκτες από πληκτρολόγιο ή όχι. Μετά λέτε στο ΑΤΑΒΙ σας πόσα σκάφη θέλετε να περάσουν στον ουρανό πάνω από τα πυροβόλα σας, από ένα μέχρι άπειρα. Η οθόνη δείχνει δύο πυροβόλα στα άκρα και αεροσκάφη που περνάνε ένα κάθε φορά σε διαφορετικά ύψη, από διαφορετικές κατευθύνσεις, κάνοντας διαφορετικό ήχο. Ο κάθε παίκτης δικαιούται δύο βολές ανά σκάφος. Το κομπιούτερ μετρά τα σκάφη που πέρασαν και τις πετυχημένες βολές κάθε παίχτη και δίνει τα στοιχεία και τη βαθμολογία στο τέλος. Λέει π.χ. «χτυπήσατε 1 από τα 3». Το 33% σας κατατάσσει κάτω της βάσεως. Υπάρχει όμως και άλλο κόλπο στη βαθμολογία. Αυτά τα κομπιούτερ δεν ξεγελιούνται με τίποτα. Αν π.χ. έχετε ένα σκάφος και το χτυπήσετε με δύο βολές - τη δεύτερη - τότε μετράει σαν μισή επιτυχία.

Οι παίχτες που διαλέγουν να παίξουν από το πληκτρολόγιο,

πρέπει να χρησιμοποιούν τα πλήκτρα (+) ο πρώτος ή αριστερό πυροβόλο και (*) ο δεύτερος ή δεξιό πυροβόλο. Σε όλες τις περιπτώσεις τα πυροβόλα μπαίνουν ακίνητα σκοπεύοντας την ίδια διαγώνιο, το καθένα τους, σ' όλο το παιχνίδι. Η γραμμή 10 δίνει στο Ζ μια τιμή, κάνοντας χρήση των σημείων 742 και 741 του POKE. Έτσι στην αρχική οθόνη - εικόνα έχουμε (3) τρία διαφορετικά GRAPHICS MODES ταυτόχρονα, μια από τις πολλές ικανότητες ενός ΑΤΑΠ, συνδυάζοντας GR. MODES 0,1 και 2. Επίσης χρησιμοποιείται μια υπορουτίνα σε γλώσσα μηχανής (150 και 380) για επιτάχυνση, μιας και η BASIC δεν συνιστάται σαν ανεξάρτητη γλώσσα σε ό,τι αφορά παιχνίδια ή προγράμματα ταχύτητας.

Στο τέλος του παιχνιδιού πατάτε το κουμπί του χειριστηρίου για να ξαναρχίσει, ή οποιοδήποτε πλήκτρο εκτός του Χ αν χρη-

σιμοποιείτε το πληκτρολόγιο.

Για να γράψετε το ξ στη γραμμή 150 πατάτε ESC μετά ταυτοχρόνως CTRL και CLEAR. Θα σχηματιστεί ένα βελάκι σπαστό προς τα αριστερά. Καλή διασκέδαση.

Λ. Α. ΚΑΠΛΑΝΗΣ Κιμώλου 7 113 62 Αθήνα

```
REM Edited by *** L. - A. KAPLANIS ***
                      PIXEL
                                     09/84
3 REM for
5 REM ---
7 GRAPHICS O
10 Z=33+PEEK (742) *256+PEEK (741)
20 DIM I$(3)
30 GRAPHICS O
32 POKE 752, 1
35 SETCOLOR 2,0,0
40 POKE Z-23,7
50 POSITION 4,4:? "ALIEN CRAFT!"
60 POKE Z-19,6
70 POSITION 22,7:? "clear the skies"
72 GOSUB 2010
74 SETCOLOR 1,11,10
75 ? :? :? 1. ONE PLAYER FROM KEYBOARD"
80 ? 2. ONE PLAYER WITH JOYSTICKS"
85 ? :? 3. TWO PLAYERS FROM KEYBOARD"
90 ? 4. TWO PLAYERS WITH JOYSTICKS"
95 ? :? YOUR CHOICE";:INPUT V
97 ? :? HOW MANY CRAFT";: INPUT LIM
100 PDKE Z-23, 2: POKE Z-19, 2
120 POKE 752, 1
130 B=0:HR=0:HL=0
150 ? "}"
160 POKE Z+2,0
170 POKE Z+959, 72: POKE Z+920, 74
```

```
180 POKE Z+918,71:POKE Z+881,70
190 POKE 764,255
200 GOSUB 920
210 B=B+1: IF B>LIM THEN 750
220 FOR Y=N TO M STEP P
230 SOUND 2,N,8+P,8:POKE Y-P,0:POKE Y-Q,0:IF Q=-1 THEN 300 270 POKE Y+1,127:POKE Y,61:GOTO 320
300 POKE Y-1,126:POKE Y,59
320 SOUND 2,0,0,0
330 IF V=1 DR V=3 THEN 360
340 IF NOT STRIG(0) THEN 600
350 IF NOT STRIG(1) THEN 500
355 GOTO 380
360 IF PEEK (764) = 7 THEN 500
370 IF PEEK (764) =6 THEN 600
380 NEXT Y
390 SHOTE=0: SHOTR=0
400 POKE Y-P,0
410 POKE Y-0,0
420 GOTO 200
500 S=0
503 RSHOT=RSHOT+1
505 SHOTR=SHOTR+1: IF SHOTR>2 THEN GOTO 380
510 ADR=380
515 FOR X=Z+877 TO Z STEP -41
520 S=S+1:SOUND 0,S,8,8
525 IF X=Z+877 THEN 550
```

ATARI

```
820 ? "PITIFUL!":RETURN
821 ? "LOUSY!":RETURN
822 ? "POOR!":RETURN
                                                                                                         823 ? "BELOW AVERAGE.": RETURN
824 ? "FAIR.": RETURN
                                                                                                         825 ? "AVERAGE.": RETURN
                                                                                                        826 ? "GOOD!": RETURN
                                                                                                      826 ? "GOOD!":RETURN
827 ? "VERY GOOD!":RETURN
828 ? "EXCELLENT!":RETURN
829 ? "SUPERIOR!":RETURN
830 ? "INCREDIBLE!!":RETURN
                                                                                                     830 ? "INCREDIBLE!!":RETURN
855 IF V=1 OR V=3 THEN 870
857 ?: " TRIGGER RESTARTS,
860 IF NOT STRIG(0) THEN 97
862 IF NOT STRIG(1) THEN 97
                                                                                                     865 IF STICK(0)(>)15 THEN END
867 IF STICK(1)(>)15 THEN END
                                                                                                                                               STICK ENDS"
                                                                                                    869 GOTO 860
                                                                                                   869 GOTO 860
870 POSITION 3,16:? "ENTER 'X' TO QUIT"
875 POSITION 3,18:? "ANYTHING ELSE RESTARTS."
                                                                                                  880 INPUT I$
890 IF I$="X" OR I$="Q" OR I$="END" THEN END
                                                                                                  920 N=(INT(RND(1)*15)+1)*40+Z
                                                                                                  930 SHOTR=0: SHOTL=0
                                                                                                 930 SHUTR=0:SHUTL=0

940 C=INT(RND(1)*200):FOR X=1 TO C:NEXT X

950 K=RND(1):P=2:Q=1:IF K<0.5 THEN P=-2:Q=-1
530 POKE X+41,14
                                                                                                960 C=RND(0)*15:SETCOLOR 2,C,4:SETCOLOR 1,C,12
535 POKE X,71
540 IF X=Y THEN 555
545 IF X=Y+Q THEN 555
                                                                                                990 N=N-1:M=N-39:RETURN
550 GOTO 570
                                                                                               1100 PCR=INT (100*((HR/LIM)+5.0E-03))
555 ADR=150: SETCOLOR 2,3,4
                                                                                               1110 PCL=INT (100*((HL/LIM)+5.0E-03))
560 HR=HR+(1/SHOTR):SOUND 1,15,8,15
                                                                                               1120 PTENR=INT (PCR/10)
565 FOR M=1 TO 128: POKE X, M: NEXT M: GOTO 575
                                                                                           1120 PTENR=INT(PCR/10)
1130 PTENL=INT(PCL/10)
1140 ? :? :? "PLAYER 1 ON LEFT SCORED ";HL
1150 ? "THE ";PCL;"% RANKS AS ";:GOSUB 1185+PTENL
1170 ? "THE ";PCR;"% RANKS AS ";:GOSUB 1185+PTENL
1180 GOTO 855
1185 ? "PITIFUL!":RETURN
570 NEXT X
575 SOUND 0,0,0,0:SOUND 1,0,0,0
580 POKE 764, 255
585 FOR X=Z+877 TO Z STEP -41:POKE X,O:NEXT X
590 GOTO ADR
600 S=50
603 LSHOT=LSHOT+1
                                                                                          1185 ? "PITIFUL!":RETURN
1186 ? "POOR!":RETURN
1187 ? "FAIR!":RETURN
1188 ? "QK.":RETURN
1189 ? "AVERAGE.":RETURN
605 ADR=380: SHOTL=SHOTL+1: IF SHOTL>2 THEN GOTO 380
610 FOR X=Z+842 TO Z STEP -39
615 S=S+1:SOUND 0,S,4,12
620 POKE X+39,70
625 POKE X,70
                                                                                          1190 ? "GOOD!": RETURN
                                                                                         1191 ? "EXCELLENT!": RETURN
630 IF X=Y THEN 650
635 IF X=Y+Q THEN 650
                                                                                         1192 ? "SUPER!": RETURN
                                                                                        1193 ? "OUTSTANDING!": RETURN
640 GOTO 665
645 IF X<>Y THEN 665
                                                                                        1194 ? "SUPERIOR!": RETURN
                                                                                        1194 ? "SUPERIUK: ": RETURN
1195 ? "INCREDIBLE!!": RETURN
650 ADR=150:SETCOLOR 2,3,4
655 HL=HL+(1/SHOTL):SOUND 1,15,8,15
                                                                                       2010 FOR Y=1 TO 6
2020 FOR X=7 TO 50 STEP 2
660 FOR M=1 TO 128: POKE X, M: NEXT M: GOTO 670
                                                                                      2030 SOUND 0, X, 10, 10
665 NEXT X
                                                                                      2050 NEXT X
670 SOUND 0,0,0,0:SOUND 1,0,0,0
675 POKE 764,255
                                                                                      2060 FOR X=50 TO 7 STEP -2
                                                                                     2070 SDUND 0, X, 10, 10
680 FOR X=Z+842 TO Z.STEP -39:POKE X,0:NEXT X
                                                                                     2090 NEXT X
690 GOTO ADR
                                                                                    2100 NEXT Y
750 REM TIMES UP
                                                                                    2105 SOUND 0,0,0,0
760 GRAPHICS O
                                                                                    2110 RETURN
770 POSITION 3,5:? "TIME'S UP"
775 IF V>2 THEN 1100
780 POSITION 3,8:? "YOU SCORED ";H;" OUT OF ";LIM;" POSSIBLE!"
790 PC=INT(100*((H/LIM)+5.0E-03))
800 PTEN=INT (PC/10)
810 ? :? " YOUR "; PC; "% RANKS YOU AS "; : GOSUB 820+PTEN
815 GOTO 855
```

TI 99/4A

PLØTTING 🖽

Προς αποφυγήν παρεξηγήσεων: το Texas διαθέτει εντολές που κάνουν PLOTTING στην υψηλή διάκριση 192Χ256 κι όχι μόνο αυτό αλλά και πολύ πιο πολύπλοκα πράγματα όπως ζωγράφισμα κύκλων, ευθειών κλη σε διάφορα χρώματα κλπ. 'Ολ' αυτά όμως με την προϋπόθεση ότι διαθέτετε το «ΜΙΝΙ ΜΕΜΟRY» που δίνει τη δυνατότητα να μιλήσετε γλώσσα μηχανής ή θ΄ αγοράσετε κάποιο software που κυκλοφορεί για τη δημιουργία γραφικών και που απαιτεί ΜΙΝΙ ΜΕΜΟRY. Για σας που δεν έχετε τα παραπάνω αλλά απλώς τη βασική μονάδα που μιλάει BASIC και μόνο, το πρόγραμμα αυτό πλουτίζει το ρεπερτόριό σας με την πολύτιμη αυτή ρουτίνα PLOT (X, Y). Βρίσκεται στις γραμμες 300-510 του προγράμματος και συνοδεύεται από ένα μίνι πρόγραμμα (εντολές 100-290) που κάνει επίδειξη της εντολής, σχεδιάζοντας ένα κύκλο ακτίνας 40 pixel στο κέντρο της οθόνης. Οι παραμετρικές εξισώσεις του κύκλου βρίσκονται στις εντολές 220, 230. Η γραφική παράσταση γίνεται στην υψηλή διάκριση, είναι δίχρωμη (άσπρη σε μαύρο φόντο) και κάπως αργή ή μάλλον τόσο γρήγορη όσο επιτρέπει η BASIC. Αν θέλετε να εφαρμόσετε τη λειτουργία PLOΤ σε δικά σας προγράμματα δεν πρέπει να παραλείψετε τις εντολές 150-200 (Αν και το loop 170-190 είναι απλός ορισμός χρωμάτων). Παρατηρήσεις: η συντεταγμένη Υ σαν παράμετρος της εντολής παίρνει τις τιμές από 1 έως 192 και μετριέται από κάτω προς τα πάνω ενώ το Χ από αριστερά προς τα δεξιά. Στην εντολή 310 υπάρχει ο διορθωτικός συντελεστής 0,74 που επιτρέπει στον κύκλο να σχεδιαστεί σαν κύκλος κι όχι σαν έλλειψη. Αυτό σημαίνει ότι το Χ παίρνει τιμές από 1 έως 344 (αφού 344 * 0.74 = 256)

Κώστας Διαμαντάρας ΑΛΑΎΣΑΤΩΝ 43 ΒΥΡΩΝΑΣ 7665448

```
7665448
    100 REM
               23/9/1983
    110 REM
                                           BY K. DIAMANTARAS
             VAR. USED
   120 REM F,Y,X,Y1,X1,XIN,YIN,H,C,G,CH$(127),PL,S,T,
130 DEF LIM=(X<1)+(X>344)+(Y<1)+(Y>192)
   150 CALL CLEAR
   160 DIM CH$ (127)
   170 FOR G=1 TO 16
   180 CALL COLOR (G, 16, 2)
   190 NEXT G
   200 C=32
   210 FOR F=0 TO 6.28 STEP 0.05
  220 X=172+40*CDS(F)
  230 Y=96+40*SIN(F)
  240 IF LIM THEN 260
  250 GOSUB 300
  260 NEXT F
  270 CALL SOUND (100, 220, 1, 330, 1)
  280 CALL SCREEN(3)
  290 GOTO 290
  300 REM PLOT (X, Y)
 310 X=0.74*X
 320 X1=INT((X+7)/8)
 330 Y1=25-INT ((Y+7)/8)
 340 XIN=INT(X+8-8*X1)
 350 YIN=INT(Y-192+8*Y1)
 360 CALL GCHAR (Y1, X1, H)
 370 IF H=32 THEN 380 ELSE 410
 380 H=C+1
 390 C=H
 400 CH$(H-33)="000000000000000000"
410 PL=16-2*YIN-(XIN>4)
420 S=2^(8-XIN+4*(XIN<5))
430 T=ASC (SEG$ (CH$ (H-33), PL+1, 1))
    T=T-48+7*(T>57)
450 IF (T-2*S*INT(T/2/S) >=S) THEN 470
    T=T+((T+S)<16)*(T<>S)*S
470 N$=CHR$(T+48-7*(T>9))
480 CH#(H-33) =SEG#(CH#(H-33),1,PL)&N#&SEG#(CH#(H-33),PL+2,17-PL)
490 CALL CHAR (H, CH$ (H-33))
500 CALL HCHAR (Y1, X1, H)
510 RETURN
```

Τα πιό σύγχρονα φιλικά κομπιούτερ στο φιλικό μαγαzί με φιλικές τιμές ΤΟΣΙΤΣΑ 1

ΟΠΙΣΘΕΝ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΩΛΗΣΗ ΧΟΝΔΡΙΚΗ ΛΙΑΝΙΚΗ

Διαθέτουμε

Τα καλύτερα Αμερικάνικα τα καλύτερα Ευρωπαϊκά τα καλύτερα Ίαπωνικά κομπιούτερ στο πρώτο κατάστημα πλεκτρονικών υπολογιστών στην οδό ΤΟΣΙΤΣΑ 1. Από το 1974

τώρα

σε προσφορά σε κάθε ένα

σε κάθε ένα ιδιοκτήτη κομπιούτερ Σινκλαίρ ή Κόμμοντορ δίνουμε

20 προγράμματα ΔΩΡΕΑΝ

ανεξάρτητα πού και πότε αγόρασε το κομπιούτερ του αρκεί να έλθει να τα πάρει ΤΟΣΙΤΣΑ 1 στο φιλικό μαγαzί πίσω από το Αρχαιολογικό Μουσείο, στο Πολυτεχνείο

Μουσείο, στο Πολυτεχνείο Από την επαρχία αρκεί να μας τηλεφωνήσετε (01) 8831198

Σε κάθε νέο πελάτη μας τώρα δίνουμε

40 προγράμματα ΔΩΡΕΑΝ

με την αγορά ενός κομπιούτερ Σινκλαίρ ή Κόμμοντορ Αγοράστε τώρα στο φιλικό μαγαzί με τις φιλικές τιμές το νέο σας κομπιούτερ.

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ – ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ ΔΥΝΑΜΚΟ Ε.Π.Ε. ΤΟΣΙΤΣΑ 1 ΟΠΙΣΘΕΝ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΤΗΛ 8831198

TI 99/4A

η συμβολή του υπολογιστή .... στη καρτοπαιξία

Θέλετε να παίξετε πόκερ και δεν έχετε αντιπάλους; Ή μήπως χάσατε με τη συντροφιά σας και χρειάζεστε εξάσκηση: Το πρόγραμμα που ακολουθεί σας λύνει το πρόβλημα. Μπορείτε να παίξετε πόκερ εναντίον ενός μόνο αλλά ισχυρού αντιπάλου. Παίξτε εναντίον του κομπιούτερ σας ΤΙ 99/4Α.

Το προγραμμα σας επιτρέπει να καθίσετε αναπαυτικά ενώ ο κομπιούτερ ανακατεύει τα χαρτιά, μοιράζει και χειρίζεται όλες τις

λεπτομέρειες του παιγνιδιού.

Και τα πέντε φύλλα σας δείχνονται στην οθόνη, ενώ του κομπιούτερ είναι με πρόσωπο προς τα κάτω ώστε να μη ξέρετε τι φύλλο έχει.

Κάθε παίκτης ξεκινάει με 5000 δολάρια. Ο κομπιούτερ κρατάει λογαριασμό για όλα τα πονταρίσματα και το μόνο που εσείς έχετε να κάνετε είναι να ποντάρετε, να κάνετε ρελάνς, να αλλάζετε φύλλα, προσπαθώντας να κερδίσετε το δύσκολό σας αντίπαλο.

Το προγραμμά μας το έστειλε η αντιπροσωπία του TI-99/4Α στην Ελλάδα «Πουλιάδη και συν.» Τηλ. 3624170.

```
TI 99/4A EX. BASIC
                           DROW POKER
13 ON ERROR 15
14 CALL INIT :: CALL LOAD(-31878,0)
:: GOTO 16
      ON ERROR STOP :: RETURN 16
       DIM M(4,14),T
                                   TEMPLT$ (14), V(2, 14),
16 DIII
H(4,2),SYM$(4,5)
17 RANDOMIZE
18 CALL CHAR(64,"3C4299A1A199423C")
19 DISPLAY AT(4,9)ERASE ALL:"DRAW P
 20 DISPLAY AT (24,3): "@1981 TEXAS I
NSTRUMENTS"
 73 NAMES = RPT$ (" ",8-LEN (NAME$) & NAME$
E$
24 DISPLAY AT(19,1): "HOW MANY BETTI
NG ROUNDS?"
NG ROUNDS?"
27 AT(20,4): "(2 OR 3 POSSIB
       DISPLAY AT (20,4): "(2 OR 3 POSSIB
25
LE)
LE)"
26 CALL KEY(O,KY,ST)
27 X=RND :: IF ST=0 THEN 26
28 IF KY<>50 AND KY<>51 THEN 26
29 CALL HCHAR(19,28,KY)
30 BE=KY-48 :: CALL CLEAR
31 VOL=4 :: DUR=100 :: SW=1
32 DISPLAY AT(12,5): "SHUFFLING CARD
"
33 DISPLAY AT(13,4):"(AMONG OTHER T
HINGS)":: GOSUB 271
34 RESTORE 35
35 DATA 1,4,7,10,15,15,20,25,25
36 FOR I=1 TO 9:: READ F(I):: NEXT
 37 MO(1), MO(2)=5000 :: W1, W2=0 :: T
9=30 :: TU=1
 7=30 :: 10-1

38 REM-START GAME-

39 FOR C=2 TO 14 :: M(1,C),M(2,C),M

(3,C),M(4,C)=0 :: NEXT C

40 REM-BLUFF-
 41 BL=3.5*RND

42 IF BL<=3.15 THEN BL=(RND/5)+1

43 FL=1 :: MO(3)=10 :: MO(4)=10

44 MO(1)=MO(1)-MO(3):: MO(2)=MO(2)-
 M(4)
 45 PLAYER=1 :: UPDN=0
46 CARDTOT=5 :: PLAYER=1 :: GOSUB 3
```

```
47 PLAYER=2 :: GOSUB 312
48 REM-COUNT ROWS & COLS-
49 GOSUB 173
      REM-EVALUATE-
51 GOSUB 191
52 CALL CLEAR
53 DISPLAY AT(2,1):NAME$&"@":"COMPU
54 DISPLAY AT (12, 4): "POTO"&NAME$&"0
55 DISPLAY AT(13,4):" COMPUTERO"
56 DISPLAY AT(23,1):"TOTALSO"; NAME$
56 I
57 DISPLAY AT (24,1):"
                                                            COMPUTE
58 GOSUB 183
59
      CARDNUM=0
60 FOR KIND=2 TO 14 :: FOR SUIT=1 T
61 IF M(SUIT, KIND) <>1 THEN 65
62 CARDNUM=CARDNUM+1 :: PLAYER=1 ::
  LIPDN=0
63 GOSUB 320 :: GOSUB 328
64 PLAYER=2 :: UPDN=1 :: GOSUB 320
65 NEXT SUIT :: NEXT KIND
66 SW=SW*-1 :: IF SW>O THEN 85
67 REM-HUMAN-
68 CA=0 :: DISPLAY AT (2,11): "YOUR B
69 ACCEPT AT (2, 21) VALIDATE ("0123456
69 ACCEPT AT(2,21) VALIDATE("0123456
789CF") BEEP: X$
70 IF X$="" THEN 69
71 IF POS(X$, "C",1)=0 THEN 74
72 IF MO(3)=MO(4) THEN 67
73 CA=1 :: B1=MO(4)-MO(3):: GOTO 78
74 IF POS(X$, "F",1)=0 THEN B1=VAL(X
$):: IF B1>0 THEN 76
75 TU=TU+1 :: GOSUB 127 :: IF WNFLG
=1 THEN 268 ELSE GOTO 38
76 IF B1+MO(3) < MO(4) THEN 67
77 IF B1<> NO(4) THEN 67
77 IF B1<>INT(B1)THEN 67
78 IF B1>500 THEN 67
79 MD(3)=MD(3)+B1 :: MD(1)=MD(1)-B1
   :: GOSUB 183
             MO (3) >MO (4) THEN 85
81 CA=1
82 ON FL GOSUB 130,130,104
83 IF WNFLG=1 THEN 268
84 IF FL=4 THEN 38
85 REM-COMPUTER-
     IF MO(4)=MO(3) THEN 93
IF NOT(MO(3)>LI AND MO(4)<2.5*AV
 ) THEN 89
88 X=1 :: CALL SOUND(DUR, 1320, VOL): : DISPLAY AT(3, 11): "I FOLD. " :: GOS
```

```
UB 126 ::

IF WNFLG=1 THEN 268 ELSE GOTO 38

89 B2=MO(3)-MO(4)

90 IF MO(3)>LI THEN 96

91 IF RND>.2+.17*TO(2)THEN 96

92 B2=B2+INT(.5+RND*AV)+5 :: GOTO 9
93 B2=INT((LI-MD(4))/3)+10
94 IF RND>.8 THEN 96
95 IF B2>4*AV THEN B2=4*AV
96 IF B2>500 THEN B2=500
97 MD(4)=MD(4)+B2: MD(2)=MD(2)-B2
98 IF MD(4)>MD(3)THEN 103
99 CALL SOUND(DUR,1396,VOL):: DISPL
AY AT(3,11):"I CALL.":: GOSUB 183
100 ON FL GOSUB 130,130,104
101 IF WNFL6=1 THEN 268
102 ON FL GOTO 67,67,67,38
103 CALL SOUND(DUR,1760,VOL):: DISPL
LAY AT(3,11):"I BET";B2:: GOSUB 18
3:: GOTO
 3 :: GOTÓ
  104 REM-FIND WINNR-
 104 REM-FIND WINNR-
105 PLAYER=2 : UPDN=0
106 IF CA=1 THEN GOSUB 161
107 IF TO(1)>TO(2) THEN 125
108 IF TO(1)=TO(2) THEN 111
109 IF CA=0 THEN GOSUB 161
  110 GOTO 127
111 FOR I=14 TO 2 STEP -1
112 IF V(1,I)>=2 AND V(2,I)<2 THEN
 125
113 IF NOT(V(1,1)<2 AND V(2,1)>=2)T
               116
IF CA=0 THEN GOSUB 161
GOTO 127
               IF
                         V(1, I) = V(2, I) AND V(1, I) >= 2 T
               118
               NEXT I
  117
 117 NEXI 1

118 FOR I=14 TO 2 STEP -1

119 IF V(1,I)>V(2,I)THEN 125

120 IF V(2,I)=V(1,I)THEN 123

121 IF CA=0 THEN GOSUB 161

122 GOTO 127
  123
               NEXT
 123 NEXT 124 DISPLAY AT(3,11):"*** DRAW ***"
:: GOTO 129
125 CALL SOUND(DUR,1396,VOL):: DISP
LAY AT(3,11):NAME*&" WINS."
126 MO(1)=MO(1)+MO(3)+MO(4):: MO(3)
,MO(4)=0 :: W1=W1+1 :: GOSUB 183 ::
 GOTO 129

127 CALL SOUND (DUR, 1396, VOL):: DISP

LAY AT(3,11):"I WIN!"

128 MO(2)=MO(2)+MO(3)+MO(4):: MO(3)
```

```
,MO(4)=0 :: W2=W2+1 :: GOSUB 183
129 FL=4 :: RETURN
130 REM-DISCARD-
    131 GOTO 155
132 FOR I=1 TO 5 :: PO(I)=0 :: NEXT
    133 DISPLAY AT(2,11): "DISCARDS% "
134 ACCEPT AT(2,21) VALIDATE("12345N
")BEEP: X$
  ")BEEP: X$
135 X1=LEN(X$)
136 IF POS(X$, "N", 1)>0 THEN RETURN
137 IF X1=0 OR X1>4 THEN 133
138 No=0 :: FOR I=1 TO X1
139 X=VAL(SEG$(X$, I, 1))
140 IF PO(X)=X THEN 142
141 PO(X)=X :: NO=NO+1
142 NEYT I
   142 NEXT I
  143 X=0
144 FOR C=2 TO 14 :: FOR R=1 TO 4
145 IF M(R,C)<>1 THEN 150
146 X=X+1
147 IF PO(X)<>X THEN 149
   148 M(R,C)=-1
  149 REM
  150 NEXT R :: NEXT C
151 REM-DISPLAY NEW CRDS
152 CARDTOT=NO :: PLAYER=1 :: GOSUB
 152 CARDTOT=NO :: PLAYER=1 :: GOSUB 312
153 CALL HCHAR (4,1,32,256)
154 UPDN=0 :: GOSUB 161 :: RETURN 155 ORD=1 :: IF SW>0 THEN ORD=2
156 ON ORD GOSUB 132,237
157 ON ORD GOSUB 237,132
158 FL=FL+1 :: IF BE=2 THEN FL=FL+1
159 GOSUB 173 :: GOSUB 191
160 RETURN
161 REM-DISPLAY HAND—
             REM-DISPLAY HAND-
CARDNUM=0
  163 FOR KIND=2 TO 14
164 FOR SUIT=1 TO 4
165 IF M(SUIT,KIND)<>PLAYER THEN 17
  166
              CARDNUM=CARDNUM+1
 167 GOSUB 320
168 IF UPDN=1 THEN 170
  169 GOSUB 328
 170 NEXT SUIT
171 NEXT KIND
172 RETURN
172 RETURN
173 REM-TALLY HANDS-
174 H(1,1),H(2,1),H(3,1),H(4,1),H(1,2),H(2,2),H(3,2),H(4,2)=0
175 FOR C=2 TO 14
176 V(1,C),V(2,C)=0
177 FOR R=1 TO 4
178 IF M(R,C)<=0 THEN 181
179 V(M(R,C),C)=V(M(R,C),C)+1
180 H(R,M(R,C))=H(R,M(R,C))+1
181 NEXT R
182 NEXT C :: RETURN
183 REM
  183 REM
 184 DISPLAY AT(12,18):MO(3)
185 DISPLAY AT(13,18):MO(4)
186 DISPLAY AT(23,17):MO(1);TAB(23)
186 DISPLAY AT (23,17):MO(1);TAB(23);"W#";W1
187 WNFLG=0 :: DISPLAY AT (24,17):MO
(2);TAB(23);"W#";W2
188 IF MO(1)+MO(3)<1 THEN DISPLAY AT (3,1)ERASE ALL:"I AM THE VICTOR!"
:: WNFLG=1
    :: RETURN
```

```
190 RETURN
191 REM-EVALUATE-
192 FOR I=1+ABS(FL<3)TO 2
193 CALL SOUND(DUR, 1568, VOL)
194 REM-STRAIGHT-
195 S=0:: FOR J=2 TO 10
196 IF V(1, J)=0 THEN 201
197 FOR K=J+1 TO J+4
198 IF V(1, K)=0 THEN 202
 199 NEXT K
200 S=1 :: GOTO 202
201 NEXT J
202 REM-FLUSH-
 202 REN-PLUSH-

203 FOR J=1 TO 4

204 IF H(J,I)<>5 THEN 207

205 IF S=1 THEN TO(I)=9 :: GOTO 234

206 TO(I)=6 :: GOTO 234
   207 NEXT J

207 NEXT J

208 IF S=1 THEN TO(I)=5 :: GOTO 234

209 REM-4 KIND-

210 FOR J=2 TO 14

211 IF V(I,J)<>4 THEN 213

212 TO(I)=8 :: GOTO 234
    213 NEXT J
     214 REM-HOUSE/3 KIND-
   214 REM-HOUSE/3 KIND-
215 FOR J=2 TO 14
216 IF V(I,J)<>3 THEN 223
217 FOR K=2 TO 14
218 IF K=J THEN 221
219 IF V(I,K)<>2 THEN 221
220 TO(I)=7 :: GOTO 234
221 NEYT K
      221 NEXT K
     222 TO(I)=4 :: GOTO 234
223 NEXT J
     223 NEXT J

224 REM-2PR/1PR/NONE-

225 FOR J=2 TO 14

226 IF V(I,J)<>2 THEN 233

227 IF J=14 THEN 232

228 FOR K=J+1 TO 14

229 IF V(I,K)<>2 THEN 231

230 TO(I)=3 :: GOTO 234
      231 NEXT K

232 TO(I)=2 :: GOTO 234

233 NEXT J :: TO(I)=1

234 NEXT I

235 T9=T9+B1 :: TU=TU+1 :: AV=INT(T
       231 NEXT K
        9/TU)+5
        236 LI=10+INT (AV$F(TO(2)) $BL):: RET
       URN
237 REM-COMPTR DISCARD-
238 X=0
239 IF TO(2)<>1 THEN 253
240 FOR I1=1 TO 4
241 IF H(I1,2)>=4 THEN 243
242 NEXT I1 :: GOTO 246
243 FOR I1=1 TO 4
244 IF H(I1,2)=1 THEN H(I1,2)=-1 ::
        URN
        X=X+1
245 NEXT I1 :: GOTO 259
246 FOR I1=2 TO 14
247 IF I1>15-BL THEN 259
248 IF V(2, I1)<>1 THEN 251
249 V(2, I1)=-1 :: X=X+1
250 IF X=4 THEN 259
251 NEXT I1
252 GOTO 259
253 IF TO(2)>4 THEN 259
254 FOR I1=2 TO 14
255 IF I1>16-BL THEN 258
256 IF V(2, I1)<>1 THEN 258
257 V(2, I1)=-1 :: X=X+1
258 NEXT I1
259 REM-REMOVE DISCARDS-
            259 REM-REMOVE DISCARDS-
260 X*="CARDS." :: IF X=1 THEN X*="
CARD."
             261 CALL SOUND (DUR, 1320, VOL)
262 DISPLAY AT (3, 11): "I DISCARD"; X;
            X$
263 FOR C=2 TO 14 :: FOR R=1 TO 4
264 IF M(R,C)<>2 THEN 266
265 IF V(2,C)=-1 OR H(R,2)=-1 THEN
M(R,C)=-1
266 NEXT R :: NEXT C
267 CARDTOT=X :: PLAYER=2 :: GOSUB
312 :: RETURN
268 INPUT "ANOTHER GAME (Y/N)%": X$
269 IF SEG$(X$,1,1)="Y" THEN 37
270 END
               270 END
               271 REM-SETUP CRDS-
```

189 IF MO(2)+MO(4)<1 THEN DISPLAY A T(3,1)ERASE ALL: "YOU CLEANED ME OUT

." :: WNFL G=1 :: RETURN

190 RETURN

```
272 CALL SCREEN(3):: REF(1)=4 :: RE
F(2)=15
273 REM-COLOR SETS
 274 CALL CHARPAT(58, X$):: CALL CHAR
(64, X$):: CALL CHARPAT(63, X$):: CAL
L CHAR (37, X$)

275 RESTORE 275

276 DATA 3,16,3,4,16,3,9,9,16,10,5,16,11,9,16,12,9,16,13,5,16,14,5,16

277 FOR I=1 TO 8 :: READ X,Y,Z :: C

ALL COLOR (X,Y,Z):: NEXT I

278 REM-DEF CHAR

279 DATA 102,"00367F7F7F3E1C08"

280 DATA 103,"00081C32F73E1C08"

281 DATA 104,"00103854EE541038"

282 DATA 105,"0010387CFEFED638"

283 DATA 128,"0",129,"AA55AA55AA55A

A55",94,"FF"

284 DATA 95,"8080808080808080"

285 RESTORE 278

286 FOR I=1 TO 8 :: READ CODE,HEX$

:: CALL CHAR (CODE,HEX$):: NEXT I

287 REM-DEF CORNRS

288 DATA "003844040830407C"

289 DATA "003840418040438"

290 DATA "0042424243C40404"

291 DATA "001C202038242418"

292 DATA "001C202038242418"

293 DATA "0018242418242418"

295 DATA "001C22421C040404"
 L C
          CHAR (37,
                                                "0018242418242418"
"001C24241C040404"
      294
295
                        DATA
                                                "004C52525252524C"
"003C080808084830"
      296
297
                        DATA
                        DATA "00182424242C1C04"
DATA "0024242830282424"
       298 DATA
                                                "001B24243C242424
       300 DATA
      301 RESTORE 287
302 FOR I=114 TO 126 :: READ HEX$ :
: CALL CHAR(I, HEX$):: CALL CHAR(I+1
         6, HEX$)::
       NEXT I
303 REM-CRD INTERIOR TEMPLTS
304 DATA "01010", "10101", "02020", "2
0102", "20202", "21202", "21212", "2221
       304 DATA "01010", "10101", "02020", 22
0102", "20202", "21202", "21212", "2221
2", "22222"
"44423", "32223", "22522", "00100"
305 RESTORE 304 :: FOR I=2 TO 14 :: READ TEMPLT$(I):: NEXT I
306 X$="000010101111001110"
307 FOR SUIT=1 TO 4 :: FOR R=0 TO 5
:: FOR C=1 TO 3
308 Y$=CHR$(128):: IF SEG$(X$, 3*R+C, 1)="1" THEN Y$=CHR$(101+SUIT)
309 SYM$(SUIT, R)=SYM$(SUIT, R)&Y$
310 NEXT C :: NEXT R :: NEXT SUIT
311 RETURN
312 REM -CARDGEN-
          312 REM -CARDGEN-
313 REM
          313 REM
313 REM
314 FOR I=1 TO CARDTOT
315 KIND=INT (13*RND)+2
316 SUIT=INT (14*RND)+1
317 IF M(SUIT,KIND)<>0 THEN 315
318 M(SUIT,KIND)=PLAYER
319 NEXT I :: RETURN
320 REM -CARDBLNK-
321 CALL SOUND (25,-5,22)
322 FOR ROW=0 TO 6
323 CALL HCHAR (REF (PLAYER)+ROW,6*CA
RDNUM-3,128+UPDN,5)
324 NEXT ROW
325 CALL VCHAR (REF (PLAYER),6*CARDNU
M+2,95,7)
326 CALL HCHAR (REF (PLAYER)+ROW,6*CA
RDNUM-3,94,5)
             RDNUM-3,94,5)
327 RETURN
             327 RETURN
328 RETURN
328 REM -CARDINT-
329 FOR R=1 TO 5
330 X=VAL(SEG$(TEMPLT$(KIND),R,1))
331 DISPLAY AT(REF(PLAYER)+R,6*CARD
NUM-4)SIZE(3):SYM$(SUIT,X)
               332 NEXT R
333 REM-CRD CORNRS
             333 REM-CRD CORNRS
334 BASS=112
335 IF SUIT>2 THEN BASS=128
336 CALL HCHAR (REF (PLAYER), 6*CARDNU
M-3, BASS+KIND)
337 CALL HCHAR (REF (PLAYER)+6, 6*CARD
NUM+1, BASS+KIND):: RETURN
338 FOR C=2 TO 14 :: FOR R=1 TO 4:
: PRINT M(R,C);:: NEXT R :: PRINT:
: NEXT C
339 PRINT FL :: STOP
                  339 PRINT FL :: STOP
```

NEWBRAIN

mancala

Ενα παιχνίδι συμβολικής λογικής

Το Mancala δεν είναι κάποιο ειδικό παιχνίδι αλλά μια μεγάλη οικογένεια από παιχνίδια που βρίσκει κανείς σε όλη σχεδόν την Αφρική και τα γειτονικά νησιά. Το Mancala είναι είναι πανάρχαιο παιγνίδι. Τέτοια παιχνίδια παιζόντουσαν εδώ και τρεις χιλιάδες χρόνια τουλάχιστον. Πολύ λίγα στοιχεία του παιχνίδιού έχουν αλλάξει από τότε, γιατί οι διαδικασίες του παιχνίδιού και οι κανόνες είναι αρκετά σαφείς και προσδιορισμένοι. Υπάρχουν, σύμφωνα με κάποιο ειδικό, γύρω στις 200 παραλλαγές. Προγράμματα που κάνουν simulation στο Mancala έχουν γραφτεί αρκετές φορές στην Αγγλία και στην Αμερική.

ΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ ΜΑΝCALA

Το MANCALA είναι ένα αρχαίο αφρικάνικο παιχνίδι που παίζεται με εφτά ραβδάκια και τριανταέξη πέτρες ή φασόλια που τοποθετούνται όπως στην παρακάτω εικόνα.

			Н пуєп	ρα μου			
Το σπίτι	6	5 000	4 000	3 000	2 000	1 000	Το σπίτι
μου	000	000	000	000	000 5	000 6	gon
			Н пуєп	ρά σου			

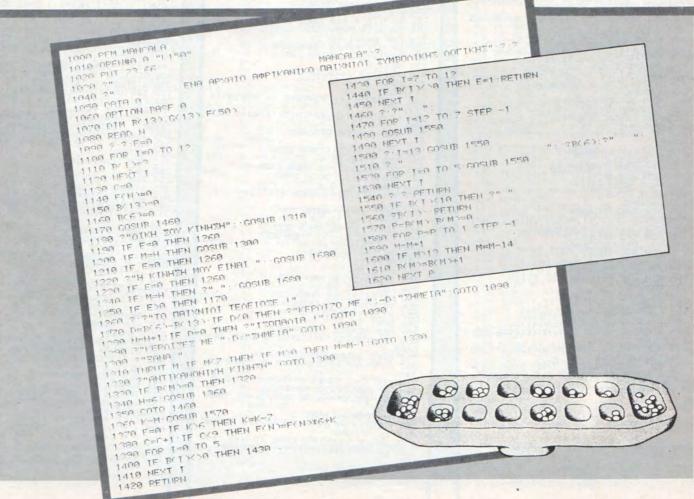
Το πλάνο του παιγνιδιού αποτελείται από έξι χώρους ή γούβες στην κάθε μεριά. Επί πλέον, υπάρχουν δύο ειδικές γούβες στα αριστερά και τα δεξιά του πλάνου.

Μια κίνηση γίνεται παίρνοντας όλα τα φασόλια από οποιαδήποτε γούβα στη μεριά σου που δεν είναι άδεια. Αρχίζοντας από τη γούβα που βρίσκεται αμέσως δεξιά αυτής της γούβας, αυτά τα φασόλια «σπέρνονται» σε κάθε γούβα του πλάνου του παιχνιδιού αντίστροφα από τη φορά των δεικτών του ρολογιού. Αυτό μπορεί να πάρει μια ή δυο κινήσεις. Αν το τελευταίο φασόλι έχει σπαρθεί στο δικό σου το σπίτι τότε δικαιούσαι να κάνεις και μια δεύτερη κίνηση.

Αν το τελευταίο φασόλι που σπέρνεις σε κάποια κίνηση πέσει σε μια άδεια γούβα και ταυτόχρονα η απέναντι γούβα δεν είναι άδεια, τότε όλα τα φασόλια της απέναντι γούβας, μαζί με το τελευταίο φασόλι που έσπειρες, πιάνονται «αιχμάλωτα» και τοποθετούνται στο σπίτι του παίχτη. Όταν μια από τις πλευρες είναι άδεια, τότε το παιχνίδι τελειώνει. Ο παίχτης που έχει τα περισσότερα φασόλια της απέναντι τελειώνει. Ο παίχτης που έχει τα περισσότερα φασόλια στο σπίτι του κερδίζει. Στο πλάνο του παιχνίδιού υπάρχουν 14 αριθμοί που αντιπροσωπεύουν τις 14 γούβες του παραδοσιακού παιχνίδιού:

	3	3	3	3	3	3
0	3	3	3	3	3	3

Οι γούβες της δικής σου πλευράς (κάτω) είναι αριθμημένες 1-6 από τα αριστερά προς τα δεξιά. Οι γούβες της δικής μου πλευράς (του computer) είναι αριθμημένες 1-6 από τα αριστερά μου (δεξιά σου).

Για να κάνεις μια κίνηση, πληκτρολογείς τον αριθμό κάποιας από τις γούβες. Αν το τελευταίο φασόλι πέσει στο σπίτι σου, τότε ο computer γράφει «Ξανά?» και εσύ πληκτρολογείς τη δεύτερή σου κίνηση.

Η κίνηση του computer γράφεται αυτόματα και ακολουθείται από ένα σχεδιάγραμμα του πλάνου του παιχνιδιού στη νέα του μορφή. Ο computer σου προσφέρει πάντα την πρώτη κίνηση. Αυτό εννοείται ότι σου δίνει ορισμένα πλεονεκτήματα. Υπάρχει επίσης και κάποιος αλγόριθμος στο πρόγραμμα που κάνει τον computer να καλυτερεύει σταδιακά το παίξιμό του.

Ε. Χαραλάμπους Πετσόβου 6 Λόφος Στρέφη τηλ. 3632813

```
1630 IF B(M)=1 THEN IF MK)6 THEN IF MK)13 THEN IF B(12-M)K)0 THEN 1650
           1650 BCHD=BCHD+BC12-MD+1
                                                            1890 NEXT I
           1660 BCM0=0:BC12-M0=0
                                                            1900 FOR I=0 TO 13
           1670 PETHEN
                                                            1910 B(I)=G(I)
           1680 D=-99:H=13
           1690 FOR T=0 TO 13
                                                            1920 NEXT T
                                                            1930 IF 0>=D THEN A=J.D=D
           1200 CCID=BCID
                                                            1949 NEXT T
           1710 NEXT I
                                                            1950 M=R
           1720 FOR T=7 TO 12
                                                            1968 (2CHR$(42+M);
           1730 IF B(J)=0 THEN 1940
                                                            1970 GOTO 1360
           1740 G=0:M=J
                                                            1980 FOR I=0 TO N-1
           1750 GOSUB 1570
                                                            1990 PR(I)
           1760 FOR I=0 TO 5
                                                            2000 NEXT I
           1770 IF B(I)=0 THEN 1820
                                                            2010 END
           1780 | =B( I )+I : P=0
           1790 IF L>13 THEN L=L-14:R=1:GOTO 1790
           1800 IF B(L)=0 THEN IF L<>6 THEN IF L<>13 THEN R=B(12-L)+R
           1810 IF P>0 THEN 0=P
           1920 NEXT I
           1830 0=B(13)-B(6)-0
           1840 IF C>8 THEN 1900
           1850 K=J
           1860 IF K>6 THEN K=K-7
           1970 FOR I=0 TO N-1
           1880 IF F(N)*6+K=INT(F(I)/6+(7-C)+.1) THEN Q=Q-2
                                                                             SANA 3 4
                                                                             H KINHZH MOY EINAI
                                                                                      0
                                                                                          0 0
                                                                                                 1
                                                                                                     19
                                                                             DIKH DOY KINHEH? 6
                                                                             H KINHEH MOY EINAI 6.4
                                                                                     1 9
H KINHEH MOY EINAI
                                      H KINHZH MOY EINAI
                                                                             DIKH YOY KINHYH? 5
                                                                                                       a
                                              5 1 1
                                      DIKH ZOA KINHZHS
DIKH DOY KINHEH? 4
                                                                             TO MAIXMIDI TENETOZE !
                                                                             KEPOIZEZ ME
                                      EANA ? 3
SANA ? 1
                                                           0
                                               a
                                                                             DIKH ZOY KINHZH?
H KINHEH MOY EINAL 4
                                     H KINHEH MOY EINAI 6.1
                                              1
                                                                             STOPPED AT 1310:1
```

COMMODORE 64 & VIC 20

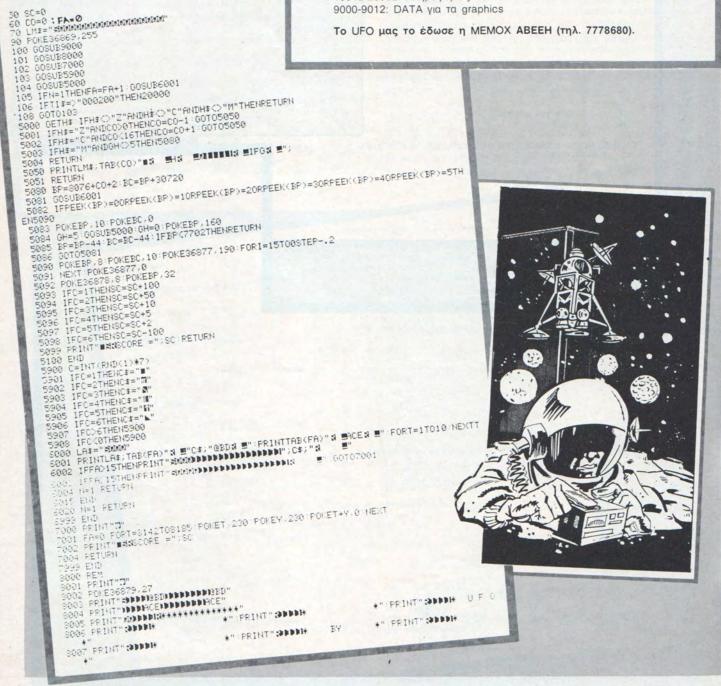

Για μια ακόμα φορά θα χρειαστεί να προστατέψτε τη γη από τους εξωγήινους. Οδηγίες δε γράφουμε γιατί το σενάριο θα πρέπει πλέον να είναι γνωστό...

Οι κύριες ρουτίνες του προγράμματος είναι:

5082: Διαπίστωσε χτύπημα 5093-5099: Τύπωσε το σκορ 6000-6004: Μετακίνησε το UFO 8003-8027: Πληροφορίες

10012-20002: Πληροφορίες


```
*" PRINT" (3) $31 11 + *******
SOOS PRINT": SEDDIN MARK MAINNS *" : PRINT" : SEDDIN
 *****" BOOS PRINT"MANDERSCCCHIT A KEY>>>" PRINT"MANDERDEBREDEBREED":PRINT"MEDDENCEMBE
3009 PRINT"MEMBEL

1 ACE

8010 GOTO9999

3011 PRINT"DQ

3012 PONES6869,255

3013 PRINT"MEMBELS
                            POINTS
                  "MREBBD# = 100 PTS (BLK)"
                                                  (YEL)"
 8014 PRINT"ACE"
 S015 PRINT" MASBON = 50 PTS
  8016 PRINT ACE"
3017 PRINT WASBON = 10 PTS
                                                                                        DATA255,127,63,63,15,3,1,0
                                                                                                                                                               10000 REM
                                                                                9003 DATA29,0153,255,255,227,227,255

9004 DATA0,0,153,255,255,257,227,227,

9005 DATA0,0,255,255,255,255,257

9006 DATA0,192,224,240,248,252,30,31

9007 DATA219,219,219,255,255,255,255,255

9008 DATA224,240,248,248,248,252,254,255
                                                                                                                                                              3018 PRINT"ACE
   BOIS PRINT" MEEDIN = 5 PTS
                                                  (PUR)"
                                                                                                                                                               10020 PRINT"DEEDEDDDDDDH"
   3020 PRINT"ACE
   8021 PRINT" MEBBED # 2 PTS
                                                   (GRN)"
   SO21 PKINI MEEDIN 2 POINTS (CYN)"
SO22 PRINT"ALEBON = POINTS (CYN)"
SO25 PRINT"ACE": PRINT"NA + BONUS POINTS"
SO25 PRINT"ACE": PRINT"NA + BONUS POINTS"
                                                                                                                                                               10021 PRINT":LEFT-
                                                                                                                                                                                                MIEGO-
                                                                                                                                                               9009 DATA0,24,24,24,24,24,24,24
9010 DATA7,15,31,31,31,63,127,255
    8025 PRINT"ACE":PRINT"MA + BONUS POINTS"
8026 FORT=1T04000:NEXTT
8027 TI#="600000" RETURN
8000 FORT=7168T07168+88:READF:POKET,F:NE
9001 IATA0,3,7,15,31,56,120,248
                                                                                9011 DATA0,8,8,8,8,8,8,0,0
9012 RETURN
9590 IFT>3THEN9560
                                                                                                                                                               10025 END
                                                                                                                                                               20000 PRINT"THEN YOU HAVE SCORED";SC
                                                                                                                                                              20001 FORT=1T03000:NEXTT
                                                                                9999 GETR$: IFR$=""THEN9999
```

LYNX

M4STER CODE:

Το παιγνίδι αυτό που περνιέται και σε LYNX 48 Κ σας προκαλεί να το αντιμετωπίσετε με μόνο όπλο τη λονική σας. Η υπόθεση έχει ως εξής: Ένας μυστικός κώδικας εισάγεται στη μνήμη του υπολογιστή που ανακαλύπτοντάς τον φθάνετε στο τέλος του παιγνιδιού. Για να το επιτύχετε τώρα αυτό σας δίνονται έξι ευκαιρίες. Πρέπει να διευκρινήσουμε ότι ο μυστικός κώδικας αποτελείται από τέσσερα μονάχα ψηφία που παίρνουν τιμές από το 0-7 σε τυχαίες βέβαια διατάξεις. Επίσης έχετε τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσετε και τα άλλα δύο νούμερα το οχτώ και το εννέα, αλλά σα νεκρούς αριθμούς (δηλαδή για να κάνετε δοκιμές πάνω σ' ένα νούμερο). Αυτά τα δύο νούμερα δεν περιέχονται στο σύνολο τιμών του κώδικα. Ας περάσουμε τώρα στις κινήσεις που θα κάνετε στην προσπάθειά σας να βρείτε το σωστό αριθμό. Για να γράψετε τον αριθμό που θέλετε δεν έχετε παρά να πατήσετε το αντίστοιχο κουμπί. Κάθε άλλο κουμπί εκτός από τα κουμπιά από το 0-9 αντιστοιχεί στο 0. Κάθε φορά τώρα που θα τελειώνετε την πληκτροδότηση ενός κώδικα, ο υπολογιστής θα σας λέει πόσο κοντά βρίσκεται ο αριθμός που δώσατε συγκρίνοντάς τον με εκείνο που έχει ήδη γραμμένο στη μνήμη του.

Συγκεκριμένα: Αφού ανακαλύψει πόσα ψηφία του δοσμένου, από το χρήστη, αριθμού περιλαμβάνονται στο «κρυφό» αριθμό τυπώνει στο

αριστερό μέρος της οθόνης τόσα τετραγωνάκια όσο και το πλήθος τους. Βέβαια αν η τάξη του ψηφίου είναι ίδια και στους δυο αριθμούς τότε το τετραγωνάκι είναι κόκκινο, αν είναι διαφορετική το τετραγωνάκι είναι λευκό.

(Παράδειγμα: Κρυφός αριθμός 3261

Δοσμένος αριθμός 3517

Απάντηση από τον υπολογιστή 🔳 🗆

Εδώ τα ψηφία που είναι κοινά είναι τα 3 και 1. Το 3 είναι στην σωστή θέση ($\blacksquare$) ενώ το 1 όχι ($\square$)).

Από κει και πέρα η τύχη του παιγνιδιού κρίνεται από την ευφυία σας. Λίγα λόγια στην ανατομία του προγράμματος. Στις σειρές 100 έως 1040 το πρόγραμμα περιλαμβάνονται εντολές για το σχηματισμό της οθόνης.

Στις γραμμές 1050 έως 1110 εισάγεται ο μυστικός κώδικας στη μνήμη.

Στις γραμμές 1120 έως την 1360 κάνετε τις δοκιμές σας. Στις γραμμές 1370 έως 1810 ο υπολογιστής κρίνει και αποτυπώνει τη γνώμη του για την κίνησή σας.

Και τέλος, οι γραμμές 1820 έως 2430 είναι το φινάλε με τα εφφέ νίκης ή ήττας καθώς και το σκορ με το Highest.

Κώστας Μιχανετζής Ασπένδου 49 Υμηττός τηλ. 9750 236.

```
180 VBU 25
100 EXT VEFSET
                                                                                              260 PRINT
110 VDU 24
                                                 190 CLS
                                                                                              270 PRINT
                                                 200 INK 6
120 THK 4
                                                                                              280 ERINT "'& K.HIHANETZIS";
                                                 210 TEXT
130 PRINT @ 30,62;
                                                                                               290 BEEP 100.50.63
140 PRINT TAR 12; "STOP THE TAPE";
                                                 220 PRINT
150 PEEP 200,100,63
160 BEEP 200,100,63
                                                 230 PRINT "PART OF GAMES":
                                                                                              300 MOVE 0,50
                                                                                              310 DRAW 100,60
                                                 240 BEEP 100,50,63
                                                                                              320 PAUSE 20000
170 PAUSE 10000
                                                 250 INK 4
```

LYNX

```
330 EXT VRESET
                 340 VDU 24,1,4
                350 DIM A(50)
                360 LET A(1)=0
                370 VDU 25,1,1,2,4
                380 LET X=0
               390 KEPEAT
               400
                     LET X=X+1
               410
                    VIU 18
                   PRINT ; " MASTER CODE ";
              430 BEEP 50,50,63
              440 UNTIL X=70
              450 VDU 25
             460 INK 7
             470 PAPER O
             480 CLS
             490 PRINT @ 40,40
            500 PRINT
            510 PRINT
            520 PRINT
           500 HOVE 0,90
           540 BRAN 176,70
           550 INPUT "Give the Loudness";A(18)
          560 BEEF 50,100,63
          570 EXT VRESET
          580 BEEP 100,100,63
          590 CLS
         600 REM
         610 REM THE RED PART OF THE BORDER
         620 INK 4
        630 WINDOW 1,123,1,248
        640 LET A(2)=0
       650 VBU 1,2
       660 LET A(30)=0, A(31)=16
       670 REPEAT
            LET A(30)=A(30)+2,A(31)=A(31)+4
       680
            PRINT @ A(30),240; CHR$(143);
PRINT @ A(30),20; CHR$(143);
      690
      700
      710
           IF A(31)=244 THEN LET A(31)=A(31)-4
           PRINT @ 0,A(31); CHR$(143);
           PRINT @ 250,A(31); CHR$(143);
     740 UNTIL A(30)=122
    750 REM
    760 REM INSIDE BORDER
    770 REM
   780 VIU 2,0,1,4,25
   790 MOVE 20,60
  800 DRAW 60,60
  810 MOVE 20,80
  820 DRAW 60,80
  830 MOVE 20,100
 840 DRAW 60,100
 850 MOVE 20,120
 860 DRAW 60,120
870 MOVE 20,140
880 DRAW 60,140
890 MOVE 20,160
900 DRAW 60,160
```

```
910 WINDOW 30,60,180,200
      920 VDU 2,1,1,0,24
      930 PRINT @ 30,90; "?????????
      940 VDU 2,0,1,4,25
     950 NOVE 60,180
     960 DRAW 120,180
     970 DRAW 120,200
     980 DRAW 60,200
     990 DRAW 60,180
     1000 WINDOW 60,100,50,248
     1010 PRINT @ 63,55;"-----
    1020 PRINT @ 63,115;"----"; @ 63,135;"-
    --"; @ 63,95;"----"; @ 63,155;"----
    1040 VDU 7
    1050 RANDON
    1060 REM
    1070 REN HENSERSKERRESER
    1080 REM * THE SECRET
    1090 REM *IS MADE
    1100 REM *BY THE COMPUTER*
   1110 REM *********
   1120 LET A(20)=0+RAND(8),A(21)=0+RAND(8),A(22)=0
   +RAND(8),A(23)=0+RAND(8),A(7)=60,A(8)=70,A(9)=80
   ,A(10)=90,X=165,Y=58
   1130 LET A(17)=0,S=10
   1140 REM ********
   1150 REH YOURS
  1160 REM CHOISES
  1170 REM ********
  1180 REPEAT
  1190 LET A(3)=A(20),A(4)=A(21),A(5)=A(22),A(6)
  =A(23),S=10
  1200 LET X=X-20,A(17)=A(17)+1,Y=58
  1210 INK 2
  1220
         PAPER 7
  1230
        PRINT @ 63,X+10;"----";
  1240
          LET A$=GET$, Y=Y+5, S=S+1, A(S)=VAL(A$), B=
  1250
  0,D=0
 1260
          REM ***********
 1270
          REM
 1280
          REM THE COMPUTER
 1290
          REM COMPARES YOURS
 1300
          REM CHOISE WIHT HIS
 1310
          REM ONE
          DEM KKKKKKKKKKKKKK
 1330
         VIU 2,A(S),1,0
         IF A(S)=0 OR A(S)=8 OR A(S)=9 THEN INK
 1340
 7
1350
         PRINT @ Y,X;A(S)
1360
       UNTIL Y=78
1370
       BEEP 200,200, A(18)
1380 IF A(11)=A(3) THEN LET D=D+1,A(3)=1601,A(1
1)=501
1390 IF A(12)=A(4) THEN LET D=D+1,A(4)=1002,A(1
2)=502
1400 IF A(13)=A(5) THEN LET D=D+1,A(5)=1003,A(1
3) = 503
1410 IF A(14)=A(6) THEN LET D=D+1,A(6)=1004,A(1
4)=504
```

```
1420 IF A(11)=A(4) THEN LET B=B+1,A(11)=505,A(4
     )=1005
     1430 IF A(11)=A(5) THEN LET B=B+1,A(11)=506,A(5
     )=1006
     1440 IF A(11)=A(6) THEN LET B=B+1,A(11)=507,A(6
     )=1007
     1450 IF A(12)=A(3) THEN LET B=B+1,A(12)=508,A(3
     )=1008
     1460 IF A(12)=A(5) THEN LET B=B+1,A(12)=509,A(5
    1470 IF A(12)=A(6) THEN LET B=B+1,A(12)=510,A(6
     )=1010
    1480 IF A(13)=A(3) THEN LET B=B+1,A(13)=511,A(3
    )=1011
    1490 IF A(13)=A(4) THEN LET B-B+1,A(13)=512,A(4
    )=1012
    1500 IF A(13)=A(6) THEN LET B=B+1,A(13)=513,A(6
    )=1013
    1510 IF A(14)=A(3) THEN LET B=B+1,A(14)=514,A(3
    )=1014
   1520 IF A(14)=A(4) THEN LET B=B+1,A(14)=515,A(4
    )=1015
   1530 IF A(14)=A(5) THEN LET B=B+1,A(14)=516,A(5
   )=1016
   1540 LET P=5
   1550 IF B=0 AND B=0 THEN BEEP 300,300,A(18)
   1560 IF B)O OR D)O THEN GOSUB LABEL MIND
   1570 IF DOO THEN GOSUB LABEL RED
   1580 IF BOO THEN GOSUB LABEL WHITE
   1590 GOTO 1820
  1600 REM *****
  1610 REM RESULTS OF THE
  1620 REM COMPARISON
  1630 REN *****
  1640 LABEL RED
  1650 LET F=0
  1660 REPEAT
  1670 BEEF 20+RAND(70), 30, A(18)
  1680
        LET F=F+1, P=P+5
        VDU 1,2
  1690
 1700 PRINT @ P,X; CHR$(143)
 1710 UNTIL F=D
 1720 RETURN
 1730 LABEL WHITE
 1740 LET F=0
 1750 REPEAT
 1760 BEEF 20+RAND(70),30,A(18)
1770
       LET F=F+1,P=P+5
1780
     INK 7
      PRINT @ P,X;CHR$(143)
1790
1800 UNTIL F=B
1810 RETURN
1820 UNTIL X=45 OR D=4
1830 REM **
1840 REM FINISING
1850 REM ##
1860 IF 1=4 THEN GOSUB LABEL WIN
T870 IF NOTD=4 THEN GOSUB LABEL LOSE
1880 GOTO 2120
1890 LABEL MIND
```

```
1900 FOR J=0 TO 9
1910 BEEP 20+RAND(70),30,A(18)
1920 PAUSE 300
1930 NEXT J
1940 RETURN
1950 REM
1960 REM LOSING
 1970 LABEL LOSE
 1980 DUT &0086,13
 1990 FOR J=0 TO 20
 2000 BEEP RAND(50)+20,10,A(18)
  2010 OUT &0087, RAND(10)
  2020 NEXT J
  2030 DUT &0087,0
  2040 RETURN
  2030 LABEL WIN
  2060 LET 0=0
  2070 REPEAT
        BEEP 200,100,A(18)
  2030
  2090 BEEP 100,50,A(18)
   2100 LET 0=0+1
   2110 UNTIL 0=10
   2120 WINDOW 1,123,1,248
   2130 VDU 1,0,2,6,24
   2140 WINDOW 30,60,180,200
    2150 EXT CLW
    2160 VDU 24,1,0,2,6
    2180 REM THE SECRET CODE IS SHOWN
    2170 REM ****
     2200 PRINT @ 30,90;" ";A(20);" ";A(21);" ";A(22
     );" ";A(23);
     2210 WINDOW 1,123,1,248
     2220 HOVE 60,180
     2230 DRAW 120,180
      2240 DRAW 120,200
      2250 IRAW 60,200
      2260 DRAW 60,180
      2270 PROTECT 2
      2280 VDU 1,0,25
       2290 REM
       2300 REM THE SCORE IS MADE
       2310 LET A(2)=INT((((D*10)+(B*5))*1000)/A(17))
       2320 REM
       2330 REM THE HIGHEST IS MADE
       2340 IF A(2))A(1) THEN LET A(1)=A(2)
        2350 PRINT @ 20,20; "SCORE "; A(2); " HIGHEST "; 6
        (1);
        2360 INK 7
        2370 PROTECT 2
        2380 VDU 25,1,4,2,0
         2400 PRINT @ 45,210; PRESS ANY KEY TO RETURN TO
         YOUR TASK OR [Q] TO FINISH"
         2410 INPUT L$
         2420 IF L$="Q" THEN GOTO 2440
         2430 ELSE GOTO 570
          2440 END
```

SPECTRAVIDEO

Γενική περιγραφή προγράμματος

Δίνουμε σα δεδομένα, κάθε φορά που παίρνουμε βενζίνη, τον αριθμό των χιλιομέτρων που δείχνει το counter στο ταμπλώ του αυτοκινήτου μας καθώς και πόσες δραχμές δώσαμε για βενζίνη. Το πρόγραμμα φτιάχνει κατ αρχάς διάγραμμα χιλιομέτρων-δραχμών και κατόπιν διάγραμμα χιλιομέτρων-κατανάλωση/χιλιόμετρο. Εννοείται βέβαια, ότι όταν δούμε το δεύτερο διάγραμμα να ανεβαίνει πάνω από το κανονικό σημαίνει ότι η μέση κατανάλωση αυξήθηκε και χρειάζεται κάποια επισκευή ή ρύθμιση της μηχανής μας. Υπάρχει η δυνατότητα αντιγραφής της οθόνης, άρα και των διαγραμμάτων σε χαρτί, μόνο που παίρνει γύρω στα 10 λεπτά η κάθε εικόνα.

Ειδικότερα:

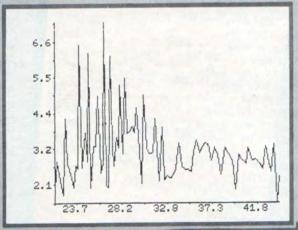
Οι κάρτες Data μπορεί να είναι έως 216. Γίνεται αυτόματη αρίθμησή είναι τους από τον υπολογιστή. Το μόνο που μένει να κάνουμε κάθε φορά πρόγρα είναι να προσθέτουμε τα νέα στοιχεία σε γραμμή DATA κάτω από τις υπόλοιπες. Κάθε γραμμή DATA έχει μορφή DATA χλμ., δρχ. όπου χλμ.

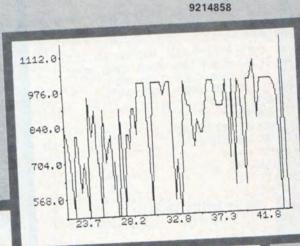
παριστάνει τα χιλιόμετρα τη στιγμή που παίρνουμε βενζίνη και δρχ. τις δραχμές που βάζουμε. Μπορεί βέβαια η DATA κάρτα να περιέχει πάνω από μία τιμές π.χ. DATA χλμ. 1, δρχ. 1, χλμ. 2, δρχ. 2, χλμ. 3, δρχ. 3

Κάθε φορά που το πρόγραμμα σταματάει και θέλουμε να συνεχίσουμε πατάμε ένα οποιοδήποτε πλήκτρο. Αν είμαστε σε διάγραμμα και θέλουμε να γραφεί στοι printer/ τότε το πλήκτρο που πρέπει να πατήσουμε είναι το Α. Οσες φορές πατήσουμε το Α τόσα θα είναι και τα αντίγραφα της οθόνης που θα πάρουμε! προσοχή λοιπόν. Αν θέλουμε να γραφεί στον printer, τότε το πλήκτρο που πρέπει να πατήσουμε είναι το Α. Οσες φορές πατήσουμε το Α τόσα θα είναι και τα αντίγραφα της οθόνης που θα πάρουμε. Προσοχή λοιπόν. Αν θέλουμε να πάρουμε λίστα στον Printer των τιμών που βλέπουμε στην οθόνη μετατρέπουμε την PRINTUSING της γραμμής 110 σε LPRINT LISING

Το πρόγραμμα δίνει στο τέλος όλα τα στατιστικά στοιχεία, όπως πόσα χιλιόμετρα έχουμε κάνει, πόσες δραχμές έχουμε ξοδέψει, και πόση είναι η μέση κατανάλωση καυσίμου. Για να δουλεύει σωστά το πρόγραμμα πρέπει κάθε φορά που παίρνουμε βενζίνη να δίνουμε στοιχεία στον υπολογιστή, αλλοιώς τα αποτελέσματα θα είναι λανθασμένα

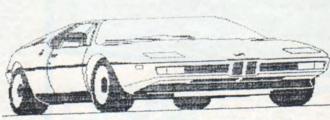
Γεώργιος Χαλιωρής Ματρόζου 32 - Κουκάκι

200 X(IX)=X(IX)*DX-LX*DX:Y(IX)=Y(IX)*DY-LY*DY 210 NEXTIX: COLOR 15,1,1:SCREEN1: COLOR 15,1,1:ST=ABS(XA-XT)/5 220 YY=GY-(GY-LY)/10 230 LINE(DE, MHX+1)-(DE+PLX+1, MHX+1) 240 LINE(DE,0)-(DE,MHX+1) 250 FOR X=1 TO MHX+1STEPMHX/10:PSET(DE-1,X):NEXTX 260 FORX=1+MH%/12TOMH%+1STEPMH%/5:LOCATEDE-38,X:PRINTUSING"####.#";YY:YY=YY-() 280 FOR X=1+PL%/60TOPL%+1STEPPL%/5:LOCATEX+DE-2,MH%+3:PRINTUSING"###.#";(LX+S LY)/5: NEXTX 290 FOR X=DETOPLX+1+DESTEPPLX/10:PSET(X,MHX+2):NEXTX 310 LINE(X(IX)+DE,MHX-Y(IX))-(X(IX+1)+DE,MHX-Y(IX+1)):NEXT IX 300 FOR I%=1 TO N9-2 320 IS=INKEYS 321 IF I\$="A" THEN GOSUB 600 322 IF Is="" THEN GOTO 320 340 SCREENO: COLOR 15,4,5: PRINT "EXEIS PAREI BENZINH"; N9-1; "FORES": PRINT"EXEIS ODEYEL"; K1; "DRAXMES": PRINT"EXELS KANEL"; K2; "XILIOMETRA": PRINT"MESH KATANALWSH PRINTUSING"##.###";K1/K2;:PRINT" DRAXMES TO XILIOMETRO" 350 END 500 REM YPOROYTINA KATANALWSHS 510 A%=A%+1:RESTORE 511 K1=SM: K2=SK 515 G0T040 520 RETURN 600 REM YPOROYTINA GRAFHS SE PRINTER 605 FOR Y=0 TO 192 STEP 7 610 LPRINT CHR\$(8); 620 FOR X=0 TO 255 630 A=&H80 640 FOR B=0 TO 6 650 A=A+ABS(POINT(X,Y+B)=15)*2^(B) 660 NEXTB 670 LPRINT CHR\$(A); 680 NEXT X 690 LPRINT CHR\$(%HA); 700 NEXTY 710 RETURN 21713,790, 1000 DATA 21433,820, 22500,800, 22790,800, 23796,500, 1010 DATA 23603,600, 24488,900, 24738,700, 1020 DATA 25372,900, 25584,700, 26278,600, 26376,700, 1030 DATA 27011,900, 27227,700, 27882,800, 28026,750, 28970,1000, 1040 DATA 28704,800, 29716,1000, 29938,700, 1050 DATA 30689,1000, 31015,1000, 32010,1000, 32267,1000, 1060 DATA 33017,500 , 33276,600 , 34267,900 , 34558,750 , 1070 DATA 35468,800 , 35726,900 , 36650,1000, 36918,900 , 1080 DATA 37844,1000, 38133,700 , 38978,1000, 39313,950 , 1090 DATA 40302,1000, 40689,1070, 41649,1000, 42012,1000, 1100 DATA 43026,920 , 43226,500 , 44106,500

22025,700, 22308,500, 23032,590, 23381,700 24246,800, 23943,950) 24851,700, 25099,500 25738,750, 26062,800, 26615,500, 26864,500 27635,800, 27412,500, 28321,900, 28487,900 29225,1000, 29493,1000, 30172,500, 30376,1000 31336,1000, 31564,950 32509,550 , 32803,700 33662,1000, 33930,910 , 34891,850 , 35211,800 36049,1000, 36355,1000, 37236,900 , 37515,900 38460,1000, 38645,600 , 39622,600 , 39954,1000 40952,850 , 41304,1000, 42398,1000, 42695,980 43576,1180, 43894,500 ,

TRS-80

ΣΤΗ ΣΠΗΛΙΑ ΤΗΣ ΚΑΜΠΙΑΣ

Σ΄ αυτό το πρόγραμμα, που μπορεί να «τρέξει» σε ένα TRS-80 Color Computer με Extended Basic, σκοπός σας είναι να κατευθύνετε με τα τέσσερα βελάκια του πληκτρολογίου έναν άνθρωπο μέσα σε μια σπηλιά και να μαζέψει όσο το δυνατόν περισσότερες πλάκες χρυσού πριν τον φάει η τεράστια κάμπια που κατοικεί εκεί. Το παιγνίδι γίνεται ολοένα και δυσκολότερο καθώς η κάμπια προοδευτικά τρέχει πιο γρήγορα

Το πρόγραμμα διαθέτει High Resolution Graphics καθώς και ήχο.
Ξεκινείστε δίνοντας εντολή PCLEAR 1, και αμέσως μετά πληκτρολογείστε το πρόγραμμα. Κατόπιν εκτελέστε εντολή RUN. Όταν στην οθόνη εμφανισθεί η ένδειξη «ΟΚ», τότε μπορείτε να το «σώσετε» στο κασ με τη βοήθεια της εντολής CSAVEM "CATCAVE", 9728, 1206 Όταν θέλετε να το «φορτώσετε», δίνετε την εντολή CLOADM. Τέλος, για να το τρέξετε δώστε την εντολή ΕΧΕС.

Καλή επιτυχία

Δροσοπούλου 136 Πατήσια 86 73 733

88 DATA7F, 2F, 48, 8D, 28, 5D, 86, EF, 87, FF, 02, 86, FF, 00, 84, 08, 26, 28, 86, 2F, 47, 81, 50, 27, 1 9,86,2F,46,4A,84,87,26,11,86,01,87,2F,40,8D,28,5D,7C,2F,47,7F,2F,40,8D,28,5D,85 57,87,FF,02,86,FF,00,84,08,26,20,86,2F,47,81,01,27,13,86,2F,46,4A,84,07,26,11,86 ·01.82

90 DATA2F,40,8D,28,5D,2A,2F,47,7F,2F,40,8D,28,5D,12,7D,2F,54,26,03,8D,28,35,39,8 6,02,8E,00,C8,30,1F,26,FC,4A,26,F6,39,8E,02,BC,30,1F,26,FC,33,FC,2F,46,FD,2F,41, 7C,2F,54,7E,27,84,F7,2F,4C,1F,83,4F,C3,8E,08,FD,2F,4D,86,88,F6,2F,4C,3D,F3,2F,4D

100 DATA30,88,10,66,10,AA,84,A7,84,30,88,10,86,38,AA,84,A7,84,30,88,10,86,20,AA, 84, A7, 84, 86, 7C, 38, 88, 10, AA, 84, A7, 84, 38, 88, 10, 86, 38, AA, 84, A7, E4, 38, E8, 10, 86, 10, AA 84,A7,84,39,F7,2F,4C,1F,69,4F,C3,0E,00,FD,2F,4D,86,80,F6,2F,4C,3D,F3,2F,4D,1F,0 .30.88

110 DATA10,86,EF,A4,84,A7,84,30,88,10,86,C2,A4,84,A7,84,30,88,10,86,83,A4,84,A7, 84, 86, 83, 30, 88, 10, 44, 84, 42, 84, 30, 88, 10, 86, C7, 44, 84, 47, 84, 30, 88, 10, 86, EF, 44, 84, A7, 84, 39, 70, 2F, 52, 27, 01, 39, 86, 2F, 53, 87, 2F, 52, 8E, 2F, 34, EC, 84, ED, 02, 38, 1E, 8C, 2F, 20, 2

128 DATA2F, 23, 27, 15, 81, 8A, 27, 11, 86, 2F, 48, 81; 01, 26, 85, 7A, 2F, 23; 28, 6D, 7C, 2F, 23, 28, 68,F6.2F,22,4F,70,2F,23,27,02,68,10,C3,2F,02,1F,01,A6,84,B7,2F,49,B6,2F,48,81,01 .26,02,C6.04,81.02,26.02,C8.06,81.04,26,02,C6,01,81,08,26,02,C6,02,53,F4,2F,49,F 7,2F,43

130 DATABD, 29, AE, B7, 2F, 4A, B4, 2F, 49, 27, F5, B6, 2F, 4A, B7, 2F, 48, 81, 01, 26, 05, 7A, 2F, 29, 20,17,81,02,26,05,7C,2f,22,20,0E,81,04,26,05,7C,2F,23,70,85,7A,2F,22,20,80,FC 36,8D,28,87,FC,2F,22,8D,28,69,39,8D,29,8E,C4,03,86,01,C1,00,27,04,48,5A,20,FE,3 9, BE, 2F

40 DATA50,3R,01,8C,8F,FF,26,03,8E,AB,00,8F,2F,50,E6,84.FB,2F,46,FB,01,12,33,86, 2F, 4B, C6, 8D, 3D, CB, 15, F7, 2F, 4B, 33, BB, 2F, 56, 13, B7, 2F, 56, B6, 2F, 55, 89, NR, 19, B7, 2F, 55, BD, 23, F7, 33, 8E, 13, 96, 86, 2F, 55, 44, 44, 44, 44, 44, 44, 8D, 2A, 25, B5, 2F, 35, 84, 6F, 3B, 61, 6D, 2A, 2

158 DATA56,44,44,44,44,30,01,8D,2A,25,86,2F,56,84,8F,30,81,8D,2A,25,33,34,10,C6, 05, 3D, C3, 7E, D0, 1F, 02, C6, 05, A6, A0, A7, 84, 30, 88, 10, 5A, 26, F6, 35, 10, 39, 86, 28, B1, 2F, 47, 27, 01, 39, 86, 2F, 48, 44, 44, 44, 8E, 2F, 57, 60, 86, 27, 00, 6F, 86, 7C, 2F, 68, 88, 05, 8D, 29, 87, 8 D, 20.8F

160 DATA33,8E,10,80,86,19,A6.84,8A,38,A7,80,34,10,BD,2A;DD,BD,2A,9B,35,10,8C,10,

170 DATA2F,69,10,8E,2E,C0,E6,A6,58,58,8A,07,F7,FF,20,B6,2F,6A,4A,26,FD,3D,1F,26, DE, 33, 86, 46, 34, 02, 82, 77, 68, 8E, 00, 64, 8D, 28, 67, 33, 02, 48, 26, F0, 33, 8E, 00, 96, 34, 10, 80, 29, D7, C4, 7F, C8, 03, F7, FF, 28, C6, C8, 58, 26, FD, 35, 10, 30, 1F, 26, E3, 33, 8E, 01, F4, 34, 10, 8 D, 23, DZ

180 DATAC4,2F,CA,83,F7,FF,28,C6,32,SA,26,FU,35,18,38,1F,26,EJ,39,8E,80,8A,34,18, BD, 2A, DD, BD, 2A, 3B, 35, 10, 30, 1F, 26, F2, 39, 86, 86, B7, 2F, 6B, CC, A0, 30, FD, 2F, 50, 86, BF, BZ 2F,53,CC,00,00,FD,2F,55,86,FF,23,80,08,87,FF,23,86,0F,87,2F,6C,39,8D,26,58,PD,2

190 DATA26,8E,86,2F,68,8E,13,90,8D,2A,25,86,01,87,2F,46,87,2F,47,4F,8D,20,E3,2F,

200 DATA4A, 26, FD, 35, 02, 4A, 26, F1, 2D, 2F, 6B, 27, 03, BD, 2B, 43, 39, 8E, FF, FF, 12, 86, 0A, 4A, 26,FD, 30, 1F, 26, F6, BD, 2B, EC, BD, 2C, 13, 10, 8E, 2E, A4, 8E, 04, E2, A6, A0, RA, 40, A7, 80, 8C, 04 FE, 26, F5, BD, 2C, 20, AD, 3F, A0, 00, 27, F7, 81, 4E, 10, 27, FA, 62, 81, 53, 26, ED, 7E, 26, 18, F7, F F. C. 6. B.

210 DATAFF, C3, B7, FF, CA, B2, FF, CC, B2, FF, CB, B7, FF, D8, B7, FF, D2, B7, FF, C0, B7, FF, C2, B7, FF, L4, B5, FF, 22, 84, 82, R7, FF, 22, 33, 8E, 84, 80, 86, 20, A7, 80, 80, 80, 80, 26, F9, 30, 8E, 84, 80 .5D, 2C, 83, 38, 81, 8C, 84, 1F, 28, F6, 8D, 2C, 83, 38, 88, 20, 8C, 85, FF, 26, F5, FD, 2C, 83, 38, 1F, 8 C,05,E0

228 DATA26,F5,80,20,83,38,88,E8,80,80,80,26,F5,8E,84,21,8D,20,83,30,88,28,80.05. C1,26,F3,B0,2C,83,30,01,8C,05,DE,26,F6,B0,2C,83,30,86,E0,8C,04,3E,26,F5,B0,2C,83,30,1F,8C,04,21,26,F6,B0,2F,6C,88,50,62,2F,6C,32,86,2F,6C,88,10,88,80,82,2F,6C,8

1111 CATERPILLAR CAUE 1111

10 FURX-97281012006 READAS PUKEX, UAL (TENTIAS) INEXT
20 DATA86, 0F, 87, 2F, 6C, 8D, 2C, 98, 8D, 2C, 20, 8E, 3A, 98, 30, 1F, 26, FC, AD, 9F, AB, 60, 27, FC, 8D, 2B, 25, 8D, 2B, 43, 8D, 27, 8B, 8D, 2B, 48, 8D, 29, 95, 8D, 2B, 2B, 71, 7D, 2F, 6B, 10, 27, 85, 80, 28, 48, 8D, 29, 45, 8D, 2B, 43, 8D, 2B, 43, 8D, 2B, 43, 8D, 2B, 45, 8D, 4 0,28,25,80,28,43,80,27,88,80,24,3E,80,28,48,80,23,80,28,71,70,2F,68,10,27,85,
20,86,2F,68,81,10,27,00,86,FR,87,FF,82,86,FF,80,84,40,26,07,33,80,24,Cn,86,2F,53

30 DATA20,01,4F,B7,2F,53,BD,2B,49,20,C3,B7,FF,C2,B7,FF,C9,B7,FF,CB,B7,FF,CC,B7,F DM DRIAZA, 01,9F, B7, 2F, 53,8U, 2B, 93, 20, C3,87,FF, C7,87,FF, C3,87,FF, C8,87,FF, CC,87,FF, C5,87,FF, C6,87,FF, C6,87,FF, C7,87,FF, C

-2F,48 40 DATA33,8E,0E,80,86,81,67,80,8C,12,FF,25,F3,8E,13,70,86,FF,67,80,8C,)3,88,26,F 98 DRIRJ3,8E,8E,80,80,81,87,8E,8L,12,FF,25,F3,8E,13,7E,8E,F,87,8E,82,5L,3J,8E,2F,41,84,87,87,2F,43,F6,2F,41,54,88,86,12,F6,2F,42,30,F3,2F,44,63,86,1F,81,66,88,70,2F,43,27,66,2F,42,30,F3,2F,44,63,86,88,1F,81,66,88,70,2F,43,27,66

50 DATA2F, 43, 28, F5, 70, 2F, 48, 26, 65, EA, 84, E2, 84, 39, 53, E4, 84, E2, 84, 39, 70, 2F, 41, 70, 2

-2F,41 60 DATABD,28,C2,7A,2F,41,BD,26,C2,7A,2F,41,BD,26,C2,7C,2F,41,7C,2F,42,ED,26,C2,7

72 DATA2F, 46,81,79,27,1E,85,2F,42,81,61,27,65,81,50,27,62,28,11,86,61,87,2F,48,8

2F,46

Σολωμού και Μπόταση 9

ΔΕΛΤΙΟ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗ (ΕΚΠΤΩΣΗ 25%)

Παρακαλώ να με εγγράψετε συνδρομητή στο περιοδικό COMPUTER ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ για ένα χρόνο (12 τεύχη). Για το σκοπό αυτό σας απέστειλα την ταχυδρομική επιταγή Νο..... με το ποσόν των 1.800 δρχ., αντί των 2.400 της κανονικής συνδρομής (έκπτωση περίπου 25%). Αν για οποιοδήποτε λόγω δεν μείνω ευχαριστημένος από το περιοδικό, θα μπορώ να διακόψω τη συνδρομή μου και να πάρω πίσω το υπόλοιπο των χρημάτων μου χωρίς την παραμικρή καθυστέρηση.

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ

T.K.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ

Η ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΜΟΥ Ν' ΑΡΧΙΖΕΙ ΑΠΌ ΤΟ ΤΕΥΧΌΣ Νο

Σολωμού και Μπόταση 9

ΔΕΛΤΙΟ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗ (ΕΚΠΤΩΣΗ 25%)

Παρακαλώ να με εγγράψετε συνδρομητή στο περιοδικό PIXEL για δύο χρόνια (12 τεύχη). Για το σκοπό αυτό σας απέστειλα την ταχυδρομική επιταγή Νο..... με το ποσόν των 1.350 δρχ., αντί των 1.800 της κανονικής συνδρομής (έκπτωση περίπου 25%). Αν για οποιοδήποτε λόγω δεν μείνω ευχαριστημένος από το περιοδικό, θα μπορώ να διακόψω τη συνδρομή μου και να πάρω πίσω το υπόλοιπο των χρημάτων μου χωρίς την παραμικρή καθυστέρηση.

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ

T.K.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ

Η ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΜΟΥ Ν' ΑΡΧΙΖΕΙ ΑΠΌ ΤΟ ΤΕΥΧΌΣ Νο

116 PIXEL

TOY EINAH BABH:

Κύριε,

Είμαι αναγνώστης του περιοδικού σας, από την αρχή της κυκλαφορίας του.

Στο τελευταίο τεύχος είδα το δημοσίευμα για τα ''Ευχάριστα νέα για τους άρρωστους SPECTRUM" και έτσι αποφάσισα να στείλω τον ZX printer που έχω γιατί μου παρουσίασε τελευταία μια μικρή ανωμαλία στο καλώδιό του. Δηλαδή ορισμένες φορές ύστερα από την εντολή COPY δεν έγραφε το κείμενο αλλά προωθούσε μόνο το χαρτί' όταν μετακινούσα το καλώδιο, δούλευε κανονικά πάλι. Επειδή ήθελα να εργάζεται κανονικά ο PRINTER, τον έστειλα με συγγενικό μου πρόσωπο αρχικά στην Ε.C.S. και εκεί μου είπαν ότι δεν έχουν συνεργείο. Το παραδώσαμε στην ''COMPUTER ΓΙΑ ΣΕΝΑ'' στην Καλλιθέα έχοντας επισυνάψει μια κάρτα με όλες τις λεπτομέρειες της βλάβης του. (Σχετικό Νο παραλαβής 153) και μας είπαν: ''ασφαλώς και φτιάχνει".

Όταν πήγε ο συγγενής να τον παραλάβει του είπαν απαθέστατα... ότι δεν επισκευάζεται η βλάβη στην Ελλάδα και όταν διαμαρτυρήθηκε (ο συγγενής μου) και τους είπε ότι τους γράψαμε λεπτομέρειες για μοναδικό πρόβλημα στο καλώδιο και ότι είναι απαράδεκτο να μας το αχρηστέψουν του βάλανε τις φωνές για να βγουν κι από πάνω...

Όταν τον παρέλαβα εδώ, διαπίστωσα ότι το αχρήστεψαν εντελώς, δεν δουλεύει τίποτα, ούτε μοτέρ κλπ.

Έρχομαι τώρα να ζητήσω την γνώμη σας: Τι μπορώ να κάνω για να μην χάσω τις 11-12.000 δρχ. που κάνει ο PRINTER και από την άλλη μεριά πώς θα ενημερωθούν και άλλοι μελλοντικοί πελάτες του παραπάνω εργαστηρίου, ώστε να μην πάθουν αυτό που έπαθα εγώ στον PRINTER μου;

Πολύ θα ήθελα να έχω απάντησή σας για την περίπτωσή μου.

- Όπως αντιλομβάνεστε είναι εξωφρενικό να πας ένα μηχάνημα για μια τακτοποίηση του καλωδίου του και να στο καταστρέψουν εντελώς.

> Πέτρος Ξηρουχάκης Κορωναίου 45 Χανιά Κρήτης

Επικοινωνήσαμε με την "COMPUTER ΓΙΑ ΣΕΝΑ", η οποία μας έστειλε την ακόλουθη απάντηση. Η περίπτωση είναι τέτοια που το περιοδικό δεν μπορεί να πάρει θέση, μια και δεν γνωρίζει τις ακριβείς συνθήκες κάτω από τις οποίες έγινε το περιστατικό. Για τον λόγο αυτό δημοσιεύουμε και τις δύο επιστολές ολόκληρες -πράγμα που αποτελεί άλλωστε και πάγια τακτική μας.

"Σε απάντηση της επιστολής του κ. Ξηρουχάκη προς το περιοδικό σας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Ι. Ο κος Καρκάνης μας παρέδωσε ένα εκτυπωτικό ΖΧ PRINTER (Δελτίο 153) πάνω στο οποίο υπήρχε μια κάρτα που ανέφερε πως το εκτυπωτικό δεν έχει τίποτα. Σύμφωνα με την κάρτα υπήρχε κάποιο ελάττωμα στο καλώδιο, με αποτέλεσμα, κατά τον ιδιοκτήτη του, όταν κουνάει το καλώδιο να μην δουλεύει το εκτυπωτικό.

2. Στις 3-10-84 ειδοποιήσαμε τον κο Καρκάνη πως πρέπει να παραλάβει το εκτυπωτικό γιατί δεν έχουμε ανταλλακτικά να το επισκευάσουμε. Ο κος Καρκάνης ήρθε αμέσως στο μαγαζί μας και, χωρίς να έχει προσωπική γνώμη για το είδος της βλάβης, όπως παραδέχτηκε, δημιούργησε έντονο επεισόδιο, ωωνάζοντας και λέγοντας. πως χαλάσαμε το εκτυπωτικό του φίλου του. Το επεισόδιο εξελίχθη παρουσία πελατών μας τα ονόματα των οποίων, προς το παρόν, δεν κρίνουμε σκόπιμο να δημοσιεύσουμε και οι οποίοι μπορούν να βεβαιώσουν, αν χρειασθεί, ποιός δημιούργησε το επεισόδιο.

Στο σημείο αυτό έχουμε να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα:

Ι. Ο κος Ξηρουχάκης ισχυρίζεται πως η μοναδική βλάβη του εκτυπωτικού του ήταν το γεγονός πως η μετακίνηση του καλωδίου διέκοπτε τη λειτουργία του. Δεν αμφισβητούμε πως μπορεί αρχικά να συνέβαινε έτσι, αλλά φοβόμαστε πως δεν σκέφτηκε πως η διακοπή της λειτουργίας του εκτυπωτικού, με τη μετακίνηση του καλωδίου, οφείλεται στο ότι η μετακίνηση δημιουργεί κάποιο βραχυκύκλωμα. Όταν όμως το βραχυκύκλωμα αυτό επαναλαμβάνεται με συνεχείς μετακινήσεις του καλωδίου, οδηγεί σε κάψιμο εξαρτημάτων. Συνεπώς μια απλούστατη βλάβη, όπως ισχυρίζεται ο κος Ξηρουχάκης εξελίσσεται εύκολα σε μια πολύ σοβαρή.

2. Όπως ξέρει ο κος Καρκάνης, το εκτυπωτικό δεν ελέχθηκε κατά την ώρα της παράδοσής του στο

<u>"COMPUTER ΓΙΑ ΣΕΝΑ" έτσι ώστε να</u> επιδειχθεί και σ΄ εμάς η συμπε-

ριφορά του.

3. Πέρα από αυτά γεννιέται και μια απλή απορία. Αν η βλάβη ήταν τόσο πολύ απλή, γιατί δεν πήγαινε το εκτυπωτικό σε κάποιο απλό τεχνίτη στη Κρήτη να του κολλήσει το ξεκολλημένο καλώδιο, αλλά το έστειλε στην Αθήνα, μέσω του φίλου του πηγαίνοντάς το πρώτα στην αντιπροσωπία και ύστερα σ΄ εμάς.

4. Για να έχει το δικαίωμα να επιμένει τόσο έντονα στον ισχυρισμό του, έπρεπε πρώτα να μας επιδείξει τη συμπεριφορά του για να ξέρουμε κι εμείς τι παραλαβαίνουμε. Σύμφωνα με τη λογική του θα μπορούσε κανείς να παραδώσει μια κατεστραμμένη μηχανή και μετά να ισχυρίζεται πως το πρόβλημα που είχε ήταν το χρώμα των πλήκτρων που είχε κάπου φύγει.

5. Εμείς σε καμιά περίπτωση δεν του είπαμε πως δεν φτιάχνεται στην Ελλάδα. Αλλά του είπαμε πως εμείς δεν έχουμε ανταλλακτικά και, αφού και η αντιπροσωπία δεν το αναλαμβάνει, δεν ξέρουμε πού θα μπορούσε να κάνει κάτι τέτοιο.

Η άποψή μας κ. Ξηρουχάκη είναι η ακόλουθη:

Δεν έχουμε κανένα λόγο να αμφισβητήσουμε πως η βλάβη ξεκίνησε από το καλώδιο. Από τις πολλές όμως βραχυκυκλώσεις κάηκαν κάποια εξαρτήματα. Το εκτυπωτικό σας σ' εμάς έφτασε καμμένο και φυσικά γι' αυτό δεν έχουμε καμιά ευθύνη.

Στο σημείο αυτό θα υπενθυμίσω στον κο Καρκάνη πως κατά την επιστροφή του εκτυπωτικού από το "COMPUTER ΓΙΑ ΣΕΝΑ" κάηκε μπροστά του ένα δικό μας SPECTRUM, κατά την επίδειξη σ' αυτόν την βλάβης που παρουσίαζε.

ΕΛΛΕΙΨΗ ΧΑΡΤΙΟΥ Η ΟΧΙ;

Φίλοι του "Pixel",

Σήμερα το πρωί έκανα μια βόλτα στα SHOPS στην περιοχή γύτω από το Πολυτεχνείο για να προμηθευτώ θερμικό χαρτί για τον ZX-PRINTER της SINCLAIR. Με όρεξη στην αρχή, δυσαρεστημένος όσο περνούσε η ώρα, πέρασα από γνωστά καταστήματα όπως τα "THE COMPUTER SHOP", "ATHENS COMPUTER CENTER", "MICROBYTES", "MICROPOLIS".

Δε όλα αυτά τα καταστήματα η απάντηση στην ερώτησή μου ήταν αρνητική, συνοδευμένη από διάφορες εκτιμήσεις, όπως "Δεν θα βρείτε πουθενά" ή "Δεν μας συμφέρει τεχνικοοικονομικά να φέρουμε" κ.λπ.

φερει τολ. Το ΣΑΤ.

'Ολες αυτές οι απαντήσεις με προβλημάτισαν αρκετά για το κύκλωμα εισαγωγών computers στη χώρα μας. Το ΖΧ-PRINTER κοστίζει γύρω στις 15.000, ήρθε μαζί με τον SPECTRUM στην Ελλάδα και διασημίζεται για την αρμονική συνεργασία του με τον υπολογιστή αυτό.

Πολλοί λοιπόν αγοραστές των ZX-81 και SPECTRUM συνόδευσαν την αγορά τους με έναν ZX-PRI-NTER. Τώρα παρουσιάζεται έλλειψη χαρτιού και στη χειρότερη περίπτωση πολύ φοβάμαι ότι δεν θα ξαναδούμε αυτό το θερμικό χαρτίστην Ελλάδα.

Ποιός θα μας ενημερώσει επιτέλους για την έλλειψη χαρτιού; Τι κάνει η αντιπροσωπία της SINCLAIR στην Ελλάδα;

Πρέπει επιτέλους όλοι να καταλάβουμε ότι αντιπροσωπίες δεν είναι να φέρω 10.000 μηχανήματα, να τα δώσω στην αγορά και παραπέρα τίποτα. Ούτε υποστήριξη με το αναγκαίο υλικό ούτε όμως και μια ενημέρωση στους αγοραστές για τα προβλήματα που υπάρχουν.

Κλείνω πιστεύοντας ότι οι απόψεις μου θα μεταφερθούν αυτούσιες στο περιοδικό σας.

Φιλικά Νίκος Μ. Ανδρουλάκης Θ. Βρεσθένης 98 Φοιτητής ΕΜΠ

Αγαπητέ φίλε,

Για να είμαστε βέβαιοι, παρ'όλο που το πρόβλημα που θίνετε δεν είναι πρωτάκουστο. επικοινωνήσαμε κι εμείς με αρκετά shops, όπου πράγματι πήραμε τις ίδιες απαντήσεις. Η Ε.C.S., η αντιπροσωπία του ZX-Spectrum στη χώρα μας, δεν θέλησε να μας στείλει μια απάντηση στο γράμμα αυτό, απλώς μας διαβεβαίωσε ότι η ίδια έχει μεγάλο στοκ από το θερμικό χαρτί που χρησιμοποιεί ο ZX-Printer. Στη συνέχεια μας είπε ότι το όλο πρόβλημα πηνάζει από τα shops που πουλάνε μηχανήματα, χωρίς να ενδιαφέρονται αν μπορούν να τα υποστηρίξουν, και

πρόσθεσε ότι όσοι θέλουν να είναι βέβαιοι ότι δεν θα μείνουν με ένα άχρηστο μηχάνημα στα χέρια, θα πρέπει να απευθύνονται στην ίδια την αντιπροσωπία.

KPITIKH ME EYFENEIAH OXI;

Τεύχος σας 1:

Πρόγραμμα: Εξομοιωτής πτήσεως.

Γραμμές 102:

103:

Παραπέμπουν στη γραμμή 108 που

δεν υπάρχει!!!

Δεν είναι γνωστό αν υπάρχουν και άλλα τέτοιο στο ίδιο πρόγραμμα γιατί - ήταν λογικό σταματάει κανείς όταν διαπιστώνει, από την αρχή ακόμη, τέτοια λάθη. Το δεύτερο βήμα είναι να σταματήσει να αγοράζει το περιοδικό σας.

Βέβαια αντιγραφή έγινε από το ''Your Computer'' - Δεκέμβριος '82 - όπου υπάρχει το ίδιο λάθος.

Γιατί δεν βάζετε το επιτελείο σας από 200...

- Τεύχος σας 4, σελ. (άγνωστη η αρίθμηση) στο 8ο φύλλο - να τα ελέγχετε αυτά πριν τα δημοσιεύσετε.

Γ. Σκούρας Τρικάλων 13 Αθήνα

Αναπητέ φίλε.

Το επιτελείο των ...200 συντακτών μας θα μπορούσε να σου απαντήσει στον ίδιο τόνο, αλλά σκέφτηκε ότι κάτι τέτοιο δεν θα οδηγούσε τελικά πουθενά. Περιοριζόμαστε να σε πληροφορήσουμε ότι όταν στον Spectrum η ροή του προγράμματος οδηγείται σε μια ανύπαρκτη εντολή, ο υπολογιστής συνεχίζει κανονικά με την αμέσως επόμενη εντολή. Το φαινόμενο αυτό, τα GO ΤΟ δηλαδή που δεν οδηγούν ακριβώς στην εντολή που χρειάζεται, αλλά πιο πάνω, είναι αρκετά συνηθισμένο σε υπολογιστές που δεν διαθέτουν εντολή RENUMBER, η οποία "τακτοποιεί" το χάος που δημιουργείται κατά τη συγγραφή του προγράμματος.

Η όλη υπόθεση έχει, όπως καταλαβαίνεις, "αισθητικό" χαρακτήρα και όχι λειτουργικό. Αυτά με την παρατήρηση ότι λίγη μετριοπάθεια δεν βλάπτει. Όπως βλέπεις όλοι μπορούν να κάνουν λά-

9oc . . .

ULLEVIEL

ΠΩΛΕΙΤΑΙ για Spectrum κασέτα με 10 προγράμματα εταιριών, από τα καλύτερα της αγγλικής αγοράς, στην εκπληκτική
τιμή των 1.000 δρχ.
Στέλνεται και ταχυδρομικά με αντικαταβολή,
τηλ. 8015-080, κ.
Γιάννης.

ΔΩΡΕΑΝ 1 παιχνίδι για τον ZX-Spectrum με κάθε αγορά μιας κασέτας (6 παιχνίδια + 1 δώρο=7 όλα εταιριών), αξίας 600 δρχ. Τηλ. 4955-136, Προκόπης.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ software για Commodore-64. Πάνω από 100 προγράμματα. Τιμέςευκαιρία. Τηλ. 8672-302 Γιώργος Μανουσάκης.

ΣΕ ΜΟΝΙΤΟΡ μετατρέπεται κάθε τηλεόραση έγχρωμη ή ασπρόμαυρη και για οποιονδήποτε computer Τηλ. 6524-805, κ. Ίσαρης, 9-12 μ.μ.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ πρόγραμμα για τον ZX-81, που κάνει Save, Load, Verify 12 φορές γρηγορότερα (16Κ σε 42 δευτερόλεπτα μόνο!, χωρίς "πραγματικά" κανένα πρόβλημα), καθώς και ο Compiler MCoder II (ZX-81). Και τα δύο μόνο 1.200 δρχ. Δελσών 38, 121 31 Περιστέρι.

ΓΙΑ ΝΑ ΒΡΕΙΤΕ ΣΗΜΕΡΑ software για τον ZX-81, πρέπει να το κυνηγήσετε με το τουφέκι. Μπορείτε όμως να αποκτήσετε σχεδόν όλα τα προγράμματα που κυκλοφόρησαν στην ελληνική αγορά (επαγγελματικά, παιχνίδια, utilities) σε καταπληκτικές τιμές (200-250 δρχ.), καθώς και πολλά άλλα. Γράψτε μου να σας στείλω κατάλογο. Δελφών 38, 121 31 Περιστέρι.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ προγράμματαπαιχνίδια για Spectrum (όλα αγγλικών εταιριών), στην τιμή των 300 δοχ. Είναι όλα γραμμένα σε κασέτες ειδικές για Η/Υ, υψηλής ποιότητας. Οι κασέτες είναι: Manic-Miner, Atic-Atac, Spectral Panic, Chess, Penetrator, Harrier Attack, Lunar Jetman, Hobbit, Jack & The Beanstalk, Flight Simulation, Multitalk II, ZZoom, Jet Set Willy, Flight Pilot Jumbring Jack, Armagedon, Huncback, Mr. Wimpy, 3D ant Attack, Chequered Flag, 3D Blade Alley, Night Ganner. Τηλ. 6818-434. Ζητήστε τον Φρίξο (απογεύματα μετά τις 7.30). Με κάθε τέσσερις κασέτες μια δώρο.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Sharp MZ80-B, 64K με ενσωματωμένο κασετόφωνο και Monitor, 1 Disk Drive, CP/M, FDOS, Basic Compiler, Assembler, Pascal, Basic High Resolution Graphics και πολλά προγράμματα. Τηλ. 3225-619 6712-179.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ZX-Spectrum 48K, Speech Synthesis, συνοδευόμενα από ικανοποιητικό software: Adventures, Simulators, Drawing & Music Creators, Management, Arcade Games. Τιμή συζητήσιμη, 37.000 δρχ. Τηλ. (01) 3453-423, κ. Δημήτρη.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Video Pac Computer G7000 Philips + μετασχηματιστής, καλω-διώσεις + 2 joysticks + 4 cartridges (Pac-man, tanks battle, cowboys fight, space rendevouz, air-sea war) σε πολύ χαμηλή τιμή. Τηλ. 9941-593, κ. Κουμαντάκης.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Spectrum 48Κ αμεταχείριστο σε συμφέρουσα τιμή. Τηλ. 7642-967.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ηλεκτρονικά τσέπης όπως φλίπεο με το καταπληκτικό σκορ εκατομμυρίων. Donkey-Conq πανόραμα με έγχρωμη οθόνη και ωραία μουσική, Multi-Game με 6 διαφορετικά παιχνίδια όπως λαβύρινθος, φρόγγυ το καταπληκτικό παιχνίδι τάβλι key-Gong με το ανθρωπάκι που σώνει την αγαπημένη του, αξίας 20. COO δρχ. μόνο 10.000 δρχ. Πωλούνται και ξεχωριστά. Τηλ. 6919-802, Γιάννης, μόνο Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη 9-1 (πρωί) και Τετάρτη απόveuua.

ΟΣΟΙ EXETE Atari Home Computers και ενδιαφέρεστε για τις Cartridge Pac-Man και Missile Command στην τιμή των 7.000 δρχ. και τις δύο τηλεφωνήστε στο 8161-741, Παναγιώτης.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ή ΑΝΤΑΛΛΑΣ-ΣΟΝΤΑΙ joysticks με βιβλία για το BBC όπως ζητούνται παλιά τεύχη του Acorn-User magazine. Τηλ. 8025-897, Αντώνης.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Atari-800 σε άριστη κατάσταση μαζί με κασετόφωνο 1010 και με πολλά προγράμματα (μαθήματα-παιχνίδια). Τηλ. 6471-069.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ZX-Spectrum plus και ZX-Spectrüm 48Κ αμεταχείριστος με εγγύηση και ευκολίες πληρωμής. Τηλ. 5240-986, κ. Δημήτρης.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ 9 κασέτες για το Atari video computer system μέσα στο κουτί τους με τα προσπέκτους η κάθε μια με τα πιο θρυλικά παιχνίδια όπως Miss Pac-Man, Pac-Man, Kangaroo, Defender, Superman και διάφορα άλλα. Τηλ. 9517-874, Μπάμπης Ψάλτης.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Spectrum 48K αμεταχείριστο σε συμφέρουσα τιμή. Τηλ. 7642-967.

ΑΝΤΑΛΛΑΣΣΟΝΤΑΙ ή ΠΩ-ΛΟΥΝΤΑΙ προγράμματα για: α) ΤΙ-99/4Α, β) ΟRΙC-ΑΤΜΟΣ. Ποικιλία. Ζητείστε κατάλογο. Τηλ. 4636-622, Ζήσης, Αθήνα, Αριστάτου 52, Επτάλοφος, Θεσ/νίκη, τηλ. 742-691, Θανάσης.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ZX-Spectrum σχεδόν αμεταχείριστος σε τιμή ευκαιρίας. Επίσης ZX-Interface 1 και 1 Microdrive εντελώς αμεταχείριστα. Τηλ. 7711-951.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ή ΑΝΤΑΛΛΑΣ-ΣΟΝΤΑΙ προγράμματα για Commodore-64 και ZX-Spectrum. Επίσης πωλούνται προγράμματα για Commodore, Vic-20, PET 2001, 3000 και 8000. Τηλ. 061/326-135, Βασίλης ή 061/321-155, Τάκης.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Commodore Vic-20 καινούριο, από Δ. Γερμανία + 2 παιχνίδια δώρο. Τιμή λογική. Τηλ. 8838-627, κάθε μέρα 10-2 π.μ. και 7-10 μ.μ.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Oric Atmos σχεδόν καινούριος. Τιμή 30.000 δρχ. Τηλ. 6448-120, κ. Κώστα. ΠΩΛΕΊΤΑΙ Interface Kemston για ZX-Spectrum 2.500 δρχ. Επίσης κασέτα με τα τέσερα καλύτερα προγράμματα του 1984 μόνο 500 δρχ. Τηλ. 2519-685, κ. Κώστα.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ή ΑΝΤΑΛΛΑΣΣΕ-ΤΑΙ κασέτα 12 παιχνιδιών για το ZX-Spectrum 16-48Κ. Η κάθε κασέτα περιέχει τα εξής παιχνίδια (Sabre wulf, Jet-Man, Scuba Dive, Harrier Attack, Hunchback, Mugsy, Atic-Atac, Maziacs, Zip-Zap, Fred, Galaxian Woriors) και κοστίζει 900 δρχ. ή 200 δρχ. το ένα παιχνίδι. Υπάρχουν ακόμα 100 προγράμματα εταιριών. Τηλ. 6921-531, Fpnyópnc.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Spectrum 48Κ με Interface-1 και Microdrive, ουσιαστικά καινούρια και πολύ προσεγμένα, μαζί με τα καλύτερα προγράμματα εφαρμογών για Microdrives και παιχνίδια. Τηλ. 8013-454.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΤΙ-59, printer PC-900C, έτοιμα προγράμματα σε τσίπς Math/Utilities Business Decisions, βιβλία της Texas για πλήρη κατανόηση και πρακτική εφαρμογή με πλήθος έτοιμα προγράμματα (Workbook, Sourcebook) πολλές μαγνητικές κάρτες και θερμικό χαρτί. Όλα μαζί 40.000 δρχ. Τηλ. 3218-688, ώρες γραφείου.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ προγράμματα για τον ZX-Spectrum από τα καλύτερα της αγοράς 100 δρχ. το ένα, καθώς και joystick για Spectrum σε άριστη κατάσταση σε πολύ λογική τιμή. Τηλ. 6822-818, Γιώργος.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ κασέτες Spectrum 16K και 48K όπως: Hobbit Jet Set Willy, Atic-Atac, Wulf και πολλά άλλα, καθώς και σοβαρά παιχνίδια όπως: VU-Calc Dietron και άλλα. Τηλ. 8010-939, Γιώργος, ή 7249-681, Σέργιος, καθημερινές 5 και μετά εκτός Δευτέρας.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΖΧ-Spectrum 48Κ 25.000 δρχ. Ειδικό επαγγελματικό πληκτρολόγιο dktronics 11.000 δρχ. Ειδικό κασετόσων για computer αμεταχείριστο SANYO 9.000 δρχ. Πολλά προγράμματα και utilities (ελληνικά, flight simulation κ.λπ.) 3.000 δρχ. Ίολα μαζί 45.000 δρχ. Τηλ. (031) 223-881 θεσ/νίκη, Γιώργο.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Atari (videogame), 6 μηνών σε άριστη κατάσταση με δύο χειριστήρια (joystick), τροφοδοτικό και μια κασέτα σε πολύ καλή τιμή. Τηλ. 8224-848, Γρηγόρης,

QΩΛΕΙΤΑΙ υπολογιστής Apple II, Autoplus 48K μνήμη, δύο disk-drives, DOS 3.3, Monitor BMC, Paddles, Videx Videoterm Upper/Lower Case, CP/M system card, Printer card and printer Epson MX 80 FT III. Σχεδόν αμεταχείριστος και με προγράμματα PFS File και Report και Wordstar Wordprocessor. Τηλ. 3223-557, κ. Δομακίδης.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Commodore Vic-20 καινούριο από Δ. Γερμανία + 2 παιχνίδια δώρο. Τιμή λογική. Τηλ. 8838-627, κάθε μέρα 11-2 π.μ. και 7-10 μ.μ.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ή ΑΝΤΑΛΛΑΣ-ΣΟΝΤΑΙ πάνω από 70 παιχνίδια για ZX-Spectrum 16Κ ή 48Κ. Αναφέρω ενδεικτικά μερικά (Jet Set Willy, Mugsy, Co-. smic Carga, Atic-Atac, Hobbit, Sabre Wulf, Valyalla, Mr. Wimpy, Scuba Dive, Ant Attack, Hunchback, Chukie Egg. Terrordactil κ.λπ.). Το κάθε παιχνίδι κοστίζει 200 δρχ. το ένα, τα δύο 270, τα τρία 340 κ.λπ. ανά 70 δρχ. το παιχνίδι (η κασέτα δικιά μου). Προσφορά τα 12 παιχνίδια (μια γεμάτη κασέτα) 900 δρχ. Τηλ. 6923-773, Βαγγέλης.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Printer Seikosha GP-50S, ειδικό για Spectrum, ταχύτητα 40 cps, μήτρα εκτύπωσης 9Χ9, κανονικό χαρτί 13 cm, friction-traction. Εχει χρησιμοποιηθεί μόνο για μισό ρολό χαρτί και πωλείται λόγω αγοράς μεγάλου εκτυπωτή. Μαζί του 3 προγράμματα επεξεργασίας κειμένων (στα Αγγλικά, Ελληνικά, Γαλλικά) και 2 αρχείων, όλα με δυνατότητα μετατροπής για microdrive. Δυνατότητα συνεργασίας για ανταλλαγή παιχνιδιών (100 προγράμματα). Τηλ. 3621-850 (8.30-15.30), κ. Διάμεση και 6426-656 (19.00-22.00).

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΤΙ-99/4Α ενός μηνός. Ελάχιστα μεταχειρισμένο. Μαζί με τον computer δίνονται και ένα module παιχνίδι (Attack), ένα module για αρχείο (Personal Pecord Keeping), οι ελληνικοί χαρακτήρες, μια κασέτα μαθηματικά, το καλώδιο σύνδεσης με κασετόφωνο και το βιβλίο της Basic. Τιμή ευκαιρίας. Τηλ. 9236-848.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ο Sinclair ZX-Spectrum 48K σε άριστη κατάσταση μαζί με 150 και πλέον προγράμματα. Δεκτός κάθε έλεγχος. Προγράμματα πωλούνται και ξεχωριστά. Τηλ. 5130-891, Γιώργος, κυρίως μεσημέρια.

ΓΙΑ τον ΤΙ-99/4Α πωλείται: 1) Κασέτα με 10 προγράμματα για εξάσκηση στον προγραμματισμό Τ.Ι. Extended Basic και βιβλιαράκι (50 σελ.) με οδηγίες και 9 πρόσθετα listings. 2) Κασέτα με εκπαιδευτικά προσχολικά προγράμματα. 3) Επιπλέον 100 προγράμματα (παιχνίδια, εκπαιδευτικά και λειτουργιών) σε κασέτες και δισκέτες, ανά τρία ή τέσσερα σε κάθε μια. Zrτήστε κατάλογο. Τηλ. 8618-975, Γιώργος, καθημερινές.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Apple IIe με 64Κ, κάρτα 80 χαρακτήρων ελληνικά, 2 μονάδες δισκετών και controller, εκτυπωτή Apple Dot Matrix και Dupi Controller, οθόνη Apple monitor ΙΙΙ, βάση οθόνης, όλα σχεδόν αμεταχείριστα. Επιπρόσθετα, τα λειτουςγικά συστήματα Dos και UCSD-P με Pascal, πολλά άλλα προγράμματα και πλήρης βιβλιογραφία. Τηλ. 6531-541, κ. Νικολοπούλου, 5μ.μ.-10μ.μ.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΤΙ-99/4Α +
τροφοδοτικό + PAL Modulator + καλώδιο κασετοφάνου + Extented Basic + όλα τα αντίστοιχα manuals + καινούριο Expansion Box + καινούρια
32Κ Card + δύο έξτρα
βιβλία για το ΤΙ +
software. 'Ολα μαζί
60.000 δρχ. ή χωριστά.
Τηλ. 9568-921, 4117-928,
9598-179.

ZX-SPECTRUM SOFTWARE

ПРОГРАММА

ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΙΝΟΥΜΕΝΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΜΕ

ΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΌ ΜΕΡΟΣ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΕΝΟ ΣΕ ΚΩΔΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΣ (ΠΑΝΩ ΑΠΌ 1700 BYTES) ΚΑΙ ΔΥΝΑΤΌΤΗΤΑ ΜΕΧΡΙ 40 ΕΙΚΌΝΕΣ. ΜΕΡΙΚΈΣ ΑΠΌ ΤΙΣ ΕΝΤΌΛΕΣ ΤΟΥ:

FILL. SCROLL. DRAN (FAST-SLOW). RECALL. COLOR. CINE. κ.λπ.
ΣΤΕΛΝΕΤΑΙ ΜΕ ΑΝΤΙΚΑΤΑΒΟΛΗ. ΜΟΝΟ 995 ΔΡΧ.

ZXSOFT

ΑΙΓΑΙΟΥ 75, ΚΑΛΑΜΑΡΙΑ 551 33, ΤΗΛ.: 435.395 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Τώρα και στα Ελληνικά

το βιβλίο

του A. Pennell

ΓΝΩΡΙΣΤΕ ΤΟ ZX MICRODRIVE

Έχει τόση σαφήνεια και τόσα πολλά παραδείγματα που το κάνουν εξίσου χρήσιμο, τόσο για το νεοφερμένο στη BASIC, όσο και για τον έμπειρο προγραμματιστή.

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟ ΣΕ ΚΑΘΕ ΚΑΤΟΧΟ SPECTRUM Επιμέλεια εκδοσης: Γ. Φαλδομής, Διπλ. ΕΜΠ. Μ.Sc.

Θα το βρείτε σε όλα τα Computer Shops και ειδικά βιβλιοπωλεία. **ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΜΙCROPOLIS,** Στουρνάρα 9, Τηλ.: 3633357

KHΦΙΣΙΑ Magnet Computer Shop

ΤΙΜΕΣ ΠΟΥ ΜΑΓΝΗΤΙΖΟΥΝ

- * COMPUTERS BBC-B, QL, SPECTRAVIDEO, ELECTRON, COMMODORE, SPECTRUM +, ORIC, BIT 90.
- * DISK DRIVES: CUMMANA 100 K Δρχ. 45.000 (για BBC) UDM-EPSON 649 K Δρχ. 57.000
- * MONITORS PRINTERS: SANYO, EPSON, SEIKOSHA.

ΕΙΔΙΚΌΤΗΤΑ - ΣΤΟΧΌΣ ΜΑΣ Η ΕΚΠΑΙΔΕΎΣΗ ΜΕΣΩ ΚΟΜΠΙΟΎΤΕΡΣ

- ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ: για Ξένες Γλώσσες, Μαθηματικά, Φυσική, Χημεία κ.λπ. ως και δημιουργίας οποιουδήποτε τέστ σε οποιοδήποτε ΜΑΘΗΜΑ.
- ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ: ειδικά για μαθητές Δημοτικού Σχολείου (στα ελληνικά και στα Αγγλικά)
- ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ: Μητρώο μαθητών, Επεξεργασία κειμένου, Μισθοδοσία, Λογιστήριο, Αποθήκη κ.λπ.

Τα προγράμματα τρέχουν σε: BBC, QL, APPLE, ELECTRON, SPECTRAVIDEO, COMMODORE, SPECTRUM.

Μαθήματα Γλώσσας Basic

Κηφισίας 263, Εμπορικό Κέντρο SEE & SHOP Τηλ.: 8086 508.

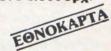

COMPUTER SHOP

ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΥΚΟΛΙΕΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

- ZX-SPECTRUM + 18.500 προκ/λή και 3 δόσεις 6.500 δρχ.
- ZX SPECTRUM 13.000 προκ/λη και 3 δόσεις 5.000 δοχ.
- ZX INTERFACE 1 & MICRODRIVE 10.000 προκ/λη και 3 δόσεις 5.000 δρχ.
- MONITORS SANYO DM 2112 9.500 προκ/λη και 4 δόσεις 4.250 δρχ.
- SEIKOSHA GP-50 10.000 προκ/λή και 2 δόσεις 5.000 δρχ.
- DPL 2.000 SOUND INTERFACE YIG ZX SPECTRUM. 2.500 Sox.
- ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΟ JOYSTICK INTERFACE για ZX SPECTRUM 4.000 δρχ.

AKOMA

ΚΑΣΕΤΕΣ ΒΙΒΛΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΖΗΝΩΝΟΣ ΚΑΙ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ 1 3ος όροφος Τηλ.: 5240986

οδηγός αγοράς

АНТІПРО-ΣΟΠΕΙΕΣ

- · ABAE Λ. Συγγρού 375 9413624 (LYNX)
- A-µComputers Ασκληπιού 151, 6448263 (MPF-I, MPF-II)
- · AEAPAHI Ακαδημίας 96-98 3607836 (BBC, Acorn, Sord)
- . COMPUGEN EFTE Nikny 20, 3246516 (Genie)
- · COMPUMAC Ασκληπιού 9 3620812
- . DATAKOR FOR Μιχαλακοπούλου 125 (Oric)
- . DATAMATICA Λ. Κηφισίας 124 6911381 - 6911413
- DRAGON COMPUTER HELLAS LTD Στουρνάρα 32 5228422-3 (Dragon)
- e ECS AF Ερμού & Φωκίωνος 8 3225426 (Sinclair, IBM PC, Epson)
- ELEA COMPUTER SYSTEMS ENE Βαλτετσίου 50-52 3602335 - 3605535 (Convergent **Technologies**
- ELECTROHELLAS Map. Zéac B3 Πειραιάς 4511087 (Superbrain, Seikosha)
- . EAKAT AE Σόλωνος 26, 36407 19 (Atari)
- . FMF AF Σόλωνος 96, 3634308 3643811-13
- COMPUTER-PRINTER LTD Ακτή Μισούλη 67 4526530 - 4526538 (Texas Instruments)
- ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ **ELECTRONICS EFFE** Λ. Αλεξάνδρας 56 8238100 (Tandy Radio Shack)
- MEMOX ABEEH Βασ. Σοφίας 82 7778680 (Commodore)
- MICROBYTES Στουρνάρα 3623497 (Newbrain)
- . MICROSYSTEMS ETTE (Tandy)
- **Θ** ΜΠΑΦΑΛΗΣ ΑΕ Μεσογείων 63, 7751474 (Laser, Bit-90, Aviette)

- ΠΟΥΑΙΑΔΗΣ & ΣΥΝ Κουμπάρη 5, 362417 (TI 99/4A)
- · SECON Ιπποκράτους 35. Γλυφάδα. 9910950 (monitors Hantarex)
- . XAPITATOE O.E. NATIONAL SEMICONDUCTOR Πλ. Κολωνακίου (Tandy Radio Shack)
- · DIGITAL ELECTRONICS Εμ. Μπενάκη 56. 5728859 (Sinclair)
- . MARCAL AE Βουλής 35, 3232618 (Kendal, Victor, Commodore, Diablo Centronics)
- . SEA AABANONOYAOI ENE Φειδιπίδου 8-10 7779483 (Cenie)

Computer Shops

- . ATHENS COMPUTER CENTER Σολωμού 26, 3609217 (Apole, Commodore, Newbrain, Sinclair, TRS. Oric)
- . BORAS Αγ. Ιωάννου 82 6598984 (Sage, Pick Tape Spectravideo)
- e BLA-BLA ELECTRONICS Ταναίδος 42, 2525139 (Syperbrain Compustar)
- . BYTE COMPUTER **SHOP** Πινδάρου & Τσακάλωφ 3631361 (Sinclair, BBC, Atari Commodore, Sanyo, Cromemco)
- CAT COMPUTERS (Sinclair, Oric, Newbrain
- Μπόταση & Σολωμού 25A 3611805 (Commodore, Atari Spectrum, TI-99/4A)
- COMPUTER FIA **ZENA** Θησέως 140, 9565501 (Sinclair, Oric.
- COMPUTER CLUB Εμμ. Μπενάκη & Κωλλέτη 15, 3637442 (Atari, Sinclair Commodore, Epson, Dragon)
- COMPUTER PARK Ακαδημίας & Γεναδίου 8, 3620474 (Εμπόριο, ενοικιάσεις μικροϋπολογιστών)
- . COMPUTING FITE Πινδάρου 25, 363 1361 (Cromemco, IBM PC, Sanyo, Seiko)
- COMPUTER TRADE CENTER LTD Μεσονείων & Αρκαδίας 29, 7775424 (Commodore, Sinclair, BBC)

- DPL COMPUTER SHOP
- Ζήνωνος & Νικηφόρου 1, 5241111 (Spectrum, Monitor
- . EDPC MHXANOFPADIKO KENTPO FAFYZINOZ Δ. Σκορδά 34, 5542058 (Olivetti, Tulip, Newbrain, Oric)
- FUTURE COMPUTERS AND THINGS A Maßika 17 2013933 Laser, Commodore)
- IFM Computer Data Corp Μεσογείων 2 7778493.5 (IBM PC, EPSON CORVUS. SCS. BROTHER, DS 180, Hewlett Rackard)
- MAGNET COMPUTERS Κηφισίας 263, 6810214 (Sinclair, Oric, BBC, BIT-90, TI 99/4A, Sord, Future)
- · MICRO Οθωνος 99, 8085587 (Apricot, Lynx, Oric, Spectrum, Star.
- MICROBYTES 3623497 (Wang, Olivetti, Newbrain, BBC, Oric. Spectrum, Commodore-64 VIC-20, Dragon-32, Epson, περιφερειακά, γραφομηχανές κ.λ.π.)
- MICRO CENTER ETTE Μιγαλακοπούλοε 58 7210621 Radio Shack, TI 99/4A Hantarex, Seikosha)
- · MICROPOLIS Τζώρζ 34 & Στουρνάρα 3617072, 3640243 (Sinclair, Oric, Star, Dragon, Laser, Seikosha ith, Epson, Sharp, ACE, Jupiter, MPC-II, Brother, Newbrain Prince κ.λ.π.)
- MICROPOLIS Exoupyaga 9 3633357
- . OLYMPIC BM Tooiroa 1, 8224483 (Commodore, Texas Instruments)
- **ПЕІРА·I·KO KENTPO** VIDEO-COMPUTER Κολοκοτρώνη 108. 4131847 - 4136513 (Philips, Atari, Sinclair modore, TI 99/EA)
- PAN-SYSTEMS Συγγρού 314-316, 9589026 (IBM, Apple, Xerox, Wang)
- e PLOT 1 Ακαδημίας και Θεμιστοκλέους 3621645 (Sinclair, Laser)
- PROTIME Λ. Συγγρού 253 9426513 (Sage, Pied Piper, περιφερειακά ΙCE)

- A THE COMPLITER
- SHOP Στουρνάρα 47, 3603594 (Pied Piper, Sinclair Spectravideo, Oric)

ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ

- DELTA SOUND Β Αδιέξοδο ΄Ολγας 6 Δάφνη 172-37 9755409 - 9708642 (Καθαριστικά Δισκετών)
- **ο** Δρ. Δ.Α. ΔΕΛΛΗΣ ΑΕ Παλ. Μπενιζέλου 5, 3250301 (Δίσκοι, δισκέττες RASIF)
- ΖΩΡΖΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε. Ανθιμου Γαζή 9 3224986 (Ταινίες, εκτυπώσεις)
- IFM Computer Data Corp Μεσογείων 2, 7778493-5 (Δισκέττες, μελανοταινίες, χαρτί μηχανογραφήσεως)
- ISOTIMPEX Σόλωνος 140, 3622032 (δίσκοι, δισκέττες ISOTIMPEX)
- . 3M HELLAS Ltd. Πάροδος Κηφισ 150 5720211
- . SYSTEL ENE Σαλαμίνος 12 544119 (ταινίες, δισκέττες,
- TPIAT ENE Λ. Συγγρού 19, 9222445 (Δισκέττες ταινίες μελανοταινίες, δίσκοι)
- VIKELIS ENTERPRISES Συγγρού 314-316 9566 126 (Δίσκους - Δισκέττες ΧΙDEX Magnetics -ανταλλακτικά περιεφερειών)

ΘΕΣ/ΝΙΚΗ

- АЛГОРІӨМОХ NORTH Μητροπόλεως 25. 221126 - 2362288
- (Cromemco, Sanco Ibex, Epson, Norand · CONTROLA
- N. Κασομούλη 1 424845 428367 (Apricot)
- CYCLOS MICROSYSTEMS Αγγελάκη 39, 279574 (Tandy Radio Shack)
- DELTA COMPUTER SYSTEMS Πολυτεχνείου 19, 538803 (Televideo, Datasouth Printronix, AES.

- · AVNAMOPOIKH Μητροπόλεως 44 271193
- · EA.MH AE Εγνατίας 30, 544837 (Casio)
- ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗΣ Εγνατίας 65, 270054 (Newbrain)
- ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΕΠΕ Πρασακάκη 11 (Apple Corvus Rana)
- MICOM Σαλαμίνος 2, 545967 (Oric Sinclair)
- MICRO PERSONAL COMPUTERS Ερμού 2, 534258 (Sinclair, Laser, Bit-90)
- MICROSYSTEMS Eγνατίας 90, 224423 (Tandy Radio Shack)
- Πολυτεγγείου 47 540246 - 536968 Sinclair, Epson, BBC Commodore, IBM PC)
- ΠΟΥΛΙΑΔΗΣ & ΣΙΑ Αριστοτέλους 5, 276529 (Texas Instruments)
- ПРООПТІКН АЕ Πολυτεχνείου 17, 547343 (ICL)
- . SYSTEL ETTE Σαλαμίνος 12, 544119 (Ohio Scientific, Q.D.P., δισκέτες, δίσκοι)
- ΤΕΧΝΟΔΙΑΣΤΑΣΗ Καμβουνίων 8 223966 (Commodore Atari Spectrum, TI 99/4A)
- THESSALONIKI COMPUTER CENTER Δ. Γούναρη 60 και 214228 (Sinclair, Commodore
- . TIT COMPUTERLAND Αριστοτέλους 26 283990 (Apple)

AFPINIO

- · AATOPIOMOE WEST Π. Δημοκρατίας 1 28394 idex, Epson, Norand)
- ΔΕΛΗΓΙΩΡΓΗΣ Π. Παναγοπούλου Συντριβάνι, 25243 (Apple, Corvus, Epson)

οδηγός αγοράς.

ΑΡΓΟΣ

• SYTEC Kopań 2, 21561 (Commodore)

BEPOIA

• ΑΣΙΔΙΚΉΣ ΤΑΣΟΣ Μητροπόλεως 37 21789 (Μίστο κατά παραγγελία)

• ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ Βικέλα 122183 (Μίστο κατά παραγγελία)

ΒΟΛΟΣ

• COMPUTER ARTS Σπυρίδη 62 25051 - 23362 (Apple, C, Itoh, TI 99/EA)

 ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΕ Αναλήψεως 277, 38362 (MAI/Basic Four, Oric, Casio)

MICROPOLIS
 Σωκράτους 22, 38666
 (Sinclair, Oric, Dragon, Newbrain)

• ΜΠΙΡΜΠΟΣ Γ. Ερμού 170 22886 - 37527 (Commodore)

• SYSTEM

Κωνσταντά 140-142
28402
(NCR)

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

• C.P.M. Κυδωνίας 4, 286126 (Oric)

 INFOKRETA EMΠΟΡΙΚΗ ΕΠΕ Μουρέλου 5 (Apple, Sinclair)

INFOSHOP
 25ης Αυγούστου 39, 284463
 (Apple, Sinclair, Texas, Commodore, Atari, Brother)

• ΚΑΡΒΟΥΛΑΚΗΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΣ-ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ο.Ε. (ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ)

> Μακρογιώργη 3, 235333 (Sinclair, Casio, Epson)

• XATZAKHΣ Σμύρνης 25, 285739 (SGS-ATES Training System)

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

 PROGRAM ETIE
 X. Τρικούπη 26 34301 (Apple, CDC, Pers Computer, περιφερειακά)

KABAAA

CAVALA COMPUTER
 CENTER

Γαλ. Δημοκρατίας 43, 834258

ΚΑΛΑΜΑΤΑ

CO-BRA EΠΕ
 Λ. Σιδηροδρομικού
 Σταθμού 19, 29209
 (Apple, Epson, Axion,
 Anadex, Corvus)

ΚΑΣΤΟΡΙΑ

CASTOR COMPUTER
 APPLICATIONS
 M. Αλεξανδρου 113

KEPKYPA

CORRU VIDEO
 CENTER
 Καποδιστρίου 3,
 36076
 (Oric)

KOZANH

• COMPUTER WORLD
Κέρτσου (Τζόνστον)
15, 22381
(Dragon)

ΚΟΡΙΝΘΟΣ

MICROPOLIS
 Θεοτόκη 70, 29508
 (Sinclair, Oric, Dragon, Newbrain)

AAMIA

ΚΩΣΤΑΡΈΛΟΣ Κ.
 Κολοκοτρώνη 32
 32096
 (Philips)

ΝΤΕΛΛΑΣ
 Λεωνίδου 21, 20795
 (Commodore)

ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ Χ.
 Κολοκοτρώνη 32
 32996
 (Sinclair, Wang)

ΛΑΡΙΣΑ

 STEP
 N. Μανδηλαρά 45
 233250
 (Sinclair, Oric, TI 99/4A, Commodore, Casio, IBM PC)

MYTIAHNH

ΚΥΝΙΚΑΗΣ
 Π. Βοστάνη 10, 27487
 (Sinclair)

EANOH

 ΚΑΛΑΙΤΖΗΣ
 Μπροκούμη 45, 24664 (Oric)

ΚΕΦΑΛΑΣ
 Χατζησταύρου 2, 26920
 (Oric, TI 99/EA, BBC, Spectrum)

ПАТРА

- COMPUTER HOUSE Αράτου 21, 270166 (Apple)
- COMPUTER PRATICA Μαίζωνος & Αράτου 12 Πλ. Ολγας 274686 (Commodore, BBC)

TEXNOXPONOΣ COMPUTER OE Priγα Φεραίου 75 και Αγ. Νικολάου, 274025 (Lynx, Oric, Star, Sango, Sinclair, Zenith, Seikosha, VIC-20, Commodore)

ΡΟΔΟΣ

 RODOS COMPUTER CENTER
 AEµEGOÚ 8-10,
32405
(Sxedôn ôla ta micros)

ΣΕΡΡΕΣ

• SERRES COMPUTER
CENTER
Π. Χριστοφόρου 4
(Σχεδόν όλα τα micros)

ΣΠΑΡΤΗ

 COMPUTER & VIDEO Αγησιλάου 46, 23515
 (Osborne, Epson)

ΧΑΛΚΙΔΑ

 ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΑΟΥ COMPUTERS AND SERVICES Κριεζώτου 3, 20764 (Commodore, Spectrum, Oric)

Computer Club

BΟΛΟΣ COMPUTER
 CLUB
 Κωνσταντά 140-142
 Polos

• COMPUTER CLUB Εμ. Μπενάκη και Κωλέτη 15

COMPUTER CLUB
 KOPINΘΟΥ
 Απ. Παύλου 28
 τηλ. 29026 - 29508

DRAGON CLUB
 Στουρνάρα 32
 τηλ. 5228423

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
 COMPUTER CLUB
 Γούναρη 60
 τηλ. 214228

FUTURE COMPUTER
 CLUB
 Λ. Μαθίλη 17
 Ανω Πατήσια
 τηλ. 2013933

 MICROCLUB AΘΗΝΑ Στουρνάρα 17 3ος όροφος τηλ. 3623497

• ΜΙCROCLUΒ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Ερμού 2 τηλ. 534258

AΘΗΝΑ
ATHENS COMPUTER CENTER
(ΣΟΛΩΜΟΥ 26) ·
BYTE (ΤΣΑΚΑΛΩΦ & ΠΙΝΔΑΡΟΥ
25)
BS. ELETRONICS (I. ΜΕΤΑΞΑ 18
— ΓΛΥΦΑΔΑ)
COMPUTER SHOP (ΣΤΟΥΡΝΑΡΑ
47)
FUTURE COMPUTERS (Λ. ΜΑΒΙ-ΛΗ 17)
MICROBYTES (ΣΤΟΥΡΝΑΡΑ 16)

MICROBYTES (ΣΤΟΥΡΝΑΡΑ 16) ΤΗΕ BRAIN - Ι ΦΩΚΑ 125 - ΓΑΛΑΤΣΙ SPOT (ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 9) **SPOT II (ΚΑΣΣΑΒΕΤΗ 3 - ΚΗΦΙ-**SIA) SPOT I (ΔΟΥΣΜΑΝΗ & METAΞA -ΓΛΥΦΑΔΑ) STEREO MARKET (ΠΑΤΗΣΙΩΝ & MAPNHS) Η. ΚΑΤΣΗΣ (ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ) ΠΕΙΡΑΙΑΣ PIREUS VIDEO CENTER (KOAO-ΚΟΤΡΩΝΗ 108) ΚΕΡΑΤΣΙΝΙ ΝΑΚΗΣ ΦΥΡΑΡΙΔΗΣ (ΠΑΠΑΝΙΚΟ-**AH 31)**

ΠΑΤΡΑ
Δ. ΜΑΓΓΙΩΡΟΣ (ΑΡΡΑΤΟΥ 12)
ΑΡΓΟΣ
ΘΕΟΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
(ΚΟΡΑΗ 2)
ΤΡΙΠΟΛΗ
ΤΣΟΥΤΣΑΝΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
ΧΑΛΚΙΔΑ
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ ΚΩΣΤΑΣ (ΚΡΙΕ-ΖΩΤΟΥ 3Δ)
ΛΑΜΙΑ
ΝΤΕΛΛΑΣ ΜΑΚΗΣ (ΛΕΩΝΙΔΟΥ 21)
ΒΟΛΟΣ
ΜΠΙΡΜΠΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ (ΕΡΜΟΥ 170)

ΛΑΡΙΣΑ ΚΥΡΑΤΣΑΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ (ΠΑΠΑΚΥ-PIAZH 33)

<u>ΡΟΔΟΣ</u>
ΠΑΥΛΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ (ΛΕΜΕΣΟΥ 8-10) **ΧΑΝΙΑ ΜΕΜΟ COMPUTERS ΤΣΑΝΑΚΗ 19 ΗΡΑΚΛΕΙΟ**ΓΕΤΕΚ ΕΠΕ (25ης ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 39)

Commodore 64 Τό καλύτερο οἰκιακό κομπιοῦτερ στόν κόσμο.

«Τό Commodore 64 εἶναι τό πιό ξεχωριστό προϊόν στή βιομηχανία κομπιοῦτερ ἀπό τή μέρα τῆς γέννησής τους».

τῆς γέννησής τους».
Αὐτή ήταν ή γνώμη τοῦ κριτικοῦ / ἀναλυτή κομπιοῦτερ στήν παγκόσμια γνωστή Shearson/American Express ὅταν παρουσίασαν αὐτό τό καταπληκτικό προσωπικό

Οί λόγοι γιά τούς όποίους έκαναν μιά τέτοια δήλωση γίνονται ὲμφανεῖς ἄν διαβάσετε τί προσφέρει τό Commodore 64: Ένσωματωμένη μνήμη 64 K

 16 χρώματα ἀπό τό πληκτρολόγιο Γραφικές παραστάσεις ύψηλῆς διακριτικότητας (320×200) Τρισδιάστατα ἐφφέ

• Έπαγγελματικό συνθεσάϊζεο μουσικής

 Μεγάλη γκάμα ἀπό περιφερειακά καί interfaces

Επίσης καταπληκτική είναι καί ή τιμή, πού είνα ή μισή ἀπό τήν ἀντίστοιχη τιμή τοῦ πιό κοντινοῦ ἀνταγωνιστή.

MEMOX A.E.

Βασ. Σοφίας 82, 'Αθήνα Τηλ. 7778680, 7781912, 7788711

MAZI ME ΚΑΘΕ COMMODORE '64 Η ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ:

- 1. HA-KEIM 1 (EASY WORD PROCESSING)
- 2. ΕΛΛΗΝΙΚΟΥΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ (SOFT)
- 3. TURBO BASIC ME EAAHNIKO MANUAL
- 4. ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
- 5. **IPOPPAMMA FIA FUNCTION KEYS**
- 6. ΚΑΡΤΑ ΕΓΓΥΗΣΗΣ

οι πρωταγωνιστές στούς μικροϋπολογιστές

ZX SPECTRUM+

παγκόσμια πρεμιέρα ταυτόχρονα στο Λονδίνο και στην Αθήνα

ακόμη μα πρωτιά από καταστήματα

το πληκτρολόγιο του πολύ πιο ακριβού QL και το προσάρμοσε στο πετυχημένο SPECTRUM Σωστά τοποθετημένα, εργονομικά σχεδιασμένα πλήκτρα σας δίνουν την γρήγορη ανταπόκριση που λείπει στο κλασσικό πληκτρολόγιο του SPECTRUM και σας λύνει τα χέρια γιά σοβαρές εφαρμογές, όπως η επεξεργασία κειμένου, γιά πιο άνετο προγραμματισμό και πιο απολαυστικά παιγνίδια χωρίς χειριστήριο χάρις στα πλήκτρα που δεν κολλάνε, ακόμη και μετά ιδιαίτερα σκληρή χρήση.

Δεν χρειάζεται να σας πούμε ότι συνδέεται με όλα τα περιφερειακά χωρίς καμιά προσαρμογή, και φυσικά δέχεται όλα τα προγράμματα του SPECTRUM.

Θεμιστοκλέους 23-25 · Τηλ. 3621 645 · Αθήνα

PLDT - 2 Kouvtoupiwtou 94 · Tnà. 4119 818 · Пегранаς

ΓΙΟΤ 3 Καρδιωτίσσης 34 (Αγ. Παρασκευή) · Ηράκλειο Κρήτης

ΡΙΟΤ - (Μπτροπόλεως 7 · Τηλ. 23838 · Βέρροια